

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

PRODAJNI CENTER
ŽELEZNINA
tel./fax: 068/323-836

Festival, ki je državi v ponos

V soboto se je v Posavskem muzeju pod pokroviteljstvom dr. Janeza Drnovška svečano pričel 2. Festival Brežice 1998 - Aronove viteške igre, srednjeveška tržnica, sežig čarovnice

BREŽICE - "Počaščen sem, da sem letos pokrovitelj Festivala Brežice. Veseli me, da je organizatorjem ponovno uspelo pripraviti glasbeno srečanje na najvišji ravni. Festival je naši državi lahko v ponos, tako po umetniški kot organizacijski plati. Našemu kulturnemu snovanju daje pravo vrednost ter nas enakovredno uvršča ob bok največjih evropskih narodov," je v pozdravnem nagovoru v soboto, 18. julija, v Viteški dvorani Posavskega muzeja na otvoritvi 2. Festivala Brežice 1998 dejal njegov častni pokrovitelj predsednik Vlade RS dr. Janez Drnovšek. Zbrane je pred prvim koncertom Adel Singersov iz Norveške nagovoril tudi brežiški župan Jože Avšič.

Festival stare glasbe v Brežicah pomeni nadaljevanje 14-letne tradicije tovrstnega festivala v Radovljici, ki ga je lani njen direktor Klemen Ramovš več kot uspešno prenesel v eno najlepših evropskih baročnih dvoran, v Viteško dvorano Posavskega muzeja. Do 1. avgusta se bo, kot pravi Ramovš, zvrstilo enajst najlepših

koncertov stare glasbe z vrhunskimi umetniki iz vse Evrope v najlepši dvorani moje dežele. Ob rednem programu, ki bo letos potekal ne le v brežiškem gradu, pač pa tudi na gradu Mokrice in v kostanjevski samostanski cerkvi, so pripravili še tako imenovan študentski festival.

Uspešnost prireditve je presegla pričakovanja in tudi na sobotni otvoritvi je bil obisk zelo velik. Mnoge je privabil prav srednjeveški utrip v starem delu mesta: v soboto popoldne (in v nedeljo dopoldne) je bila odprta srednjeveška tržnica, na kateri se je predstavilo kar 15 obrtnikov, tako lehtar, medicinar, alkimist, rezbar, zeliščar kot vedeževalka in drugi; marsikakšno je zagodel dvorni norček; zanimivo je bilo opazovati grajske otroke pri slikanju freske, lokostrelce; previdnost ni bila odveč pri srečanju z biričem, tatičem in vaško klepetuljo; grajska gospoda je uživala v dolgih sprehodih, na vse pa je budno pazila grajska straža. Največ pozornosti so gotovo zbudile Aronove viteške igre v grajskem parku, pa seveda ob enajsti uri zvečer spektakularen sežig čarovnice, prvič po 400 letih na slovenskih tleh. Otvoritev 2. festivala Brežice 1998, za katerega prihodnost se očitno ne gre bati, pa je tako kot lani pospremil ognjemet.

L. MURN

NAJBOLJŠI ARONOVI VITEZI - Obiskovalci, predvsem mlajši, so bili navdušeni nad vitezi in njihovo opravo. Bučno so navijali, ko so se pomerili moštveno in posamezno. Med ekipami so zmagali Aronovi vitezi, sledila je Valvasorjeva konjenica z gradu Bogenšperk ter ekipa viteзов Slovenske vojske. Posamezno se je najbolje izkazal vitez Viljem Rovtarski, nato gost, predstavnik Slovenske policije Jože Mariborski, tretje mesto sta si delila vitez knez in vitez Briški. (Foto: L. M.)

Jutri odločitev za Tilio

1,5 milijarde tolarjev za dokapitalizacijo Zavarovalnice Tilia

NOVO MESTO - Jutri se bo sestala skupščina Zavarovalnice Tilia. Edina točka dnevnega reda je dokapitalizacija te zavarovalnice. Tilio sta pripravljene dokapitalizirati Pozavarovalnica Sava iz Ljubljane in novomeška Dolenjska banka, gre pa za 1,5 milijarde tolarjev. S tem denarjem bi bila Tilia finančno popolnoma sanirana in bi tako še naprej ostala samostojna zavarovalnica s sedežem v Novem mestu.

Zavarovalnica Tilia deluje od leta 1990, in to na območju Dolenjske, Bele krajine in Kočevskega, kjer ima okoli 70-odstotni tržni zavarovalniški delež. V Tilii je zaposlenih 190 ljudi, v glavnem s srednjjo, višjo in visoko izobrazbo.

Jutrišnja odločitev delničarjev Tilie je za nadaljnje delovanje te zavarovalnice pa tudi širše izredno pomembna. Če se odločijo za dokapitalizacijo, pomeni to nadaljnje poslovanje te hiše, in to na saniranih, da ne rečemo (ponovno) zdravih in trdnih temeljih. Če

pa iz tega ali onega bolj ali manj sebičnega in iz drobnih interesov izvirajočega razloga zavrnejo pripravljenost za dokapitalizacijo, to prej ko ne pomeni konec Tilie kot samostojne zavarovalnice. S tem pa tudi Novo mesto kot širše regijsko središče ostane brez pomembne ustanove. Konec koncev sedaj denar od zavarovalnih premij Tilia nalaga v domačem okolju in to je za banko najboljši naložbeni denar; Tilia pomaga pri številnih dejavnostih na območju, na katerem deluje, skratka - denar, ki je zbran v tem okolju, tu tudi ostaja in se oplaja. Nihče drugi ne bi ravnal tako!

A. B.

VREME

Ob koncu tedna bo sončno in vroče, z vročinskimi nevihtami v gorskem svetu.

Bo Hrvaška plačala na sodišču?

Jedrska elektrarna Krško toži Republiko Hrvaško zaradi neplačane elektrike - Hrvaška izračunala nižji dolg - Očitki samovoljni nuklearke - Dolžniki tudi pri sosedih

KRŠKO - Jedrska elektrarna Krško je na okrožnem sodišču v Krškem vložila 14. julija tožbo proti Republiku Hrvaški. Po tej poti želi doseči, da bi Hrvaška plačala račune za že prejeto električno energijo, ki jo v sosednjo državo redno in v dogovorjenem obsegu pošilja krška elektrarna.

V sosednji državi so se burno odzvali na vloženo tožbo. Tako znanji minister Mate Granič vidi v tožbi neustrezen način reševanja spora glede plačevanja elektrike. Hrvaški minister za gospodarstvo Milan Porges meni, da bo potrebno počakati na konec s tožbo začetega procesa in šele potem potegniti na krivca. Nekateri predstavniki hrvaške vlade so ob vloženi

tožbi izrazili začudenje nad tem, da jedrska elektrarna Krško toži Republiko Hrvaško in ne Hrvaškega elektrogospodarstva, ki da je solastnik krške nuklearke. V ozadju vložene tožbe in hrvaških burnih odzivov delujejo nesoglasja med slovensko in hrvaško stranjo, ki so precej številna. Na pogajanjih se zatika že glede višine dolga, saj Hrvati ne pri-

znajajo, da njihov dolg za električno energijo skoraj 10 milijard tolarjev. Enako vztraja hrvaška stran pri svojem v dogovorih o bodočem posodabljanju krške elektrarne. Pri tem trdi, da se nuklearna odloča o modernizaciji enostransko, in tako je pred časom očitala generalnemu direktorju NE Krško Stanetu Rožmanu, da je brez hrvaškega soglasja podpisal eno od pogodb, ki se nanašajo na posodabljanje dela v nuklearni. Minister Porges je nedavno ponovil, da je Hrvaška, natančneje njeno elektrogospodarstvo, solastnik jedrske elektrarne in ne zgolj kupec elektrike. Hrvaški dolg je potrebno gledati tudi v tej luči, saj minister Porges zagotavlja, da Hrvaška ne bo plačevala posodobitve, o kateri ne more sodelovati.

V omenjeni hrvaški dolg so všteti tudi neplačani računi za razgradnjo krške elektrarne. Medtem ko nuklearna skladno z zakonom vztraja pri sprotnem plačevanju te obveznosti, Hrvati trdijo, da bodo denar dali, ko bo prišlo do zapiranja, češ da zdaj s svojimi vplačili ne bodo kreditirali Slovenije.

To so najbrž glavni razlogi za hrvaško neplačevanje, čeprav dolg nuklearni nastaja verjetno tudi zaradi medsebojnih nedorečenih odnosov med hrvaškimi odjemalci elektrike. Tako so mnoga mesta in občine v Hrvaški v zadnjem obdobju plačala zelo malo ali nič za porabljeno električno energijo za svojo javno razsvetljavo. Samo na območju Zagrebške županije dolg skupaj z obrestmi že dosega 15 milijonov kun. Reševanje omenjenega problema je precej podobno načinu, ki ga nekako zagovarja tudi slovenska stran, ko želi dobiti denar od Hrvaške. Hrvaško elektrogospodarstvo namreč opozarja, da bo sodno odklopila javno razsvetljavo mestom in občinam, ki ne bodo mogle plačati elektrike.

M. LUZAR

MLAKARJEVA DOMAČIJA KULTURNI SPOMENIK - Pred kratkim je novomeški občinski svet sprejel odlok o razglasitvi baletne domačije Pie in Pina Mlakarja v Novem mestu za kulturni spomenik, ki je po svojih značilnih lastnostih zgodovinski in etnološki spomenik. Ob tej priložnosti v petek pri slovitih, svetovno znanem in cenjenem baletnem paru, ki v domačiji živi in ustvarja že skoraj pol stoletja, pripravili sprejem, ki se je udeležil tudi minister za kulturo Jožef Školč, ki se je med drugim Mlakarjevima zahvalil, da sta toliko časa vztrajala in vzdržala ter tako ohranila svojo domačijo, ki jo še vedno vidita kot shajališče baletnih umetnikov iz vsega sveta. (Foto: A. Bartelj)

Tožba za lastno tolažbo?

Hrvaški minister za kmetijstvo Zlatko Dominiković se je nedavno javno zahvalil Sloveniji za podporo Hrvaški pri vključevanju te v Svetovno trgovinsko organizacijo. Visoki predstavnik hrvaške vlade je to rekel že po tistem, ko je Nuklearna elektrarna Krško tožila Hrvaško, ker ta ne plačuje elektrike, dobljene iz krške nuklearke. Pred izrečeno zahvalo se je verjetno ugriznil v ustnico, vendar je opravič omenjeno nevaležno delo. Diplomacija se pač ne sme ničemer izmikati, niti trenutnim pohvalam neprijazni sosed, kar Slovenija nedvomno je v hrvaških očeh.

Slovensko-hrvaški odnosi so predvsem nepredvidljivi, kar dokazuje česar je tudi omenjena prijaznost ministra. Pri tem Slovenija bolj posluša, medtem ko Hrvaška bolj narekuje, kaj se bo dogajalo. Se tak red ruši z nedavno tožbo krške nuklearke proti Republiku Hrvaški zaradi hrvaških dolgov jedrske elektrarne Krško? Veliko presenečenje bi bilo, če bi Hrvaška po tožbi plačala Sloveniji elektriko, kaj šele da bi dala denar za razgradnjo jedrske elektrarne. Tožba je bolj simbolična poteza. Z njo si Slovenija dviguje samozavest, ki je precej omajana ob stalnih hrvaških zavračanjih in izigravanjih. Pri tem gre tudi za slovensko željo, da bi po pravni poti in ne po balkansko dosegli pravico. V evropskih očeh Sloveniji taka civilizirana poteza prej koristi kot škodi. Kaj pa si o tožbi - ta je v primerjavi z hrvaški priljubljeno politiko ognja in meča vendarle nekakšna mlačnost in neodločnost - misli Hrvaška? Najbrž jo bo vpisala na seznam zanj malce neprijetnih dogodkov in nanjo pozabila ali vsaj odložila daleč v prihodnost njeno uresničitev.

M. LUZAR

Berite danes

stran 2:

• **Za dvig izobrazbe brezposelnih**

stran 3:

• **Deponija za naslednje tisočletje**

stran 4:

• **Strica iz Nemčije ne bo v Vinico**

stran 6:

• **Bi uspel cestni gradbeni odbor?**

stran 7:

• **Skrbita jih kanalizacija in cesta**

stran 8:

• **Bo Novo mesto za mestni promet?**

Na Kolpi bo trdna evropska meja

Tako je ob nedavnem obisku v Beli krajini napovedal minister za evropske zadeve Igor Bavčar - Ko bo Slovenija v EZ, bo zaposlovanje tujcev mogoče, če bo nujno potrebno

ČRNOMELJ - Na povabilo podpredsednika upravnega odbora Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine Franca Panjana so pretekli teden Črnomelj obiskali minister za evropske zadeve Igor Bavčar, minister za delo, družino in socialne zadeve mag. Tone Rop in direktor sklada za regionalni razvoj in poseljenost slovenskega podeželja Bojan Dejak. Sestali so se z belokranjskimi gospodarstveniki in župani vseh treh občin.

Bavčar je govoril predvsem o vključevanju Slovenije v Evropsko zvezo. Dejal je, da bodo morali pri tem večino pogajanj Slovenci opraviti sami s seboj, opozoril pa je, da lahko pride do težav zaradi dolgotrajnih in zapletenih postopkov, ki jih imamo pri sprejemanju zakonov. Omenil je, da je zaradi tega, ker Hrvaška ne sodeluje v programih Phare, prikrajšana tudi Bela krajina. Črnomeljski župan Andrej Fabjan je pripomnil, da so zaradi tega prikrajšane vse slovenske občine, ki mejijo na Hrvaško, zato je predlagal, da jim naša država nameni drugačne ugodnosti. Na ministra Ropa pa je apeliral, da tudi na njegovem ministrstvu podprejo belokranjski regionalni vodovod. Sicer pa je Rop govoril predvsem o pomembnejših reformah v Sloveniji, zlasti o pokojninski, ki naj bi šla konec julija v parlamentarno razpravo.

Metliški župan Branko Matkovič je izzval Bavčarja, ali lahko tvega oceno o približevanju Hrvaške k Evropski zvezi ter o tem, kakšna bo v prihodnje meja med Hrvaško in Evropo. Bavčarjeva ocena je bila, da bistvenih notranjih sprememb pred volitvami v prihodnjem letu ne bo. "To pa pomeni, da Evropska zveza ne bo spremenila svojega mnenja o

Hrvaški. Osebo menim, da bodo na Hrvaškem začeli s spremembami po volitvah v letu 1999, kar pomeni, da bo sosednja država po petih ali šestih letih prišla na stopnjo, na kateri smo bili v Sloveniji na začetku devetdesetih let. Takrat pa bo Slovenija že polnopravna članica Evropske zveze in bo na Kolpi trdna evropska meja," je menil Bavčar.

Direktorja Beti Ivana Malešiča je zanimalo, kako bo takrat z zaposlovanjem tujcev. V metliški občini je namreč zaposlenih veliko tujcev, ker na uradu za delo ne morejo dobiti delavcev, ki jih potrebujejo. Izrazil je bojazen, da bo prihajalo do zmanjševanja proizvodnje, če ne bo dovolj domače delovne sile, medtem ko tujcev ne bodo smeli zaposlovati. Rop je pojasnil, da bodo radikalne spremembe pri zaposlovanju omogočile, da bodo "prečistili" zaposlovanje domače delovne sile, hkrati pa omogočili zaposlovanje tujcev, ko bo to nujno potrebno.

M BEZEK-JAKŠE

TUHTANJE V PRAZNI TOVARNI - Podpredsednik upravnega odbora Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine Franc Panjan, ministra Tone Rop in Igor Bavčar ter direktorica novomeške Reala Mojca Dulc (od leve proti desni) so bili ob obisku praznih prostorov nekdanjega Novoteksa v Vinici precej zamišljeni. Bodo našli rešitev za Vinčane, med katerimi je brezposelnost celo precej večja kot v Mariboru? (Foto: M. B.-J.)

Esmeralda in vi o njej

Esmeralda je za razliko od večine božanstev prišla med nas. Tudi v Ljubljano in njeno okolico. Prihoda Leticie Calderon, junakinje mehiške nadaljevanke Esmeralda, so se razveselili mnogi v Sloveniji. Mnogi oboževalci in zlasti oboževalke takoj ob prihodu igralke na brniško letališče je bila velika. Prišla je pač Esmeralda - da, Esmeralda, saj Leticia Calderon živi pač samo še v potnem listu in matični knjigi. Spalir, smeh in solze, skozi katere je v Sloveniji stopala Esmeralda, se lahko primerjajo z množičnimi strastnimi pozdravi tovarišu Titu ali gospodu papežu Janezu Pavlu II. Esmeralda, tudi ta, je lik, ki ga častijo množice. Tega kulta osebnosti niso določili z ukazi, nastal je skozi male zaslone, in to precej hitro. Tisti, ki ga častijo, imajo seveda do tega pravico. Trgovina z likom Esmeralde, ta pa moti. Tovrstnega trgovanja niti ni tako malo. Videokaseta Leticieinega obiska v Sloveniji, knjiga o njej pa vpletanje Esmeralde v dolgočasno oglaševanje in še kaj. Mar to po malem ne vodi v razvrednotenje lika Esmeralde in ali ni to preračunano izkoriščanje iskrenih človeških čustev? Esmeralda je za svoje častilce stvar srca in ne računic. Tudi tokratna anketa Dolenjskega lista je namenjena Esmeraldi.

BRIGITA KOCJAN, učenka 8. razreda OŠ Mokronog iz Ornuške vasi: "Poznam nadaljevanke Esmeralda, saj jo tudi gledam. Ne sicer tako redno, saj včasih kakšno nadaljevanje tudi izpustim, toda sem na tekočem, kaj se dogaja. Nadaljevanke se mi zdi zanimiva, razlog, zakaj je Slovenija čisto nora nanjo, pa se mi zdi lepa ljubzenska zgodba, ki vsakogar gane. Komaj čakam razplet."

MILAN BAŠA, avtoprevoznik iz Tržišča: "Nadaljevanke Esmeralda gledajo žena in otroci redno. Najprej to, potem drugo delo. Pravijo, da je nadaljevanke dobra. Igralka je bila po Sloveniji v vseh večjih mestih in mislim, da je to dosti. Prav je, da je na televiziji tak film oz. nadaljevanke. Mislim, da je Esmeralda eden najbolj gledanih filmov pri nas."

DRAGICA SVAŠNIK s Sel pri Dolenjskih Toplicah, zaposlena v tamkajšnji tovarni Bor: "Nadaljevanke o Esmeraldi ne spremljam, ker pri nas ne dobimo programa POP TV. Zelo rada pa gledam nadaljevanke na A kanalu ali na ljubljanski televiziji. Gledala sem nadaljevanke Držni in lepi pa Santa Barbaro, čeprav za vse vedno nimam časa. Kadar pa ga imam, jih gledam za sprostitev."

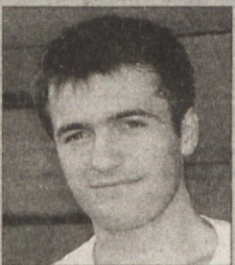
IVAN BARAGA, delavec iz Brežic: "Esmeralde na gledam, ker nimam časa. Preveč sem zavzet. Delam začasno v cestnem podjetju in tam se zdaj v sezoni dela ponavadi dolgo. Edino ob nedeljah si vzamem čas za počitek. Na televiziji gledam največkrat dnevnik, da vidim, kaj se sploh dogaja. Pri nas so slabe plače. O tem bolj razmišljam kot o nadaljevanke Esmeralda."

SILVA NOVAK, prodajalka iz Brestanice: "Na televiziji je bil zadnje čase šport in ker se ostali domači zanimajo zanj, sem jim prepusila televizijo. Tako tudi ne gledam Esmeralde. Tudi službo imam izmzensko, tako da ni veliko priložnosti, da bi gledala nadaljevanke. Nimam pa nič proti, če jo ljudje gledajo. Različni ljudje, različna mnenja."

ANTON NEMANIČ, vratar v metliškem podjetju Kolpa: "Če ne bi v časopisu prebral, kako je ljudi obisk igralke Esmeralde v Sloveniji čisto obnorel, sploh ne bi vedel, da ženska obstaja. Nadaljevanke, v kateri menda nastopa, sploh ne gledam, zdi pa se mi noro, da ljudje zaradi takšne limonade povsem zgubijo glavo. Kot da nimajo bolj pametnega dela."

MARKO ABSEC, študent iz Mihelje vasi pri Črnomlju: "Nadaljevanke o Esmeraldi sem gledal dvakrat po pet minut. A ne zato, ker ne bi imel časa. Zdelo se mi je precej limonadasta. Mislim, da ni bilo vredno, da so ji Slovenci ob obisku v naši državi namenili takšno pozornost. Ne vem, zakaj jih je tako obsedla. Morda v nadaljevanke iščejo obljubo za lastne probleme."

JOŽE BOBEN, revirni gozdar s Smuke pri Kočevju: "Esmeralde ne gledam, ker me takšne nadaljevanke ne zanimajo, pa tudi časa nimam. Vendar pa, če jo ljudje radi gledajo, naj jo gledajo in tudi nič slabega ne vidim v tem, da je prišla glavna igralka k nam na obisk. Zanima pa me vendarle, če so ljudje v igralni, ki ni nič posebnega, videli igralke, ali samo lik, ki ga igra?"

ČRNA ODLAGALIŠČA ODPADKOV

NOVO MESTO - Čeprav je z območja občin Novo mesto, Šentjernej in Skočjan urejen odvoz odpadkov tako rekoč iz vsakega kraja, se še vedno pojavljajo črna odlagališča. Novomeška Komunala, ki vzorno skrbi za odvoz in deponiranje odpadkov, se močno trudi odpraviti

črna odlagališča, žal pa zaradi pomanjkljivega in neučinkovitega nadzora ta prizadevanja marsikdaj ne zaležejo dovolj. V zadnjih 5 letih so sanirali več kot 90 črnih odlagališč, s katerih so na komunalno odlagališče odpeljali blizu 2.800 kubikov odpadkov. Kljub temu je na območju, na katerem deluje novomeška Komunala, še kakih 60 večjih in še veliko več manjših črnih odlagališč.

Za dvig izobrazbe brezposelnih

Letos je bilo v izobraževanje in usposabljanje vključenih 216 brezposelnih - Za dvig njihove izobrazbe bo zavod brezposelnim nudil podporo in pomoč pri šolanju

NOVO MESTO - Eden od programov dela z brezposelnimi je tudi program izobraževanja in usposabljanja. V maju se je na območju novomeške enote Republiškega zavoda za zaposlovanje v ta program vključilo 14 brezposelnih, od tega več kot polovica žensk. V tem mesecu so izvedli tudi program "Odrasli se učimo drugače", ki ga je obiskovalo 9 brezposelnih.

Od začetka letošnjega leta je bilo v programe izobraževanja in usposabljanja vključenih kar 216 brezposelnih, od tega največ, dobrih 42 odst., v programe usposabljanja na delovnem mestu, dobrih 36 odst. v programe funkcionalnega izpopolnjevanja, okrog 9 odst. v programe psihosocialne rehabilitacije in okrog 7 odst. v programe načrtovanja poklicne poti in iskanje zaposlitve. Zavod pa si je letos zadal za enega od prednostnih ciljev prav dvig izobrazbe brezposelnih in zmanjševanje poklicnega strukturnega neskladja. V programe za pridobitev novega poklica bodo vključevali predvsem brezposelne brez poklicne izobrazbe in tiste z neustrezno izobrazbo.

Ministrstvo za šolstvo in šport ter ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve sta že objavili razpis za izobraževanje brezposelnih v prihodnjem šolskem letu. V Novem mestu bodo na voljo naslednji izo-

braževalni programi: prodajalec, ki ga bo izvajal novomeški Razvojni izobraževalni center, zidar, bolničar in voznik bo izvajal Šolski center Novo mesto in natakar, ki ga bo izvajala Srednja šola za gostinstvo in turizem Novo mesto. Brezposelni pa se bodo lahko vključili tudi v druge oblike izrednega šolanja, zavod pa bo kril plačilo stroškov šolanja, v kolikor bo seveda to v skladu z zaposlitvenim načrtom posameznika.

Zavod bo brezposelnim, ki se bodo vključili v izobraževanje, kril stroške šolnine do višine šestih zamčenih plač za eno šolsko leto, potem stroške javnega prevoza ali pa bodo brezposelnemu dodelili dodatek za bivanje v višini 60 odst. zamčene plače, če bo moral zaradi izobraževanja bivati v drugem kraju. Zavod bo kril tudi stroške zdravniškega pregleda in zavarovanja za primere poškodb pri delu, v kolikor bo to zahteval program

izobraževanja, dodelil pa bo tudi finančno pomoč v višini 60 odst. zamčene plače mesečno, če bo program potekal najmanj 4 dni v tednu, razen brezposelnim, ki prejema denarno nadomestilo oz. denarno pomoč, ter delovnim invalidom, ki prejema nadomestilo za čas čakanja na delo ter stroške za knjige in učne pripomočke v višini ene zamčene plače.

J. D.

CLIO ZA KARITAS - Novomeški Revoz je kapiteljski Karitas podaril CLIO Avto je v ponedeljek na Kapitlju predstavnik Revoza Tom Pleterski v prisotnosti prostovoljk Karitas izročil predsedniku kapiteljske Karitas, prostojofu Lapu. S tem lepim darilom bo Karitas lažje in še bolj učinkovito opravljala svojo človekoljubno dejavnost. (Foto: A. B.)

ŠKOTSKA GRAFIKA - Belokranjski muzej iz Metlike je v sodelovanju z umetniško zadrugo Agart iz Ljubljane pretekle soboto v Ganglovnem razstavišču v metliškem gradu odprl razstavo sodobne škotske grafike petih ali šestih avtorjev svetovnega slovesa. Zanimiva razstava bo na ogled do 30. avgusta. (Foto: M. B.-J.)

Ljubljansko pismo

Neporavnani računi

Dediščina SFRJ naglo kopni

Dediščina naše nekdanje skupne SFRJ še vedno ni razdeljena. Ko pa ni jasno, ali naj bo dedič njenega naglo kopnečega premoženja le eden, ali naj jih bo več.

Pogajanja o sukcesiji se vlečejo od leta 1992 in so zdaj začasno pretrgana, ker doslej niso prinesla nikakršnega rezultata. Medtem ko Slovenija, Hrvaška, BiH in Makedonija zagovarjajo stališče, da je SFRJ razpadla, kar priznavajo tudi mednarodne arbitraže, pa ZRJ ves čas trdi, da so se omenjene države protiustavno odcepile od nje in so zato odgovorne za vse, kar se je zgodilo kasneje, in da je ona edina prava naslednica SFRJ "s kontinuiteto". Pričakovati je možno, da bodo mednarodni posredniki poskušali ZRJ septembra še enkrat prepričati, naj popusti pri pogajalskih stališčih: če pa pri tem ne bodo uspeli, bodo pogajanja bodisi odložili za nedoločen čas ali pa bo postala delitvena bilanca ob sukcesiji predmet mednarodne arbitraže, s katero pa morajo spet soglašati vse vpletene države. Delitev skupnega premoženja lahko tako ostane neurejena tudi več desetletij - če bo takrat sploh še kaj deliti.

Delitev preostalega premoženja razpadle SFRJ je nedvomno zadnja priložnost za

poravnano računov nekdanje države do svojih državljanov.

Svoje terjatve je v tej "zapuščinski razpravi" priglasilo tudi Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945. Pred dnevi je to društvo na informativno konferenco povabilo vodjo slovenske delegacije na pogajanjih o razdelitvi skupnega premoženja nekdanje SFRJ dr. Mirana Mejaka, da bi jim povedal, kako kaže z iztržkom teh pogajanj za Slovenijo tudi na račun vojne odškodnine, ki jo je dobila Jugoslavija. Dr. Mejak pa jim je povedal, da zelo slabo kaže, da bi Slovenija v doglednem času iz tega naslova sploh kaj dobila.

Razumljivo, da je to sporočilo nekdanje izgnance hudo razočaralo. Tako so (vlado?) ponovno opozorili, da Slovenija ne bi smela vračati premoženja Nemcev in Avstrijcev, ki so leta 1945 zapustili Slovenijo. Avstrijska državna pogodba iz leta 1955 namreč določa, da Jugoslavija ni dolžna izplačevati odškodnin za zaplenjeno in zapuščeno premoženje, ampak je to dolžnost Avstrije v zameno za reparacije, ki bi jih sicer morala plačati Jugoslaviji.

Podpredsednica DIS prof. Ilica Žnidarič je menila, naj ne bi Nemčiji nič ne vračali tudi iz naslova ekonomskih posojil vse dotlej, dokler ne bi z njo uredili vprašanja vojne odškodnine SFRS, ki s to "pomočjo" nikakor ni bila poplačana. Poudarila je še, da slovenski izgnanci terjajo od predsednika države, vlade in pristojnih ministrstev, naj vprašanje poplačila vojne odškodnine sprožijo bolj odločno - brez popuščanja zaradi političnih računov - pri nemški državi, naslednici nekdanjega nemškega rajha.

VINKO BLATNIK

KULTURNO POLETJE V DRUGO POLOVICO - Z nastopom pobratimov iz italijanskih Ronk, ki so se pred tridesetimi leti pobratile z metliško občino, so se metliške mednarodne kulturne prireditve "Pridi zvečer na grad" prevesile v drugo polovico. Iz Ronk je prišlo v goste 35 godbenikov pihalnega orkestra "G. Verdi", ki bo prihodnje leto praznoval 130. obletnico ustanovitve. Orkester vodi Enrico Visintin. (Foto: M. B.-J.)

GAŠENJE KOT GLEDALIŠČE - Gasilsko društvo Lokvica je v nedeljo krstilo novo terensko vozilo, katerega boter je bil direktor lokviškega podjetja ITC Franc Nemanič, gasilske enote iz metliške občine in hrvaških Radatovičev pa so pripravile mimohod. Gasilci s Krvavčjega Vrha, iz Dragomlje vasi, Tribuč, Radatovičev in Lokvice pa so za številne obiskovalce pripravili tudi predstave. Uprizorili so namreč gašenje lesene belokranjske bajte s petimi vprežnimi brizgalnicami, starimi od 60 do 90 let. Gasili so po starih običajih in izgledalo je, kot da gre za gledališče na prostem, čeprav niso imeli ne vaj ne generalke. Bilo pa je gašenje generalke za praznovanje 130. obletnice metliškega gasilskega društva, ki bo prihodnje leto. Gledalci so bili seveda navdušeni in začudeni hkrati, saj nobena od brizgalni čistilne starosti ni zatajila. (Foto: M. B.-J.)

TEK ZA ZDRAVJE - Prizadevni člani Turističnega društva Dolenjske Toplice so ob pomoči Krkinega zdravilišča in še nekaterih drugih podpornikov uredili krožno sprehajalno in tekaško stezo, imenovano "tek za zdravje". Steza je dolga 2.600 m in vodi skozi gozd in ob potoku Sušica; na 2.400 m, kar ustreza dolžini proge za znani Cooperjev test, ki pokaže telesno pripravljenost ljudi v vseh starostnih obdobjih, si tekač lahko meri čas, ki mu na cilju pove, kakšna je njegova pripravljenost, kar je razvidno iz pojasnjevalnih tabel. Na sliki: člana turističnega društva pri urejanju sprehajalne in tekaške steze. (Foto: A. Bartelj)

Deponija za naslednje tisočletje

Ena najbolj urejenih deponij komunalnih odpadkov v Sloveniji - Sedaj obsega 7 ha, razširili pa naj bi jo za 15 ha - 2 milijardi tolarjev - Tudi Bela krajina in Posavje?

NOVO MESTO - Nedavni obisk ministra za okolje in prostor dr. Pavleta Gantarja v Novem mestu je bil v prvi vrsti namenjen seznanitvi s stanjem na deponiji komunalnih odpadkov v Leskovcu in s pripravami na njeno načrtovano širitev. Seveda je širitev leskovske deponije oziroma obseg tesno povezana z vprašanjem, ali bo v bodoče tam še naprej le deponija odpadkov za območje nekdanje občine Novo mesto ali pa bo postala regijska in bo služila tudi za potrebe Bele krajine in morda celo Posavja. Vsekakor pa bo to deponija za naslednje tisočletje.

Odlagališče odpadkov v bližini vasi Leskovec pri Brusnicah so zgradili leta 1982, zavzema površino 7 ha in je eno najbolj urejenih v Sloveniji, z vsemi potrebnimi dovoljenji. Količina komunalnih odpadkov, odloženih na tej

deponiji, se povečuje iz leta v leto; tako so leta 1993 pripeljali tja blizu 9.500 ton odpadkov, lani pa že skoraj 14.000 ton. Na leto za odlaganje porabijo povprečno 6.800 m³ deponijskega prostora, kar pomeni, da bo deponija dokončno zapolnjena leta 2002.

Za načrtovano širitev je predvideno 15 ha zemljišča, večino so že odkupili, in tudi postopki za pripravo potrebnih aktov že tečejo, prav tako že izdelujejo potrebne študije. Širitev deponije naj bi stala okoli 2 milijardi tolarjev, dela pa bo moč izvajati postopno. Hkrati s projektom širitve deponije se v novomeški Komunali pripravljajo tudi na uvedbo ločenega zbiranja odpadkov.

"Na ministrstvu podpiramo projekt širitve deponije v Leskovcu," pravi minister Gantar. "Ta lokacije je dragocena, ker imate za deponijo vsa potrebna dovoljenja in soglasje krajanov. Mislim, da je perspektiva te deponije, da postane regijska, kajti gre za veliko investicijo, poleg tega pa bodo novi predpisi s tega področja, ki jih pripravljamo, veliko strožji in odpadkov ne bo več moč odlagati na bolj ali manj improviziranih in

zasilnih deponijah." Po ministrovem mnenju naj bi na leskovsko deponijo vozili odpadke vsaj še iz Bele krajine, če ne tudi iz Posavja. Glede na to, da tudi v trebanjski občini gradijo veliko sodobno deponijo odpadkov, ki bo močno presegala potrebe zgolj te občine, je minister obljubil, da bo pripravil sestanek, na katerem naj bi tekla beseda o "vplivnih območjih" ene in druge deponije.

A. B.

MINISTER O ODPADKIH - Ministra za okolje in prostor dr. Pavleta Gantarja so na obisku v Novem mestu seznanili z načrtovano širitvijo odlagališča komunalnih odpadkov v Leskovcu pri Brusnicah. (Foto: A. B.)

OB 70-LETNICI GASILSTVA V ŠMIHELU

ŠMIHEL PRI ŽUŽEMBERKU - V petek, 24. julija, in v soboto, 25. julija, bodo v Šmihelu pri Žužemberku praznovali 70-letnico delovanja njihovega gasilskega društva. V petek bo ob 20. uri maša za gasilce v cerkvi sv. Mihaela v Šmihelu, ob 21. uri pa slavnostna seja PGD Šmihel, kjer bodo predstavili brošuro o 70-letnici gasilstva v Šmihelu in podelili priznanja gasilcem za dolgoletno delo. V soboto pa se bo ob 18. uri začela osrednja slovesnost z gasilsko parado, blagoslovitvijo slike sv. Florjana, s kulturnim programom ter podelitvijo republiških in občinskih odlikovanj veteranom in jubilarantom. Sledilo bo družabno srečanje z ansamblom Bobri.

ŠENTJERNEJSKO SEJMIŠČE - Šentjernejski živinski sejem je znan daleč naokoli in ponavadi tudi zelo dobro obiskan. Na njem pa kmetje ne "barantajo" le z živino, precej prostora za prodajo najrazličnejšega blaga so si že prisvojili tudi kramarji. Z ureditvijo obrtne cone, pred kratkim je šentjernejska občina začela s prodajo prvih parcel, pa bodo sejmišče preselili v neposredno bližino. Novo sejmišče naj bi uredili tako, kot to zahtevajo predpisi. Za ureditev sejmišča so v letošnjem proračunu namenili 13 milijonov tolarjev. Kdaj bo prišlo do preselitve, nam na občini niso vedeli povedati, verjetno pa v roku enega leta in pol. Na fotografiji so kupci, ki so se ustavili pri prodajalcu konj in kot je v navadi, konju pogledali tudi zobe. (Foto: J. Dornič)

Tabor solidarnosti in strpnosti

V Šmarjeti je potekal 4. mednarodni mladinski tabor, ki ga je organiziralo novomeško društvo za razvijanje prostovoljnega dela - 60 mladih iz Španije, BiH in Dolenjske

ŠMARJETA - Novomeško društvo za razvijanje prostovoljnega dela je od 9. do 20. julija v Šmarjeti organiziralo že 4. mednarodni mladinski tabor, ki se ga je udeležilo okrog 60 mladih, starih od 15 do 24 let. Mladi prostovoljci so prišli iz Vilafrance del Penedes iz Španije, mladi iz Bihača, bosanski begunci, ki živijo v Novem mestu, mladi člani slovenskega kulturnega društva Cankar iz Sarajeva in mladi prostovoljci iz Novega mesta. Sotore so postavili ob šmarješki osnovni šoli, ki ima čudovito okolico, poleg pa ima tudi pravo kmečko gospodarstvo z najrazličnejšimi domačimi živalmi. Za to šolo so se odločili tudi zaradi tega, ker sodelujejo v Eko projektu, pa tudi sicer velja za eno najbolj odprti šol.

Prvi poletni mladinski tabor je društvo organiziralo poleti leta 1995 v počitniškem domu novomeškega Rdečega križa v Luciji pri Portorožu. Letos prvič pa je bil to tudi delovni tabor. Skupaj s šmarješko in otoško osnovno šolo so prišli do ideje, da na taboru pripravijo tudi program pomoči otrokom in starejšim v teh dveh šolskih okoliših. Glavni namen tabora je namreč spoznavanje prostovoljnega dela, vzgoja za strpnost, miroljubnost in solidarnost med ljudmi, pa spoznavanje različnih kultur in običajev ter druženje in tikanje novih prijateljev. Vodja tabora Branka Bukovec je povedala, da je dopoldan okrog 30 mladih prostovoljcev na 8 lokacijah delalo z otroki do 12

leta starosti. Ena od teh lokacij je bila Vinica pri Šmarjeti, kjer so prejšnjo sredo otroci iz Orešja in Vinice s prostovoljci v športnem parku ustvarjali v likovni delavnici, sicer pa so imeli tudi naravoslovno delavnico, pa socialno itd. Ena skupin prostovoljcev je delala tudi z romskimi otroki pri Otočcu. Omenjene skupine po vaseh so otroci kot tudi njihovi starši zelo dobro sprejeli, nekateri mladi pa so s tem dobili tudi prve izkušnje pri prostovoljnem delu.

Druge polovice udeležencev tabora pa je ta čas pomagala starejšim pomoči potrebnim in pri urejanju šolske okolice. Tako so pomagali pri kmečkih opravilih tudi na kmetiji pri Barboričevih, kjer so pred mesecem in pol v

prometni nesreči izgubili gospodarja kmetije. Popoldan pa so imeli v taboru interesni del, od fotografske, likovne, socialno-psihološke, kuharske do batik delavnice in rekreacije. Zvečer je sledil še kulturno-zabavni program, kjer so spoznavali različne kulture in običaje, plese in pesmi. Čez vikende pa so spoznavali kulturne in naravne znamenitosti Dolenjske. Med drugim so si ogledali Pleterje, Vinji Vrh in Kostanjeviški muzej.

Tabor je bil za udeležence brezplačen. Ta projekt so namreč podprli na Uradu za mladino, kjer so preko javnega razpisa pridobili nekaj denarja, en del pa so prispevali tudi razni sponzorji in donatorji, tako kot vsako leto jim je tudi tokrat pri oskrbi tabora pomagala Kartuzija Pleterje. "Predvsem pa se moramo za uspešen potek tabora zahvaliti šmarješki šoli, njenemu ravnatelju in njegovim sodelavcem, ki so nas prijazno sprejeli in nam na vsakem koraku pomagali," je poudarila vodja tabora Branka Bukovec.

J. DORNIČ

Dobri Krkini polletni rezultati

V prvi polovici leta je Krka prodala za 27,7 milijarde tolarjev izdelkov, kar je 18 odst. več kot v enakem lanskem obdobju - Največ v države srednje in vzhodne Evrope

NOVO MESTO - Povečevanje prodaje novomeške Krke se nadaljuje tudi v letošnjem letu. V prvi polovici leta je Krka prodala za 27,7 milijarde tolarjev svojih izdelkov, največ zdravil za humano uporabo, in tako dosegla že blizu 52 odst. plana prodaje za leto 1998.

V Krki so seveda s prodajo zadovoljni, saj uspešno uresničujejo zastavljene načrte in so v

primerjavi z lanskim prvim polletjem prodajo povečali za 18 odst. V celotni Krkini prodaji imajo največji delež - skoraj tri četrtine - zdravila za humano uporabo, sledijo izdelki za samozdravljenje, tako imenovana zelena zdravila, ter veterinarski in kozmetični izdelki. Največji porast prodaje v zadnjem obdobju, izraženo v absolutnih številkah, dosegajo zdravila za humano uporabo, medtem ko je največji skok, izraženo v odstotkih, zabeležila prodaja veterinarskih izdelkov.

Tudi letos ostajajo najpomembnejša Krkina tržišča države srednje in vzhodne Evrope. V države nekdanje Sovjetske zveze je Krka izvozila slabo

tretjino izdelkov, od tega največ v Rusko federacijo. V države Cefte (Poljska, Češka, Slovaška, Madžarska) so izvozili za 5,8 milijarde tolarjev, v države nekdanje Jugoslavije pa za 4,6 milijarde tolarjev. Na domačem trgu, se pravi v Sloveniji, pa je Krka prodala za 6,1 milijarde tolarjev izdelkov iz svojega širokega asortimana, kar je 22 odst. vse Krkine prodaje.

V Krki, po ustvarjenem dobičku enem najuspešnejših slovenskih podjetij zadnjih let sploh (v lanskem letu so ustvarili 5,2 milijarde tolarjev neto dobička), so prepričani, da bodo tudi letošnji rezultati v skladu s sprejetimi plani in da bodo dosegli zastavljene cilje.

A. B.

KRUH IN PECIVO - Članice Turističnega društva Ratež - vseh je okoli 70 - vsako leto za Praznik harmonike pripravijo razstavo kruha in peciva. Zelo bogato in lepo urejeno razstavo obišče veliko ljudi, ki izvrstne in domiselno oblikovane dobrote vrlih podgorskih gospodinj tudi pokupijo. Z izkupičkom si ženske privoščijo kakšen izlet, združen z izobraževanjem, in pripravijo strokovna predavanja. (Foto: A. B.)

Letos letuje 400 otrok

Počitnice za najbolj ogrožene

NOVO MESTO - Novomeško območno združenje Rdečega križa tako kot leta nazaj tudi letos organizira letovanje za zdravstveno in socialno ogrožene otroke iz novomeške, šentjernejske in škocjanske občine. Letos bo ob morju letovalo 400 otrok; 250 v počitniškem domu v Fazanu v 6 izmenah po 10 dni in 150 na Debelem rtiču v 3 izmenah po 10 dni.

V letovanje so vključeni najbolj ogroženi otroci iz 16 osnovnih šol iz vseh treh občin, stari od 7 do 12 let. Na letošnjem razpisu Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije je bila novomeška OZRK izbrana za organizatorja omenjenega letovanja tudi za naslednjih 5 let. Del denarja za letovanje teh otrok prispevajo občine, del Rdeči križ, starši pa največ do 8.000 tolarjev, kar nekaj otrok pa zaradi slabih gmočnih razmer v družini letuje brezplačno.

Čeprav so na novomeškem Rdečem križu že več let opozarjali občine na nujnost obnove počitniškega doma v Fazanu, do nje še ni prišlo. Še posebej se je

zapletlo z nastankom novih občin Šentjernej in Škocjan, žrtev spora zaradi nedokončane delitvene bilance nekdanje skupne občine Novo mesto je na nek način tudi počitniški dom v Fazanu. Lastnik doma je bila namreč novomeška občina, Rdeči križ pa je njegov dolgoletni upravitelj. V letošnjem letu je denar za obnovo doma v proračunu namenila novomeška občina, in sicer 12 milijonov. Vendar tu so še drugi problemi. Ker je zemlja okrog doma v lasti občine Piran, bi bilo najprej potrebno odkupiti to zemljo. Z obnovo bi bilo namreč potrebno k stavbi dograditi prizidek za sanitarije, kurilnico in shrambo, da bi stavbo lahko uporabljali čez celo leto. Najbolj smotno bi namreč bilo stavbo nameniti za šolske otroke, za najrazličnejše tabore in šole v naravi, ki sedaj potekajo na najrazličnejših koncih Slovenije. S tem bi tudi tovrstne tabore in letovanja pocenili, predvsem pa bi dom skozi vse leto lahko namenili otrokom.

J. D.

PUŠELJC - Na Cliu, ki ga je Revoz podaril kapiteljski Karitas, je bil tudi velik šopek cvetja. Pušeljce so revozovci, ki so avto izročili, pripeljali s seboj iz Ljubljane, clio pa je bil tako in tako narejen v Novem mestu. Tako je ta pušeljce v zadnjih letih ena redkih stvari, ki je iz ljubljanskega Revoza prišla v Novo mesto in tu tudi ostala...

VPRASANJE - Ob nedavnem obisku ministra dr. Gantarja v Novem mestu je beseda tekla o leskovskem odlagališču odpadkov. Ko so ministra doobra seznanili s problematiko te deponije in načrtovano širitvijo, je občinski sekretar Feliks Strmole načel še, kot je dejal, odprta vprašanja. Tu gre seveda za denar, kajti širitev bo stala okoli 2 milijardi tolarjev, občina pa denar pričakuje tudi od ministrstva za okolje in prostor, ki mu načeljuje dr. Gantar. "To so pa res zelo odprta vprašanja...", se je izvil minister in jih takoj usmeril na programe Phare, kjer je menda prav za take zadeve na voljo poseben denar.

ZADNJA POSTAJA - Nasproti novomeške avtobusne postaje, na nikogaršnji (občinski?) zemlji nad Krko blizu teniških igrišč, je včasih v nekakšni polprikolici bivala novomeška posebnica Fani. Ko se je Fani povzpela v višji stan in zapustila obrežje Krke, je njena parcela postala zadnja postaja odsluženega avtobusa, ki je takega videza, kot bi nekakrat zapored peljal obiskovalce na Rock Otočec in nazaj. Na tabli, pred katero "parkira" avtobus, sicer piše, da je prepovedano odlaganje smeti, o odlaganju avtobusov pa nič...

Ena gospa je rekla, da se bo Novo mesto razvijalo na bencinski pogon. Le zakaj bi sicer potrebovali kar 7 bencinskih črpalk?

Suhokranjski drobiž

STARI PRAPOR V MUZEJ - Stari prapor žužemberških gasilcev so v soboto še zadnjič v povorki nesli na prireditve. Pisalo se je leto 1968, ko so gasilci ob praznovanju 80-letnice društva pod pokroviteljstvom Republiškega izvršnega sveta in predsednika Staneta Kavčiča odkrili upominsko ploščo in razvili ta prapor. Društvo hrani tudi trako-ve barvi slovenske trobojnice, ki so jih skupaj s praporom poslali Slovenci iz Amerike. Prapor je žal zgorel, trakovi pa so ostali, tudi po zaslugi dolgoletnega predsednika Janeza Glihe, ki je skrbel tudi za ostali arhiv društva. Zelo zanimiv arhiv in kronika društva sta bila nekaj dni razstavljena tudi v gasilskem domu v Žužemberku.

KRONIKA PGD ŽUŽEMBERK 1888-1998 - Veliko zaslug za izdajo kronike v takem obsegu ima Janez Gliha in pokojni Rdeči Križ, ki je ob pravem času zabeležil dogajanja na številnih fotografijah. Veliko zapisanega o društvu je pustil tudi župnik Alojž Zapanc ter dolgoletni predsednik društva in solski upravitelj France Mrvar. Kronike v naslednjih letih pa bodo zapisale, da je vsa pričevanja zbral in uredil tukajšnji učitelj Vlado Kostevc v kroniki, ki je vredna ogleda.

ŠE ENA GASILSKA - Gasilci iz Šmihela se pripravljajo na pomembno obletnico, ki jo bodo praznovali v petek, 24. julija, s slavnostno sejo in z mašo za pokojne gasilce. V soboto, 25. julija, pa bodo slovesno blagoslovili kip sv. Florjana, nadarjali s kulturno prireditvijo in zaključili z veselico.

Prvič del dobička za dividende

V metliški Kolpi uspešno zaključili lansko leto, povpraševanje po njihovih izdelkih pa se letos še povečuje - Celo četrta izmena - Jubilej praznovali s predstavitvijo na sejmi

METLIKA - Na skupščini, ki jo je imela metliška delniška družba Kolpa v začetku julija, so obravnavali poslovanje v lanskem letu. Prvič v dvajsetih letih, odkar podjetje obstaja, so razdelili tudi dividende, saj so lani pridelali za 87 milijonov tolarjev dobička.

Od celotnega dobička so za dividende namenili 37 milijonov tolarjev, torej 100 tolarjev bruto za delnico. Del dobička so namenili za pokrivanje izgub iz preteklih let, del pa kot nerazporejeni dobiček za letošnje naložbe. "Lani smo v primerjavi z letom poprej bruto realizacijo povečali za 30 odst., največje povečanje proizvodnje in prodaje pa smo imeli pri programih kolpasan (za 36 odst.) in kerrock (za 21 odst.). Prav tako smo povečali prodajo na vseh trgih, najbolj pa na hrvaško-bosanskem," je z zadovoljstvom povedal predsednik uprave Kolpe Mirjan Kulovec.

Lani so v Kolpi veliko pozornost namenili razvoju. Tako so razvili nove linije kopalniškega pohištva, elemente za manjše kopalnice, nove masažne kabine in masažne parne kabine, nove linije kopalnih in tuš kadi ter posodobili masažne kadi. Razvili so tudi fasadne elemente iz kerrocka ter kupcem ponudili veliko novih barvnih odtenkov tega

materiala. Novost je še kerasil za izdelavo kuhinjskih korit. "S temi razvojnimi dognanji smo se postavili ob bok tekmecev iz Evrope ter se povzpeli med prvih deset evropskih proizvajalcev sanitarne opreme. Samo lani smo namreč izdelali več kot 120 tisoč kopalnih in tuš kadi ter umivalnikov," pove Kulovec.

V preteklem letu so v 260-član-skem kolektivu za naložbe v tehnologijo in nove prostore namenili dobrih 110 milijonov tolarjev. Letos so že ali še bodo za razvoj, posodobitev tehnologije, pridobitev novih prostorov ter nakup zemlje za na-

daljnjo širitev porabili okrog 250 milijonov tolarjev. Kulovec ob tem poudari, da se lanska rast proizvodnje nadaljuje. Zaradi velikih naročil so pri nekaterih programih uvedli celo četrto izmeno. V prvem polletju letošnjega leta so v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečali proizvodnjo za dobrih 12 odst.

M. BEZEK-JAKŠE

• Letos mineva 20 let, odkar je začela v Rosalnicah pri Metliki z delom Kolpa, ki je bila v začetku obrat novomeškega Novolea. V podjetju zatrjujejo, da bodo jubilej praznovali septembra, vendar delavno, vse, kar so dosegli v dvajsetih letih, pa bodo pokazali na sejmi v Ljubljani in Zagrebu.

Strica iz Nemčije ne bo v Vinico

Bodo v Realu sprejeli predlog ministra Ropa, da za eno leto nekdanje nepremičnine Novoteksa v Vinici brezplačno odstopijo ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve?

VINICA - V viniški tovarni, kjer je nekdanj domoval obrat novomeškega Novoteksa, pozneje pa je njegovo delo nadaljeval Vinteks, a sta oba ključna podjetja, ki sta ostale v 4.550 kv. metrih velikem poslopolju, ki so ga pred približno dvema letoma zapustili zadnji delavci.

Nekdanje Novoteksove nepremičnine je letošnjega aprila kupilo podjetje Real iz Novega mesta in v celoti poravnalo kupnino. Čeprav je ob obisku ministra za delo, družino in socialne zadeve mag. Toneta Ropa in ministra za evropske zadeve Igorja Bavčarja v sredo pretekli teden direktorica Reala Mojca Dulc v Vinici zatrdila, da se trudijo, da bi v edini viniški tovarni znova začeli delati, pa je hkrati priznala, da zanimanja za objekt ni. Jakob Andoljšek iz Reala je dodal, da iščejo program, katerega nosilec bi bil nekdo iz večjega centra, ki bi imel upravo, razvoj, trg in bi bil sposoben vzdrževati tako velik objekt. Vendar je program za celotno stavbo težko dobiti, čas pa teče, objekt propada, ljudje odhajajo.

ŠPORTNI PARK JE ZAŽIVEL

METLIKA - Pred dobrim desetletjem so pri tovarni Beti - tudi za potrebe tekstilne šole - uredili športni park, ki pa ni nikoli prav zaživel. Nasprotno, bil je precej zapuščen in zanemarjen. Pretekli teden pa so Beti, občina Metlika, mestna skupnost Metlika, Komunala in metliška osnovna šola sprejeli dogovor o urejanju in vzdrževanju parka. Komunala bo vzdrževala zelenice, osnovna šola teniško, rokometno in košarkarsko igrišče, del denarja za vzdrževanje pa bosta prispevali občina in mestna skupnost. Športni park, ki je sedaj urejen, je odprt za vse občane. Na teniških igriščih pa bodo od 3. avgusta pripravili začetne in nadaljevalne tečaje tenisa za mladino in odrasle. Vsi, ki se zanimajo za tečaje, se lahko do konca julija prijavijo na osnovni šoli Metlika (tel. 58-169).

IZLET UPOKOJENCEV

METLIKA - Društvo upokojencev Metlika obvešča svoje člane, da se čim prej prijavijo za dvodnevni izlet, ki bo 27. in 28. avgusta v vzvodni del Slovenije in na Madžarsko, saj je število potencialnih udeležencev. Vse informacije dobijo v društveni pisarni.

SKD V LJUTOMERU

LJUTOMER, NOVO MESTO - Tabor Slovenskih krščanskih demokratov, že deveti po vrsti, bo letošnje leto v Ljutomeru, v nedeljo, 2. avgusta, na katerem se bodo med drugim spomnili tudi 130-letnice prvega slovenskega tabora. Organizatorji pripravljajo bogat kulturni in zabavni program, obiskovalci pa si bodo ogledali tudi kasaško dirko. Novomeški krščanski demokrati bodo organizirali avtobusni prevoz, zato že zbirajo prijave na tel. številki 323 258 vsak dan od 7. do 11. ure, kjer dobite tudi podrobnejše informacije.

ZAČETEK ČRNOMALJSKEGA POLETJA - Pretekli petek se je z nastopom glasbenikov iz Posavja in Bele krajine pričelo 3. črnomaljsko kulturno poletje. S pestrim programom jazz standardov so nastopili Aleš Suša, Janez Gabrič, Matjaž Zorko, Rok Lopatič, Peter Jakša in Kristina Oberžan (na fotografiji). Kot je dejala tajnica Zveze kulturnih društev Črnomelj Ksenija Khalil, bo do konca avgusta še v šestih večerih na sporedu jazz, etno in klasična glasba. V petek, 24. julija, bo tako ob 21. uri v atriju črnomaljskega gradu moč prisluhniti koncertu dragatuške tamburaške skupine Vodomec. (Foto: M. B.-J.)

HVALA ZA SODELOVANJE IN POMOČ

METLIKA - Na nedavnem prvem raziskovalnem taboru je sodelovalo 18 učencev metliške in podzemeljske osnovne šole, ki se jim je zdel takšen način dela zelo privlačen. Zadovoljni so bili s programom, prijateljskim druženjem in predlagali so, da bi prihodnje leto v taboru tudi prenočevali. Kljub začetnim težavam lahko rečemo, da vložen denar in trud nista bila zaman, rezultate pa bodo predstavili tudi na razstavi in v biltenu, ki bo izšel po počitnicah.

Občinska zveza prijateljev mladine Metlika se kot organizatorica tabora zahvaljuje predvsem regijskemu centru Zveze organizacij za tehnično kulturo Novo mesto za sodelovanje in sofinanciranje projekta ter Uradu za mladino za finančno pomoč. Prav tako hvala mentorjem za prizadevanje in ustvarjalno delo, OŠ Podzemelj za gostoljubje in brezplačno uporabo prostorov in opreme ter OŠ Metlika za pomoč pri organizaciji in izvedbi tabora. Hvala tudi občini Metlika, Belokranjskemu muzeju, Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, Društvu biologov Slovenije, Zavodu RS za šolstvo, astronomu, vodstvu krajskega parka Lahinja, Beti Metlika, Partnerju Metlika, Don donats, Zitu-pekarnstvo in testeninarstvu, kmetijski zadrugi, občanom ter medijem.

VLADKA ŠKOF
v imenu OZPM Metlika

marsikaj, vendar so težave, ker ni pravega zaledja in tudi ne veliko ljudi, bodisi tostran ali onstran Kolpe. Predsednik krajevne skupnosti Vinica Jože Stegne je ponovil že večkrat izrečene zahteve, da morajo v Vinico dobiti program, da bodo lahko pokrivali trg nekdanje Jugoslavije. Poudaril je, da se ne strinja, da bi imeli znova tekstilno tovarno, ker sta propadla že Novoteks in Vinteks, prav tako pa ne bi prišel v poštev trgovski center, saj ni ljudi, ki bi v njem lahko nakupovali.

Minister Rop je potem, ko je slišal tarnanje z vseh strani, predlagal, da Real ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve za eno leto brezplačno odstopi stavbo. V njej bo ministrstvo ustanovilo namensko podjetje, v katerem bodo usposabljali ljudi. "Razumem, da bi bila za Real najboljša rešitev, da bi se od nekod vzel nekdo, ki bi prevzel vse probleme, a očitno je, da strica iz Nemčije ne bo. Lahko pa v Vinico pošljemo skupino, ki bi pripravila projekte za oživitve tovarne," je menil Rop. Ali se bodo z njegovim predlogom strinjali tudi v Realu, se bo gotovo kmalu pokazalo.

M. BEZEK-JAKŠE

Za semiške čebele poskrbljeno

Semiški čebelarji so se jubileja spomnili na slavnostni seji - Predavanja ter prvo belokranjsko ocenjevanje medu - Mirko Pavlin in dr. Josef Stark častna člana društva

SEMIČ - Tukajšnje čebelarско društvo je ob 40. obletnici organiziranega čebelarjenja v Semiču v soboto pripravilo slavnostno sejo, predavanja dr. Josefa Starka, dr. Janeza Poklukarja in Borisa Seražina. Predstavili so medovite rastline, ocenili med in čebelarjem podelili priznanja.

Začetki organiziranega semiškega čebelarjenja segajo v leto 1958, ko so tukajšnji čebelarji na pobudo Mirka Pavlina začeli razmišljati o povezovanju v čebelarско družino. Ta je združevala 12 članov in delovala v okviru ČD Črnomelj. 20 let pozneje pa je bil na upravi za notranje zadeve Črnomelj potrjen statut ČD Semič. Danes šteje društvo 30 članov, ki gospodarijo z več kot 1.200 čebeljinimi družinami.

Ves čas veliko pozornost namenjajo predavanjem in izobraževanju. Prav zato so se dobro pripravili na morebitne bolennzni, tudi na varoozo, ki je po letu 1980, ko se je pojavila v Beli krajini, povzročila čebelarjem veliko škode. Čebele semiških čebelarjev pa so jo takrat kar dobro odnesle. Dobro skrbijo tudi za čebeljo pašo, saj so v zadnjih 20 letih zasadili na stotine sadik medovitih rastlin, letos pa bo prav po zaslugi tukajšnjih čebelarjev na šestih hektarjih zacvetela ajda.

Na slavnostni seji je čebelarско društvo Semič imenovalo za častna člana dr. Josefa Starka in Mirka Pavlina. Slednji je prejel tudi plaketo kot najvišje občinsko priznanje. Sicer pa so podelili še priznanja Antona Janše 3. in 2. stopnje ter društvena priznanja svojim članom, sosednjim čebe-

PRIZNANJA ČEBELARJEM - Častni član Čebelarškega društva Semič Mirko Pavlin in predsednik društva Stane Plut sta čebelarjem za med, ki so ga dali v oceno, podelila diplome in bronasta, srebrna ter zlata priznanja. Eno od zlatih priznanj je prejel tudi Franc Movern (na levi). (Foto: M. B.-J.)

Rihar, predsednik Čebelarške zveze Slovenije Lojze Peterle in dr. Janez Poklukar.

M. B.-J.

• Semiško ocenjevanje medu je bilo prvo na Dolenjskem in v Beli krajini ter tretje v Sloveniji sploh. Kot je dejal predsednik čebelarškega društva Semič Stane Plut, je letošnja čebelarška letina po količini povprečna, po kakovosti pa odlična. To se je pokazalo tudi pri ocenjevanju, saj izmed 44 vzorcev sedmih sort medu z vseh koncev Slovenije ni bil noben izločen. Semiški čebelarji napovedujejo, da bodo z ocenjevanjem medu nadaljevali, vendar ga bodo v prihodnje pripravljali jeseni, ko bo na voljo tudi več medu.

"TU ME JE MAMA ZIBALA"

ADLEŠIČI - V soboto, 25. julija, bo ob 90-letnici tukajšnje folklorne skupine v Adlešičih prvo srečanje zdomceev iz adlešiške krajevne skupnosti z naslovom "Tu me je mama zibala". Ob 16. uri bo pozdravni nagovor in obisk okolice vasi, ob 18. uri utrip iz domačega kraja in ogled razstav, ob 20. uri pa kulturni program domačih društev in poVabljenih gostov. Za zabavo bo igral ansambel Šum, dobro pa bo poskrbljeno tudi za jedao in pijačo.

Sprehod po Metliki

TO SOBOTO BO NA GRAJSKEM DVORIŠČU večer šansonov, ruskih romanc in ciganskih pesmi. Prve, katere so napisali takšni mojstri kot so Tone Pavček, Kajetan Kovič, Veno Dolenc in Milan Dekleva, bo žgoleda Melita Osojnik, ki bo predstavila svoj najnovejši album Poljub vsine. Z ruskimi romancami in ciganskimi posnimi pa se bosta spopadla Irina in Aleksander Guščin iz Samare ob Volgi. Zakonca živita v Sloveniji. Aleksander piše tudi lastno glasbo na besedila Puškina, Lermonta, Jesenina in drugih ruskih pesnikov. Za vstopnino bo treba odšteti 800 tolarjev.

NAJPOGOSTEJŠE VPRAŠANJE NA MEDNARODNIH POLETNIH kulturnih prireditvah Pridi zvečer na grad je: "Bo med predstavo odmor?" To za nima predvsem gledalce, ki ne morejo zdržati, ne da bi skočili v Grajsko točnico Tine Judnič na kozareček osvetožne pijače. Kljub temu prireditve poteka jo nemoteno in na dvorišču je včasih tišina tudi takrat, ko bi se moral slišati smeh ali gromki aplavz. Publika, med katero je tudi veliko Črnomeljcev, Semičanov, Novomešanov in drugih Slovencev, je vse preveč zadržana.

PRIPRAVILJALNI ODBOR MEDNARODNIH POLETNIH prireditvev Pridi zvečer na grad je ponudil pokroviteljem, naj svojo dejavnost predstavijo tudi kako drugače kot zgolj s transparenti in zvočnimi reklamami. To priložnost bo prva izkoristila Marjetka Zele, lastnica konfekcija Meta, ki bo pripravila z manekenkami Marka Klinca iz Novega mesta to soboto modno revijo, se pravi po nastopu Mete Osojnik in pred petjem Irine in Aleksandra Guščina. Zanimiva popestritev, ki bi jo veljalo posnemati.

PROSTORI OBMOČNE ORGANIZACIJE RDEČEGAkriza so brez elektrike, odkar se je uprava za javne prihodke odselila v nove prostore v poslovno trgovsko središče Metlike. Sekretarka Jana Gašperič hodi v službo z električnim kablom v rokah ter prosi po sosedščini za vtičnico, če hoče delati z računalnikom. Ko se je pri županu zavzela za "več svetlobe", ji je le ta čestital za dobro poznavanje Goethejevih zadnjih trenutkov.

Črnomaljski drobir

EKOLOGIJA - Lihtenštajnci so si nedavno postavili tabor ob Kolpi pod Marindolom. V breg nad reko so "zasidrali" stranišče, v katerem je bilo polno kemikalij. Ko jih je znana belokranjska naravovarstvenica Mira Ivanovič vprašala, če so pogruntavščino morda prinesli iz svoje domovine, so ji hiteli zatrditi, da si domo kaja takšnega ne bi mogli privoščiti. Tam so namreč obrežja skalnata in iz improviziranih stranišč bi teklo po površini. V belokranjskem krasu se da torej straniščne probleme rešiti bolj elegantno, kje pa vse skupaj - s kemikalijami vred - konča, je tudi znano.

GLASOVANJE - Ko so na Preloki razpravljali o vodovodu, ki ga tamkajšnji prebivalci potrebujejo (skoraj) bolj kot Sahara vodo, je bil eden od domačinov, videč, da gostje ne kaj mencajo, zelo odločen. "Predlagam, da izdate lokacijsko in gradbeno dovoljenje za vodovod, zabijete količice v zemljo in pripeljete stroje. Je kdo proti?" je bil kratak. Nihče ni dvignil roke.

Semiške tropine

PES - Na nedeljskih kmečkih tigarah v Semiču je napovedovalce spraševal obiskovalce, ali morda kdo pogreša nemškega ovčarja, ki je že dva dni brez lastnika. A očitno pes ni nikomur primanjkoval. So pa menda nekateri po prečuti noči na Semiški ohceti imeli kakšnega mačka.

MESTO - Očitno so se neveste in ženini z Gorenjske zelo trudili, da bi se prikupili Semičanom, ker so jim pripravili tako lepo ohcet. Semičanom pa je najbolj prišla k sreči Alenka Pječević, ki je dejala, da je Semič lepo mesto. Semičani jo bodo gotovo imenovali za častno meščanko, ko bodo kraju podeljene mestne pravice.

ZAPORA - Ko so se gostje semiških čebelarjev v soboto vračali z obiska cerkve na Vinjem Vrhu, so naleteli na zaporo ceste. Eden od vaščanov je, ko je zvedel, da so med obiskovalci tudi Lojze Peterle ter menda še nekateri gosposje iz Ljubljane, vrgel po cesti lestev, tako da se je kolona avtomobilov morala ustaviti. Preden je kateri od njih smel zapustiti vas, je moral spiti kozarec ali dva domačega vina. Vaščan je očitno ocenil, da bo tudi letošnja vinska letina vsaj tako dobra, kot je bila lanska.

PRIJAZNOST - Če so bili čebelarji na Vinjem Vrhu prijetno presenečeni, pa so bili lahko toliko bolj razočarani ob podeljevanju priznanj za nagradni med. Bili so lahko celo srečni, da so jo srečno odnesli, saj so, medtem ko so prihajali po priznanja na prireditvenem prostoru ob gasilskem domu, kjer se je sicer odvijala tudi Semiška ohcet, folkloristi nosili na prireditveni prostor klopi in mize in jim je bilo za čebelarje prav malo mar. Naj jih (folkloriste namreč) piči kakšen tro!

Mirjan Kulovec

Iščejo delo...

... in prosijo boga, da ga ne najdejo

SEMIČ - Semiški župan Janko Bukovec si je med svojim trinajstletnim županovanjem pridobil obilo izkušenj, da lahko povsem suvereno zatrdi, kako majhna je marsikdaj razlika med dohodki tistih, ki so zaposleni in onih, ki se delu izogibajo na vsakem koraku. Ve tudi, da so danes pač takšni časi, da ni moč nikogar prisiliti, da bi delal. Zato pa naj bi tiste, ki so pripravljene poprijeti za delo, vsaj nekoliko stimulirali.

Na semiški občinski upravi ne smejo vedeti, kdo prejema podporo za brezposelnost. Ko pa je županu nekoč povsem ilegalno le uspelo, da se je lahko "sprehodil" po seznamu prejemnikov pomoči, so mu šli lasje pokonci. Med njimi so namreč tudi takšni, ki malo tarnajo, malo delajo na črno, svoj proračun pa si na koncu popravijo še s podporo. Pa se mesec obrne naokoli!

Seveda si župan Bukovec ni mogel kaj, da ne bi o tem potarnal tudi ministru za delo, družino in socialne zadeve mag. Tonetu Ropu, ki je pretekli teden obiskal Črnomelj. Rop je sicer dejal, da je povsem jasno, da brezposelnost išče delo, sicer ni brezposeln. A se semiški župan - po njegovem globokem vdihu sodeč - z ministrom ni ravno strinjal. Nekoliko se je potolažil ob Ropovi ugotovitvi, da jih čaka profesionalizacija Zavoda za zaposlovanje, na katerem naj bi iskali delo za brezposelne, ne pa možnosti, kako bodo brezposelni dobili denarna nadomestila. A dokler se to ne bo zgodilo, bodo šli gotovo semiškim občanem še večkrat pokonci lasje.

M. BEZEK-JAKŠE

ČERNAČ ZA ŽUPANA - Kandidat kočevske LDS za župana je znan. To je mag. Janez Černač. Pozna ga vsa Slovenija, saj je pred več kot letom dni podal civilno pobudo za razpis referendum za zavarovanje slovenskih gozdov. Po ključno skrb za gozdove kot gozdarskega inženirja in osebo kot lovca in ljubitelja narave je že pred leti povezal z vizijo razvoja Kočevske v društvu Kočevski naravni park, ki je bilo ustanovljeno na njegovo pobudo. Prav slednje pa mu sedaj, ob sicer dobro pripravljenem programu kot zelo primernemu kandidatu za župana, že v samem izhodišču prinaša načelne nasprotnike. Černač namreč za mnoge pomeni naravni park na Kočevskem. Če že nihče drug, pa temu nasprotujejo kmetijci, ki pa jih, če upoštevamo še njihov vpliv preko delovanja političnih strank, nikakor ni malo! Boj za županski stolček v Kočevju bo zato bolj kot kdaj koli prej povezan z videnjem bodočega razvoja Kočevske, njegov razplet pa odvisen od tega, ali na Kočevskem hočemo ali ne hočemo naravni park.

Ribniški zobotrebci

ČE POSLENEC NE VE! - Ob nasprotovanju občinskih svetnikov predlogu, da bi lahko brez lokacijske dokumentacije do največje možne velikosti pomožnih objektov, to je do 35 kv. metrov, gradili tudi sakralne objekte, je Benjamin Henigman vprašal, kako potem lahko država dela tako pomembne objekte, kot so ceste, če gre za izgradnjo cest v višini "celo" do 50 milijonov dolarjev, samo na prigrisatev del? Vsem je bilo jasno, da je želel poudariti, da veljavna zakonodaja državi to dopušča in da zato ni pametno, da v občinah delajo tako, da sami sebe omejujejo. Vendar pa mu je predsednik sveta Andrej Mate odgovoril, da bi moral sam najbolje poznati odgovor na zastavljeno vprašanje. Kako naj namreč to vedo občinski svetniki, če ne ve niti državni poslanec - pa še to takšen, ki v poslanskih klopeh sedaj sedi že drugi mandat!

OKRNJEN PROGRAM - Zadači slabega vremena na dan prireditve Srečanje v moji deželi, organizatorji vsega niso mogli izpeljati tako, kot so si zamislili. Vendar pa za okrnjen program ni bilo krivo samo slabo vreme. Svoje je prispevala tudi želja organizatorjev, da bi vnaprej predstavili tako bogat program, kot ga ni bilo še nikoli. Če predzbor za miss Slovenije potem ni bilo, ga pač ni bilo! Lepo pa je bilo vendarle slišati, da bo!

Iz Kolpske Doline

VSE ZASEDENO - Vsi prostori ob Kolpi in občinah Kočevje in Osilnica, ki so določeni za laboriranje, so zasedeni. **PRVI OGLED NAJLEPŠIH** - Pred kratkim si je strokovna komisija ogledala vseh 35 objektov in vrtoč, ki so jih lastniki prijavili za tekmovanje najlepših. Vse so posneli na trak. Zdaj bo vse obakala še domača komisija. Za zdaj velja ugotovitev, da je Kolpsko vedno lepše, saj urejajo svoje objekte, vrtove, dvorišča in drugo tudi tisti, ki se za tekmovanje niso prijavili.

DOBER OBISK TURISTIČNIH KROŽKOV - Turistični krožki, ki so bili v začetku ob petkih, so zdaj ob četrtnih ob 19. uri. Organizira jih domače turistično-sportno društvo Kostel, predavatelj pa priskrbi Vitra iz Cerklje. Obisk krožkov je zelo dober.

KOLPA VEDNO PRIVLAČNA - V zadnjem tednu je bilo več dežja, zato Kolpa ni bila najprimernejša za kopanje, saj so se v njej upali le najpogumnejši. Je pa bila višja in Kolpa bolj primerna za tiste, ki se spuščajo po njej z raznimi čolni, ki zdaj zaradi višine vode ne nasledajo na plitvinah.

NAJBOLJŠI DOMAČINI - Na turnirju v balinanju je sodelovalo 6 ekip. Zmagali so domačini, tekmovalci turistično-sportnega društva Kostel, 2. Ofak Kočevje, 3. Sodček Rudnik itd. **TRGOVINE DOBRO ZALOŽENE** - Na Kolpo prihaja vedno več turistov in izletnikov. Trgovine so dobro založene, turisti pa vedno bolj varujejo tudi okolje. Tudi kočevska Komunalna je obljubila, da bo te dni na Žagi, kjer je največ tabornikov, postavila še en zabojnik za odpadke.

Kulturni tolar za kostelski grad

Eno najpomembnejših kulturno-zgodovinskih znamenitosti na Kočevskem obnavljajo že skoraj štiri desetletja - V prihodnjih letih predvidoma 120 milijonov tolarjev

KOSTEL - Grajsko naselbinski kompleks Kostel je ena pomembnejših kulturno-zgodovinskih znamenitosti Kočevske. Kot takšnega ga je zato država tudi uvrstila med projekte, ki se bodo v naslednjih nekaj letih financirali iz kulturnega tolarja.

Grajski kompleks Kostel predstavlja svojstveno zanimivost ne samo zaradi zgodovine, ker so tu čez potekali najpogostejši turški vpadi, temveč tudi zaradi sedanjosti, saj je še edino srednjeveško naselje v Sloveniji, kjer za grajskim obzidjem še živijo ljudje. Zaradi teh posebnosti grad obnavljajo že skoraj štiri desetletja, vendar pa zaradi skromnih sredstev, ki so jih v preteklosti namenjali za obnovo,

dela še zdaleč niso zaključena. Že v preteklosti saniranemu in delno rekonstruiranemu jugovzhodnemu stolpu se je zato pred nedavnim pridružil še obnovljen jugozahodni stolp. Ob tem so se pri odstranitvi tudi do dva metra visokih nasutij pokazale celotne pritlične etaže. Z arheološkimi izkopavanji so zato nadaljevali tudi severno od stolpa, pri čemer pa so tudi sproti sanirali zidove.

Sončni sprejemniki le za dva tisočaka

Uspešno zaključili prvo akcijo samogradnje sprejemnikov sončne energije

KOČEVJE - Z vgradnjo sprejemnikov sončne energije na stanovanjsko hišo Marjana Zajca z Brega pri Kočevju so v ponedeljek popoldan uspešno zaključili prvo v Kočevju organizirano akcijo samogradnje sprejemnikov sončne energije. Akcija je organizirala energetske svetovalec pisarna, ki deluje v okviru republiškega projekta ENSVET v Kočevju od začetka letošnjega leta. Po besedah Matjaža Zupana z Gradbenega inštituta ZRMK iz Ljubljane, pod vodstvom katerega so v petih letih odkar vodi delo samograditeljskih skupin, po vsej Sloveniji namestili že preko 400 sprejemnikov sončne energije oziroma med 80 in 90 naprav na leto, je energetske svetovalec pisarna v Kočevju med najaktivnejšimi v državi. Zato ne prese- neča, da so kljub prepričanju mnogih, da se investicija v sončne sprejemnike v Kočevju ne izplača, v razmeroma kratkem času po objavi namere o organiziranju

akcije uspeli zbrati dovolj interesentov. "Nekateri so se že sami hoteli lotiti izdelave, pa preprosto niso vedeli kako," je povedal energetske svetovalec Vladimir Bizjak o skupini 10 prijavljenih ljudi iz Kočevja in okolice.

Po obvezni seznanitvi s potekom akcije preko predavanja Matjaža Zupana so pred štirinajstimi dnevi pričeli z izdelavo sprejemnikov. Skupina je bila zelo iznajdljiva, tako da so z upoštevanjem vseh stroškov materiala, izposoje orodja in plačila za posredovanje znanja prišli do zneska 110 tisoč tolarjev za 4 vgrajene sprejemnike. Vloženo delo članov skupine pri tem seveda ni všteto. Ob tem, da država sofinancira investicije v ekološko sprejemljivejši vire ogrevanja in obnovljive vire energije v višini 108 tisoč tolarjev za 4 sprejemnike sončne energije, bodo ti člani skupine stali le 2 tisoč tolarjev.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Po obeh mestih sedaj še večje vasi

Do leta 2002 bodo v Dolenji vasi zgradili novo čistilno napravo, obstoječo v Ribnici pa razširili - Skupaj potrebnih preko 300 milijonov tolarjev

RIBNICA - V ribniški občini so v zadnjih nekaj letih naredili pomemben korak na področju odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda. Na čistilno napravo v Ribnici je tako že priključenih 72 odst. vseh gospodinjstev v mestu, na čistilno napravo Sodražica pa kar 88 odst. prebivalcev Sodražice.

Po občutnem napredku v obeh mestnih naseljih ribniška Komunalna sedaj načrtuje, da bodo do leta 2002 uredili kanalizacijo tudi v večjih vaseh. Že zgrajenim 8.900 metrom kanalizacijskega omrežja s štirimi črpališči bodo zato morali dograditi še 15.560 metrov kanalov, med katerimi bodo tako sekundarni kanali v mestu Ribnica kot kolektor za mestno naselje

Grič in zazidalno območje Hrastje. Zato bodo morali obstoječo čistilno napravo v Ribnici v velikosti 4.000 enot povečati še za 2.000 enot, razmišljajo pa tudi o postavitvi začasne čistilne naprave Hrastje, velike 300 enot, na katero bi priključili okoli 70 stanovanjskih objektov. Da bo vsa Ribnica z večjimi primestnimi naselji komunalno urejena, bo po grobih ocenah potrebno okoli 150 milijonov tolarjev.

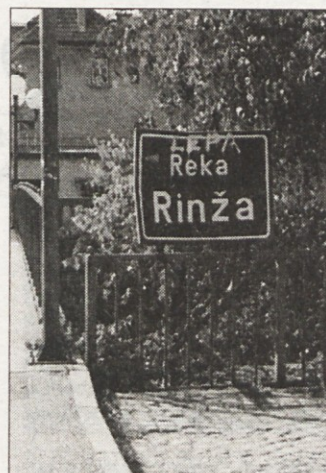
Za vas Zamostec v krajevni skupnosti Sodražica predvidevajo izgradnjo kolektorja, s čimer se bo obstoječa kanalizacijska mreža z enim črpališčem in 9.570 metri kanalov, ki so priključeni na sodraško čistilno napravo velikosti 650 enot, povečala še za 2 ki-

lometra. Na novo pa načrtujejo postavitev čistilne naprave Dolenja vas, na katero bosta poleg Dolenje vasi priključeni še Prigorica in Nemška vas oziroma skupno preko 700 gospodinjstev. Za to bodo morali zgraditi preko 10 kilometrov kanalov, pri čemer pa načrtovana kanalizacijska mreža ne bo takšna kot v Ribnici, ampak bo zgrajena po ločenem sistemu tako, da se bodo meteorne vode vodile posebej. Postavitev nove čistilne naprave v velikosti 1.800 enot, za katero že imajo pridobljeno zemljišče in sedaj izdelujejo lokacijsko dokumentacijo, bo skupaj s potrebnim kanalizacijskim omrežjem stala predvidoma okoli 150 milijonov tolarjev.

M. LESKOVŠEK-SVETE

RADIO UNIVOX
107.5 MHz UKV
Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

"LEPA" REKA RINŽA - Rinža velja ob izviru še vedno za čisto reko, skozi Kočevje pa se zaradi neurejene kanalizacije na njenem desnem bregu in izgubljene samočiščevalne moči zaradi prevelikih odvzemov vode vije že v takšnem stanju, da menda ne sodi več niti v najslabši kakovostni razred. Pripis "lepa" na označitveni tabli z imenom reke na mostu pri cerkvi v centru mesta je zato posmehljiva označitev njenega dejanskega stanja. (Foto: M. L.-S.)

Manjši primanjkljaj

Sprejeli rebalans proračuna

RIBNICA - Ribniški občinski svetniki so na zadnji seji pred poletnimi počitnicami sprejeli po hitrem postopku rebalans občinskega proračuna za letošnje leto. Razprava ni bila potrebna, saj kljub povečanim prihodkom odhodki ostajajo isti - zmanjšuje se namreč le primanjkljaj, ki pa bo tako manjši, kot je bil sprva predviden.

Iz naslova sofinanciranja se bodo prihodki ribniškega občinskega proračuna povečali za 5 in pol milijona tolarjev, tako da znaša celoten proračun 869 milijonov in pol. Gre za višji znesek od planiranega, ki ga bo za obnovo Plečnikovih zvonikov na ribniški cerkvi primaknilo ministrstvo za kulturo ter za sofinanciranje galerijske dejavnosti v Miklovi hiši in sponzorski prispevek Jurija Rudeža za izgradnjo ceste na Ugar.

Ker vlada še ni izdelala meril za zagotovljeno porabo občin v letošnjem letu, so svetniki obravnavali in prejeli le predlagano zmanjšanje primanjkljaja proračuna, tako da skupni odhodki ostajajo nespremenjeni. Predvidoma že na prvi seji po počitnicah pa jih čaka obravnava tudi ostalih sprememb proračuna, ki pa bo, kot je to običajno, zato tudi veliko bolj zanimiva.

M. L.-S.

Šola ohranja življenje!

Društvo Kostelcev podpira prešolanje otrok

FARA - Lani ustanovljeno društvo Kostelcev je na ministrstvo za šolstvo in šport in kočevsko občino posredovalo pismo, v katerem podpirajo prizadevanja OŠ Fara, v katero naj bi se na željo staršev v jeseni vpisalo 11 otrok iz kočevske osnovne šole Ob Rinži. V njem so poudarili, da je potrebno voljo staršev upoštevati tudi iz drugih vidikov in ne le, ker jim prešolanje otrok omogoča in dovoljuje zakonodaja.

"Vpis pomeni po eni strani polne učilnice pri Fari, kjer ima šola po izgradnji Centra šolskih in obšolskih dejavnosti prostora za približno 80 otrok, po drugi pa omogoča varstvo in prehrano ter obiskovanje pouka v eni izmen v nasprotju s šolo v mestu, kjer poteka pouk od 1. do 8. razreda dvoizmensko, omejene pa so tudi izvenšolske dejavnosti," so zapisali. Da je le še 6 odstotkov otrok v Sloveniji v tako slabih prostorskih pogojih, kot so kočevski, so v veliki meri pripisali ukinitvanju šol na podežju. Posledica tega je bilo izseljevanje ljudi v Kočevje in druga mesta. "Šola pri Fari je ostala edina osemletka v preko 60 kilometrskem obsejnem pasu od Osilnice do Bele krajine, ki daje upanje, da se ta tragičen scenarij ne bo odvil do konca," so poudarili. Občino in ministrstvo so zato pozvali, naj ponovno proučita šolske okolišče glede na zasedenost posameznih šol in pogoje, ki jih nudijo.

M. L.-S.

VESELE POČITNICE

RIBNICA - Društvo prijateljev mladine Ribnica je tudi letos pripravilo Vesele počitnice, ki bodo za otroke od 6. do 12. leta trajale do 14. avgusta. V prvem tednu si bodo otroci ogledali nekaj najbolj priljubljenih filmov, pripravili lutkovno predstavo in slikali z vodenkami. Do konca julija jih čakajo vesele olimpijske igre (nogomet, tekma med dvema ognjema in tekmovalje v "gumitvistu"). V začetku avgusta bodo obiskali domače izdelovalce suhe robe in lončarje, spoznali "delo" čarovnika, obiskali živalski vrt in se povzpeli na sv. Ano. Zadnji teden se bodo med drugim učili kuhanja, izdali bodo tudi časopis in pripravili poslovilni piknik.

"Strinjam se s turjaškimi pobudami"

Tako pravi laški župan Milan Tekavec - Turjačani so za svojo volilno enoto

VELIKE LAŠČE - Poročali smo o pobudi oziroma zahtevi Turjačanov o ustanovitvi volilne enote Turjak in da naj bi krajevni odbor Turjak imel skoraj enake pristojnosti, kot jih je imela pred ukinitvijo njihova krajevna skupnost. Na vprašanje, kaj meni o teh pobudah in pripombah Turjačanov, je župan občine Velike Lašče Milan Tekavec odgovoril:

"Povsem se strinjam z vsemi turjaškimi pobudami. Vendar volilnega sistema ne moremo spreminjati, dokler ne bo sprejet novi zakon o lokalni samoupravi in volitvah. Če pa pred volitvami novi zakon ne bo sprejet, se bom prizadeval, da bomo kljub temu izpeljali samoupravo od spodaj, se pravi, da bodo izvoljeni vaški odbori in krajevni odbori, ki jih zdaj ni.

Ko smo ustanavljali občino in ukinjali krajevne skupnosti, je bilo rečeno, da imajo na Turjaku krajevni odbor, ki bo opravljal v glavnem take naloge, kot jih je prej krajevna skupnost. Ne vem pa, zakaj ta krajevni odbor ni zaživel. Turjačani imajo torej vse pravice, ki jim jih nihče ne krati, le uveljaviti jih morajo. To pomeni, da morajo sami izvoliti vaške odbore in krajevni odbor.

Velja še vedno tudi, da kandidati za občinske svetnike lahko predlagajo le stranke, in ne verjamem, da se bo pri tem kaj bistveno spremenilo."

J. P.

FRIZURA, FIGURA, VIZURA

OSILNICA - Med pogovorom z ministrom za okolje in prostor Pavlom Gantarjem v Osilnici je osilniški župan Anton Kovač pozval predstavnic občine Kočevje Simon Peršak, naj pove, kako v Kočevju gledajo na urejanje prostora in okolja v osilniški občini. Simona je županovi želji korektno ustregla. Vendar je na začetku svoje razprave izrekla neko besedo, ki so jo poslušalci različno razumeli, zato so Simonu po uradnem delu srečanja vprašali, če je dejala, da jo moti frizura ali morda figura tistega, ki je sedel med njo ter ministrom in županom. Simona je pojasnila, da ni šlo ne za frizuro in ne za figuro, ampak je izrekla le besedo vizura, kar naj bi pomenilo, da zaradi sedečega pred njo ni videla ministra in župana. Po Slovarju slovenskega knjižnega jezika namreč beseda vizura pomeni: črta od opazovalčevega očesa do opazovanega predmeta. V tem primeru sta bila "predmeta" Simoninega opazovanja minister in župan, a je opazovanje motila "neka figura".

P-c

Komunali dela še ne bo zmanjkalo

JKP Grosuplje lansko poslovno leto zaključilo pozitivno - 67 zaposlenih - Kar 15 odstotkov invalidov predstavlja problem - Za ivanško občino letos 30 novih kontejnerjev

GROSUPLJE - Javno komunalno podjetje (JKP) Grosuplje, ki od leta 1996 deluje za občine Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica, je poslovno leto 1997 sicer zaključilo s pozitivnim rezultatom, same komunalne dejavnosti pa kažejo negativni poslovni rezultat, kar pomeni, da se osnovne komunalne dejavnosti še vedno ne pokrivajo s ceno komunalne oskrbe. Kot je povedal direktor podjetja Janez Skarlovnik, podjetje tudi sedaj posluje na pozitivni niči, "pri tem pa si upam trditi, da smo že racionalizirali nekatere službe, izjemno povečali prihodek, predvsem na tržnih dejavnostih - samo v preteklem letu več kot trideset odstotkov."

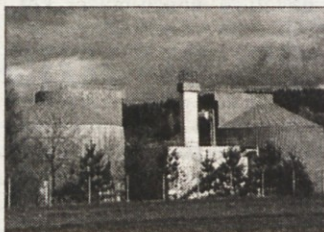
Sorazmerno visok delež prihodkov na tržnih dejavnostih lahko ustvarijo le z veliko angažiranostjo večine delavcev, s primerno organizacijo in seveda na račun mnogo slabšega osnovnega vzdrževanja sistemov. Od lanskega marca do novembra so izvajali le prenove sistemov in delo po pogodbah, na sistemih le nujna vzdrževalna dela in odpravo napak, ki so najbolj pogoste ravno v tem času. Ni se čuditi, da imajo večino vodovodnih števec s pretečenim rokom. JKP Grosuplje že nekaj let zaposluje 67 delavcev, problem je predvsem v strukturi

zaposlenih. Veliko težavo predstavljajo delavci s statusom invalida druge ali tretje stopnje. "V podjetju imamo kar 9 invalidov, kar predstavlja 15 odstotkov zaposlenih. To je dediščina preteklih let, v zadnjih treh letih imamo na novo le enega invalida. Trudimo se tudi zanje najti primerno delo," je povedal Skarlovnik.

Ob predstavitvi delovanja JKP je direktor podrobneje razkril plan porabe amortizacijskih sredstev za letošnje leto, ki skupaj znašajo nekaj preko 67 milijonov tolarjev. Največ (40 milijonov tolarjev) bo šlo za vodooskrbo - v

načrtu imajo obnovo vodovoda med naseljem Cesta-Breg, obnovo vodovoda v naselju Sentvid, obnovo vodovodnih priključkov v Petrušnji vasi, obnovo vodovoda v naselju Krka, navezavo rezervoarja Vir, čistilne naprave Globočec, nove vrtnice Stiški potok center za procesno vodenje, obnovo čistilne naprave Globočec ter ostala nujna dela. Preostali denar bodo namenili za kanalizacijo in ivanško čistilno napravo ter za odvoz odpadkov. Direktor Skarlovnik je še obljubil, da bo komunala letos za območje ivanške občine nabavila približno 30 novih kontejnerjev za odlaganje smeti.

L. MURN

IVANŠKA ČISTILNA NAPRAVA - Ivanška centralna čistilna naprava je po zaslugi tamkajšnjih podjetij, od katerih bi vsaj nekatera morala imeti svojo, zelo obremenjeno. (Foto: L. M.)

CESTA

SEVNICA - Cesta na grad v Sevnici je na začetku brez asfalta in jama, sta, ker jo prenavljajo, potem ko so tam blizu podrli Mlakarjevo hišo. Na podiranje Mlakarjeve hiše so domačini čakali zelo dolgo, zato so zaskrbljeni, da se ne bi asfaltiranje vlekle tudi tako dolgo. Kakor koli že, ker je cesta razrita že zelo dolgo, je domačine, ki se vozijo po njej, do danes že posteno pretreslo. Če jamasta cesta stresa številne trebuhe, očito stresa premalo pomembnih trebuhov še pomembnejših lokalnih veljakov. Drugače bi se kateri od teh že raztogotil in dal položiti asfalt.

OBNOVA TREBANJSKE BLAGOVNICE - Najmlajše slovensko mesto počasi dobiva lepšo podobo. K temu bo pripomogla tudi prenovljena trebanjska blagovnica Dolenjka d.o.o. v križišču, kjer se zavija na avtocesto. Že nekaj časa je zaradi preurejanja zaprta. Prav te dni je na gradbišču zelo živahno. Investitor del je Dolenjka, izvajalec pa Unitehna iz Trebnjega. (Foto: L. Murn)

Bi uspel cestni gradbeni odbor?

Življenje daleč od urejenih mest je praviloma dražje, vendar nekateri vztrajajo v odmaknjenih zaselkih - Cesta kot težava - KS Boštanj pomaga z denarjem, kolikor more

NOVA GORA - Svoje čase je Slovenija obešala ne veliki zvon problem demografske ogroženosti nekaterih območij. To, da ji ponekod zmanjkuje prebivalstva, velja še zmeraj. Drži tudi, da je v odročnih delih države državljansko življenje dražje kot v mestnih središčih. Vendar nekateri vztrajajo "Bogu za hrbtom", vedoč, da se za njihove potrebe niti državna niti pristojna občinska blagajna najbrž ne bo odprla širše, kot se je dozdaj.

Med tistimi, ki živijo po lastni volji precej stran od mestnega asfalta, sta Djuro in Marija Bjeljac iz Nove Gore v Jablanici pri Sevnici. Največja težava, ki jo občutita, je cesta do zaselka in do njune hiše. Cesta je ozka, vsekana v strmino in speljana skozi gozd, z nje voda ob nalivih odnese na več mestih gramoz, s katerim mašijo jame in zasipavajo kolesnice, nad njo in na njej je ponekod videti sledi plazov.

Za delovanje občine Sevnica, v katero spada Nova Gora, je obstoj omenjene domačije in problematične ceste bržkone toliko nepomemben, da bo lokalna skupnost ob obilici nujnih naložb le težko

našla denar za graditev boljše prometne povezave do Bjeljačevih. Neposredno se je občinski vrh doslej odzval na težavo Djura in Marije tako, da se je župan Jože Peternel skupaj s predstavniki cestnega podjetja in krajevne skupnosti Boštanj pripeljal po neugledni cesti prav do omenjene domačije. Župan je pokazal dobršno mero razumevanja za težavo. Potem ko je odšel, je postal sčasoma osebno nedosegljiv, ko ga je Bjeljac klical in iskal.

Zato pa imata Bjeljačeva več uspeha pri odpiranju vrat KS Boštanj. "Krajevna skupnost je nakazala denar za nujno vzdrževanje ceste. Kaže razumevanje za teža-

ve, vidi se, da se zavzema za našo območje," pravita.

Jože Železnik, predsednik sveta KS Boštanj, je o tem povedal, da boštanska krajevna skupnost sofinancira vzdrževanje omenjene ceste s pridobljenim denarjem iz občinskega proračuna in denarjem samoprispevka. O razporejanju denarja in tako o tem, koliko lahko nakažejo za Novo Goro, odloča po njegovih besedah vaška skupnost Jablanica.

• "Življenjski stroški tu v Novi Gori so skoraj v vseh primerih višji, kot kje v strnjanih naseljih, in tudi več truda je potrebnega za delo. Za primer povem, da moramo marsikaj, tudi kurilno olje, pretovarjati s tovornjaka na traktor, da ga lahko pripeljemo od glavne ceste po naši cesti do doma. Veliko denarja daja za vzdrževanje ceste in zato celo hišo gradiva dosti počasneje, kot bi jo drugače," pravita Marija in Djuro Bjeljac.

Po Železnikovih besedah bi bilo treba cesto razširiti, kar se verjetno ne bo zgodilo tako kmalu, saj je cesta krajevna in ni širše pomembna. Železnik meni, da bi bilo več možnosti za posodobitev ceste, ko bi Bjeljačeva in tisti, ki v Novi Gori ne živijo stalno, ustanovili gradbeni odbor.

M. LUZAR

TERENSKI OGLED VINOGRADOV

TREBNJE - Kmetijska svetovalna služba Trebnje vabi vinogradnike na terenski ogled vinogradov z inž. Jožetom Maljevičem, in sicer v četrtek, 23. julija, ob 15.30 pri zidanci Maksa Colariča v Zagriču, ob 18. uri pa pri zidanci Janeza Kocjančiča v Lisu pri Dobriču. Na terenskem ogledu vinogradov boste izvedeli vse o aktualnih opravilih v vinogradih.

V NOVI GORI - Djuro in Marija Bjeljac pa tudi vnuk Tomaž so prav radi v Novi Gori. Pred hišo, kjer je nastala fotografija, je prav prijetno, a prej mora šofer pozabiti, kako se je vozil do Nove Gore in po kako nenavadni cesti se bo odpeljal nazaj. (Foto: L. M.)

BILO JE NEPOZABNO - Udeleženci tabora so se na morju sprostiti in resnično uživali. Da je bilo vse v redu, pa so seveda morali spoštovati taborška pravila, kar sloh ni bilo težko. Na sliki so pri obisku domačina, ki jim razlaga značilnosti Primorja.

"Gremo drugo leto spet?"

55 socialno ogroženih otrok več kot zadovoljnih teden dni na taboru v Strunjanu - V petih letih 330 otrok

TREBNJE - Čas od 11. do 18. julija si bo kot eno najlepših dni svojega otroštva gotovo zapomnilo 55 mladih iz trebanjske občine, ki so se v domu Elvire Vatovec v Strunjanu udeležili že 5. tabora socialno ogroženih. Največ zaslug ima organizator, Center za socialno delo Trebnje, ki je skupaj s pomočjo tamkajšnje občine - ta je večinski financer, za kar se ji lepo zahvaljujejo - pripravil tabor z namenom, da bi otroci, ki so ponavadi v svojem okolju iz različnih razlogov bolj ali manj izključeni iz dogajanja, pridobili samozavest, samopotrditve, nova znanstva.

"To nam je uspelo, saj so otroci resnično uživali, se marsikaj novega naučili in vsi sprašujejo, kdaj gremo spet," je navdušena pripovedovala ena najzaslužnejših za dober potek tabora, njegova vodja Tončka Jarc. Seveda pa to ne bi bilo mogoče brez odlično pripravljene programa, ki so ga v petih letih prilagajali in obogatili s številnimi dejavnostmi. Vsako leto naredijo namreč tudi analizo in supervizijo, saj na taboru pišejo dnevnik tako otroci kot mentorji. Poleg uživanja v morju (večina ga je videla prvič, nekaj pa se jih je

celo naučilo plavati) so otroci, stari od 7 - 15 let, pod vodstvom mentorjev zelo radi ustvarjali v literarno-pravljnični, likovno-lutkovni, glasbeno-plesni delavnici, obiskali so strunjske soline, kjer jim je solinar nazorno prikazal pridelavo soli, domačin Ivan jih je na zanimiv način seznanil z zgodovino Primorja ter z solinarstvom in ribištvo, ogledali so si Portorož itd. Za prijetne dni na taboru pa imajo zasluge tudi zanimivi gostje, saj jih je obiskala frizerka in tudi ansambel iz Trebnjega. Da so bili dnevi v Strunjanu res nepozabni, so otroci pokazali na zaključni prireditvi, ki se jo je poleg direktorice CSD Anice Miklič udeležilo tudi presenetljivo veliko staršev.

"Za Center je zelo pomembno, da tem otrokom ponudimo med počitnicami nekaj, kar jim njihove družine ne morejo. Zato upamo na nadaljnji posluh občine," je povedala direktorica. Kandidatov jim ne bo manjkalo, saj so v trebanjski občini skupaj s šolskimi svetovalnimi službami našli kar 200 socialno ogroženih družin, ki bi prišle v poštev.

L. MURN

DAROVANJE KRVI V KRMELJU IN SEVNICI

SEVNICA - Na nedavni krvodajalski akciji, ki jo je organiziralo območno združenje Rdečega križa Sevnica, je darovalo kri 413 ljudi, od teh 27, predvsem mlajših, prvič. Omenjeno akcijo so organizirali v Krmelju, kjer je dalo kri 117 od 127 prijavljenih darovalcev, in v Sevnici. Tu so prejeli kri 296 darovalcev, medtem ko se je na akcijo odzvalo skupno 315 ljudi. Območno združenje Rdečega križa Sevnica se zahvaljuje darovalcem in delodajalcem, ki so zaposlenim zagotovili vsaj en prost dan za darovanje krvi.

GASILSKA VESELICA V MOKRONOGU

MOKRONOG - Prostovoljno gasilsko društvo Mokronog prireja v soboto, 25. julija, ob 19. uri pri gasilskem domu veselico. Ob tej priložnosti bodo odkrili kip sv. Florjana. Za ples bo igral ansambel Slavček, za pijačo in jedoča pa bodo poskrbeli domači gasilci. Pripravlja jo tudi bogat srečolov.

VEČINA NAŠLA KAKO DELO

SEVNICA - Po podatkih Republiškega zavoda za zaposlovanje območne enote Sevnica se je v Posavju letos vključilo v klub za iskanje zaposlitve 42 ljudi, ki so bili pred tem prijavljeni v povprečju 11 mesecev na zavodu za zaposlovanje. Več kot tri četrtnine vključenih v klub je žensk. Usposabljanje v klubu je končalo 28 oseb, od teh 22 žensk. Sedemnajst izmed tistih, ki so bili v klubu, je našlo zaposlitev za določen čas, 14 ljudi še vedno upa na zaposlitev in zato še obiskuje klub, osim pa je pošla volja in so odšli iz kluba.

Najotiplivejša korist kluba, prevedena v številke, je, da je kar 71 odstotkov vanj vključenih našla vsaj trenutno zaposlitev. Sevnška območna enota republiškega zavoda za zaposlovanje je s takim izidom zadovoljna.

L. M.

Tretjina bi jih gulila šolske klopi

Izobraževanje brezposelnih

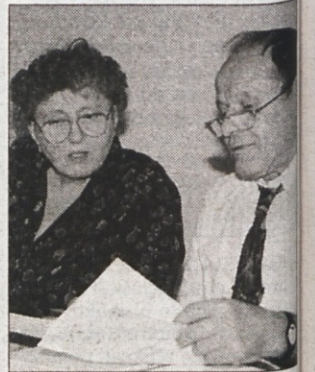
SEVNICA - Sevnška območna enota republiškega zavoda za zaposlovanje bo organizirala v šolskem letu 1998/99 izobraževanje brezposelnih, s katerim želi povečati splošno izobrazbo brezposelnih in zagotoviti slušateljem zlasti znanje, s katerim bi lažje našli delo. V občinah Brežice, Krško in Sevnica je zavod za zaposlovanje že v letošnjem marcu našel in povabil na pogovor 332 brezposelnih, zlasti takih z nedokončano srednjo in nedokončano osnovno šolo. Od vseh naštetih so 93 posamično predstavili možnost izobraževanja, medtem ko se jih je 40 vključilo v različne delavnice, v katerih naj bi natančneje ugotovili, kateri poklic jih najbolj zanima. Po razgovorih na zavodu za zaposlovanje je izreklo željo za nadaljevanje šolanja približno 140 mladih, med katerimi je največ takih, ki bi končali nezaključeno srednješolsko izobraževanje, in tistih, ki bi pridobili prvi poklic po končani osnovni šoli.

• Od omenjenih 332 brezposelnih se jih je do konca junija že zaposlilo 107, izmed teh je 30 tistih, ki so se bili že v začetku pripravljani izobraževati. Slika o trenutnem razpoloženju brezposelnih kaže, da bi se vključilo v izobraževanje za pridobitev prvega poklica, dokončanje šolanja in prekvalifikacijo natančno 100 mladih prebivalcev brežiške, krške in sevnške občine.

Krjavljive iskrice

ROŠL ZAGNAN, DA JE KAJ! - Lepo in prav je, da vsa svoje naloge opravlja dobro in odgovorno. Ampak vseeno je težko verjeti, da obstajajo tudi svetniki, ki sredi dopusta, ko zasluženi počitek uživajo nekje na morju z družino, vseeno pridejo na sejo. Ja, pa bo držalo. Takšne imajo celo v ivanški občini vsaj Janko Rošelj iz vrst LDS spada mednje. Sam nase je bil ponosen, ko je povedal, da se je na zadnjo sejo občinskega sveta pripeljal iz Poreča in da bo tja po koncu takoj spet odpotoval, kot da gre za nekaj zanemarljivih kilometrov. Ja, ta je pa vzel zares svoje poslanstvo, še posebej zadnje čase, odkar je po odstopu strankarskega kolega Franca Godeše prevzel njegovo funkcijo predsednika Odbora za družbene dejavnosti. Ali pa se razlog skriva v praznovanju županovega rojstnega dne...

PRAZNIKOVA PRESENEČA - Dr. Ana Praznik, nova svetnica LDS (v pogovoru z Jožetom Mihelčičem), je že na svoji drugi

seji mnoge presenetila, saj je imela s pripombami zasluge, da seji ni bila prav kmalu končana. Seveda so te še kako spominjale na njenega predhodnika Franca Godeše. Igor Bončina (SDS) si ni mogel kaj: "Ali LDS brez Godeše sploh ne bi bilo? Dajte no delati samostojno, saj ste vsi polnoletni! Kot siva eminenca stoji za vami!" Praznikova pa nazaj čisto na kratko: "Ne mislim ugotavljati, ali zna Bončina brati, poslušati in še kaj. To naj ugotovi kar sam." Rošelj pa užaljeno: "Zakaj ostali člani LDS ne bi smeli pomagati svetniški skupini? Kdo sploh Bončini dovoljuje, da to določa?"

Trebanjske iveri

KDO BO UREJAL ZELENICE? - Če kje, potem morajo biti zelenice urejene v stanovanjskem naselju, kjer nikoli ne manjka otrok, ki se lahko tam igrajo in po mili volji raziskujejo naravo. Zato čudi slabo urejeno okolje med bloki med Gubčovo in Cankarjevo cesto. Ne samo, da zelenice nihče ne kosi in se jih morajo najpogosteje lotovati kar sami stanovalci, pač pa ti pravijo, da je tudi otroško igrišče zraven slabo opremljeno oziroma so igrala pogosto pokvarjena. Stanovalci so o tem že obvestili tamkajšnje javno komunalno podjetje, ki pa menda za to ne odgovarja; zato se jim zdi čudno, da jim je vseeno, kako izgleda okolica blizu pomembnih mestnih ustanov. Da o parkirnih prostorih, ki jih tu močno primanjkuje, raje ne govorijo.

KDO IN KDAJ BO POPRAVIL CESTO? - Če voznik iz Trebnjega zavije po stari cesti v smeri proti Sentvidu pri Stični, je takoj od Biča naprej neveselo presenečen. Mišljena je seveda v Pristavica. Dokaj dobra asfaltirana cesta se kar naenkrat spremeni. Asfaltirane plošče je sicer še mogoče zapaziti, vendar le posredi. Ob kraju asfalta ni več, je odkrušen, cesta pa visi, tako da se dva avtomobila že prav težko srečata naenkrat, ali pa morata vožnjo vsaj upočasniti na minimum. Svoje pripomorejo tudi hiše in gospodarska poslopja tik ob cesti. Nujna bi bila preplastitev in še kaj. Morda od tega ni prišlo, ker je cestni odsek na meji med trebanjsko in ivanško občino? Takoj naprej od Pristavice namreč ob cesti že pozdravlja tabla z napisom Občina Ivančna Gorica. Torej je na potezi Trebnje, kaj ne?

Sevnški paberki

V KOŠU, V "ZOSU" - Sevnška javnost še zmeraj nima priložnosti za poslušanje priljubljene zbadljive radijske oddaje Vse v enem košu. Te oddaje sevnški radio preprosto več ne pripravlja. Vse v enem košu so na radiu ukinili nekako ob prihodu novega, zdaj že starega, radijskega direktorja. Sevnščani kljub vsem neznankam o ukinitvi oddaje Vse v enem košu vedo, da so prodorni radijski novinarji morali pod novo oblastjo utihniti, vedoč, da je v Sevnici vse v enem velikem "zosu".

Krško ne bo ostalo brez ribarnice

Ribiške vojne v Krškem ne bo - Ribarnica začasno na desni breg Save - Jože Žabkar: "Zadovoljni smo, da se je zadeva končala za vse vpletene strani skorajda neboleče"

KRŠKO - Včasih se še tako zapletene reči razpletejo hitreje od vseh pričakovanj. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi s problemom Štefana Golovrškega, krškega prodajalca rib, o katerem smo pisali v prejšnji številki.

Vse namreč kaže, da se je omejen ribar le zadovoljil z začasno preselitvijo na desni breg Save, hkrati pa se že pripravlja na odprtje ribarnice v Brežicah ter razmišlja o vrnitvi na krško tržišče, v povsem nov lokal seveda.

V prostore dosedanje ribarnice se bo res preselila mesnica Mercator-Agrokombinata, zaradi česar bodo lahko Krčani na majh-

nem prostoru zbirali kar med petimi prodajalci mesa. "Res je, da na Vidmu deluje več mesnic, toda mi smo svoje dosedanje prostore zaradi odločitve lastnika, podjetja Vidom, da bo lokal preuredil za druge namene, morali kar nekako na hitro zapustiti. Da bi ob hudi konkurenci, ki vlada pri prodaji mesa, obdržali svoj delež, smo bili prisiljeni na selitev v

dosedanje ribarnico in moram reči, da smo zadovoljni, da se je zadeva končala za vse vpletene strani skorajda neboleče," je zadevo pojasnil direktor Mercator-Agrokombinata Jože Žabkar.

Odslej se bo torej vedelo, kako in kaj. Tisti, ki so za meso, se bodo podali na levi breg Save, ljubitelji rib bodo raje stopili na desni breg in vse bo v najlepšem redu. Očitno je zmaga strpnost in to je pomembnejše od rib in mesa.

E. S.

Bo Dobova ukinila samoprispevek?

Zapleti z bodočim igriščem

DOBOVA - "Pred poldrugim letom smo zaprosili občino Brežice za spremembo prostorskih planskih dokumentov. Sprememba bi nam omogočila gradnjo zunanjih športnih igrišč in atletske steze pri šoli za potrebe šole in športnega kluba. Do danes se zadeva skoraj ni premaknila z začetne točke. Ne moremo graditi, ker prostorskih načrtov niso spremenili. Vendar smo že dali delati idejni projekt," pravi Miha Škvarč, predsednik in Branko Proselc, tajnik krajevne skupnosti.

Dobovska krajevna skupnost je za ureditev igrišč namenila pred dobrimi 4 leti del krajevnega samoprispevka. "Ker gradnja igrišč ni možna, se lahko zgodi, da bo krajevna skupnost nehala zbirati samoprispevek, ker se denar zbira namensko. Krajevna skupnost je pripravljena sofinancirati športne objekte, ker želi, da bi šolarji hitreje prišli do njih. Vendar je gradnja igrišč za šolske potrebe naloga občine in ne krajevne skupnosti," pravi Škvarč in Proselc.

L. M.

Prevroče za razsodno odločanje?

Zapletov z novo srednjo ekonomsko šolo v Brežicah še ni konec

BREŽICE - Ponedeljkova seja brežiškega občinskega sveta je potekala tako, da bo mnogo tistih, ki komaj čakajo na vselitev v novo srednjo ekonomsko šolo, znova razočarani. Res je, da je na zbranih v razsodnost svetnikov delno vplivala tudi velika vročina, toda zaradi samo treh svetnikov, ki niso podprli predloga zamenjave zemljišč, s katerim bi občina pridobila potreben prostor za izgradnjo pločnika od semaforiziranega križišča pri Blagovnici do nove šole, le-te ne bo mogoče odpreti v predvidenem roku, t.j. 2. oktobra.

Vsa opozorila, kaj takšno zavlajevanje pomeni za slojačo brežiško in okoliško mladino, so naletela na gluha ušesa in zaradi pregrehtnih možganov bo treba še enkrat sesti za svetniške klopi, kar tudi ni zastoj. Kot je napovedal župan Jože Avšič, naj bi se svet občine na izredni seji sestel še ta mesec in vendarle skušal zadevo premakniti z mrtve točke, na kateri se je znašel deloma tudi na račun nekoliko neprimernega časa, v katerem je zadnja seja potekala, saj je po vsej verjetnosti zaradi dopustov manjkala kar tretjina svetnikov.

E. S.

UTRUJENI KANONIK - Kanonik Prforčenja Milan Kuplenik (na desni), ki je bil ena glavnih gonilnih sil pri organizaciji uživanja Kostanjeviške noči, je bil že pred uradno otvoritvijo prireditve vidno utrujen. Nepoznavalci bi pomislili, da zaradi zlahne kapljice, a steklenica radenske v roki govori, da temu ni tako. Da pa utrujenost ni bila še večja, je z nesebično pomočjo skrbel domačin Željko (na levi)...

Na Čatežu bodo slavili

Praznik KS Čatež ob Savi

ČATEŽ OB SAVI - Krajevna skupnost Čatež ob Savi bo ta konec tedna že dvajsetič proslavila krajevni praznik, ob katerem se krajani spomnijo vrnitve izgnancev. Značilnost te KS je, da so praznične prireditve vsako leto v drugi vasi, letos pa je znova na vrsti sam Čatež, kjer se bodo dogodki vrstili kar tri dni.

Začelo se bo s petkovim rock koncertom, kjer bodo pozornost mladih zagotovo pritegnili člani Rock'n Banda, zanimivo pa bo tudi v soboto, ko se bodo razne oblike kratkočasenja obiskovalcev pričele že ob 13. uri. Najprej bo na vrsti turnir v funballu, ki ga bo vodil Sašo Hribar.

Ob 15. uri bo ob Topliški cesti na vrsti otvoritev prenovljenega Zadnikovskega kolesca, kateremu bo sledil prikaz starega načina žetve pšenice in razstava v hotelu Terme na temo Slovenski kozolec, zatem pa se bodo v spustu čez brzice Save pomerili najboljši slovenski kajakaši in kanuisti, temu dejanju pa bo sledila zabava ob zvokih ansambla Happy hour.

Glavno dejanje tridnevne praznovanja pa bo v nedeljo ob 14. uri, ko bo mašo zadušnico za v taboriščih umrle izgnance daroval nadškof dr. Alojzij Šuštar.

Tej slovesnosti bo sledilo odkritje spominskega obeležja ter srečanje izgnancev Posavja, Obsojstva in Dolenjske na prireditvenem prostoru ob reki Savi, katerim bo spregovoril minister za delo, družino in socialne zadeve, mag. Tone Rop, podrobneje pa bo aktualno izgnansko problematiko predstavila podpredsednica DIS Ivica Znidaršič. Prireditelji pričakujejo blizu tri tisoč izgnancev in njihovih svojcev.

E. S.

Novo v Brežicah

VSE NE SODI NA PLOČNIKE - Festivalsko mesto Brežice je videti lepo, ni kaj. Predvsem staro mestno jedro so nove, težko pričakovane bele črte, ki označujejo parkirišča in prehode za pešce, lepo poživile, pa tudi koristne so. Tudi lončenih korit z raznobarnimi cvetlicami je vedno več, čeprav so neznani ljubitelju cvetja rumene rože še posebej pri srcu in si skoraj vsako noč katero utruga. Toda vsi nimajo posluha za lepoto. Že dalj časa kvari videz mesta in dela škodo zelenici ob pločniku pred turistično agencijo nasproti občinske stavbe neko kovinsko, s steklom obloženo skrupulo, ki naj bi predstavljalo premično izložbeno reklamno okno edinega mestnega sitotiskarja. Slaba reklama.

DOVOLJ BI BIL RDEČI - Na ponedeljkovi seji brežiškega občinskega sveta je bilo opaziti imenitno novost. Ker je na dosedanjih sejah štetje glasov predstavljalo posebno težavo, saj se pogosto ni vedelo, ali je posameznik zares dvignil roko, ali pa se samo praska za ušesom, so tokrat na mizi pred vsakim svetnikom čakali po trije obarvani kartončki. Zelena barva je pomenila "ZA", rumena "VZDRŽAN", rdeča pa "PROTI". Glede na to, kako je seja potekala in kako neodgovorno so se posamezniki obnašali do nekaterih zelo pomembnih vprašanj, bi bilo morda najbolje, ko bi jim nekdo, podobno kot na nedavno končanem svetovnem nogometnem prvenstvu, z rdečim pomahal pred očmi in jih za dolgo dolgo časa odstranil z "igrišča".

V času od 4. do 17. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Suzana Zgalin iz Dornje vasi - Roka, Branka Škoberne iz Brežic - Aleša, Nataša Šafer iz Brežic - Nino, Sonja Radič iz Malega vrha - Aleksandro, Štefka Klavžar z Velikega Kamna - Gregorja, Nina Lisec iz Sevnice - Eno, Šprena Halili iz Brežic - Ilirja, Karmen Čizmek z Bizelskega - Teo, Darja Rihl iz Brežic - Tjaša, Mojca Zakšek iz Silovca - Kajo, Vesna Kozole iz Dolenjega Leskoveca - Tilna, Antonija Bratuša iz Stranjanja - Andreja, Lidija Jakovina iz Dečih sel - Gregorja, Klara Jeler iz Krškega - Nika, Marina Zakšek iz Sel - Amadeja, Sabrija Karimani iz Kostanjevice na Krki - Ardito, Regina Brajdič z Lok - Marka.

Čestitamo!

PREDSTAVITEV KRČANOV - Kot smo že poročali, so prejšnji teden v ljubljanskem Domusu občine Krško, Zreče, Bovec in Destnik-Trnovska vas obiskovalcem predstavile svojo turistično ponudbo. Največ pozornosti obiskovalcev in mimoidočih so pritegnili Krčani, saj toliko pravega cvička že dolgo ni bilo v našem glavnem mestu, poleg tega pa so brestaniški pevci z ubranim petjem krepko podaljšali čas razstave, seveda tega dne. Prireditelj je obiskal tudi župan Danilo Siter, ki se je poleg plesnih spretnosti (na sliki) izkazal tudi z nakupom umetniške slike in tako pomagal nesrečnim prebivalcem Posočja. (E. S., foto: Sonja Mrgole)

SPRAVA OB KLOBASAH

BRESTANICA, LJUBLJANA - Vsi Brestaničani dobro vedo, da med gospodom gostilničarjem Dularjem in gospo gostilničarko Pohleto ni nič. Nobenih vezi, ne poslovnih, ne prijateljskih, ne dobrososedskih. Tržno gospodarstvo in neusmiljena konkurenca sta pač

povzročila, da sta omenjena "oštrija" najraje videla, da se njune poti niso križale. Toda usoda je hotela, da sta pretekli teden na predstavitvi krške turistične ponudbe obiskovalcem za istim pultom ponujala vsak svoje klobase. Tako sta morala hočeš nočeš kdaj pa kdaj spregovoriti tudi kakšno besedo, priče pa vedo povedati, da so na njunih licih nekajkrat opazili tudi nasmešek. Da, da, zdrava konkurenca prinaša veliko koristnega.

Judita, Alenka in Martina gredo v šolo

Humanitarna akcija

ARTIČE - Judita, Alenka in Martina, Vrskove trojčice, ki so doma v Pečicah 17, pošta Podsreda, bodo 1. septembra prvič šle v šolo. Osnovna šola Artiče je že ob njihovem rojstvu organizirala humanitarno akcijo, s katero je številni družini olajšala življenje. Socialna služba je poskrbela za njihovo bivanje v vrtcu.

Osnovna šola Artiče predlaga po navedbah ravnatelja Mihe Halerja tudi zdaj humanitarno akcijo, s katero bi trojčicam olajšali vstop v šolo. "Našim trojčicam bi lahko pomagali na različne načine: potrebujejo šolske torbe za vso opremo, šolske copate in telovadno opremo, obutev in obleko, doma jim je potrebno urediti delovni prostor z ustreznimi učbeniki in stoli. Za knjige iz učbeniškega sklada pa bo poskrbela šola Artiče," pravi ravnatelj Haler.

Ne gre dvomiti, da bo prvi šolski dan in poznejše obiskovanje šole kar velik zalogaj za Vrskovo družino, verjetno prevelik, da bi ga zmogla sama. "Začetek šolanja je kar precejšen denarni zalogaj za marsikatero starše z enim otrokom, ti stroški pa se nekajkrat povečajo v navedeni družini. Zato bi bila vsakršna pomoč zelo dobrodošla," vabi Haler k sodelovanju v človekoljubni akciji Haler. Judita, Alenka in Martina imajo še dva brata, tudi osnovnoškolca. V družini ni zaposlen nihče, otroci, njihovi starši in stari starši pa delajo in živijo na majhni kmetiji na demografsko ogroženem območju.

L. M.

Skrbita jih kanalizacija in cesta

Krajevna skupnost Dobova, ki si prizadeva postati samostojna občina, za lokalni razvoj - Kdaj čiščenje dobovskih odplak? - Cesta bo varnejša, ko pač bo

DOBOVA - Potem ko krajevna skupnost Dobova ni uspela prepričati oblasti v državi, da je zrela za samostojno občino, si prizadeva na vse kriptje, da bi šla v korak s časom v drugih pogledih. Tako je v zadnjem obdobju vložila v razvoj precej denarja.

Zgradila je pločnik ob Kapelski cesti v Dobovi ter javno razsvetljavo ob regionalni cesti in po nekaterih ulicah v Dobovi. Kupila je tudi nove stole za dvorano v pro-

POD VODOVODNIM STOLPOM - Kar nekaj manjših trgovin je odprtih v bližini brežiške znamenitosti, vodovodnega stolpa. Od minulega tedna posluje tudi prodajalna z elektroinstalacijskim materialom in svetili, ki sta jo odprla Jani Smrdež in Marjan Mirkac. Lastnika obljubljata dobro založenost in pestro izbiro, saj vesta, da je tovrstnih prodajal v Brežicah kar nekaj. (Foto: M. Vesel)

svetnem domu in za osnovno šolo za 3 milijone tolarjev opreme. Na pokopališču je postavila nov križ in pred pokopališčem uredila parkirne prostore. Ob tem se nekaj dogaja tudi okoli Dobove, središča istoimenske krajevne skupnosti; posamezne vaške skupnosti namreč obnavljajo gasilske domove in obračajo kolo krajevnega razvoja naprej tudi še drugače. Če Dobovčani z veseljem predstavijo v zadnjem obdobju opravljeno delo, ne morejo povedati še ničesar o gradnji bodoče dobovske kanalizacije in čistilne naprave. Kanalizacije in čistilno napravo kraj zelo pogreša, kot poudarjata Miha Škvarč, predsednik, in Branko Proselc, tajnik krajevne skupnosti.

Enako močno kot nezgrajena kanalizacija skrbi Dobovo obnovljena cesta med Dobovo in Brežicami. Cesta je z novim asfaltom hitrejša in zato precej varnejša, kot je bila prej z razpokanim in jamastim vozoviščem, toliko bolj zato, ker so ostali mostovi poškodovani in preozki. Vprašljiva je tudi teža vozil na tej cesti, saj npr. po mostu v Mostecu vozijo nekajkrat težji avtomobili, kot to dovoljuje postavljeni prometni znak. Cesta je po posodobitvi, povedano v kratkem, nedokončana. Na to je KS Dobova opozorila tudi Direkcijo Republike Slovenije za ceste. Ta sicer priznava, da so vozne razmere slabše po obnovi ceste. Toda Direkcija odgovarja, da bo

omenjeno regionalno uredila skladno s svojim večletnim načrtom. Kdaj se bo to zgodilo, zato ne ve nihče, vsaj ne Dobova, ki seveda ni poklicana urejati omenjene ceste državnega in celo mednarodnega pomena.

L. M.

Odslej tudi v Dobovi krajevni odbor SDS

SELA PRI DOBOVI - V prenovljeni dvorani tamkajšnjega gasilskega doma je bil v petek ustanovni zbor dobovskega krajevnega odbora Socialdemokratske stranke Slovenije. Za predsednika te podružnice SDS so navzoči izvolili Igorja Pineriča z Velikega Obreža.

Kaj misli o sedanjih razmerah in prihodnjem razvoju občine, je povedal tudi strankin kandidat za župana mag. Andrej Vizjak iz Brežic. Iz njegovih besed ter poznejše razprave, v katero so se vključili tudi gostje, je bilo čutiti kritičnost do nekaterih občinskih problemov. Večina navzočih se je strinjala, da funkciji župana in državnega poslanca nista združljivi, češ da reševanje lokalnih zadev zahteva celega človeka.

Zato so soglasno menili, da bi prihodnje volitve morale prineti v politični prostor občine več sprememb, več poštenja in stvarnejše načrtovanje razvoja, pot do tega cilja pa naj bi vodila preko čim večjega števila volilcev, predvsem iz vrst članov in simpatizerjev SDS ter vseh tistih, ki so, kot je dejal predsednik občinskega odbora stranke Milko Versec, zaskrbljeni nad prihodnostjo svojih otrok.

E. S.

RAZPIS ZA PODJETNIKE IN OBRRTNIKE

NOVO MESTO - Podjetniški center Novo mesto obvešča vse podjetnike in obrtnike na območju novomeške, šentjernejske in škocjanske občine, da je Sklad Republike Slovenije za razvoj malega gospodarstva objavil javni razpis za kreditiranje projektov malega gospodarstva v letošnjem letu. Namenjen je predvsem podpori tistih projektov, ki bodo omogočili nove zaposlitve, izvoz izdelkov, uvajanje novih tehnologij, inovativno dejavnost. Obrestna mera posojila bo TOM + 3,5, za ostale pogoje in podrobnosti v zvezi z razpisom pa je možno zvedeti v Podjetniškem centru Novo mesto, Kočevarjeva 1, tel.: 372 - 980, kjer lahko dobite tudi prijavnne obrazce za razpis. Razpis je odprt do porabe sredstev. Nanj se lahko poleg ostalih prijavi seveda tudi tisti, ki so bili podprti že pri občinskem razpisu posojil.

Štiri zvezdice za Megane

Najvišja ocena za varnost Megana pri trkih

Euro NCAP neodvisen konzorcij evropskih javnih organizacij in združen za ocenjevanje varnosti vozil, je v seriji preizkusnih trkov, ki so jih opravili z avtomobili nižjega srednjega razreda, Renaultovemu modelu Megane prisodil najvišjo možno oceno - 4 zvezdice za njegovo izjemno pasivno varnost ob čelnih in bočnih trkih. V kratkem bo

Bo Novo mesto za mestni promet?

Družba I&I predlaga občini podelitev koncesije za mestni avtobusni promet - V naslednjih treh letih načrtuje povečanje obsega poslovanja za tretjino

NOVO MESTO - Te dni je koprška družba I&I, ki je konec lanskega leta kupila avtobuse, linijske prevoze in del poslovnih prostorov propadle družbe Gorjanci AP, novomeški občini predložila pobudo o uvedbi mestnega prometa in podelitvi koncesije. Po prvih razgovorih so v pristojnem občinskem sekretariatu predlog pozitivno ocenili. O uvedbi mestnega prometa in o njegovi obliki bo odločala občina oz. mestni svet. Po izkušnjah iz drugih mest in tudi iz tujine je namreč jasno, da urejenih javnih prevozov ni brez podpore občine ali mesta.

V družbi I&I so ugotovili, da bi lahko letno na progah mestnega prometa opravili 400.000 kilometrov prevozov in že v prvem letu koncesije pridobili 400.000 potnikov. Za to bi potrebovali 8 krajših vozil, v nakup katerih bi vložili 2,2 milijona mark. Po njihovem mnenju v prvem letu večji posegi v cestno infrastrukturo ne bi bili potrebni. Če bi se občina odločila, da podpre mestni avtobusni promet, bi ta lahko kmalu stekel. V I&I bi si, tako pravi direktor Ivan Djurkov, začasno pomagali z manjšimi vozili, ki jih

že imajo, saj je treba na nove avobuse po naročilu počakati 6 do 7 mesecev.

Djurkov ocenjuje, da njihova naložba v avtobusni promet na Dolenjskem nikakor ni bila napačna. Kot pravi, bi lahko obseg poslovanja že v naslednjih treh letih povečali za tretjino in to predvsem na račun uvedbe mestnega prometa, reorganizacije primernih linij in z izboljšanjem sistema drugih javnih prevozov. Spomladi se je pokazalo, da se da marsikaj še narediti na področju turističnih in tudi pogodbenih

prevozov, predvsem za osnovne šole.

Povečanje tržnega deleža bo zahtevalo naložbe, vendar je avtobusno prevoznništvo, če je zastavljeno celovito, lahko donosno. Med drugim naj bi do leta 2002 zamenjali 70 odstotkov vseh sedanjih vozil. Vzporedno tečejo tudi prenove karoserij in vzdrževanje vozil. V treh letih naj bi tako popolnoma prenovili 30 vozil, ob tem pa ne pozabijo povedati, da je bilo kar 18 vozil, ki so jih kupili od Gorjancev, neprimernih za vsako obnovo. Raje so jih poslali razrez, kot da bi jih za nekaj tisoč mark prodali zasebnikom, ki bi potem s prebarvanimi kripami ogrozili promet, ljudi, okolje ter jim nazadnje delali nelojalno konkurenco.

B. DUŠIČ GORNIK

Ekologija vse pomembnejša

V Livarju z namestitvijo suhega filtra rešili najhujši problem onesnaževanja - Povečujejo zaposlenost - Načrti

ČRNO MELJ - Letos junija so v IMP Livar, d.d., Ivančna Gorica, proizvodni center Črnomelj, namesto treh vodnih filtrov postavili enega suhega, na katerega so priključili celotno čistilnico. Gre za veliko pridobitev tako za podjetje kot za samo okolje, saj je za to lokacijo zdaj najhujši problem onesnaževanja področja emisij prahu v okolico odpravljen.

Naloge na področju ekologije z vstopom Slovenije v Evropsko unijo vse bolj zadevajo tudi slovensko metalurgijo. Čisto okolje postaja vse večja vrednota, kar je po mnenju delavcev v težki industriji prav, vendar pa so te investicije povezane z velikimi stroški, zato morajo ljudje razumeti, da se

do njih ne da priti čez noč. "Tu v Črnomlju bo potrebno še veliko investirati, tudi oprema je v bolj slabem stanju, svoje je naredil moratorij. Zadnja pridobitev - suhi filter, ki ima številne prednosti - je podjetje stala okrog 200 do 250 tisoč nemških mark. Naj poudarim, da so šla vsa sredstva za ekologijo do zdaj izključno iz Livarja," je povedal vodja investicijskega vzdrževanja Alojz Kozan. Za omenjeno investicijo so se najprej odločili, ker se je pokazalo, da je najhujši onesnaževalec prav prah iz peskalnih strojev.

V bližnji prihodnosti nameravajo montirati suhe filtre tudi na kupolnih pečeh, nabavljeni so že suhi filtri za pripravo peska, za kupolno peč je pridobljena vsa dokumentacija ter podpisana pogodba z izvajalci. "Vseskozi smo plačevali visoke takse in morda bi bilo bolje, da bi ta denar vlagali v ekološke naprave. Na kilogram koka pride 2,7 enot ogljikovega dioksida, cena enote pa je od enega talarja marca poskočila kar na tri talarje. Na obeh lokacijah, v Ivančni Gorici in v Črnomlju, na leto porabimo okrog 3,5 do 4 tisoč ton koka, kar pripelje do velikega zneska," je razlagal Kozan.

Sicer pa v Beli krajini povečujejo zaposlenost. Kot je povedal Andrej Selan, vodja Proizvodnega centra v Črnomlju, tu trenutno dela 196 ljudi, do konca leta pa se nameravajo približati številki 200. Na obeh lokacijah je zdaj 569 zaposlenih. Sicer pa je eden pomembnejših ciljev nekdanskega Belta tudi posodabljanje tehnologije.

L. MURN

KAJ SE DOGAJA NA AVTOBUSNI POSTAJI?

Novomeška avtobusna postaja, ki so jo nekdanji razglašali za najlepšo v državi, že nekaj let ostaja zanemarjena in propada. I&I je eden večjih med 12 lastnikov postaje, saj ima v lasti okrog 300 kvadratnih metrov uporabnih prostorov in sorazmerni del skupnih prostorov. Družba je v prenojo javnih sanitarij, ki so sicer v lasti občine, uporabljajo pa jih tudi stranke drugih lastnikov (predvsem lokalov), vložila milijon talarjev. Odprla je prodajno mesto za vozovnice na postaji, zdaj pa predlaga občini, da bi osvežili notranji del postaje, s čimer bi polepsali videz peronov. Ker gre za pomemben infrastrukturni objekt, bo potrebno še veliko dogovorov med lastniki. I&I se želi predvsem sporazumeti z občino, da bi s pogodbo uredili razmerja pri uporabi prostorov. "Za prostore, ki so vezani na našo dejavnost, bomo poskrbeli, skrbimo tudi za ureditev zelenic. Pripravljeni smo postati nosilci prenove in skupnih akcij, ne bomo pa tega sami financirali," pravi Djurkov. In še to. Lastnik najbolj neuglednega prostora ob postaji, zapuščenega gradbišča, ki je že leta vsem na očeh, je družba Real. Kdo bo to prepričal, naj kaj gradi ali pa zapre gradbišče, je še neznanka.

NOVE UNIFORME IN NOVA VOZILA - Družba I&I je nedavno kupila 15 novih vozil. 2 od mercedezov bosta stalno v Novem mestu, poleg tega pa pričakuje še 5 novih renaultov, za katere je že sklenjena pogodba skupni vrednosti 1,6 milijona mark. Ker je bilo treba tudi v prvih mesecih izboljšati vozila, so v Novo mesto pripeljali kar nekaj svojih novejših vozil. Na fotografiji vozniki v novih uniformah pred sodobnimi avtobusi, s katerimi želijo povečati svoj tržni delež. (Foto: B. D. G.)

Vstopite, prosim!

"Kdor je prvi, njegovo je dekle," bi lahko prevedli znani rek naših sosedov, ki so ga očitno vzeli za svojega tudi nekateri naši manjši avtobusni prevozniki. Zasukali so rokave in spretno izkoristili nevednost uporabnikov ter neodločnost prometne inšpekcije. Dogaja se takole. Potniki čakajo na avtobus na redni linijski progi in le nekaj minut pred prihodom rednega avtobusa, ki ima to progo registrirano, pripelje črni prevoznik, ustavi, pobere potnike in odpelje. Vmes seveda pobere tudi ustrezno vsoto denarja.

Taki črni avtobusni prevozi so na Dolenjskem in v Posavju še posebej pogosti in dobro razvejani. Uporabniki so mnogokrat prepričani, da je vse zakonito, saj imajo s takimi prevozniki večkrat sklenjene celo posebne pogodbe. "Zakaj ne bi v času demokracije in tržnega gospodarstva vozil vsak, ki je konkurenčen?" se

marsikdo vprašuje. Odgovor je s stališča dolgoročne zagotavljanja dobrih avtobusnih povezav. Črni avtobusni prevozniki namreč pobirajo potnike samo ob konicah, ko so sedeži dobro zasedeni in ko je tudi zaslužek dober. Tiste proge, na katerih je le malo potnikov, brez pomislekov prepuščajo registriranim prevoznikom. Ti so dolžni linije vzdrževati ne glede na velikost prometa, kar jim dolgoročno zneske, če jim vmes kdo protizakonito ne pobere dobičkonosnih poslov.

Redni linijski avtoprevozniki so se zdaj zganili. Na Primorskem in Gorenjskem so menda s pomočjo inšpekcije že učinkovito pometli s črno konkurenco, Dolenjce in Posavce to delo še čaka, če ne prej, jeseni, ko bo tu spet šola in bodo črni prevozi spet zaživi.

B. DUŠIČ GORNIK

Clio s samodejnim menjalnikom

Samodejni menjalnik Proactive preklaplja med devetimi nizi pravil pri izbiranju prestavnega razmerja

V kratkem bo na trgu novi Clio z novim samoprilagodljivim samodejnim menjalnikom proactive, ki bo na voljo v Clio z 1,6-litrskim motorjem z močjo 90 KM.

Proactive je oznaka za samodejni menjalnik novega rodu. Njegov aktivni program samodejno preklaplja med devetimi nizi pravil pri izbiranju prestavnega razmerja ter pri tem upošteva način vožnje (varčen, športen), tip (spust, vzpon), prijem cestišča in obremenitev (prazen ali obremenjen avto). Novi menjalnik

v vsakem trenutku sam izbere tisto prestavno razmerje, ki bi ga izbral voznik pri uporabi ročnega menjalnika.

Proactive menjalnik je velik korak naprej v primerjavi z običajnimi samodejnimi menjalniki, saj so njegove zmogljivosti veliko večje, njegove pa manjše. Tudi poraba goriva pri vožnji s tem menjalnikom velja manjša, prav tako vsebnost CO₂ izpuha. Tak menjalnik je že nekaj časa na voljo v Meganu.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 25. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Market Ragovska od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos od 7. do 19. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 8. do 21. ure: trgovina Žepke, Ragovska od 7. do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 8. do 21. ure: trgovina Žepke, Ragovska od 7. do 14.30: market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Brar, Smolenja vas od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 16. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter od 7. do 20. ure: trgovina Marks, Vavta vas od 6.30 do 17. ure: market Malka, Mestne njeve od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- Uršna sela: od 8. do 16. ure: Urška
- Šentjernej: od 7. do 17. ure: Samopostrežba Šentjernej od 7. do 18. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju
- Metlika: od 7. do 21. ure: trgovina Prima

V nedeljo, 26. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Samopostrežba, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Ragovska, Market Drska, Market Kristanova, Market Drska, Samopostrežba Šmihel, Market Seidlova od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos
- od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 8. do 19. ure: trgovina Žepke, Ragovska od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 12. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Brar, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 17. ure: trgovina Marks, Vavta vas od 7. do 12. ure: market Malka, Mestne njeve od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- Uršna sela: od 8. do 12. ure: Urška
- Štraža: od 8. do 11. ure: Prodajalna Samopostrežba
- Šentjernej: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Šentjernej od 8. do 12. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju
- Žužemberk: od 8. ure do 11.30: Market
- Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
- Trebnje: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica
- Mirna: od 7.30 do 11. ure: Gnič
- Mokronog: od 8. do 11. ure: Samopostrežba
- Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak
- Semič: od 7.30 do 10. ure: Market
- Metlika: od 7. do 21. ure: Prima

BORZNI KOMENTAR

Kaj povzroča rast tečajev?

Vrednost slovenskega borznega indeksa SBI pri 1788 točkah je doslej njegova rekordna vrednost. Dosežena je bila v ponedeljek, ob prometu okrog 650 milijonov talarjev, kar je bil v zadnjih dneh bolj ali manj normalen dnevni borzni promet.

Rastoči borzni indeks in dovolj velik ponavljajoči se dnevni obseg trgovanja sta za zagovornike tehnične analize najvažnejša signala, da je čas za nakupe delnic. Pristaše temeljne analize zanimajo poleg tega tudi vzroki, ki povzročajo rast tečajev. Tudi teh je mogoče naštet kar nekaj. Občutno zniževanje pasivnih bančnih obrestnih mer, relativno nizka pričakovana mesečna stopnja inflacije, začasno ustavljeno interveniranje Banke Slovenije na deviznem trgu, kar pomeni stabilen tečaj marke, dobri polletni poslovni rezultati večine podjetij iz borzne kotacije, lov na dividende, ki jih družbe izplačujejo v poletnih mesecih in še marsikaj drugega je prepričalo finančnike v podjetjih in posamične investitorje, da so pričeli del prihrankov ponovno seliti na borzo. Zadnji nakupi so bili zato predvsem nakupi domačih investitorjev. Večina med njimi pa potihoma upa, da se bodo pred koncem leta na borzo vrnili tudi tujci, kar bi jim omogočilo solid-

no realiziranje kapitalskih dobičkov ob prodaji svojih delnic.

Na OTC trgu je bilo tudi minuli teden najaktualnejše trgovanje z delnicami Lisce. Njihov tečaj je naraščal do vrednosti 1.400 talarjev, nakar je pričel postopno padati in je v ponedeljek pristal pri 1.200 talarjih. Ker je še vedno skoraj edini kupec ena sama borzna hiša, je tudi cena, ki se vsak dan oblikuje na trgu, skoraj izključno odvisna od njih. Tečaj Liščinih delnic se zato znižuje sorazmerno s popuščanjem interesa te borzne hiše (ali kupca, ki stoji za njimi) po novih nakupih. Če je njihov obseg nakupov v začetku v posameznih dneh presegal 50 milijonov talarjev, je v ponedeljek znašal le še skromnih 6 milijonov. Vedno več kupcev se odloča tudi za nakupe delnic nekaterih PID-ov. Ideja teh nakupov je v tem, da so njihove cene trenutno tako nizke, da bi bile cene nižje skoraj ne morejo biti več. Obstaja pa dovolj velika možnost, da se bodo njihovi tečaji v doglednem času po pravili za nekaj sto talarjev po delnici, kar bi v posameznih primerih lahko prineslo tudi do 100-in več odstotni zaslužek.

IZTOK PLUT

Dolenjska borznoposredniška družba, d.o.o.
Glavni trg 10, 8000 Novo mesto
tel.: 068/371-8221, 371-8228

KMETIJSTVO

O PRIDELOVANJU SLADKORNE PESE

TREBNJE - Kmetijska svetovna služba Trebnje vabi vse kmetovalce z območja Trebnjega, ki nameravajo v prihodnjem letu pridelovati sladkorno peso, na sestanek, ki bo v sredo, 29. julija, ob 9. uri v Centru za izobraževanje in kulturo (stara osnovna šola). Na sestanku boste izvedeli vse o pogojih pridelovanja.

SLABA SOCIALNA VARNOST KMETOV

ČRNOMELJ - Po podatkih Davčne uprave RS si je pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje iz kmetijske dejavnosti v začetku letošnjega leta v črnomaljski občini plačevalo 122 kmetov, marca lani pa 165. Le zdravstveno zavarovanje pa si je plačevalo 37 kmetov, lanskega marca pa 43. Glede na to, da je v črnomaljski občini 1.766 kmetij, so podatki davkarjev zaskrbljujoči, saj je očitno, da je socialna varnost kmetov zelo šibka.

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

V ponedeljek je bilo na novomeški trznici zelo veliko borovnic, najrazličnejše sveže zelenjave in sadja. Borovnice so prodajali po 500 tolarjev kozarec, lisičke po 800 do 1000 kilogram, jurčke po 1800 do 2000, rdečo peso po 120 do 200, kumare po 100 do 120, kumarice za vlaganje po 250, stročji fižol po 200 do 300, bučke po 100 do 150, zeleno solato po 400, krompir po 80, česen po 500, čebulo po 150, zelje po 120, papriko po 200 do 300, feferone po 300, blitvo po 200, paradižnik po 200 do 250, šopek pehtrana po 200, jabolka po 100 do 200 tolarjev kilogram, hruške po 150 do 300, breskve po 100 do 200 tolarjev kilogram, maline po 500 liter in orehe po 900 do 1000.

kmetijski nasveti

Naša pridna, skromna štajerka

Žlahtnjenje rastlin je, bodi hvala avguštinu Mendlu, v povprečju doprineslo 50-odstotni delež k povečanju pridelkov poljščin in s tem k blaginji človeštva. Kaj to pomeni, naj ponazorimo na primeru pšenice, katere povprečni hektarski donos se je v pol stoletja popeteril. Žlahtnjenje oz. selekcija pa ni možna brez najrazličnejših vrst, sort in pasem, ki imajo različne genetske pogoje lastnosti in ki s križanjem lahko dajejo najrazličnejše kombinacije. Genetika, da ne rečemo genski inženiring, dobiva zato odločilen pomen, ohranjanje avtohtonih vrst, sort in pasem vsaj v obliki genske banke pa postaja nujno potrebna osnova za njen nadaljnji razvoj.

Žal smo se pri nas tega zavedli zadnji hip, morda kdaj že tudi prepozno. Naj omenimo avtohtono prašičjo pasmo - krškopoljca, ki ga imamo tako rekoč samo še za vzorec, in pa štajerko, edino slovensko avtohtono pasmo kokoši, o kateri bo danes tekla beseda.

Samostanski stari zapisi omenjajo štajerko že v 14. stoletju, natančneje rečeno kopune te pasme, to je primerno spitate in zarumenelo pečene kastrirane petelinčke, ki so krasiли jedilnik menihov in jim tako zmanjševali odrekani radostim tega sveta. Pomemben mejnik v stoletnem življenju te pasme je bila ustanovitev štajerskega perutninarskega društva leta 1879, pa še nekateri ljubiteljski rejski ukrepi, ki so pripomogli, da se je štajerka ohranila do današnjih dni, čeprav so jo druge novejšje pasme prekašale po svojih proizvodnih lastnostih.

Štajerka je namreč domača, slovenska pasma, ki jo odlikujeta tradicionalni slovenski človeški lastnosti "malih" ljudi: skromnost in pridnost. Če k temu prištejemo še odlično zdravstveno kondicijo, to je odpornost proti boleznim, je to kot nalašč za našo kmečko rejo, v kateri se na kmečkem dvorišču živali same znajdejo kot vedo in znajo. Če ni zrnja so dobri ali še boljši tudi deževniki in druga laznina ter seveda solatni dodatki, ki izboljšajo okusnost jajc in mesa. Čeprav se po odstotku nesnosti štajerke ne morejo primerjati s sodobnimi nesnimi pasmami, se odkupijo na druge, prav tako simpatične načine in nič čudnega ni, da je bila v vladni (ministrski) program ohranitve slovenskih avtohtonih pasem vključena tudi štajerka in da imamo eno rejsko središče oz. jato zdaj tudi v Sevnici.

Inž. M. LEGAN

Bodo namakali polja iz Kolpe?

V črnomaljski občini zaradi pritožb še po dobrem desetletju ni pravnomočna komasacija Podturnštica - Krasinške in gribeljske njive že nekaj let čakajo na namakanje

ČRNOMELJ - Črnomaljsko kmetijstvo tarejo številni problemi, že sedaj pa je zagotovo, da vsem ne bodo mogli biti kos. Na številnih posestih zaradi razdrobljenosti namreč ni mogoča intenzivna proizvodnja. Zemlja, na kateri so nekdanji kmetovalci, zarašča in to celo tam, kjer so ugodni pridelovalni pogoji. Ni pa zakona, po katerem bi bili lastniki te zemlje, ki jo ne obdelujejo, le-to dolžni dati v najem ali jo prodati.

Povrh tega v črnomaljski občini niso rešeni niti komasacijski postopki. Tako komasacija Podturnštica, ki na 427 hektarjih poteka že od leta 1985, zaradi štirih pritožb še vedno ni pravnomočna. Upravna enota Črnomelj sicer pripravlja vpise v zemljiško knjigo za parcele, kjer pri komasaciji ni bilo pritožb. Vendar zaradi neresenega komasacijskega postopka prihaja do težav pri najemanju ali nakupu kmetijskih zemljišč, obveznosti glede urejanja kmetijskih zemljišč ipd. Drugi problem v dolini Podturnštica je nevdzdrževani drenažni sistem. Zaradi ukinitve republiškega denarja za te namene in zaradi sprememb pri upravljanju in gospodarjenju s kmetijskimi zemljišči je bilo vzdrževanje drenažnih sistemov po letu 1992 opuščeno. Sanacija drenažnega sistema doline Podturnštica, ki obsega 128 hektarjev, bi po predračunu veljala dobrih 20 milijonov tolarjev. Črnomaljska kmetijska zadruga je s tem problemom seznanila tudi ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. V črnomaljski občini pa pričakujejo, da bo drenažni sistem dobil tudi upravljalca, ki bo poskrbel za njegovo sanacijo in vzdrževanje.

Nič manjši ni problem namakanja, saj so po uvedbi namakalnega sistema na metliškem Krasincu pred tremi leti prekinili z

urejanjem tega sistema. Izjema je bil le namakalni sistem iz lastnega zajetja za štiri hektarje gribeljskih polj. Vendar v črnomaljski občini poudarjajo, da morajo čim prej uresničiti nacionalni projekt namakanja, ki bi v prvem delu zajel okrog 178 krasinških in gribeljskih polj ter dokončati sistem namakanja na sedmih hektarjih gribeljskih polj. Čeprav so na občini že izbrali izvajalca za pripravo izvedbenega projekta, za izdelavo projektov pa so jim odobrili denar na kmetijskem ministrstvu,

SEMIŠKE KMEČKE IGRE - Semiško Turistično društvo in Društvo podeželske mladine Semič sta v nedeljo v Semiču pripravili prve semiške kmečke igre. V žaganju brezovega hloda, smučanju na travi, nalaganju sena na voz in vasovanju se je pomerilo pet ekip. Najbolje so se odrezali člani Društva podeželske mladine iz Krškega (na fotografiji pri nalaganju voza), drugi so bili veterani s Črešnjec, sledile pa so ekipe Društva podeželske mladine iz Metlike, Semiča in Mihelje vasi. (Foto: M. B.-J.)

se zavedajo, da bo pri uresničevanju nacionalnega projekta najbrž prišlo do problemov pri pridobi-

• Do leta 1994 je bilo v črnomaljski občini obdobje pospešenih agromelioracij, saj je bilo urejenih kar 6.420 kmetijskih površin in 268 kilometrov poljskih poti. Po tem letu pa je glede na sprejete plane agrarnih operacij agromelioracij občutno premalo. Krivda je predvsem pri kmetijskem ministrstvu, ki za te namene namenja občutno manj denarja.

vanju koncesije za črpanje vode iz Kolpe za namakanje. Zato bodo za rabo mejne reke gotovo morali doseči meddržavni sporazum. M. B.-J.

Obdelano strnišče - naložba za naprej

Zdaj je čas za setev strniščnih dosevkov - le minimalna obdelava tal

Večina ozimnega žita, pa tudi jarega, je v teh dneh pospravljenega z njiv, toda vse bolj opazamo, da je čedalje manj strnišč obdelanih. Po eni strani tarnamo, da imamo premalo njivskih površin, po drugi strani pa ne znamo izkoristiti obstoječe. Naravne danosti nam omogočajo, da letno pospravimo dva pridelka z iste površine.

S strniščnimi dosevki lahko pridelamo kvalitetno krmo za živino pozno jeseni in zgodaj spomladi, ko travniki komaj ozelenijo. Ker je vse manj kmetij, ki se intenzivno ukvarjajo z živinorejo, le-te pa si krmo zagotavljajo z glavnimi posevki in na travnikih ter pašnikih, je manjša potreba po strniščnem pridelku. Pri tem pa se ne zavedamo, da neobdelano strnišče pustimo nemilosti narave. Sončne pripeke, poletne nevihte tla osušujejo, zaskorjijo, zbijajo. Zelena odeja je za njivo kot obleka za človeka. Rastline varujejo tla pred izpiranjem, odnašanjem

zemlje, hranil, jo delajo rahlo in zračno. Predvsem pa preprečujejo zapleveljenost. Kdo še ni opazil prečudovitega ajdovega polja, kjer ajda sama obračuna s pleveli? Mnogo manj je problemov naslednje leto s pleveli in koruzi ali v krompirju, če je bilo strnišče obdelano.

To je še toliko bolj pomembno, ker imamo zelo ozek kolobar in s setvijo križnic ali metuljnic omilimo škodljiv vpliv ozkega kolobarja. Po detelji pravimo, da so tla spočita, da po njej vse uspeva. Veliko korenin-ske mase ostane v tleh, ki se pretvarja v humus in ustvarja godna tla. Sto in več kg čistega dušika so sposobne dati metuljnice tlem v enem letu na ha njive. Drago, vendar potrebno hranilo, le če se nam zdi še vredno sejati krmne rastline, ki bi morale biti sestavni del vsakega njivskega kolobarja. Ekonomska situacija v kmetijstvu je privedla ljudi do prepričanja, da se pač ne splača sejati po strnišču, ker gledamo kg detelje zgolj skozi liter mleka ali kg mesa, ne vidimo pa posrednih koristi s setvijo strniščnih posevkov. A kdor misli kmetovati tudi v prihodnje, mu ne sme biti vseeno, ali je strnišče obdelano ali ne. Tega se zavedajo tudi nekatere občine in podpirajo setev strniščnih posevkov s tem, da regresirajo seme.

Na voljo imamo široko paleto strniščnih posevkov za krmo živali, kot so npr. krmna ogrščica, pa mešanice raznih detelj, kot so prezimna

inkarnatka, lucerna ali črna detelja in nepreznimna perzijska. Zaradi lažjega spravila jih priporočamo v kombinaciji z ljulko. Tu so še zelo kvalitetne mešanice z žiti, graham ali graščico in ljulko za jesensko setev...

V kolikor ne potrebujemo krme za živino, se strnišče poseje z oljno redkvijo, bolj poznano po sorti raula ali facelijo, pa tudi gorjušico. Vse dajo ogromno zelene mase na površini, ki jo v jeseni pred mrazom podorjemo, in nam nadomestijo hlevski gnoj. Konec julija je še zadnji čas za setev ajde, ki zacveti in medli konec poletja. V tem času lahko sejemo razne korenovke, kot so strnična repa za kisanje, koleraba, rdeča pesa in razne solatnice, kot je radič, endivija, kitajski kapus itd.

Za tla sta zelo ugodni prezimni oljna ogrščica in oljna repica, ker pa se žal pridelka ne da prodati, sta zginili z naših polj.

Za setev je potrebna le minimalna obdelava tal, kot je plitvo oranje, za križnice lahko le obdelava s predsetnikom. Ajda običajno ne potrebuje dodatnega gnojenja, medtem ko ostalim posevkom damo npr. 300 kg NPK 15:15:15 ali samo 40 kg čistega dušika, odvisno od založenosti tal s hranili. Za trave se priporoča po setvi valjanje površin, da pride do boljše stika z vodo in do sigurnejše kalitve. Vsekakor pa je potrebno, da strnišče čimprej obdelamo, ko je v tleh še dovolj vlage in hranil. Tako pride do hitrejšega vznika in rasti posevkov, kar onemogoča razvoj plevelom.

MARJETA UHAN, dipl. inž. kmet. Kmetijski zavod Ljubljana, oddelek Novo mesto

NA ROKE ŽELI RŽ - Malokdo dandanes še seje rž, na Trebelnem pa so jo lani in letos pri Ribčevih. Razlog je predvsem slama, ki so jo lani potrebovali za nastiljanje živini, letos pa so jo obljubili Turističnemu in vinogradniškemu društvu Mirna Peč. Rž zraste namreč mnogo višje kot pšenica, tako da je tudi slame več. To pa člani turističnega društva potrebujejo, da bi na novo prekrili svojo leseno utico, ki so jo letos izdelali za cvičkarijo. Po dogovoru z gospodarjem so se v petek, 17. julija, zbrali pri Ribčevih v srpi in kosami, ter se v še pravi popoldanski vročini odpravili na okrog 20 arov veliko njivo rži. Ob kozarčku vinca jim je šlo kar dobro od rok: ženske so delale snope, ki se zdaj že sušijo v kozolcu, čaka pa jih še mlatav. Prihodnje leto nameravajo organizirati žetev prav po starih običajih. Žito bo seveda ostalo Ribčevim za krmo živine, ržena slama pa bo služila za novo streho lesene utice. (Foto: L. Murn)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Različnost med rdečimi vini

Nekaj številke nazaj sem pisal v Dolenjskem listu o cenah nemških vin v sodu, kjer je bilo opaziti veliko razliko v ceni med belimi in rdečimi vini, seveda v korist rdečih. Enaka cenovna razmerja na nemškem trgu ostajajo, skratka liter rdečega vina je najmanj dvakrat dražji od belega sortnega vina. To tržno stanje je samoumevno vplivalo tudi na vinski sejem Intervitis v Stuttgartu letos maja, tako v ponujeni kletarski opremi za rdeča vina kot v strokovnih predavanjih na simpoziju. Strokovnjaki so izmenjali poglede "kateri sistem za katera vina". Še vedno razvijajo nove sisteme vinifikatorjev, oziroma izboljšujejo obstoječe, že poznane, sisteme.

V Sloveniji in tudi v vinorodnem območju, kjer se prebira Dolenjski list, imamo zelo različna rdeča vina. Različnost vinskih karakterjev ne počiva toliko na različnih sortah, kot na poreklu vina, različnih tehnoloških postopkih, po katerih posamezniki pridelujejo rdeče vino in doseženi stopnji zrelosti rdečega grozdja. Zavedati se moramo, da odlična rdeča vina ne nastajajo samo v (vinifikatorju) vrelni posodi, točno določenega sistema obratovanja, ampak tudi v vinogradu. Čudežnega vinifikatorja ni. Kletar z znanjem pa lahko v vsakem od "sistemov" dobi ven vino, ki ustreza grozdju, ki ga je pridelal. Naj na kratko našteto različne sisteme, ki v kovinskih cisterni pospešujejo raztapljanje jagodnih kožic:

- mešanje klobuka z loputami, ki so vodoravno kot roke ali vesla, pritrtene na pokončno os, ki se občasno vključi in vrta, da porazdeli tropine po moštu;
- preplavljanje klobuka z moštom. Nad cisterno je še ena manjša posoda, do polovice velikosti spodnje cisterne. V to zgornjo cisterno se z različnimi tehnikami spravi mošt, ki se spusti v spodnjo cisterno s pro-

stim padom in klobuk dobro premeša;

- potek s CO₂, ki ga je za letošnje trgateg razvila nemška firma Willmes, v Sloveniji zelo poznana po prešah. Cisterna je zaprta. Nabira se v moštu CO₂, nastaja pritisk, ki je okrog 4 bare, na hitro zmanjšamo, klobuk tropin se razloži in dobro pomeša z moštom;

- potapljanje klobuka z nogam podobnimi elementi, ki so poganjani s hidravliko ali s pnevmatičnim pritiskom.

Vsi ti navedeni sistemi olajšajo delo v jeseni, niso pa nujni. Za velike pridelovalce vina pa so te mehanizirane vrelnice kadi (vinifikatorji) nujne. Manjši pridelovalci ostajajo gotovo pri odprtih kadeh, kjer je možno postopek izluževanja barvnih in taninskih snovi iz jagodnih kožic zelo lepo usmerjati. V kadeh nastajajoči plin CO₂ pobegne iz površine klobuka, ko se alkoholno vrenje umirja. Tak stik z zrakom ima lahko tudi pozitivne učinke na kakovost močnih rdečih vin iz zelo zrelega in zdravega grozdja. Drugače je pri cvičku in mladih rdečih vinih, predvsem z večjim deležem žametovke. V tem primeru začnemo prešati že, ko je vrenje najbolj burno, da zadržimo čimveč svežine in sadnih arom grozdja.

Težja prodaja vin na splošno in večja iskanja rdečih vin na trgu nas zavezuje, da se čimbolj potrudimo pri rdečem vinu. Glede na leseno posodo, ki jo imamo na razpolago za zorenje rdečega vina, svetujem pridelavo toliko bogatejšega rdečega vina, kolikor je lesenih posod. Za lažja (manj obarvana) sveža rdeča vina so primernejše cisterne, v katerih zadržimo svežino.

dr. JULIJ NEMANIČ

Razlaga za dva "tiskarska škrate" iz prejšnjega članka:

- Vina, ki so (pre)sladka, je potrebno močnejše žveplati (pre-sladka in ne prelafka).

- Vonj po tobaku, ki v komaj zaznavnem odtenku lepo obogati aromo rdečega zrelega vina. (Zrelega in ne mrzlega).

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Pripomočki za sočenje

Sokove si lahko najceneje in najbolj kakovostno pripravimo doma z različnimi pripravami za sočenje, kot so klasični sokovnik, električni sokovnik in sokovnik v obliki ekonom lonca. Sočimo vrtno in gozdne sadeže ter zelenjavo, kot je rdeča pesa, korenje, paradižnik in drugo. S sodobnimi pripomočki lahko sočimo tudi različna zelišča, kot so arnika, meta, melisa, pelin itd. Sokovi iz domačega sadja so okusni in ohranijo naravno barvo ter aromo. Pripravlamo jih brez konzervansov! S klasičnim načinom sočenja lahko prihranimo tudi do 90 odst. sladkorja, v živilu pa ohranimo večji del naravnih hranilnih snovi. Kakovost soka je odvisna od zrelosti sadja ali zelenjave.

Domači sokovi so motni, ker niso filtrirani in vsebujejo še precej koristnih sadnih in zelenjavnih ostankov. Zelenjavne sokove uživamo kot pijačo, mešamo jih lahko tudi s sadnimi, kot primer so korenje in jabolka, rdeča pesa in jabolka, jabolka in breskve itd. Priporočljivo je, da pesa pred sočenjem olupimo, paradižnik prerežemo na polovico, ribezu ni treba odstraniti pecljev, jabolka in hruške samo prerežemo na 4 dele, drugim vrstam sadja pa odstranimo koščice in pečke. Zeliščne sokove uporabljamo kot dišave ali kot zdravilne napitke. Med sodobnimi pripomočki naj bi vsako večje gospodinjstvo imelo enega od naštetih sokovnikov. Klasični sokovnik sestavljajo: kozica, v katero natočimo vodo,

lonce s cevko za iztok soka, vlažne luknjičaste posode, v katero naložimo živila za sočenje in pokrov sokovnika. Z enim samim postopkom izločimo iz sadja s pomočjo pare sok in ga istočasno pasteriziramo. Sok, ki ga točimo v steklenice, mora imeti temperaturo med 80 in 85° C. Glede na naš okus lahko soku dodajamo sladkor, umetno sladilo in vitamin C (askorbinsko kislino), ki soku ohrani naravno barvo in aromo.

Električni sokovnik je sestavljen iz mašila, polnilne posode, polnilnega jaška, posode za ostanke, pokrova in motornega dela. Večje dele sadja in zelenjave moramo pred sočenjem razrezati na manjše dele. S pomočjo mašila narahlo pritiskamo razrezane koščke sadja skozi polnilni jašek. Pri pečatem saju ali zelenjavi držimo mašilce tako, da pokrijemo celotno odprtino polnilnega jaška.

Ekonomske sokovnik je sestavljen iz lonca na zvišan pritisk (kot ekonom lonec) in dodatne opreme za sočenje. Ker se v loncu ustvarja pritisk, je sočenje hitrejše kot v klasičnem sokovniku. Glavni sestavni deli so: osnovni lonec, zbirna posoda, pokrov z drčajem, cedilo, dva nosilca, iztočna cev in varnostni ventil. Sok, pripravljen v ekonom sokovniku ohrani večino hranilnih snovi in tudi delo z njim je enostavno.

HELENA MRZLIKAR

Gorše se vrača v Kostanjevico

Ga. Bratina iz Toronta je Galeriji Božidarja Jakca poklonila 46 del Franceta Goršeta - Razstavo otvoril minister za kulturo - Govornik dr. Andrej Smrekar - Bogatejša stalna zbirka

KOSTANJEVICA - Minister za kulturo RS Jožef Školč je v petek, 17. julija, v Lamutovem likovnem salonu odprl razstavo del akademskega kiparja Franceta Goršeta. Zasluga za razstavo gre v prvi vrsti dr. Goršetu, saj je Galeriji Božidarja Jakca iz zasebne zbirke, ki sta jo s pokojnim možem dr. Vojkom ustvarila v času prijateljstva z Goršetom, poklonila 46 umetniških del - 16 plastik in 30 risb, ki bodo obogatila njegovo stalno zbirko iz leta 1993.

"Veseli smo bogatega darila, ki bo omogočil boljši pregled Goršetovega opusa. Obenem pa je današnje dejanje nekakšen obliž na bolečino Franceta Goršeta, ki mu

je bila prizadejana leta 1972, ko so bila njegova dela dobesedno izgnana prav iz tega prostora," je v nagovoru povedal direktor Galerije Bojan Božič. Ko so umetniku mnogi obrnili hrbet, je imel eno od svojih zatočišč prav v družini Smrekar v Kostanjevici, zato se zdaj Gorše na nek način simbolično vrača v enega svojih domov pod Gorjance v objem Krke.

Božič se je za učinkovito pomoč pri uresničitvi tega plemenitega dejanja gre. Bratinove zahvalil tako ministrstvu kot pokroviteljem, še posebej pa Ladu in dr. Andreju Smrekarju - slednji je dela v Torontu prevzel in srečno pripeljal v Slovenijo ter pomagal tudi pri pripravi razstave in kataloga, v katerem je prispeval stro-

kovno besedilo. Kot je poudaril v slavnostnem govoru, je danes Goršetova stalna razstava v Kostanjevici bogatejša prav v šibkejšem delu, iz njegovega ustvarjanja v petdesetih in šestdesetih letih, kar sta pokazala že izbora obeh velikih preglednih razstav v Lamutovem likovnem salonu leta 1972 in v ljubljanski Moderni galeriji leta 1987/88. Nekaterih Goršetovih tehnik od sedaj sploh nismo imeli, na primer risbe, lesene plastike, tolčenega bakra. "Takšna dejanja, kot nam ga kaže zakonca Bratina, so žal redka, zato smo jima še posebej hvaležni, da sta postavila vzor, kako naj javnost nastopa v odnosu do javnih institucij. Upam, da bomo v tej smeri zbiranje nadaljevali in tako najboljše potrdili njune namere," je zaključil dr. Smrekar.

Slavnostno otvoritev Goršetove razstave je z občutenim recitiranjem treh Prešernovih pesmi obogatila igralka Štefka Drolc.

L. MURN

GOSTJE - Minister Školč z go. Bratino, zraven Bojan Božič in dr. Andrej Smrekar

KONCERTI STARE GLASBE

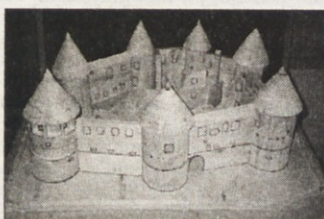
BREŽICE - 2. Festival Brežice 1998 se danes, v četrtek, 23. julija, nadaljuje s četrtnim koncertom. Nastopil bo češki ansambel Musica Florea, v soboto, 25. julija, mednarodna skupina The Harp Consort - edino ta koncert bo na gradu Mokrice, v nedeljo, 26. julija, britanska zasedba I Fagiolini, v torek, 28. julija, britanski ansambel The Purcell Quartet in v sredo, 29. julija, avstrijska skupina Ensemble Musica Poetica. Vsi omenjeni koncerti bodo potekali v Viteški dvorani Posavskega muzeja in se bodo pričeli ob 20.30.

ANIN SEJEM

VIŠNJA GORA - Turistično društvo Višnja Gora v nedeljo, 26. julija, po nekaj letih spet pripravlja Anin sejem. Obljubljajo, da bo zelo pestro in zabavno, tako kot v starih časih. Vabljeni!

PRVIČ ŠTUDENSKI FESTIVAL - V okviru 2. Festivala Brežice 1998 je prvič potekal tudi študentski festival, ki je nastal kot rezultat sodelovanja med Akademijo za glasbo v Ljubljani in The Hadassa - Wizo Neri Bloomfield College of Design iz Izraela. Pred otvoritvijo brežiškega festivala stare glasbe so se tako od 15. do 17. julija na gradu Bogenšperk, Rajhenburg v Brestani in v Mordaxovi kapeli v Novem mestu vrstili trije študentski koncerti The Quincunx of Wizo. Pod umetniškim vodstvom Naomi Rogel (kljunasta flavta) so nastopili mladi glasbeniki: Lisa Agranov, Lilach Kasel, Alon Schab, Boaz Gur, Oded Pshatazki (kljunaste flavte), Jonathan Keren (violina) in Sascha Agranov (violončelo). Posnetek je z žal bolj slabo obiskanega koncerta v Novem mestu. (Foto: L. Murn)

MAKETA ŽUŽEMBERŠKEGA GRADU - Mogočno maketa iz lesa so naredili trije učenci in je razstavljena v avli šole. (Foto: A. J.)

Naloge na ogled

Šola zanimiva tudi med počitnicami

ŽUŽEMBERK - S koncem šolskega leta se šole le niso povsem spaznile. Žužemberška osnovna šola, ki ima že med šolskim letom izredno bogato in pestro zapolnjene vitrine, tudi med počitnicami poskrbi, da avla ni prazna. Ob koncu šolskega leta so osnovnošolci v okviru šolskega projekta naredili osem raziskovalnih nalog, ki so bile razstavljene. Na panojih si še vedno lahko ogledate naloge Pridite k nam na počitnice, v kateri so predstavljene znamenitosti kraja z okolico.

Izredno lepo in natančno pa je izdelana tudi maketa žužemberškega gradu, ki so jo iz lesa naredili trije učenci. Maketa naj bi služila spoznavanju gradu, vzpodbujala naj bi nadaljno obnovo ter domačinom predstavila zgodovino in pomembnost te ustanove. Stene so poprestrne s slikami Martina Suštaršica, učitelja likovnega pouka. Na platno je strnil motive kraja, narave in okoliških vasi.

Ob zaključku šolskega leta pa so odprli tudi šolski muzej starih predmetov, ki so jih zbirali čez celo leto. Razstavljenih je več kot 40 različnih predmetov, zelo stare je restavriral restavrador, mlajše pa so mehansko očistili učenci pri tehničnem pouku. V prihodnje bodo poleg vitrin, narejenih po muzejskem vzorcu, postavili še ploščo z natančnimi podatki nahajališča predmeta, njegovo starostjo in imenom darovalca.

A. JERNEJČIČ

Pavel Groznik, urednik zbornika

Uspeh Novomeščanke

Violinistko Majo Bevc poučeval mednarodni mojster

LJUBLJANA - 45. mednarodni poletni festival v Ljubljani so letos obogatili z marsičem, med drugim so v križankah organizirali pet glasbenih delavnic, ki so jih in jih bodo do začetka avgusta vodili svetovno priznani umetniki. To je poklon Festivala Ljubljana mladim slovenskim glasbenikom, ki so jih izbrali z razpisom.

Komisija v sestavi prof. Du-bravke Tomšič, prof. Volodja Bal-žalorskyja in prof. Darka Brleka je tako med kandidati izbrala tudi mlado, obetavno novomeško glas-benico, violinistko Majo Bevc, ka-tere mentor je prof. Armin Sešek s Srednje glasbene in baletne šole v Ljubljani. Žirijo je navdušila z zanimivim programom del P.I. Čajkovskega, F. Mendelssohna in P. de Sarasateja. V petek, 17. julija, jo je tako v glasbeni delavnici učil eden izmed mednarodnih mojstrov violine Pavel Berman, kar ji pomeni veliko priznanje.

L. M.

Maja Bevc in Pavel Berman

V SOBOTO JAVNO VODSTVO

NOVO MESTO - V soboto, 25. julija, bo ob 11. uri v galeriji Dolenjskega muzeja javno vodstvo po arheološki razstavi Kapitelska njiva Novo mesto. Po razstavi bo vodil avtor Borut Križ.

V Višnjo Goro po 70 letih

Ob 520-letnici mesta nov zbornik z naslovom V Višnjo Goro - Pretekli in sedanji utrip mesta

VIŠNJA GORA - Ob 450-letnici Višnje Gore je tamkajšnje gasilsko društvo poskrbelo za izdajo 16 strani obsežne brošure, ki je na kratko opisala zgodovino mesta. Po sedemdesetih letih se je marsikaj spremenilo in letošnja 520-letnica t.i. polžvega mesta je bila lepa priložnost za izdajo novega, obsežnejšega pregleda dogajanja nekdanj in danes. Turistično društvo s prizadevnim predsednikom Pavlom Groznikom je v nekaj mesecih pripravilo 125 strani obsegač zbornik z naslovom V Višnjo Goro. "Knjiga je taka, kakršna je. Čas je vplival na kakovost in izbor besedil, ki jih je še kar nekaj ostalo za novo, še obširnejšo in natančnejšo knjigo. Pa naj bo to izziv za mlajši rod," je ob predstavitvi zbornika skromno dejal urednik.

Zbornik V Višnjo Goro, ki ga krasi naslovnica oljne slike akademskega slikarja Leona Korpca z naslovom Legenda o polžu - sliko je ob praznovanju podaril mestu - bralca zlahka privede do obiska tega starega mesta. Vsebine člankov je tematsko zelo različna: pisci so se lotili opisa samega mesta, grba in zastave, zgodovinske teritorialne in oblastne ureditve, nove osnovne šole, glasbenega, likovnega in nasploh kulturnega dogajanja, krajevnega glasila Višnjana, vrta Polžek, VIZ, podrobneje so predstavljali kulturno, lovsko, upokojsko

in turistični društvi, veteranske in humanitarne organizacije po drugi svetovni vojni, šport in športniki, vasi, nekdanje gostilne in trgovine, župnija in francoski urad, vojne žrtve, nekaj značilnosti tamkajšnjega govorja, razglednice in tako naprej. V zborniku so predstavljene tudi nekatere stvaritve tamkajšnjih pesnikov.

Seveda pa tako natančnega vpogleda v mesto Višnja Gora ne bi bilo mogoče dobiti brez zavzetih sodelavcev zbornika, za kar se jim Groznik najlepše zahvaljuje.

L. M.

Nežkini nepozabni biseri

Izšla je tretja knjiga belokranjske ljudske pesnice in pisateljice Nežke Raztresen - Pesmi in kratka proza

Nežka Raztresen, ljudska pesnica in pisateljica, doma iz Jankovičev, zdaj pa živi Črnomlju, je prejšnji mesec dopolnila 70 let življenja. Na tej življenjski postaji, ko mnogi delajo obračun, kaj se jim je v življenju prav in lepo obrnilo, kaj pa je bilo hudega in slabega, se je Nežka lahko predajala bolj žalostnim kot veselim spominom. Življenje ji je postreglo z veliko gorja in hudega. V pesmi Usoda je zapisala, da ji je vila sojenica "življenjsko pot le s trnjem zasadila".

Otroška leta v rojstni vasi Jankoviči so bila srečna in brezskrbna, v šolo je hodila v Črnomelj in v Novo mesto, končala vzgojiteljsko šolo v Ljubljani in potem kot vgojiteljica leto dni službovala na Gorenjskem. Leta 1950 se je poročila, a že pol leta po poroki se je mož hudo ponesrečil in ostal slep in brez obeh rok. Poslej je živela na domačiji v Jankovičih in skrbel za moža in štiri otroke. Moževa bolezen se je slabšala, začel je piti in življenje se je spremenilo v neprestano trpljenje, ki ga je Nežka vzdržala le zaradi otrok. Takrat se je tudi zatekla k pesmim, ki so ji lajšale gorje. Po 45 letih takega življenja je bila z živci povsem na koncu in morala se je preseliti od doma, kjer zdaj za invalida skrbi hči, Nežka pa si nabira novih življenjskih moči v Črnomlju.

Morda ji prav zaradi tega, ker je toliko pretrpela, toliko več pomeni vse tisto, kar človeku prinaša notranje zadovoljstvo in vsaj slutnjo sreče, morda so ji zato čutenje narave, sobivanje z njenimi spremembami in opazovanje za mnoge neopaznih podrobnosti tako dragoceni, morda ima zato bolj odprto srce za nesrečo drugih ljudi in veliko ljubezni za otroke, svoje, svojih otrok otroke in druge. Vse to so zanj nepozabni biseri, drobci lepote, vsajeni v bolest življenja.

M. MARKELJ

Nežka Raztresen

cikla: v obsežnejši cikel Svet otroških sanj, ki zajema otroške pesmi, in manjši cikel Besede spoznanja, v katerem so zbrane pesmi, ki govorijo predvsem o osebnih doživetjih in življenjskih spoznanjih. Pesmim je dodela še sedem kratkih proznih zapisov, zbranih pod skupnim naslovom Spomini živijo dalje. Gre seveda za preproste pesmi, porojene naravnost iz življenja in osebnih doživetij narave, t. j. govor življenja, spominov in otroškega sveta ob vnukih. Napisane so preprosto in kot take ne spadajo med zlahnejše cvetje slovenske poezije, kar pa ne pomeni, da jih ni vredno prebrati. Neposrednost in doživetost, ki sta osnovni značilnosti Nežkinih pesmi, se bralca dotakneta na poseben način.

Jezikovne počitnice korak v Evropo

21 mladih Korošcev na jubilejnih 10. jezikovnih počitnicah v Novem mestu - Bogat program z izbirnimi vsebinami - Prvič dva tedna - V desetih letih več kot dvesto mladih

NOVO MESTO - Neko dekle s Koroške, ki je doma obiskovalo le zasebno šolo slovenskega jezika, starši pa ne znajo slovensko, je štirikrat prišla na jezikovne počitnice na Dolenjsko. Sedaj je dijakinja slovenske gimnazije in v slovenskem jeziku je odlična. "Na take in manjše premike smo resnično ponosni," je povedal Franci Tomažič iz Kršćanske kulturne zveze (KKZ) iz Celovca, ki je pobudnica in z grmsko osnovno šolo soorganizatorica letošnjih že desetih jezikovnih počitnic.

Od letošnjega 5. do 18. julija, ko so jezikovne počitnice prvič trajale dva in ne tri tedne, je v Novo mesto prišlo 21 mladih iz avstrijske Koroške, starih od 9 do 16 let. Razlog ni finančni, pač pa predvsem ta, da prihaja vse več mlajših, z njimi pa tudi domotožje. Pedagoška vodja projekta Sonja Simčič je razložila, da mladim ni bilo dolgčas, saj so s sodelavci organizirali bogat program. Vsak dan so se tri ure učili slovenski jezik, nato pa so se poljubno skupaj z novomeškimi otroki vključevali v izbirne vsebine: ples in glasbo, šport, likovni krožek, letos pa so jim na šoli prvič ponudili še računalništvo. Novost je tudi tečaj nemščine za novomeške otroke. Mladi Korošci so uživali na dveh izletih v Šmarjeških Toplicah in Strunjanu, sicer pa se njihovo prijetno počutje pri nas - stanovali so pri družinah gostiteljicah - da razbrati tudi iz lepo oblikovanega glasila, ki je njihovo delo, ter z

zaključne prireditve, ki so se je udeležili mnogi njihovi starši in gostje s Koroške.

Od prvih začetkov pa do danes je s Koroške prišlo več kot 200 mladih Slovencev, željnih učenja slovenščine v okolju, kjer "se govori najlepša slovenščina", kot so radi poudarjali. Stkale so se mnoge vezi, ki marsikje ostajajo žive, česar so organizatorji najbolj veseli. "V desetih letih se je marsikaj spremenilo, prilagajali smo se in mislimo, da nam je uspelo, za kar se zahvaljujemo predvsem OŠ Grm in njenemu ravnatelju Marjanu Špiljarju. Sicer pa je projekt gotovo tudi ena vrsta promocije

Slovenije v Avstriji. Jezikovne počitnice pomenijo prave majhne korake v Evropo," je poudaril Tomažič, podobnega mnenja pa

• Poleg podžupana in tajnice Mestne občine Novo mesto, Alojza Zupančiča in Martine Vrhovnik, je na zaključno srečanje prišla tudi ena od soorganizatorjev prvih jezikovnih počitnic prof. Vlada Eržen in bila z razvojem projekta zadovoljna. Drugi soorganizator je bil prof. Jože Skufca.

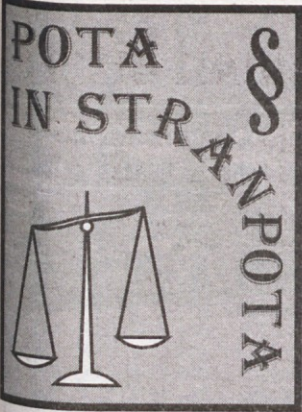
so bili tudi ostali gostje s Koroške: Nužej Tolmajer, predsednik KKZ dr. Janko Zerzer in drugi. Želja vseh je bila, da bi s pomočjo države in občine na ta način mladi Korošci še naprej pridobivali ljudi za učenje slovenskega jezika, saj je po njihovih besedah tam še veliko mladine, ki bi bila tovrstnega tečaja še kako potrebna.

L. MURN

ZAGNANI KOROŠCI - Nekateri so se jezikovnih počitnic udeležili tudi po večkrat, dva sta bila celo že petkrat. Kot je povedala ena izmed učiteljic Danica Rangus (na sliki), so bili pri pouku delavni in pridni, radi pa so se tudi zabavali. (Foto: L. M.)

dežurni poročajo

OPREMIL SI BO AVTO - V soboto, 18. julija, ponoči je nekdo iz osebnega avta golf, ki ga je imel I. O. parkiranega v ulici Slavka Gruma v Novem mestu, iz sprednjega odbijača ukradel levi smerokaz in meglenko. Lastnika je oškodoval za okoli 30 tisoč tolarjev.

OB MOPED - Med 14. in 16. julijem je nekdo na parkirišču pred železniško postajo v Črnomlju ukradel kolo z motorjem APN 6. Njegovga lastnika I. P. iz Črnomlja je tako oškodoval za 100 tisočakov.

ODKLENJEN AVTO VABIL - V soboto, 18. julija, popoldne je neznan nepravilno prišel v Srednje Grčevje na dvorišče pred zidnico, kjer je v odklenjenem osebnem avtu našel dve torbici in iz njiju vzel 1.130 hrvaških kun. Lastnika M. B. iz Zagreba je s tem oškodoval za 30 tisoč tolarjev.

VLOMIL V TRGOVINO - V noči na 18. julij je nekdo vlomil v trgovino Pri Grabnarju v Brezicah. Odnesel je tisoč tolarjev, nekaj zavojkov cigaret in nekaj hrane, vredne okoli 21 tisočakov. Policisti za storilcem še poizvedujejo.

TRMASTI SEVNICA

SEVNICA - V soboto, 18. julija, zvečer so policisti iz Sevnice dali na hladno vinjenega 22-letnega Borisa P. iz Podgorja pri Sevnici. Policisti so ga najprej ustavili, ko je vozil vinjen, doma pa je hotel vzeti moped, da bi se malo popeljal naokoli. Ko so ponovno posredovali policisti, je začel groziti mami in ker je bilo očitno, da bo s kršitvami nadaljeval, so ga za nekaj časa odpeljali na sevniško policijsko postajo.

PRAVNA SVETOVALNICA

Svetuje dipl. iur. Marta Jelačin

Skupna gradnja

Življenje prinaša razne oblike finančnega sodelovanja in prepletanja koristi in interesov. Tako je eden izmed pogostih sporov tudi uveljavljanje lastninske pravice investitorja pri adaptaciji hiše ali stanovanja. Namesto da bi se ljudje predhodno zmenili, kaj pravzaprav pričakujejo od skupne gradnje, menijo, da je to pač samo po sebi umevno, da bo vsak imel to, kar mu pripada in kar je pošteno. Vse te nenapisane pravice in pričakovanja pa se potem v praksi pokažejo za sporne. In tako mora spor reševati sodišče, ki pa sme svojo presojo graditi na takih dokazih, ki jih za priznanje določenega premoženjsko pravnega razmerja dopušča zakon.

Ko se spor pojavi na sodišču, se kot prvo sporno vprašanje pojavi dilema, ali je bilo dogovorjeno soinvestiranje v skupno gradnjo tako, da lastnik soinvestitorja izplača, ali pa tako, da mu prizna sodelastninsko pravico na novo zgrajenem delu nepremičnine. Zato bi bilo dobro zapisati, kaj pričakujeta od takšne gradnje ali adaptacije. Lahko na primer zapišeta, da je lastnik po izvršeni adaptaciji dolžan investitorju priznati idealni del nepremičnine (v odstotku) in da se za ta del lastnik zaveže investitorju izstaviti po izvršeni adaptaciji zemljiškoknjižno listino, ki bo sposobna za vpis v zemljiško knjigo. Najbolje je to zapisati kar pri notarju, da bo pravno vse pravilno. Če pomislimo, kakšne skrbi in situacije lahko nastanejo v primeru spora, je tudi strošek za notarja zanemarljiv.

Zakon učinkovit, odgovorni pa vsi

Policija je še vedno osamljena pri preprečevanju vzrokov prometnih nesreč - Zakon bo prerasel papirnato formo, ko bodo njegova določila postala del kulture nas vseh

V časopisju je bilo zadnje čase, predvsem po zadnjih dveh črnih vikendih, izrečenih precej negativnih ocen o učinkovitosti novega zakona o varnosti cestnega prometa, vprašanj o odgovornosti policije za njegovo neučinkovitost in besed o krivdi policije za morijo na slovenskih cestah. Z ministrstva za notranje zadeve zato znova poudarjajo, da novi zakon pozitivno učinkuje na obnašanje udeležencev v cestnem prometu, o čemer pričajo tudi statistični podatki.

Od 1. maja do 30. junija se je na slovenskih cestah pripetilo 4.987 prometnih nesreč ali skoraj za tretjino manj kot v enakem obdobju lani. V teh nesrečah je umrlo 38 oseb, kar je prav tako slabo tretjino manj. Za več kot polovico se je zmanjšalo število hudih in za dobro tretjino število lahko telesno poškodovanih. Od 1. maja do 13. julija lani je za posledicami prometnih nesreč umrlo 74 oseb, v enakem obdobju letošnjega leta pa 51, kar je 23 manj kot lani!

"Kadarkoli prihajajo družbene vrednote v krizo ali so te ogrože-

ne, družba intenzivno in najprej izpostavi vprašanje učinkovitosti in uspešnosti nadzorstva represivnih organov. Na področju prometne varnosti je brez dvoma nadzor pomemben element. Temu bi se morala z enako intenziteto pridružiti tudi vzgoja in izobraževanje na področju varnosti cestnega prometa in celoten inženiring," pravi Stanislav Veniger, direktor uprave policije pri ministrstvu za notranje zadeve in ugotavlja, da je policija še vedno osamljena pri preprečevanju vzrokov prometnih nesreč. "Ali si Slovenci poleg nadzorstva in repre-

SPET POČILO - V ponedeljek okoli pol enajstih dopoldne se je zgodila prometna nesreča na hitri cesti Ljubljana - Novo mesto pri odcepu za Ivančno Gorico. Na srečo se je končala le z lažjimi poškodbami in zvito pločevino, do nje pa je prišlo nedaleč stran od policijske zasede z radarjem. (Foto: T. G.)

MOČNO VINJEN TRAKTORIST V AVTO

PODGRAD - Prejšnji torek ob pol enajstih dopoldne je 35-letni A. K. iz Podgrada vozil neregistriran traktor po lokalni cesti od Pristave proti Podgradu. Ko je pripeljal v desni nepregledni ovinek po klancu navzdol, je začel močno zavirati, saj je videl, da mu prihaja nasproti avto. Voznik E. R., ki začasno stanuje v Ljubljani, je avto ustavil na desnem robu lokalne ceste, traktorist pa traktorja ni uspel obvladati in je trčil v avto. Voznik traktorja je napihal kar 2,95 promila alkohola, zato bo predlagan sodniku za prekrške.

Spet dve smrti

Kolesar pod tovrnjak, avto pa v Savo

VAHTA, SENOVO - Žal moramo tokrat spet poročati o dveh nesrečah, ki sta zahtevali dvojno življenje. Prva smrtna nesreča se je zgodila prejšnji četrtek nekaj čez poldne, ko je 48-letni Štefan P. iz Leskovca pri Krškem vozil moško športno kolo iz Metlike proti Novemu mestu. Na Vahti je v desnem nepreglednem ovinku izgubil oblast nad kolesom, padel po cesti in oddrsel na levo polovico vozišča. Takrat je iz Novega mesta pripeljal voznik tovrnega avtomobila 35-letni Hase J. iz Bosne in Hercegovine, ki je kolesarju zapeljal čez glavo, tako da je ta zaradi hudih poškodb na kraju nezgode umrl. Cesta je bila zaradi nesreče zaprta dve uri.

Druga prometna nesreča se je zgodila na magistralni cesti med Sevnico in Krškim, kjer se je v soboto, 18. julija, z osebnim avtom peljal 39-letni Mirko V. s Senovega. Pri Pijavškem, kjer cesta poteka iz levega ovinka v ravnilo, hitrosti vožnje ni prilagodil lastnostim vozišča, zaradi česar je izgubil oblast nad vozilom. Po vožnji po bankini ter po bočnem drsenju po vozišču je avto z voznikom vred padel v Savo. Voznik je takoj umrl.

po dolenjski deželi

• *Jasno sobotno noč je za nezakonito pot preko državne meje v brežiški občini izkoristil tudi 22-letni Romun. Okoli druge ure zjutraj so ga pri Podgračenu opazili policisti, ki so hoteli nekoliko poklepetati z njim in ga legitimirati, saj se je fant sprehajal naokoli, kar ni ravno običaj za takšno uro in takšno mesto. Mladenič se ni strinjal z namero policistov, zato jo je ucvrl v gozd, policista pa za njim. A moža v modrem sta bila v boljši kondiciji, saj sta ga po približno pol kilometra teka prišla. Ilegalec po imenu Eugen se je srečal tudi s sodnikom za prekrške, potem pa se je moral vrniti tja, od koder je prišel.*

• *Žeja je v teh soparnih in vročih dneh huda reč. Z njo se je moral sredi noči, v nedeljo ob 2. uri zjutraj, spopasti tudi 35-letni Toni R. iz Sevnice, ki ni videl druge rešitve, kot da je v gostilno Vrtnica, ki je bila že zaprta, vstopil skozi priprto okno. V gostilni je sicer poskušal odpreti blagajno, kar mu ni uspelo, sevniški policisti pa so ga zalotili, ko si je za šankom postregel s pivom.*

• *Sonca sit in počitka željan pa je bil neznanec, ki se je v noči na 16. julij mudil na terasi bistroja Nina v Bršljinu. Ukradel je namreč dve okrogli mizi in seji en zagotovil senco, pa je lastnik A. K. iz Bršljina zaradi njegove objestnosti oškodovan za okoli 80 tisočakov.*

KRVAV TEDEN

V preteklem tednu se je na slovenskih cestah zgodilo 71 prometnih nesreč, v katerih je umrlo 9 oseb, 92 pa je bilo telesno poškodovanih. Letos je tako do ponedeljka v prometnih nesrečah umrlo 176 oseb, v enakem obdobju lani pa 182. Samo med vikendom je v 18 prometnih nesrečah s telesnimi posledicami umrlo 7 oseb, 25 pa se jih je poškodovalo. Vzroki nesreč so neprimerno hitrost, nepravilna stran in smer vožnje ter neupoštevanje pravil o prednosti.

sive res ne zaslužimo tudi več drugih bolj prijaznih in humanejših metod, namenjenih spreminjanju nesprijemljivih stališč do varnosti v cestnem prometu?" se sprašuje Veniger. Nadzorstvo in represiva bosta izpostavljeni s tako intenzivnostjo, kot jo poznamo danes vse dotlej, dokler se jima v prizadevanjih za izboljšanje prometne varnosti ne bodo z dejanji pridružili še drugi.

O tem, kaj lahko policija sama naredi za večjo varnost, pričata petek in sobota, 10. in 11. julij. Uprava policije je že 1. julija vse uprave za notranje zadeve opozorila na možno poslabšanje pro-

• **Prometna varnost bo v Sloveniji še boljša tedaj, ko bo še več udeležencev v cestnem prometu uporabljalo varnostni pas, upoštevalo omejitve hitrosti, vozilo trezno, skratka: upoštevalo prometne predpise zaradi lastne varnosti in varnosti drugih, ne pa zaradi policije in strahu pred kaznimi. Šele takrat bo zakon prerasel papirnato formo in bodo njegova določila postala naraven del kulture vsakega posameznika. Zakon namreč ni nastal zaradi policije, temveč je tu zaradi varnosti nas vseh.**

metne varnosti v juliju, saj je bil julij kritičen tudi lani in predlani. Zato je policija v petek, 10. julija, popoldne in zvečer po vsej Sloveniji poostрила nadzor, v katerem je sodelovalo 474 patrulj, tem pa se je pridružilo še dodatnih 188 in 36 civilnih patrulj. Samo v teh dveh dneh je bilo opravljenih kar 652 ur efektivnih meritev z radarji, izvedenih pa je bilo kar 1.625 represivnih ukrepov. Kljub temu se je pripetilo 5 prometnih nesreč, v katerih je 6 ljudi umrlo. Nekateri nesreče so se zgodile le 2 kilometra od policijskih patrulj! Se bo torej našel kdo, ki bo pričel trditi, da je do prometnih nesreč prišlo zaradi povečanega števila in aktivnosti policije?

T. G.

IZPRAZNIL AVTO

ČATEŽ OB SAVI - V noči na 14. julij je nekdo prišel v kamp v Termah Čatež in iz nezaklenjenega osebnega avta opel corsu ukradel moško usnjeno denarnico in videokamera Canon. S tatvino je lastnika Istvana C. iz Madžarske oškodoval za 200 tisočakov.

Ubila taščo in ostala nekaznovana

Tožilstvo je odstopilo od pregona, ker je bilo v preiskavi ugotovljeno, da je bila obdolženka v času storitve umora nepristevna in zato po zakonu ni kazensko odgovorna

KRŠKO - Zgodilo se je pred dobrima dvema letoma, 6. marca, popoldne, ko se je družinski spor v eni od vasi v krški občini končal s smrtno 60-letne Marije I. Najprej sta se začela prerivati oče in sin, vmes je prišla celo pištola in eden od njiju je z njo enkrat ustrelil, medtem pa je takrat 29-letna A. I. šla v garažo po železno palico in snaho večkrat udarila po glavi, tako da je ta na dvorišču pred hišo takoj umrla.

A zadeva ni prišla na sodišče. Pravzaprav se je končala že v preiskovalnem postopku. Pred dnevi so bili namreč oškodovanci obveščeni, da je okrožni državni tožilec v Krškem odstopil od kazenskega pregona zoper osumljeno 31-letno A. I., saj, kot je bilo zapisano v obvestilu sodišča, "so podane okoliščine, ki izključujejo kazensko odgovornost obdolženke".

Tako oškodovancem po zakonu ostaja možnost, da sami nadaljujejo kazenski pregon zoper obdolženko, in sicer tako, da predlagajo dopolnitev preiskave ali vložijo obtožnico, če pa v tednu dni (rok se je iztekel prejšnjo sredo) ne bodo nadaljevali kazenskega pregona, pomeni, da je preiskava zaključena.

Zadeva je navadnemu smrtniku težko razumljiva: če namreč nekdo umori človeka, stori najhujše kaznivo dejanje, saj nekomu drugemu vzame življenje, naj bi bil za to tudi primerno kaznovan! Tako razmišlja tudi hčerka pokojne, ki je poznala družinske razmere, kjer so v eni hiši bivali njena starša ter brat z ženo. "Slednja sta staršem večkrat grozila, o čemer smo obvestili tudi policijo, a tam so nam odgovorili, da

Streljal na stavbo UNZ

Jure P. najprej streljal po domačih, potem pa napadel še policijsko postajo v Krškem

KRŠKO - V soboto zvečer ni bilo živahno le na krškem stadionu, kjer so številni uživali v speedwayu, ali na Kostanjeviški noči, pač pa tudi pred stavbo UNZ v Krškem. Tja se je nekaj pred pol deveto zvečer pripeljal 28-letni Jure P. iz Mrčnih sel pri Senovem, iz avta vzel dve lovski puški - šibrenico in risanico z daljnogledom - in na poti do policijske postaje Krško večkrat ustrelil v zrak.

Ko je prišel zraven postaje, je z risanico nameril v okno, kjer je bil dežurni policist, z drugo puško pa je nameril proti vходу v zgradbo UNZ, kjer je bil pomočnik vodje izmene OKC UNZ Krško, vendar ni ustrelil. Pred vhomom na policijsko postajo Krško ga je skušal zaustaviti policist, ki mu je ukazal, naj odloži orožje. Tega mladenič ni storil, policist pa je po opozorilu, da bo uporabil strelno orožje, če ne odvrže svojega orožja, v zrak izstrelil opozorilni strel. Takrat je z avtomat-

skim orožjem pred stavbo UNZ prišel še pomočnik vodje izmene OKC, ki je prav tako opozorilno ustrelil v zrak. Jure niti tega opozorila ni upošteval, ampak je naboj iz risanice izstrelil proti policijski postaji, tako da je ta prebil okno v prvem nadstropju in se zaril v strop. Takrat je osumljenega od zadaj presenetil policist v civilu Roman Kump, ki je bil prav takrat v bližnjem lokalu z družino na večerji. Osumljenca je s strokovnim prijemom onespobil, razorožil in vklebil.

Policisti so ugotovili, da je Borec pred napadom na policijo, kakršnega v tem delu Slovenije še ne pomnijo, doma streljal tudi proti svojim sorodnikom, vendar na srečo ni nikogar ranil, povod za streljanje pa je bil spor zaradi dedovanja družinskih zemljišč. Zoper osumljenega je bilo odredjeno 48-urno pridržanje, kazni pa bo izrečena na okrožnem sodišču v Krškem.

T. G.

SLIKANJE NI BIL NJIHOV NAMEN

NOVO MESTO - V torek, 14. julija, ob 11. uri so v ateleji Foto Adi v Kastelcevi ulici v Novem mestu vstopili starši z otroki, ki so želeli, da se otroci slikajo. Ko je fotograf slikal otroke, je neznan ženska izkoristila odsotnost fotografa in iz vitrine v ateleju ukradla fotoaparata, vreden dobrih 26 tisočakov.

UNIČEVALEC AVTOMOBILOV NA DELU

ČRNOMELJ - V noči na nedeljo je nekdo na parkirišču v ulici Mirana Jarca v Črnomlju poškodoval osebni avto znamke VW Polo. Z ostrim predmetom je namreč poškodoval prednja vrata in blatnik, z nogo pa je brcal po levi strani avta. Lastniku B. L. iz Črnomlja je povzročil za 150 tisočakov škode. V isti noči in na istem parkirišču jo je skupil še en polo, katerega lastnik je D. K. iz Črnomlja, neznan nepravilno pa mu je naredil za 90 tisoč tolarjev škode.

DOMA OPREMLJALA AVTO

NOVO MESTO - 31-letni T. M. iz okolice Šentjerneja je utemeljeno osumljen kaznivega dejanja tatvine, ker je letos iz podjetja Revoz v Novem mestu ukradel 6 pnevmatik s platišči in 3 akumulatorje. Osumljenec je s tem podjetje oškodoval za okoli 135 tisočakov. Tatvine v Revozu je osumljen tudi 23-letni R. M. iz okolice Šentjerneja, ki je ukradel 27 zavornih čeljusti za katro. Ta pa je podjetje oškodoval za 110 tisoč tolarjev.

GROZIL Z UMOROM

ŠENTJERNEJ - V ponedeljek, 20. julija, so policisti do iztrezitve pridržali vinjenega 21-letnega J. J. iz Stare vasi, ki je pred gasilskim domom v Gorenji Stari vasi udaril 37-letnega vaščana F. H., grozil pa mu je tudi, da ga bo ustrelil. Policisti so ga prijeli, ko se je s kolesom z motorjem vračal proti domu. Ker se ni umiril, si je razgreto glavo hladil med štirimi stenami policijske postaje.

ne morejo pomagati, dokler dejanje ni storjeno," je pripovedovala in dodala, da je sin mamo celo pretepal, za spore pa je bila po besedah hčerke pokojne kriva delitev premoženja.

"Mama si tega ni zaslužila in to, kar je storilo sodišče oziroma tožilstvo, je krivično. Kje naj vzamemo toliko denarja, da bomo plačali odveta? Mama je h kruhu spravila 5 otrok, z očetom sta ustvarila vso kmetijo, zaradi sporov z mladima pa je bežala od doma. Žal moj oče, ki je bil glavna obremenjena priča, v preiskavi zaradi strahu ni pričal," pravi.

Temeljita preiskava

Kot so pojasnili na okrožnem sodišču v Krškem, je po preiskavi, v kateri so bile zaslišane priče in odredjeno izvedenstvo psihiatrične stroke, okrožno državno tožilstvo februarja lani zahtevalo dopolnitev preiskave z zaslišanjem še nekaj prič in odreditvijo novega sodnega izvedenstva psihiatrične stroke. To je bilo storjeno, ugotovljene okoliščine pa so bile takšne, da izključujejo kazensko odgovornost obdolženke.

T. GAZVODA

JURE ROVAN POSTAVIL NOV DRŽAVNI REKORD

TRST - Sredi prejšnjega tedna je bil v Trstu mednarodni atletski miting, ki si bo najbolj zapomnil Brežičan Jure Rovani. S palico je preskočil sanjskih 5,55 m in s tem dosegel nov državni rekord, hkrati pa je izpolnil tudi normo za bližnje evropsko atletsko prvenstvo, ki bo v Budimpešti. Jure, ki je uspešno zaključil visokošolski študij v Ameriki, se bo zdaj v celoti posvetil atletiki, zato lahko od njega v bodoče pričakujemo še več dobrih rezultatov. Za Jureta ni tako pomembno evropsko prvenstvo, kot bodo olimpijske igre leta 2.000 v Sidneyu, kjer tudi pričakujemo njegov nastop. Na tržaškem mitingu je bila uspešna tudi Novomeščanka Katka Jankovič, ki je na 100 m z ovirami osvojila prvo mesto in dosegla čas 14.10 s.

ABSOLUTNO PRVENSTVO SLOVENIJE V PLAVANJU

LJUBLJANA - Ob koncu prejšnjega tedna je bilo v Ljubljani absolutno prvenstvo Slovenije v plavanju, kjer je nastopilo 181 plavalcev. Prvenstvo je v glavnem služilo kot predpriprava za mladinsko in kadetsko državno prvenstvo, ki bo konec prihodnjega tedna v Mariboru. V tej konkurenci je nastopilo tudi devet plavalcev krškega Celulozarja, ki so dosegli naslednje rezultate: A - finale: 6. Rok Kerin (400 m mešano), 6. Franci Pavlič (1.500 m prosto), 6. štafeta 4x100 m mešano, 7. štafeta 4x100 m 4x200 m prosto. V štafetah so igrali: Tomaž Jevnik, Franci Pavlič, Rok Bizjak, Rok Kerin in Jaka Marušič. V malem finalu so nastopili: 12. Tomaž Jevnik (400 m prosto), 14. Franci Pavlič (400 m prosto), 15. Rok Vegelj (400 m prosto), 10. Jaka Marušič (100 m prsno), 14. Rok Bizjak (100 m prsno), 9. Rok Kerin (200 m mešano), 12. Rok Bizjak (200 m mešano), 15. Franci Pavlič (200 m prosto), 11. Petra Soldat (200 m hrbtno), 11. Rok Vegelj (1.500 m prosto), 9. Rok Kerin (200 m prsno).

A. B.

Balinarji hočejo v višjo ligo

Jim bo uspelo še zapreti igrišče?

SODRAŽICA - Pravkar končano tekmovalno v Notranjski območni balinarski ligi je bilo za igralce Sodražice najbolj uspešno doslej. Z enim porazom so se uvrstili v sam vrh prvenstvene razpredelnice in za vodečim s tekmo manj zaostajajo le za dve točki.

V nadaljevanju lige, v začetku septembra, imajo bolj ugoden razpored tekem in upravičeno upajo, da jim bo letos uspel veliki met, kvalifikacije in uvrstitve v drugo slovensko ligo. Sodražani so vso sezono igrali v nespremenjeni formi, poraz pa jih ni prizadel, saj so se dobro odrezali tudi v igrah dvojic in posamično za državno prvenstvo.

"Baliranje je med Slovenci čedalje bolj priljubljen šport, zlasti na Notranjskem in Primorskem. Mi smo več let tekmovali v ljubljanski območni ligi, a smo se zaradi kakovosti odločili, da prestopimo v Notranjsko ligo. Imeli smo prav, saj smo se veliko naučili, največ pa so pridobili naši mladi igralci," je povedal kapetan ekipe Jože Košmrlj.

Člani kluba so pred leti začeli gradnjo novega balinišča, pred dve letoma so ga pokrili in uredili okolico. Ob zaključku spomladanske sezone so odprli klubske prostore, zdaj pa razmišljajo, da bi igrišče zaprli, kar bi omogočilo treniranje in tekmovalne tudi pozimi. Zavedajo se namreč, da bi le tako mladim zagotovili boljše pogoje za delo, baliranje pa bi za vselej postal vodeči šport v Sodražici. Za uresničitev teh načrtov računajo, da jim bo na pomoč priskočila tudi nova občina.

M. GLAVONJIČ

Soulman ima nov rekord hipodroma

Poletna konjeniška prireditev v Šentjerneju je navdušila kakih 1.500 gledalcev - Avstrijska Štajerska porazila reprezentanco Slovenije - Nov rekord hipodroma (1:17,1)

ŠENTJERNEJ - Čeprav so ljubitelji konjenišva na Krškem polju največ pričakovali od osrednje točke nedeljske dirke, to je srečanja konjenikov Avstrijske Štajerske in Slovenije, jih je prijetno presenetil domači tekmovalac Vojo Maletič, ki je prepričljivo zmagal v dveh dirkah.

Ljubitelji so pričakovali tudi četrto letošnjo zmago muhaste Ite Rine (pod vajeti Draga Lesa), vendar so bili razočarani. Kobila je šla v galop in temu je sledila diskvalifikacija. Zato pa jih je malce kasneje prijetno presenetil novomeški dijak Simon Bele, ki je na tekmovalno stezo pripeljal več mesecev poškodovanega Pery Lobella, s katerim je osvojil odlično tretje mesto. Pery Lobell je še enkrat dokazal, da je odličen konj, vendar potrebuje nekaj časa, da pride v pravo formo.

Osrednja dirka, to je kasaški dvoboj med Avstrijsko Štajersko in Slovenijo, se je končal tako, kot ni pričakoval nihče. Avstrijci, ki so si izžrebali prve štiri konje, so še enkrat dokazali, da so pravi mojstri tega športa, zmagal je izkušeni Puhr, med našimi se je spet najbo-

lje odrezal mladi Simon Bele, ki je bil tretji in je tako vsaj nekoliko rešil čast naših tekmovalcev. Dvoboj so dobili Avstrijci z 22:14. Vojo Maletič, ki je imel že dve lepi zmagi v žepu, je imel enkratno priložnost, kakršne na naših hipodromih še ni bilo, saj bi lahko osvojil na eni dirki kar tri prva mesta. A njegov konj je šel v galop in tekmovalca je bilo zanj konec. Velika škoda, kajti take priložnosti verjetno ne bo spet kmalu na šentjernejskem hipodromu.

Ljubitelji konjenišva so se posebej razveselili zadnjega nastopa, ko je šlo za uvožene konje. V tej dirki je prijetno presenetil Soulman (Janjo Makoter, Ljutomer), ki je postavil nov rekord šentjernejskega hipodroma, ki je zdaj 1:17,1.

Rezultati - 1. dirka: 1. Savon (Žvan, Ljutomer), 3. Sai Baba (V.

Maletič, Šentjernej), 2. dirka: 1. Afrodita (Oražem, Ljubljana), 4. Lucky Law (Mars, Krško), 3. dirka: 1. Egidij (Cerar, Ljubljana), 3. Valat (Judež, Šentjernej), 4. dirka: 1. Igu (Rezač, Komenda), 5. Fao Lobell (Humeck, Šentjernej), 5. dirka: 1. Suryja (Maletič, Šentjernej), 6. dirka: 1. Sissi Sara (Maletič, Šentjernej), 3. Pery Lobell (Bele, Šentjernej), 5. Agil (Antončič, Šentjernej), 7. dirka: 1. Lui B (Vidic, Brdo), 8. dirka: 1. Jard II (Puhr, Avs.), 2. Agil (Prett, Avs.), 3. Anomis (Bele, SLO), 4. Di Efendi (Greber, Avs.), 5. Vister II (Antončič, SLO), 6. Lady Holly (Humeck, SLO), 7. Fao Lobell (Gasper, Avs.), 8. Lex (V. Maletič, SLO). 9. dirka: 1. Soulman (Makoter, Ljutomer) 1:17,1 (nov rekord hipodroma).

SLAVKO DOKL

MATJAŽ SMODIŠ BLESTEL NA EVROPSKEM PRVENSTVU

TRAPANI - Novomeški košarkarski center Matjaž Smodiš je postal stalni član slovenske košarkarske reprezentance do 22 let. Z reprezentanco je nastopil na Siciliji, kjer je v uvodnih dveh tekmah bil najboljši mož naše vrste. Proti Izraelu je zadel 19 košev, proti Litvi pa je dal 14 točk. Ocene poročevalcev so bile zelo ugodne vse do tistega trenutka, ko je Matjaž nerodno padel in si poškodoval hrbtenico. Njegova odsotnost se je zlasti poznala v srečanju s Turčijo, ki so ga naši mladi košarkarji izgubili. Kar so zamudili s Turčijo, so v soboto nadoknadili s Španijo, ki so jo premagali z 82:74. V četrtfinalnih bojih, ki se bodo začeli tle dni, pa trener Zoran Martić že lahko računa na prodornega in učinkovitega Novomeščana, ki se bo po poškodbah, na srečo ni hujša, spet vrnil na parket.

JUNAK - Vojo Maletič je bil junak nedeljske kasaške dirke v Šentjerneju. Osvojil je dve prvi mesti s kobilama Suryjo in Sissi Saro. Za tretjo zmago, v dvoboju kasačev Slovenije in Avstrijske Štajerske pa mu je zmanjkalo moči.

GORAZD PLEVNİK ODŠEL V KRANJ

NOVO MESTO - Gorazd Plevnik, eden najboljših doletskih nogometašev zadnjega časa, ki je bil tudi kapetan novomeškega drugoligaša Elana, si je izbral novo sredino, kjer bo nadaljeval svojo nogometno kariero. Gorazd bo jeseni zaigral v napadu novega slovenskega prvotigaša Triglav Živila iz Kranja. Verjetno bo tudi v novi sredini strah in trepet slovenskih nogometaških vratarjev, saj slovi po svojem izredno močnem in natančnem strelu.

LOVCI STRELJALI NA GLINASTE GOLOBE

VELIKI PODLOG - Lovska družina Veliki Podlog je pripravila tekmovalno v streljanju na glinaste golobe. Kljub nekoliko slabšemu vremenu je tekmovalce zelo uspelo. Med posamezniki je zmagal Rado Černelič, drugi je bil Jože Zupan, tretji pa Dejan Poljanšek. Med ekipami je bil vrstni red naslednji: 1. LD Studenec I. (Poljanšek, Pavlovič, Starc), 2. LD Zabukovje (Mlinarič, Imperl, Kranjc), 3. LD Veliki Podlog (Zakrajšek, F. Lajkovič, J. Lajkovič).

USPEŠEN NASTOP MLADIH KRČANOV V KRANJU

KRANJ - Minuli vikend je bilo v Kranju moštveno in posamično državno prvenstvo v plavanju za dečke (letnik 1984/1985) in deklice (1986/1987). V močni konkurenci so odlične rezultate dosegli tudi mladi krški plavalci. Z naslovom državne prvakinje se je v disciplini 100 m delfin vrnila domov Nika Jevnik, državni prvak v disciplini 100 m prosto pa je postal Mitja Fürst. Jaroslav Kovačič je bil drugi na 200 m delfin in tretji na 200 m prosto. Dimitrij Subotič je osvojil srebrno na 100 m delfin. V mlajši kategoriji je Mitja Fürst osvojil še tri tretja mesta (200 m mešano, 200 m prosto in 100 m delfin). Drugi boljši rezultati krških plavalcev: Goran Miljanovič 2. (100 m hrbtno), 3. Matic Zafraan 3. (400 m prosto), Petra Rostohar 3. (100 m delfin), 3. Dolores Žičkar (100 m prsno). Poleg tega so plavalci Celulozarja še devetindvajsetkrat nastopili v A in B finalu, kar jim je ob koncu seštevka vseh točk prineslo 5. mesto v ekipnem tekmovalstvu, kar je najboljše ekipna uvrstitev zadnjih desetih let.

B. B.

Mladi Matej Žvan se ne da!

Trenutno tretje uvrščeni motokrosist Evrope, Novomeščan Matej Žvan, je v odsotnosti poškodovanega Jake Možeta prepričljivo dobil dirko v Semiču - Odlična organizacija tekmovalja

STRANSKA VAS PRI SEMIČU - Motoklub NIX iz Semiča in MK MEL iz Novega mesta sta v nedeljo v Stranski vasi pri Semiču pripravila 8. dirko za državno prvenstvo v

RIBNIČANI V ŠPANJI

RIBNICA - V ponedeljek so v Barcelono odpotovali tri ekipe igralcev RK Ribnica (kadeti, mladinci in veterani), ki se bodo od 22. do 26. julija udeležili evropskega rokometnega festivala. Veterani se za to pomembno mednarodno preizkušnjo pripravljajo že od februarja, igralstvo so se okrepili z do pred kratkim še aktivnimi igralci Inlesa. Kadeti so v dobri formi, saj so pred kratkim osvojili 3. mesto na evropskem kadetskem prvenstvu, mladinci pa so do dobro odrezali na državnem prvenstvu.

M. G.

Vene in Gomišček zmagala v Semiču

V okviru Semiške ohceti so pripravili kolesarsko dirko

SEMIČ - Prizadevni kolesarski delavci iz Črnomlja in Semiča so v tem prijetnem belokranjskem kraju pripravili krožno kolesarsko dirko, na kateri je nastopilo blizu 50 kolesarjev. V konkurenci mlajših mladincev je zanesljivo zmagal Uroš Vene, za njim pa je bilo kar šest tekmovalcev iz ekipe Krka - Telekom. Pri starejših mladincih pa je ravno tako zanesljivo zmagal Novomeščan Gaber Gomišček, vendar je imel več dela z razpoložnimi kolesarji iz Kranja in s Ptuja.

Rezultati - mlajši mladinci: 1. Vene, 2. Zrimšek, 3. Nose, 4. Kebej, 5. Švajger, 6. Prevejšek, 7. Kastelic (vsi Krka - Telekom), 8. Strgar (Rog), 9. Starešinič (Črnomelj), 10. Rancigaj (Sava Kranj) itd. Starejši mladinci: 1. Gomišček (Krka - Telekom), 2. Gazvoda (Perutnina Ptuj), 3. Blažek (Sava), 4. Marin (Perutnina), 5. Remic (Sava), 6. Žnidaršič (Savaprojekt Krško), 7. Zagorc (Krka), 8. Jerše (Sava), 9. Finžgar, 10. Kovačec (oba Perutnina) itd.

M. GREGORČIČ

motokrosu. Tokrat so se tekmovalci pomerili samo v dveh kategorijah (80 in 125 cm), ker je najvišja kategorija (250 cm) imela tekmovalce na evropski ravni.

Ljubitelji motokrosa v tem delu Slovenije je zlasti zanimal nastop Novomeščana, petnajstletnega Mateja Žvana, ki izredno visoko kotirja na evropski lestvici mladih tekmovalcev. Matej je zanesljivo zmagal, saj ni imel pravega tekmeča, ker se je njegov največji konkurent, ravno tako 15-letni Novomeščan Jaka Može, težje poškodoval na petkovem treningu (zlomil si je ključnico), zato ga na tekmi ni bilo. V kategoriji motorjev do 125 cm je tokrat zablestel Ludvik Mežnar, ki se je tako vsaj malo oddolžil svojo očetu Ludviku, ki je bil eden glavnih organizatorjev. Organizacija tekmovalja je bila brezhibna, prireditve pa je spremljalo kakih 1.500 gledalcev.

Rezultati - dirka za DP 80 cm: 1. Žvan (FUN Sport Krško) 40, 2. Florjančič (Orehova vas) 32, 3. Kurnik (AMD Mototurist) 32, 5. Špehar (MK NIX Semič) 21, 7. Natalija Konda (KONDA TEAM) 15, 8. Kavšek 15, 9. Barle (oba Šentvid) 12, 13. Germšek (FUN Sport) 8, 16. Hvastija (MEL) 2, 18. Smrekar (Šentvid) 1 točka itd. Dirka za DP 125 cm: 1. Jelen (Sitar Pneumatic) 40, 2. Mežnar (MEL) 32, 8. Kastelic (Šentvid) 14, 12. Jazbar (Brežice) 7, 16. Ilc (NIX) 4 itd.

SLAVKO DOKL

KOLESARSKA DIRKA V SEMIČU - Mladi kolesarji so kljub veliki vročini z lahkoto premagovali zahtevne semiške klanke, malce so se hladili samo v vožnji navzdol in skozi naselje (na sliki). (Foto: S. D.)

SLOVENSKA KASAŠKA REPREZENTANCA - Naši tekmovalci se na tradicionalnem kasaškem dvoboju Slovenija - Avstrijska Štajerska tokrat niso posebno izkazali, vendar tudi niso imeli sreče pri žrebu konj, kar se je zlasti poznalo pri odličnem vozniku Voju Maletiču. (Foto: Slavko Dokl)

Krško gostilo mlado Evropo

V soboto se je na krškem dirkališču predstavila mlada elita speedway voznikov starih do 19 let - V zaključne boje se je uvrstil tudi Ljubljčan Aleš Dolinar, ki je prijetno presenetil

KRŠKO - Ta kraj ob Savi je v soboto spet živel za veliko speedway prireditev - Evropsko mladinsko speedway prvenstvo za tekmovalce stare do 19 let. Na tekmovališču se je zbralo kakih 1.500 gledalcev, ki so spremljali izredno kakovostne nastope šestnajstih najboljših mladih evropskih voznikov.

Med njimi je bil tudi Ljubljčan Aleš Dolinar, ki se je edini od naših mladih tekmovalcev prebil v finale v Krškem. Aleš je prijetno presenetil. Dvakrat je celo ugnal vse svoje tekmece, drugi njegovi nastopi so bili nekoliko slabši, vendar se je vseeno uvrstil na odlično 6. mesto, kar je verjetno več, kot so pričakovali ljubitelji speedwaya. Zmagal je osemnajstletni Poljak Okoniewski, ki je bil najhitrejši na vseh dirkah, kjer je nastopil. Pokazal je vrhunsko vožnjo in obeta, da se bo razvil v velikega tekmovalca.

Rezultati: 1. Okoniewski (Pol.) 15, 2. Dryml (Nem.) 12, 3. Andersen (Dan.) 12, 4. Cegielski (Pol.) 12, 5. Gjedde (Dan.) 12, 6. Dolinar (SLO) 9, 7. Wegrzyk (Pol.) 8, 8. Erikson (Šved.) 8, 9. Franc (Česka) 7, 10. Smoter (Pol.) 6 točk itd.

S. D.

Aleš Dolinar je kot edini predstavnik Slovenije opravičil svoj nastop v evropskem finalu mladinskega speedway voznikov v Krškem. Zasedel je odlično šesto mesto, če pa bi imel še kanček sreče, bi se lahko uvrstil še višje.

NOČNI TURNIR NA DVORU

DVOR - Športno društvo Fužinski Dvor prireja v soboto, 25. julija, ob 19. uri tradicionalni nočni turnir v malem nogometu na travi. Za dodatne informacije pokličite tel. 068 87 303.

Matej sodi v evropski vrh

Naš pogovor: Matej Žvan, motokrosist

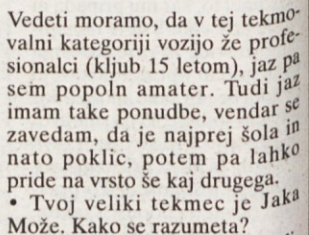
NOVO MESTO - Novomeščan, petnajstletni Matej Žvan, ki v motokrosu tekmuje za krški FUN Šport, je trenutno na evropski lestvici mladih motokros voznikov (do 16 let) uvrščen na odlično tretje mesto. Na zadnji (tretji tekmi), ki bo 16. avgusta na Portugalskem, bo padla odločitev, Matej pa se lahko zavihti celo na 1. mesto, kar bi bil sanjski dosežek.

Z Matejem smo se pogovarjali pred nedeljsko motokros dirko za državno prvenstvo, ki je bila v Stranski vasi. Pri pogovoru sta nam pomagala oče Anton in stric France. Mateju smo postavili nekaj vprašanj, odgovoril pa je takole:

- Kdaj si se navdušil za ta atraktivni, vendar težki šport?
- "Začel sem zelo zgodaj. Ko sem bil star štiri leta, sem že sedel na mali motorček, ki me je popeljal po tekmovalni stezi. Od začetka je šlo bolj za huc, zdaj pa je zadeva postala že kar resna. V tem športu sem dejansko že enajst let, imam ga rad. Vztrajal bom, če vmes ne pride kakšna višja sila."
- Končal si osnovno šolo. Kako združuješ šolo in šport?
- "Zaenkrat je še kar šlo. Vesel bi bil, da bi mi tako šlo tudi na novomeškem šolskem centru, kjer sem se vpisal na tehnično šolo. Brez pomoči profesorjev in sošolcev prav gotovo ne bo šlo."
- Ali te je trenutna uvrstitev na 3. mesto v Evropi kaj presenetila?

"Zavedam se, da nisem slab voznik, vendar nisem pričakoval tako visoke uvrstitve. Če bom osvojil tretje mesto v Evropi, bo to več, kot bi lahko pričakovali."

SLAVKO DOKL

MATEJ ŽVAN - Majhen tekmovalci po rasti, vendar z velikimi tekmovalnimi sanjami.

Vedeti moramo, da v tej tekmovalni kategoriji vozijo že profesionalci (kljub 15 letom), jaz pa sem popoln amater. Tudi jaz imam take ponudbe, vendar se zavedam, da je najprej šola in nato poklic, potem pa lahko pride na vrsto še kaj drugega.

- Tvoj veliki tekmeč je Jaka Može. Kako se razumeta?
- "Na tekmovalni stezi sva velika tekmeča, drugače pa sva prijatelja in taka bova tudi ostala. Žal mi je, da se je Jaka poškodoval, saj če je tudi on na stezi, potem se bolj "zagrizem", ker se ne pustim premagati, kar je seveda športno."
- Kako to, da tekmuješ za krški FUN Šport?
- "V Krškem so boljši tekmovalni in drugi pogoji, zato sem zamenjal klub. Zaenkrat je tako, kako pa bo v bodoče, bomo še videli."

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

Odbojkarice TPV na mednarodni sceni

Odbojkarice TPV Novo mesto, ki so bile druge v državi, so trenutno na počitnicah, vendar trener Bojan Vernig že razmišlja o novih načrtih - V ekipi tri mlade odbojkarice (Rajer, Muhič in Čoralič)

NOVO MESTO - Odbojkarice TPV Novo mesto so v tekmovalni sezoni 1997/1998 prijetno presenetile dolenjsko športno javnost, saj so na državnem prvenstvu osvojile odlično drugo mesto. Za dobro igrado pride tudi nagrada. Tako bodo novomeške odbojkarice letos igrale v Pokalu CEV (Evropska odbojkar-

ALENKA OSTROVERŠNIK bo še naprej kapetanka novomeških odbojkaric in dobra vzornica mladim odbojkaricam.

Končno večja telovadnica

Tudi večnamenski prostor

ŽUŽEMBERK - Na Osnovni šoli Žužemberk so si tri leta prizadevali za gradnjo večje telovadnice, saj je sedanja mnogo premajhna za vse učence. Tako je športna vzgoja za nižje razrede potekala tudi na igrišču, v učilnici podaljšanega bivanja ali v ostalih učilnicah. Pa tudi tekme, največkrat odbojbarske, so si gledalci lahko ogledali le tako, da so stali ob robu igrišča, saj prave velike tribune ni. Velik posluh za gradnjo, kot je dejala ravnateljica šole Jelka Mrvar, sta imela Ministrstvo za šolstvo in šport ter Mestna občina Novo mesto, s katerima so pogovori in priprave potekali dve leti.

Tako se je v tem mesecu začela gradnja prizidka k telovadnici. Poleg sedanjih 448 kvadratnih metrov bo šola pridobila še 311,50 kvadratnih metrov nove površine. V spodnjem delu novega prostora bodo vadbene prostor, avla, skladišče za orodje in stopnišče, v zgornjem delu pa garderoba, vadbene prostori, klubski prostor, sanitarije in prostori, namenjeni novinarskemu spremljanju tekem. Za etažno gradnjo so se odločili, ker naj bi prostor poleg športne vzgoje služil različnim namenom. V njem bodo lahko potekale klubske dejavnosti, športne tekme in treningi. Ker bo poseben vhod za obiskovalce, bodo lahko prostor uporabili tudi za kulturne predstave. Za slednje bo potrebno zagotoviti še premični oder.

Gradnja prizidka bo do tretje gradbene faze, za kar bo potrebnih 20 milijonov tolarjev, končana do konca avgusta, delo pa izvaja VIAS, d.o.o. iz Novega mesta. Denar za gradnjo so poleg šole prispevali Mestna občina Novo mesto, Ministrstvo za šolstvo in šport ter Krajevna skupnost Žužemberk. Prizidek naj bi bil v celoti dokončan v prihodnjem letu.

ANDREJA JERNEJČIČ

GRADNJA NOVEGA PRIZIDKA - Novi prostori bodo večnamenski, saj bodo v njem poleg športne vzgoje in ostalih športnih aktivnosti potekale tudi kulturne prireditve. (Foto: A. J.)

ska zveza). Turnir štirih ekip bo spet v Novem mestu, kar je veliko priznanje slovenski ženski odbojki. Spomnimo se, da so odbojkarice lani na podobnem turnirju v Novem mestu osvojile drugo mesto, boljše od njih so bile samo Grkinje, premagale pa so Albanke in Luksenburžanke.

Kako bo letos, pa smo skušali zvedeti od trenerja Bojana Verniga, ki nam je povedal tole: "To, da smo spet dobili odbojbarski turnir CEV, ne pomeni, da bo naša ekipa prvi favorit tega tekmovanja, ki bo od 27. do 29. novembra v Novem mestu. V konkurenci ruskega Metar Čeljabinska, španskega Albacete in bosansko-hercegoveškega Železnica iz Sarajeva naša mlada ekipa ne more računati na prvo mesto. Konkurenca je za naše odbojkarice huda in njihov cilj bo, da prikažejo dobro igrado in s tem dostojno predstavijo slovensko žensko odbojko.

SLAVKO DOKL

Nov rekord Melinkove v Brežicah

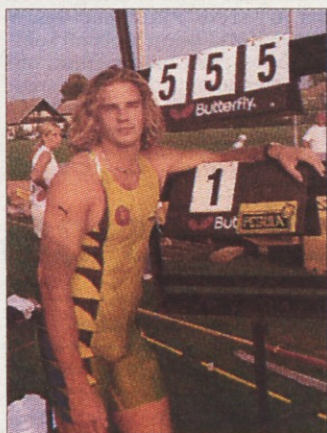
Teja Melink dosegla nov državni rekord (3.70 m) - Jure Rovana neuspešno naskakoval nov državni rekord na višini 5.60 m

BREŽICE - Atletski klub FIT Brežice je v nedeljo pod taktirko neutrudljivega športnega delavca Poldeta Rovana pripravil mednarodni atletski miting "Skok s palico", kjer je nastopilo 26 atletov iz Slovenije, Češke in Hrvaške. Miting je presenetil z dobrimi tekmovalnimi rezultati, kar zlasti velja za Novogoričanko Tejo Melink, ki je postavila nov državni rekord (3.70 m) in domačina Jureta Rovana, ki je preskočil 5.40, vendar nove rekordne znamke (5.60 m) zaenkrat še ni zmozel.

Rezultati - ženske: 1. Melink (Gorica) 3.70, 2. Novakova (Češ.) 3.60, 3. Zega (Gor.) 3.50, 4. Jeković (Hrv.) 3.40 (nov rekord Hrvaške), 5. Abramčič (Gor.) 3.00, 6. in 7. Nina in Tina Vareško (FIT) 2.80, 8. Kežman (FIT) 2.70, 9. Drobnič (FIT) 2.40 m. Moški: 1. Rovana (FIT) 5.40, 2. Špaček 5.20, 3. Hončl (oba Češka) 5.00, 4. Kostevc 4.60, 5.

Naša ekipa se bo precej pomladila. Po odhodu Špele Petač v Novo Gorico bomo v ekipo vključili tri odbojkarice iz podmladka, to so Snežana Rajak, Anastazija Muhič in Alma Čoralič. Pridružila se nam bo še ena dobra tujka, ker je Ukrajinka Lutsiv zapustila naše vrste. Pomembno je, da bo še naprej kapetanka Alenka Ostroveršnik, ker sta ekipo zapustili starejši igralci Tamara Podolski in Mateja Smrke. Avgusta gremo na desetdnevne skupne priprave, potem pa se bo kmalu že začelo novo državno prvenstvo, kjer bomo 10. oktobra doma igrali prvo prvenstveno tekmo z ekipo Marsel s Ptujja, ki letos ne bo tako lahek nasprotnik, saj so se Ptujčanke okrepile s tremi odbojkaricami Infond Branika, to so Pustoslemškova, Petra Blažič in Prauhartova."

SLAVKO DOKL

Jure Rovana

Čurčič (oba FIT) 4.60, 6. Vučanjk (Lj.) 4.60, 7. Trišovič (Hr.) 4.20, 8. Berger (N.m.) 4.00, 9. Vinkler (Slov. Bist.) 4.00, 10. Pavlič (FIT) 3.60 itd.

2. KOLESARSKI VZPON NA MANGART

LOG POD MANGARTOM - Tamkajšnje turistično društvo organizira v nedeljo, 26. julija, ob 11. uri 2. kolesarski vzpon na Mangart, kjer bodo kolesarji imeli cilj na Mangartskem sedlu (2.070 m). Sodelujejo lahko tudi kategorizirani kolesarji in ne le rekreativci.

Imajo visoke cilje

Vsakovogar lahko presenetijo

TREBNJE - Trebanjski rokometarji so proslavili 15-letnico ustanovitve kluba, ki bo obeležena z izrednim uspehom rokometarjev, saj so na minulem državnem prvenstvu osvojili odlično tretje mesto in so si tako "odprli vrata" v Evropo. Tako bo to prva športna ekipa iz te dolenjske občine, ki bo nastopila na kakšnem uradnem mednarodnem tekmovanju. Razumljivo je, da so trebanjski rokometarji že igrali na mednarodnih tekmah (Ciper itd.), vendar v tovrstnem tekmovanju še ne. Vodstvo trebanjskega rokometnega kluba in igralci imajo tudi letos visoke cilje.

Iz ekipe so odšli Bilbija, Papež in Višček, drugi igralci pa bodo verjetno ostali, kar pa ne pomeni, da ne bi ob novih igralcih Teržanu, Podbregarju in Likavcu spet igrali vodilno vlogo v slovenskem moškem rokometu. Zelo pomembno je, da bo v trebanjskih vratih spet stal bosanski reprezentančni vratar Mustafa Torlo in da bo ob sebi imel tako dobre igralce, kot so Blagojevič, Stojaković itd. Trener Trebnjega Mišo Toplak ima veliko posluha za mlade perspektivne igralce, zato bo postopoma tudi več nadobudnih domačih rokometarjev vključil v ekipo. To pa je tudi pravi smisel rokometu v Trebnjem.

Če so rokometarji Trebnjega letos bili prijetno presenečenje, v tekmovalni sezoni 1998/1999 to prav gotovo ne bodo več, kajti zdaj slovenski rokometni delavci že vedo, koliko je vredna ta rokometna ekipa, ki lahko preseneti vsakovogar, in da visoko kotira v slovenskem rokometu.

M. GREGORČIČ

Andrej Markovič

2

Nekoč bo Bela gora tudi moja

Tak način nošnje je veliko prikladnejši od našega, a ga obvladajo samo Nepalci. Nosijo odrasli moške, ženske in otroci. Še ne dolgo tega so visoko do samega vznožja najvišjih gora hodili bos, danes je imajo obuvalo. Ponavadi so to navadne japanke, kdor ima preproste cene tenisje, je že pravi bogataš. Poleg okoli trideset kilogramov težkih sodov z našo opremo s sabo nosijo tudi svojo preprosto hrano, s katero neverjetno varčujejo. Njihov jedilnik je zelo enoličen; dalbat (riž z lečo) ali tsampa (ječmenov močnik). Da smo pod goro spravili pet ton opreme in hrane, smo morali najeti kar 150 nosačev.

Medtem ko so šerpe tovorili našo opremo, smo si mi privoščili turizem. Vse skupaj je bilo za tiste, ki smo te kraje videli prvič, novo. Občudovali smo razpenjene valove divje gorske reke. Če padeš vanjo, si pogubljen. V valovih podobne himalajske reke je pred leti med pristopnim maršem, kakršen je bil naš, izginil eden izmed slovenskih alpinistov. Nad reko so se vzpenjale neskončne terase zelenih riževih polj, na katerih so delali domačini. Pozdravljali smo jih z: "Namaste!" kar bi po naše pomenilo; "Pozdravljam vse, kar je božjega v tebi." Prav tisti čas so kot nam v dobrodoščilo v svojem polnem sijaju zacveteli rododendroni gozdovi.

Po treh dneh smo zjutraj prvič zagledali Dhaulagiri. Kar vrglo me je po tleh. Kot bi po nevihtni noči iz Ljubljane zagledal Kamniške Alpe. Le da nas je od gore naših želja tam v Nepal ločilo pet višinskih priometrov. Jutranja zarja je južno steno Bele gore oblila oranžnorumeno, iz doline so se dvigale megle. Stal sem kot vkopan in strmel v obljubljeni goro in srce mi je divje razbijalo. V trenutku mi je bilo jasno, zakaj so tamkajšnja ljudstva mogočene vrhove namenila bivališču bogov.

Spustili smo se v dolino Kali Gandaki, v dolino Velike črne reke. Prav nič v sozvočju z lepoto Dhaulagirija ni bila divja ledeniška reka. Bila je grda, deroča in vsa kalna, s seboj je odnašal mulj in pesek in predstavljala neizmerno neukročeno energijo.

Dan se je že nagibal proti večeru, ko nas je ob divji reki pričakalo presenečenje - tatapani, vroč izvir. Kot ponoreli smo se vrgli v bazenčka z vodo, ki je imela kar 60 stopinj C. Pravi balzam za od tretjega dne neprekinjenega marša razbolele mišice. Pravzaprav je bil tatapani poleg domačinov edina prijazna stvar v dolini podivjane reke Kali Gandaki. Tako kot je bila temna reka, tako je bilo temno tudi nebo nad njo in tudi naše misli so postajale vse mračnejše.

Dhaulagiri (Bela gora) ob sončnem vzhodu.

Povsem drugače smo se počutili, ko smo prišli do vasi Kalopani (Mrzla Voda). Vreme se je popravilo in zadišalo je po svežem gorskem zraku. V nosu sem čutil sneg. V popotniški okrepčevalnici smo si privoščili obilen zajtrk s pogledom na Dhaulagiri. Dan kasneje smo zapustili zadnjo vas na naši poti, kjer smo se zadnjič okopali. Od tam naprej smo bili obsojeni na tople obleke, spalne vreče in umivanje z moko kunjjo. Tu smo večino nižinskih nosačev zamenjali za višinske, ki so sposobni težak tovor nositi do višine 5000 metrov tudi v najhujšem vetru in snegu. Presenečen sem bil, saj je bila večina obuta le v sandale. Že v Katmanduju smo zanje kupili lahke športne copate in tanke vetrovke. V tem oblačilu, bolj primernem za jesensko hojo po gozdu kot pa trdo delo nosača na višini Mont Blanca in Grossglocknerja.

Povzpeli smo se nad gozdno mejo, tako da nam je zmanjkalo kuriva. Postavljati smo začeli kuhinjski šotor, v katerem so trije nepalski kuharji vsak dan pripravljali skromen obed za nosače in precej močnejše obroke za nas alpiniste. Nosači so kar z rokami jedli riž z lečo, mi pa smo se basali z mesom, pudingi, juhama in čajem. Morali smo si na nek način narediti zalogo energije, ki jo bomo potrebovali na gori. Še nikoli nisem na tak način skusil razlike med bogatimi in revnimi. Skušal sem odgnati misel na nosače, ki so se mi smilili, a mi ni šlo najbolje, še posebej ne, ko sem jih gledal, kako drgetajo v snežnem viharju. Bil sem mlad, zdrav in močan in zanje tudi neizmerno bogat. Sram me je bilo in nisem jim mogel pogledati v oči, čeprav sem se ves čas tolažil s tem, da mi z njimi ravnamo precej bolje od večine zahodnih odprav, ki delajo z njimi kot z živalmi. Posodili smo jim tople penaste podloge, odeje in tople čevlje, da bi se nekako znebili slabe vesti. Spravil sem se v šotor in zaspal ob njihovem petju, s katerim so si pomagali ostati budni, da ne bi zmrznili v viharju.

Naslednji dnevi so minevali v znaku bolezn. Niso zboleli nosači, ampak mi, ki smo živeli precej udobneje in razkošneje kot oni. Eden za drugim smo podlegli vročini. Zdravnik nam je razložil, da je to zaradi spremembe klime, mraza, skromnejše prehrane in vsakodnevnih naporov. Zboleli so vsi razen mene. Samo čakal sem, kdaj bom tudi jaz klonil.

MOJSTRSKA PONUDBA

reflektor, tip HF 9, 500 W, črne barve

1.290,00

veržna žarnica, OSRAM, Dulux 20 W

1.590,00

10-delna garnitura žarnic, OSRAM, 4 x 40 W, 4 x 60 W, 2 x 100 W

530,00

inštalacijska cev za beton, INDE, oranžna
premer 13,5 mm **24,90/m**
premer 16 mm **29,90/m**

inštalacijski kabel, PP-Y (NYM-J), 3 x 1,5 mm² **39,90/m
3 x 2,5 mm² **64,90/m****

inštalacijska žica, rjava, črna, modra, rdeča ali rumeno-zelena
P, 1,5 mm² **11,90/m**
P, 2,5 mm² **19,90/m**

MERKUR
TRGOVSKI CENTER
Novo mesto - Bršljin

Od 20. julija do 5. avgusta za izdelke v zalogi.

Največja ponudba za dom in gospodinjstvo, domače mojstre, obrtnike in podjetnike na Dolenjskem.

Delovni čas: med tednom od 8. do 20. ure, sobota od 8. do 13. ure. Tel.: 068/371 84 40

Nedopustno ravnanje Mercatorja

"Če bo združeni protidelavski koaliciji uspelo, bi se lahko začel odprt lov na sindikalne zaupnike v vsem slovenskem gospodarstvu!" - Poziv k opozorilni stavki in bojkotu stavkocazov

Uprava PS Mercator je 9. julija objavila spisek 150 odvečnih delavcev, med katerimi je kar dve tretjini tistih, ki spadajo v zakonsko zaščitene kategorije. Med njimi je poleg nosečnic, bolnikov in drugih tudi sindikalni zaupnik Dušan Djordjevič, ki je že dolgo v peti sedanjosti v sindikalni kampanji, ki jo podpira. Če bi združeni protidelavski koaliciji to uspelo, bi se lahko začel odprt lov na sindikalne zaupnike v vsem slovenskem gospodarstvu. To se v bolj ali manj prikriti obliki dogaja že zdaj, kar sem nekajkrat občutil na lastni koži. Seveda so najbolj na udaru tisti z dolgim jezikom in ne pohlevneži, ki trobijo v isti rog z delodajalci (pravzaprav delojemalci, ker so delo že toliko vzel).

Mercator je poseben primer, ker je še vedno največji trgovski sistem v Sloveniji in ker je doživljal tudi tipično odstavljanje prejšnjega direktorja Živka Pregla (ki ga je Djordjevič odločno podpi-

ral). Pregl je edini predstavljaj določeno jamstvo za nadaljnji razvoj celotnega sistema. Mogoče bo čas pokazal, da so za vsem tem interesi tuje konkurence. Sedanje dogajanje že da sklepate, da to niso samo namigovanja.

Pri vsem tem ni mogoče spregledati sramotno usklajene akcije uprave, nadzornega sveta, sveta delavcev in celo sindikata. Ta vsesplošna sloga, predvsem pa njeni rezultati, so resno opozorilo vsem drugim, da vsaka sloga ni vedno dobra. V primeru Mercatorja ne gre samo za sindikalnega zaupnika ali za 150 delavcev, temveč za mnogo več. Res smo bili doslej priča številnim stečajem z naravnost tragičnimi posledicami, vendar v panogah, ki se kronično otepaajo z izgubami, z izgubo trgov, prezadolženostjo in uničujočo tujo konkurenco. Dogajanje v Mercatorju da misliti, da gre tu za vse kaj drugega. Tudi za tujo konkurenco, ki je na račun lova na Preglo glavo prehitela Mercator pri izgradnji prodajnih centrov ob ljubljanskih vpadnicah.

Toda pustimo to, kar še vedno spada v domeno ekonomije, čeprav se igra s človeškimi usodami. Gre za nesramno izigravanje splošne in panožne kolektivne pogodbe ter njenih določil o zaščitnih kategorijah delavcev ter sindikalnih zaupnikov. Kdo pa si bo poslej še drznil zastaviti besedo in službo za sodelavce, če bo

s tem tvegati, da se bo sam znašel v njihovi koži, namesto da bi se sončil v direktorjevi milosti? No, kljub vsemu nas je še nekaj takih norcev, med katere gotovo spada Dušan Djordjevič, nikakor pa ne predsednica konference sindikata PS Mercator, kot tudi mnogo drugih ne. Prav zato gre, da ne vodobnim povzpnežem dokažemo, da se s sindikatom kljub mnogim neznačajnejšem v njegovih vrstah ne gre šaliti, ter da je treba dogovore z njim, na prvem mestu pa kolektivno pogodbo, dosledno spoštovati.

Republiškem odboru sindikata trgovine predlagam, naj v primeru nepreklicnega sklepa o nezakonitih odpovedih skliče splošno opozorilno protestno stavko po vsej državi in istočasno pozove k bojkotu vseh tistih poslovalnic, ki stavke ne bodo spoštovale. Prav tako naj kršitelje objavijo v sredstvih javnega obveščanja.

Mimogrede še vprašam direktorja NFD Staneta Valanta, ki je tudi predsednik nadzornega sveta PS Mercator, ali pozna zaščitne kategorije delavcev in kako ravna v "svoji" službi. Če je res, kar je povedal v TV Dnevniku, to ni jasno tudi nekaterim inšpektorjem, ali pa g. Valant zavaja javnost. Vsekakor pa sta bila v primeru Dušana Djordjeviča zakon in kolektivna pogodba kršena!

TUGOMER KUŠLAN,
Laze 72, 1370 Logatec

SPOMIN NA PRILOZJE - 28. junija je večja skupina članov medvojnih misij pri NOV Slovenije ter veteranskih in partizanskih organizacij iz sosednih držav po osrednji prireditvi obiskala tudi vas Otok in tamkajšnjo "belokranjsko dakoto". Letalo DC-3 ali po angleškem poimenovanju dakota je verjetno najbolj znamenito letalo v zgodovini civilnega, sploh pa vojnega letalstva. Pred meseci so ta spomin na pogumne zavezniške pilote obnavljali, priča pa tudi o vseh spuščalščih in letališčih v Sloveniji, kjer so med vojno pristajala in vzletala zavezniška letala. (Foto: E. Šelhaus)

Asfaltna baza dobila podporo svetnikov

Tajno glasovanje o spremembi prostorskega ureditvenega načrta in drugega območja kmetijskih zemljišč - Odkrito proti le kmetijsko svetovalna služba

ŠENTJUR - V Dolenjskem listu smo poročali o črni gradnji asfaltne baze (uradno mešalnica za asfalt) sredi Planinske vasi v osrčju Kozjanskega v občini Šentjur. V tej pretežno kmetijski občini, kjer domuje tudi znana srednja kmetijska šola, so občinski svetniki predzadnji ponedeljek izglasovali spremembo prostor-

skega ureditvenega načrta in s tem odprli pristo pot legalizaciji te črne gradnje.

Če torej ima kdo denar, je dovolj agresiven, lahko torej pri nas zgradi, kar mu pade na pamet. In Mirko Kovač, podjetnik cementninarske dejavnosti, je ugotovil, da ta dejavnost ni povsod dovolj donosna. Odpotoval je torej v nekdanjo vzhodno Nemčijo in tam kupil rjaveče železje tam odslužene asfaltne baze. V Planinski vasi so zatem nemalo peskali in barvali in sedaj v grozo okoliških kmetov čaka na poskusno proizvodnjo. Kako mučna je gradnja sodobnih asfaltnih baz, so medtem spoznali v Krškem, kjer je zato tovarna Kovinarska celo propadla.

Upravna delavka Marija Ratej, ki je vodila postopek, se je na seji sicer glasno spraševala in tako iskala tudi drugačna mnenja o asfaltnih bazah, a boja ga ni našla. Tudi navzoči kmetijski so bili bos, ker očitno v Sloveniji nihče ni prišel na tako noro zamisel. Podjetnik Kovač je tožil, da se je nemalo zadolžil. Računica je pre-

prosta: na Kozjanskem ceste kar kličejo po asfaltu, zato je mnenje Gospodarske zbornice iz Ljubljane, ki ga je prebral kmet Bohinc, da vse zmogljivosti po asfaltu, vključno z obsežnim avtocestnim programom, ne zaposlujejo vseh baz v Sloveniji. Svetniki so zatem modro sklenili, povsem v duhu bližnjih lokalnih volitev, kjer se ni dobro zamerjati, da bodo o spremembi glasovali tajno. Ni sicer manjkalo razprav v duhu "ne poleg moje garaže in hiše", za spremembo in torej legalizacijo črne gradnje pa je na koncu glasovalo 17 svetnikov, le 8 jih je bilo proti. Še tisti, na katere so planinski kmetje računali, so jim obrnili hrbet.

Kot rečeno, če iščeš strokovna mnenja tam, kjer jih ni, jih ne boš našel. V krški občini, kjer je propadla Kovinarska, izdelovalka sodobnih asfaltnih baz, se ne bi manjkalo strokovnih mnenj, če taka baza sodi ali ne sodi poleg kmetijskih hlevov s kravami mlekaricami in v bližini kraške jame z izvrom Bistrice. Kmetje naj bi sedaj nosili pod pazduho študije z meritvami o škodljivosti objektov. In to ob vseh strokovnih službah, ki se v občini ukvarjajo s kmetijstvom! Proučili bodo opravljene upravne postopke in morda se bo le pojavila inšpekcija, od katerih je ena v preteklosti že izdala odločbo za rušenje. In kaj so v šentjurski občini že porušili? Vodovodno zajetje, ki je stalo preblizu neki cerkvi in, kot se spominjajo kmetje v Planinski vasi, tudi ne tako škodljivo leseno lopo. Tudi mi se izpostavljamo morebitni tožbi, če zapišemo, da je novodobnim kapitalistom potemtakem dovoljeno skoraj vse.

ALFRED ŽELEZNİK

Skrivnost arhivov ni skrivnostna

Arhiv državnega zbora je urejen in dostopen javnosti v skladu s predpisi

V oddaji Odmevi je v četrtek, 9. julija, nacionalna TV objavila prispevek z naslovom Skrivnost arhivov. V njem je bilo med drugim navedeno, da novinarki ni bila dostopna dokumentacija parlamentarnih preiskovalnih komisij ter da do tega gradiva ni mogel priti niti poslanec Državnega zbora g. Rudi Moge, da magnetogramov tako imenovane Puklove komisije ni bilo ter da magnetogrami Ustavne komisije niso dostopni niti ustavnim sodnikom.

Prispevek je bil zaključen z ugotovitvijo, da je dokumentacija najvišjega zakonodajnega telesa povsem neurejena in sama sebi namen, voditeljica Tanja Starič pa je zaključila prispevek z željo, naj bi prispevek pripomogel k razmišljanju, kako ustrezno urediti enega najpomembnejših arhivov v državi. In ravno zaradi te ugotovitve smo se odločili tudi za pisan odgovor. Menimo namreč, da so bile v televizijskem prispevku navedene številne netočnosti, posnetki, ki smo jih lahko videli, v glavnem niso bili narejeni v arhivu, pač pa v dokumentaciji, kjer so začasno shranjeni časopisi in druga periodika, kar pa nima nobene zveze s prispevkom o arhivih.

Tako novinarka kot poslanec Državnega zbora sta bila pravčasno seznanjena, zakaj ne moreta uporabiti gradiva preiskovalnih komisij. Naj poudarimo: ne zato, ker dokumentacija ne bi bila urejena oziroma bi bila sama sebi namen, ampak zato, ker tako določajo veljavni predpisi. O tem sta bila oba seznanjena z mnenjem, ki jima je bilo poslano. Gre za zakon in poslovnik o parlamentarni preiskavi, zakon o kazenskem postopku, zakon o varovanju oseb-

nih podatkov, zakon o arhivih in arhivskem gradivu in ne nazadnje tudi za zakon o javnih glasilih.

Prav tako ne drži informacija, da magnetogramov tako imenovane Puklove komisije ni bilo ter da ustavnim sodnikom niso dostopni magnetogrami sej ustavne komisije. Kolikor nam je znano, je Ustavno sodišče pred leti želelo vpogledati v dokumentacijo Ustavne komisije, ki se je zbirala ob snovanju nove ustave v zvezi z oblikovanjem, razpravo in sprejetjem posameznih členov. V tistem času gradivo Ustavne komisije v tem smislu še ni bilo urejeno, pri čemer bi Ustavno sodišče željene podatke lahko pridobilo z vpogledom v magnetogramse sej Ustavne komisije, ki so mu vseskozi dostopni.

Torej: arhiv Državnega zbora je urejen v skladu s predpisi, da ne rečemo vzorno, kar lahko potrdi Arhiv Slovenije, s katerim vseskozi tesno sodelujemo. S tem v zvezi želimo tudi obvestiti, da je v Državnem zboru gradivo dostopno tako preko arhiva kot tudi preko posebnega računalniškega programa za spremljanje zako-

nodajnega in drugih postopkov. Navedeni program je pred kratkim dobil visoko mednarodno priznanje, saj je bil izbran kot ena izmed sedmih najboljših rešitev od 263 prijavljenih na Globalnem forumu za državno upravo v Kanadi. Nekateri mediji so o tem tudi poročali.

JANEZ PEZELJ
Oddelek za informiranje

ZAHVALA

Organizatorji mednarodnega srečanja veteranov "NOB in zavezniki - Bela krajina 1998" Zveza združenj borcev in udeležencev NOB Slovenije, Zveza društev vojnih invalidov Slovenije in občina Metlika se zahvaljujemo številnim posameznikom, organizacijam in službam, ki so sodelovali pri organizaciji in izvedbi prireditve. Njihovemu izjemno požrtvovalnemu delu in naporom gre zahvala, da je bila prireditev, ki se je udeležilo več kot 10.000 obiskovalcev, veličastna in dostojanstvena. Tako so jo ocenili tudi naši gostje iz tujine, predstavniki medvojnih zavezniških misij in veteranskih organizacij, ki so se udeležili srečanja. Zahvaljujemo se tudi pokroviteljem, ki so s svojimi prispevki omogočili, da smo izvedli prireditev na visoki ravni. Prav tako se zahvaljujemo vsem sredstvom javnega obveščanja, ki so glas in slika o naši prireditvi poneli po vsej Sloveniji in tudi v svet.

ZAVRŽENI AVTOMOBIL - Na prejšnji od Črnošnje je ob cesti tabla za Brezovico. In če zapeljene v to smer, lahko ob robu makadam ceste v travi najprej opazimo odvrženo belo pločvino, že malo poraščeno s travo. Avtomobil je brez tablice, koles in vseh kolikor toliko uporabnih stvari. Odvrženi avtomobil v naravi je le še eden od mnogih primerov slabo osveščenih ljudi. Kdo je tako grdo odvrnil avtomobil, se ne ve, velika verjetnost pa je, da bo tam ostal še dolgo. (Foto: Andreja Jernejčič)

Brezplačna zimska obutev za Vaš Polo!

Zimski meseci bodo vsake čez teden. Da Vas razveselimo in polepšamo ceste ne bi presenetilo, je poskobel Volkswagen. Pri nakupu novega vozila Polo, Polo Limuzina in Polo Variant do konca leta, Vam Volkswagen podari komplet Stihl zimskih gum.

NOVO MESTO, Avtohiša Berus,
tel.: 068/ 325-098, 342-360

Pri Obrščaku na Muljavi

Saj poznate Muljavo? Prijazno vasico med Krko in Ivančno Gorico? Kolikokrat sem se že peljala skozi njo! Tudi peš sem jo večkrat mahala kmalu po vojni, ko še ni vozil avtobus in nam je bila edina in najbližja prometna povezava z Novim mestom vlak, ki je peljal iz Ivančne Gorice. Najlepši del poti se mi je vedno zdel tisti skozi smrekov gozd. Ko sem prišla iz njegovega zavetja, sem vedno pogledala desno proti potoku Sušica, kjer je stala Jurčkova domačija. Tam so imeli žago in mlin, tam je pred vojno služila ena od mojih sestra. Enkrat sem šla z mamo tudi jaz tja in gospodinja mi je spekla dva račja jajčka na ocvirkih in mi odrezala velik kos belega kruha. Kako bi pozabila kaj tako dobrega! Še danes se skoraj ne zgodi, da bi se peljala tam skozi, pa ne pogledala z lepo mislijo tja doli.

Pri Obrščakovi gostilni sem se začela ustavljati šele takrat, ko sem vodila šolarje na ekskurzijo v Jurčičevo Muljavo. Ko smo si ogledali njegovo rojstno hišo, smo si vedno šli ogledat tudi Jurčičevo sobo v tej gostilni. Vse so pritegnili prizori iz njegovega Desetega brata, Sosedovega sina, Jurija Kozjaka... Navadno smo tudi kaj popili in si privoščili dober sendvič.

Zadnja leta sem se čudila naglemu napredku Muljave, predvsem pa spremembam v Obrščakovi gostilni. Ko sem zvedela, da jo je poslikal isti slikar kot gostilno na Pajčni, sem začela raziskovati slikarja, ki ga imam še pred očmi iz zgodnjega otroštva. Da bi zvedela čim več, sem seveda zavila tudi v Obrščakovo gostilno. Morda mi bodo tudi oni vedeli povedati kaj o njem?

Pa naletim spet na Jurčkove in tisti lepi spomin, ki me še vedno greje! Gospa Ilovarjeva, lastnica gostilne (no, pravzaprav je sedaj lastnik njen sin Srečko Ilovar), je v resnici Tekavčeva, po domače Jurčkova Marija. Tudi ona se s toploti mislijo ustavi ob moji mami in pogovor je stekel, kot steče med domačimi ljudmi. Razgrnila mi je vso zgodbo o gostilni, ki bo gotovo obogatila tudi vas.

Ime je dobila šele po izidu Jurčičevega Desetega brata. Tam se dogaja, kot se je vedno v slovenskih gostilnah, mnogo pomembnih stvari: sklepale so se kupčije, sklepane ženitve, izmenjavale novice... Tam je Krjavelj za kozarec vina rad pripovedoval svoje zgodbe o tem, kako je hudiča na dvoje presekal, kako je kozi pregrešno kri puščal, kako se je ženil, in podobne zgodbe. Takratni gostilničar Ciril Hočevnar, ki je hotel privabiti več gostov, je dal 1926. leta eno sobo poslikati s prizori iz Jurčičevih del slikarju Jugu. Potem je zabredel v hude dolgove in gostilna je

prišla na dražbo. Leta 1939 je bila prodana za 100.000 din. Ker je bil njen oče Tekavec takratnemu gostilničarju porok, je poslal svojo ženo na dražbo in so gostilno kupili kar oni. Zadnji obrok so plačali 1940. leta, vendar sami niso postali gostilničarji. Dali so jo v najem Elici in Jožetu Jegliču. Ko je bila 1944. muljavska šola požgana, je v sobi levo od glavnega vhoda, ki je bil do nedavna nekje v sredi stavbe, učil otroke učitelj Cvetko Budgovič iz Grosuplje. Po vojni so zgradili novo, gostilno pa je vzela Kmetijska zadruga. Dokler niso zgradili Zadrugskega doma, so imeli v njej trgovino in gostilno.

1952. leta se je Marija Tekavec poročila z Ilovarjem iz bližnje Gorenje vasi in se udomila v gostilni. Ker je prosveta ali kdo že nameraval vzeti za svojo to poslikano Jurčičevo sobo in celo od strani napraviti vhod, sta slike enostavno prekrila s kredo, pa so jo pustili pri miru. Ko sta 1966. odprla gostilno, sta kredo sprala in slike so spet zaživele. Prihajali so mnogi na ogled, največ šolske mladine, pa tudi mnogi pomembneži so prihajali. Vsak je hotel videti prav to sobo. Gostilno so potem še nekajkrat preurejali in jo 1986. razširili. Letos v zimskih mesecih pa so dali Jurčičevo sobo tudi restavrirati, da je res vredna ogleda.

Ilovarjevi so sila ponosni na Jurčiča in njegovo delo. "Saj drugega Muljavci tako nimamo kot njega," je poudarila gospa Marija. Tudi sama je po vojni igrala Manico iz Desetega brata, njen sin Franci je vedno igral desetega brata, Marko pa Lovra Kvasa.

"Franci prav zdaj igra Smrekarja iz Sosedovega sina. V petek ga bodo zadnjič igrali v tej sezoni," je ponosno povedala in hkrati vabila, naj pridem.

Pa sem res šla in doživela prelep večer v "najlepšem gledališču v moji deželi", kot je ponosno dejal igralec Eržen, ki že sedemnajsto leto z Muljavci obuja Jurčičeve zgodbe. Ilovarjev Franci je blestel v vlogi ponsnega kmeta Smrekarja, vsi skupaj pa so nas s svojo pojočo, blagovžno govorico, s kostumi iz Jurčičevega časa in s prelepimi ljudskimi pesmimi, ki so povezovala zgodbo, popeljali v čas, ki je še dišal po našem otroštvu. Po sedanjem pa res ne več.

Mala Obrščakova gostilnica je prerasla v veliko gostišče, ki lahko obenem nahrani 120 ljudi. Z odlično hrano in pijačo vam bodo trije gostinski delavci, ki jih vodi domači sin Srečko, postregli vsak dan razen ob sreдах. Zavijte k njim, ogledjte si spominsko sobo in drugo Jurčičevo dediščino! Srečali boste prijazne ljudi, ki so ponosni na svojega rojaka in živijo z njim skozi vse leto. I. M.

Bili smo z vnuki na izletu

Že drugič ga je organiziralo novomeško društvo upokojencev - Udeležilo se ga je 58 dedkov, babic in vnukov

Že drugič smo v Društvu upokojencev Novo mesto pripravili enodnevni izlet za dedke in babice ter njihove vnuke in jih odpeljali na Kozjansko. 30. junija se je na avtobusni postaji zbralo 26 dedkov in babic ter 32 njihovih vnukov. Vsi otroci so imeli nahrbtnike, pokriti pa so bili z doma izdelanimi in domiselno okrašenimi klobuki, kajti ob koncu izleta smo izbrali najlepši klobuk.

V kraju Imeno se je avtobus prvič ustavil na ranču Pri ribniku, ki ga je lastnik Anderlič zelo domiselno uredil. Tu je v čisto pravem ribniku s pravo ribiško palico ulovila ribo sedemletna Sonja Urbančič, ki je bila za to opravilo izžrebana že na avtobusu. Otroci so si ogledovali kornje, nakrmili so kozji družinici in tudi sami pomicali. Naslednja postaja je bila na posestvu g. Mraza, kjer so se pred otroci košatili trije noji. Obisk prave tovarne čokolade v Olimpiju in pokušnja je bila še posebno doživetje, nato

srečanje s prijaznimi jeleni in mufloni, ki so koruzo jedli kar iz otroških rok. Zapeljali smo se še v gozd Jožeta Brileja, kjer so nas pozdravile čarovnice, vile, Snelgulčica s palčki in druga pravljlična bitja, izdelana iz lesa in drugih materialov. Sledil je še ogled kmečkega muzeja in že nas je cestni vlak odpeljal v Atomske Toplice.

Po izdatnem kosilu so otroci s tajnim glasovanjem izbrali njim najlepši klobuk in njegova lastnica Urška Može je zanj dobila veliko čokolado in priznanje. Po dveh urah kopanja smo se vračali domov kot dobri prijatelji - razposajeni vnuki in srečni dedki in babice. Anketa, ki so jo babice in dedki izpolnili ob povratku, je pokazala, da je Ivan Tovšak pripravil dober program in ga s svojo skupino babic: Anko Baškovič, Ljubo Tovšak, Jelko Može in Štefko Možina, tudi zanimivo izpeljal.

J. MOŽE

Mladi sveta za Rašco

Urejali bodo potok Rašca in pritoke - Praznovali bodo 5-letnico Vitre

VELIKE LAŠČE - Od 10. do 22. avgusta bo na Trubarjevi domačiji na Rašci mednarodni delovni tabor, ki ga organizirata Center za uravnotežen razvoj Vitra iz Cerknice in občina Velike Lašče v sodelovanju s Turističnim društvom Rašca, ribiči, kmetijci, domačini in vodstvom Trubarjeve domačije. Vodja mednarodnega tabora bo domačin Gašper Škulj, ki ima izkušnje že z lanskega tabora v bližnjih Rutah.

Gašper Škulj bo vodil letošnji mednarodni delovni tabor na Rašci. (Foto: J. Primc)

Dogovorjeno je že, da bodo mladi udeleženci delovnega tabora urejali vodotok Rašca in po potrebi še njegove pritoke. Pred-

vsem bodo izdelovali poplete iz vrbe tam, kjer voda odnaša zemljo in čistili strugo. Pri tem bodo sodelovali tudi domači ribiči, ki bodo v zameno za potrebe tabora odstopili udeležencem sanitarije, prostor, kjer bodo mladi uredili poljsko kuhinjo, pa tudi elektriko in še kaj. Ribiči bodo mladim enkrat pripravili tudi gostijo z ribami.

Na sestanku, kjer so se dogovarjali o taboru, so predstavniki Vitre opozorili, da je treba za mlade pripraviti kar precej dela, saj so dosedanje njihove triletnje izkušnje s takimi tabori (doslej sta bila v občini Velike Lašče že tabora na Mali Slevici in v Rutah) pokazale, da dela običajno zmanjka, saj zagnani mladi pridno delajo. Zato je tudi na Rašci potrebno poskrbeti za še dodatna dela. Predstavniki Turističnega društva Rašca je že predlagal, naj bi mladi udeleženci tabora skupaj z mladinci iz Turjaka dokončno uredili še makadamsko pot oziroma cesto od Turjaka do Rašce, ki bi bila predvsem sprehajalna pot.

Zaključek letošnjih mednarodnih mladinskih delovnih taborov, ki jih organizira Vitra, bo prav 22. avgusta na Rašci, se pravi, da bo tistega dne, ko bodo zaključevali delo na Rašci oziroma Trubarjevini. S to svečanostjo bodo proslavili tudi peto obletnico delovanja Vitre iz Cerknice, zato bodo nanjo vabljeni vsi dosedanj pokrovitelji taborov, prostovoljci in predstavniki občin, kjer so tabori bili. J. PRIMC

Čez Kočevje varno do morja

Zloženke o zakonskih novosth - Evropsko obnašanje

KOČEVJE - Na policijski postaji v Kočevju imajo pod nadzorom promet po magistralni cesti med Škofljico in mednarodnim mejnim preходом Petrina, ki je za mnoge najkrajša pot do hrvaškega primorja.

Vozniki naj bodo nekoliko pozornejši pri vožnji od mejnega prehoda do Delnic, saj je ovinkasta cesta izpeljana po hribovitem območju. Tudi letos se je v primerjavi z lanskim letom promet povečal za več odstotkov, čakalna doba za prestop meje pa se občutno zviša ob koncu tedna; pred kratkim se je kolona motornih vozil od mejnega prehoda zaradi izrednega opravila (kontrola) hrvaške policije valila tja do naselja Vas.

"Vemo, da so turisti raznašalci slabih ali dobrih vesti o neki državi, zato smo tudi letos pripravili zloženke, ki jim jih delimo na meji, saj gre za spoznavanje našega prometnega režima v luči nove zakonodaje o cestnoprometnih predpisih. Ta mejni prehod najraje uporabljajo Madžari, Čehi in Nemci, med domačimi je na-

jveč dopustnikov z Dolenjske in Štajerske.

"Potniki na meji že uveljavljajo evropsko obnašanje, ki smo ga lani zelo pogrešali. So pa še nekateri, ki ob prehodu meje pozabijo pokazati dokumente, kar lahko povzroči zastoj. Najenostavnejše je na morje potovati z osebno izkaznico, otroci pa lahko prestopijo mejo s kakšnim drugim dokumentom, tudi z zdravstveno izkaznico," je povedal Slavko Mlakar, pomočnik komandirja PP Kočevje za tujce in obmejne zadeve.

M. GLAVONJIC

Novomeški taborniki že doma

NOVO MESTO - Rod gorjanskih tabornikov je 9 dni taboril na znanem prostoru v Želebeju ob Kolpi, kjer si je 55 članov organizacije nabiralo nova znanja. Bilo je veselo za najmlajše medvedke in čebelice, pa tudi za gozdovnike in gozdovalce. Ni manjkalo izletov, večšin in zabave. Tabor je vodil Jure Habjančič, starešina je bila Mojca Grein, kuharica pa priljubljena Ivanka Gabrič. Za razne dejavnosti so skrbeli Borut Pelko, Eva Grein in Andreja Mohorič. Za 5 dni so za njimi prišli v Želebej popotniki, ki so imeli za sabo 3-dnevne pohode po Posočju in Beli krajini. Danes se je vrnila domov tudi skupina 7 grč, starejših članov rodu, ki so po Bohinju s kolesi obiskali tabor Rodu modrega vala iz Trsta, ogledali pa so si tudi vrsto bohinjskih zanimivosti. Tg

Z IZLETA - Dedki in babice z vnuku na ranču Pri ribniku v Imenu s prijaznim lastnikom Srečkom Anderličem. (Foto: J. M.)

ŠPANEK NA FORMI VIVI - Kipar Alfonso Berrigdi iz Madrida je eden izmed treh udeležencev letošnjega mednarodnega srečanja kiparjev Forma viva v Kostanjevici, ki bodo ves julij iz hrastovega lesa izvabljali umetniške skulpture. Gost iz Španije je za začetek z domiselno upodobitvijo ptičjih krmilnic zapolnil enega izmed oken mogočnega kostanjeviškega samostana. (Foto: M. Vesel)

POLJUB IZ ŽUŽEMBERKA - Štirje fanti in dekle tvorijo popularni glasbeni ansambel Poljub iz Žužemberka. Uroš Legan igra bas kitaro in poje, Domen Jaklič je bobnar, Matej Kocjančič igra bas kitaro in poje, Darja Štravs obvladuje klaviaturo in poje, harmoniko pa igra in hkrati poje Borut Perko. Mladi in zagnani Suhokranjčani so že izdali prvo kaseto z naslovom Le Krka ve, pripravljajo pa se na nova snemanja. Povabil za nastope na veselicah in drugih prireditvah jim ne manjka, saj zaigrajo za vse okuse. Posnetek je z veselice v Krški vasi pri Brežicah. (Foto: M. Vesel)

NEKATERIM SE KOLCA PO STAREM - Pred dvema desetletjema, morda še malo več, so se Sevnicičani, še posebej pa prebivalci Boštanja, poleti množično namakali v reki Mirni. Tisti, ki se še spominjajo otroštva v topli reki, pravijo, da je bilo lepo. Pri žagi v Dolenjem Boštanju je bilo pri jezu urejeno kopališče s stopničkami do vodne gladine. Zdaj je pri žagi tako, kot kaže fotografija. Kopališče je zaraščeno, jeza nihče ne čisti in kopalcev ni več. Je ideja o oživitvi takih kopališč danes preveč utopična? (Foto: B. D. G.)

SKAVTOVSKA PIRAMIDA - Na pol poti med Šmihelom in Žužemberkom so na desnem bregu Krke svoje šotore postavili skavti Tulečih kujotov in Klan navihanih nojev iz Brezovice pri Vrbi. Taborov se je udeležilo 30 osnovnošolcev od 5. do 8. razreda. Pri skavtih imajo navado, da se vsako leto vživijo v eno ljudstvo; letos so to Egipčani. Od dejavnosti so izvedli lov na skriti zaklad, obiskali so sosednje turistične kraje in vsak šolar si je naredil svoj turistični vodnik. Ker so ob vodi, seveda ni šlo brez vodnih dogodivščin. Starejši člani tabora so organizirali potovalni tabor. Peš so se podali od Trebnjega do Dežele vasi, vmes pa prespali v naravi. Geslo skavtov je "spoznajmo se", kar jim je v dobrem tednu bivanja ob Krki tudi uspelo. (Foto: A. J.)

PRIJETEN IN NEPOZABEN IZLET - V soboto, 4. julija, smo se trebanjski cerkveni pevci s svojci odpravili na izlet v Avstrijo. Pot nas je vodila tudi v Kotlje na Koroškem, kjer je bil rojen Prežihov Voranc, potem pa naprej v Pliberk in Gospe sveti ter v glavno mesto Podjune Velikovec. Pot smo nadaljevali na Gosposvetsko polje, kjer nam je znamenitosti razkazal naš neumorni vodič mag. Jože Kukman. Ogledali smo si tudi enega najlepših gradov v Evropi, Celovec, Minimundus, Vrbsko jezero, ustavili pa smo se tudi na Brezju. Polni vtisov in rahlo utrujeni smo se pozno zvečer vrnili v Trebnje. Hvala vodiču Kukmanu za njegov trud in soferju Ivanu za varno vožnjo! (Foto: Rezka Majer)

22.000 koles ali velodrom?

Za kolesarjenje ni storjenega še nič

Ko je Novomeščan Bogdan Fink pred leti osvojil tretje mesto na mladinskem svetovnem prvenstvu v kolesarstvu, je bilo bolj ali manj že jasno, da se apetiti novomeškega športnega kolesarstva pri tem še niso končali. Kmalu zatem je Novo mesto dobilo, bil je to kratkega veka srečen dogodek, v roke organizacijo svetovnega mladinskega prvenstva v kolesarstvu, katerega pokroviteljstvo je prevzel Dolenec Lojze Peterle. Zanj so organizatorji pač mislili, da je sposoben priskrbeti tudi kaj denarja za investicijo. Temu seveda ni bilo tako, žal pa tudi večjih uspehov za naše kolesarje na prvenstvu ni bilo. So pa dobili velodrom v Češči vasi, da bi lahko s pridnim delom kmalu postali šampioni.

Uspehi novomeških kolesarjev so danes res zavidanja vredni. Glede nanje in na in na ljudi ter podjetja, ki se pri nas smukajo okoli tega športa, pa bi človek pomislil, da smo regija samih kolesarjev, katerih smetana na vrhu so uspešni športniki. Pa sploh ni tako. V Novem mestu in okolici boste težko našli kaj dosti kolesarjev, celo bore maki jih je. Pametnih razlogov za takšno stanje ni. Konfiguracija terena mesta je primerna, padavine so zmerno, mesto pa s svojo urbanistično zasnovo kar kliče po kolesu, še več, ljudi z obolenji srca in ožilja, z mišičnimi obolenji, sladkorno boleznijo in debeluhov nam ne manjka, zdravje nam je najvišja vrednota, vsi smo tako rekoč rojeni naravovarstveniki... toda kolesarjev je kljub vsemu temu le za vzorec. Denimo, da neuporabo koles opravičimo tistim, ki menijo, da je avto nepogrešljiv in za mnoge med njimi žal edini statusni simbol, tem itak ni pomoči, neuporabo lahko opravičimo tudi ljudem s specifičnimi zdravstvenimi težavami, a zakaj ne kolesarijo ostali, je že vprašanje. Ali je res tako težko uvesti se na kolo? Morda je nekaterih sram, ker toliko ljudi bulji v kolo in razmišlja, če je kaj vredno, koga je morda strah, ker avtomobilisti menijo, da so ceste zgrajene le zanje, toda resnici na ljubo je kolesariti lepo.

Da bi bil hec še večji, imamo v centru Novega mesta približno 500 parkirnih mest za avtomobile in niti enega za kolesa. Katastrofa. Prav tako imamo v Novem mestu Cyclotour in Kolesarsko društvo, ki pa do danes nista naredila prav nič za izboljšanje razmer za kolesarjenje v mestu in okolici, nič za popularizacijo kolesarstva. Skrbijo le za svoje riti. Za nas nepoklicne kolesarje se oni ne brigajo. Pa nič, se naj pa vsaj oblast novomeška briga za nas. Toda tudi oblast se briga le za profesionalne kolesarje in ne za nas amaterje. Župan Koncilija in njegova ekipa si že nekaj let prizadevajo pokriti novomeški velodrom in obenem še sanirati dolgovce, ki jih je rodila ta zgrešena investicija. Pokritje bi davkoplačevalce po predhodnih izračunih stalo 6 milijonov mark (oprostite za valuto), dolgovci, ki jih je treba še odplačati, so zdaj okrog 2 milijona mark, zraven pa bi bilo po-

trebno dati še 2 milijona mark, kar je denar, ki so ga organizatorji pred leti bojda uspeji zbrati za velodrom. Občina bi torej morala zbrati približno 10 milijonov mark, če bi hotela dobiti v last velodrom in ga spraviti v pogon. To je veliko denarja. Naj to velikost ponazorim s primerjavo.

Kolo, ki je povsem primerno za vožnjo po mestu in naokrog, stane v trgovini okoli 30.000 tolarjev (dobite ga tudi na obroke), v Novem mestu pa živi danes okoli 22.000 prebivalcev. Če bi se torej novomeški župan odločil za lepo potezo, za dobrega župana vredno potezo, potem bi lahko vsem tem 22.000 prebivalcem kupil vsakemu po eno kolo, za kar bi zapravil le 660 milijonov tolarjev, to je približno 7 milijonov mark. Torej bi mu ostalo še 3 milijone mark. Kaj z njimi? Z njimi pa bi lahko subvencioniral javni promet in s tem rešil problem prevoznih mnogih starejših ljudi ter otrok. Tako bi lahko novomeški župan pametno zapravil 10 milijonov mark, ki bi jih sicer rad dal za pokritje in pridobitev kolesarskega dirkališča. Prepričan sem, da če bi kupil 22.000 koles svojim meščanom, namesto da bi denar zapravil za velodrom, bi bil še dolga leta župan. Ne le to, hkrati bi storil veliko za rešitev novomeških prometnih zagat in storil najboljšo potezo za promocijo mesta v svetu, če je slednje seveda sploh kaj pomembno.

Dolenji sicer nismo Kitajci, pa tudi Nizozemci ali Danci ne, ki jih svet pozna kot kolesarske dežele. Še najmanj smo jim podobni prav v tem. Če je tam na severu Evrope kolesar tako rekoč bog, je pri nas kvečjemu ovca. Tu je bog avtomobilist. Marsikje v razvitem svetu se predvsem politiki, pa tudi gospodarstveniki, radi vozijo s kolesi in si s tem višajo ugled ter so zgled ostalim meščanom. Pri nas pa si občinarji raje z rampo zagradijo parkirne prostore za svoje avtomobile, ker s kakšnim drugim prevoznim sredstvom na delo pač ne prihajajo. Če v tujini gospodarstveniki zaposlene navajajo, tako rekoč silijo v uporabo kolesa za prevoz na delo ali pa vsaj v uporabo javnih prevoznih sredstev, pa zaposlenim pri nas raje gradijo parkirne hiše in brezkončna parkirišča. Če v naših kolesarskih trgovinah iščete tovrstno kolo, prikolico za kolo ali pelerino za na kolo, te v glavnem debelo gledajo in celo ne vedo, da kaj takega sploh obstaja. Pri nas časopis in reklame dostavljajo z avtomobili, še mojemu psu gredo na živce, v tujini to delajo lepo potihoma na kolesih. Naj bo teh nevhvaležnih primerjav z razvitim svetom raje dovolj.

Včeraj sem se peljal skozi mesto in srečal tri kolesarje ter stotine avtomobilov. To pove dovolj. Sicer pa bi si lahko mislil, da v deželi, kjer imajo v družinah neredko v lasti več avtomobilov kot koles, niti ne more biti drugače. Morda nam bo pa župan namesto kolesarskega dirkališča le kupil kolesa? Ne bi bilo neumno.

TOMAŽ LEVIČAR
Novo mesto

Slavili 100-letnico gasilstva

Antonija Jereb darovala za prapor

LOŠKI POTOK - V nedeljo, 12. julija, se je v Loškem Potoku na Hribu zbrala velika množica uniformiranih gasilcev, ki so se udeležili slavnostnega mimohoda in proslave ob častitljivi stoletnici, saj so 1898. leta ustanovili PGD Loški Potok, ki se je takrat imenoval požarna bramba.

To seveda ni bila samo proslava samo društva Hrib, pač pa tudi preostalih treh, ki delujejo v KS Loški Potok in so v različnih časovnih obdobjih nastala prav iz tega prvega, matičnega društva. Sedaj so združeni v OGZ Loški Potok, vključno s Podpresko in Travo iz KS Draga. Slavnostni govornik je bil dr. Peter Rus, predsednik Sveta občine, ki je bila pokrovitelj prireditve. Razvili so nov društveni prapor, za katerega je denar v celoti darovala Antonija Jereb s Hriba 82, potoški župnik g. Franc Vidmar pa je prapor blagoslovil.

Ob tej priložnosti je bil prebran kronološki zapis o nastanku in delovanju društva, ki je bil, zlasti za prvih 30 let, popolna neznanica. Nekaj tega so pred nedavnim odkrili v Arhivu Slovenije, tako da so sedaj znani tudi ustanovitelji. Ob ustanovitvi je društvo spadalo v sodni okraj Lož, petnajst let pozneje pa v Župo kočevske, kateri je načeloval Ignacij Merhar iz Prigorice pri Ribnici, ki je predvsem znan po tem, da je prvi uvedel slovensko poveljevanje in sploh mnogo storil za razvoj gasilstva na tedanjem Kranjskem.

V lepo pripravljenem kulturnem programu so sodelovali mešani pevski zbor Planinskega društva, recitatorji, učenci glasbene šole in nepogrešljiva ribniška godba.

A. KOŠMERL

Podpiram slovenska imena

Ob številnih voznjakh v Ljubljano sem vedno, ko sem se peljala mimo kraja Velike Lese, razmišljala o izstopajočem imenu "River adventure".

res". To je namreč velik napis ob cesti, ki usmerja obiskovalce k izposojevalnici kajakov.

Ob tem se sprašujem, ali imamo res tako malo slovenskih imen, da potrebujemo tuja? Ali pa so slovenski napisi preveč preprosti in manjvredni? Pa tudi če izberemo tuje ime, bi Slovenci lahko dobili dobrodošlico v slovenskem jeziku. Jeziku, za katerega so se borili naši veliki zgodovinski možje, jeziku, ki so nam ga učitelji vcepljali v glave že od 1. razreda dalje in se konec koncev z njim sporazumevamo.

Naše kraje res obiščejo tuji popotniki, a še zdaleč od tujcev ni največ Angležev, ampak so turistov iz sosednjih držav. Največ pa se po cesti peljejo in te kraje obiščejo Slovenci; tisti gostje in obiskovalci, ki, sodeč po tujem imenu, niso toliko vredni kot Angleži in ne zaslužijo dobrodošlice v slovenskem jeziku.

Nič nimam proti izposoji kajakov, imam pa lahkoproti imenu, ker smo slovenski obiskovalci vredni dobrodošlice v svojem jeziku. Jeziku, na katerega smo ponosni. Vsaj nekateri!

ANDREJA JERNEJČIČ

"Asja" razočarala

V soboto, 4. julija, je bil najin poročni dan, toda zaradi neprijetnega dogodka pri Foto Asji nama bo ostal tudi v malo drugačnem spominu.

Seveda sva s tega dogodka želela imeti dobre profesionalne fotografije, zato sva se že približno deset dni pred datumom poroke oglasila v njihovi poslovalnici na Glavnem trgu ter se naročila za "najino soboto". Zmenili smo se, da se pridemo s svati fotografirat med 15.30 in 16. uro in dejali so, da nas bodo zagotovo čakali. Zal ni bilo tako.

Ko smo prišli, nas je na vratih presenetil napis "sveže prepletkano", bilo je zaklenjeno in po 40-minutnem čakanju še vedno nikogar. Med vztrajnim čakanjem je eden izmed svatov po mobitelu poklical "Asjo" domov, toda nihče ni dvignil slušalke. Tako smo okrog pol peto popoldne razočarani odšli naprej, slikali pa so naju le najini sorodniki.

Misliva, da si nihče ne sme dovoliti takega odnosa do strank, sploh pa sva jezna, ker veva, da se jim to ni zgodilo prvič. Naj ne obljublja, če ne mislijo priti! Pri njih se še nisva oglasila, ker sva odšla na medene tedne, a popraviti se ne da, prepriati se, pa tudi nima smisla.

ALENKA IN JANKO KOVAČIČ
Golobinjek pri Mirni Peči

VESELE IN ANGLEŠKE POČITNICE

DOLENJSKE TOPLICE - Preteklo nedeljo popoldan so se v Taboru mladih v Dolenjskih Toplicah pričele edinstvene počitnice za osnovnošolce in dijake iz vse Slovenije. Teden trajajočega tabora se je udeležilo 123 mladih in njihovih mentorjev, ki so prišli iz 45 slovenskih mest. "Slovenijo v malem" je že peto leto zapored organizirala Občinska zveza prijateljev mladine Novo mesto. Letos so organizatorji zaradi pomanjkanja prostih terminov v tem taboru združili "vesele" in "angleške počitnice". Tabor se je tako kot prejšnja leta spremenil v London. Mladim udeležencem tabora so pri angleščini pomagali študentje iz Ljubljane in Novega mesta ter Samuel Willcocks, pravi Anglež iz Londona. Okrog 30 otrok iz Nove Gorice pa je preživljalo počitnice v neangleških skupinah.

V Žužemberku lahko tudi prespite

Na voljo je 14 ležišč

ŽUŽEMBERK - Kljub neokrenjeni naravi, ki si jo obiskovalci lahko ogledajo v središču Suhe krajine, se kraj dolgo ni mogel pohvaliti niti z eno sobo, kjer bi popotniki lahko prespali. Zato je toliko bolj vzpodbudno, da se turistična kmetija Koren poleg gostinstva lahko pohvali tudi s prenočitveno ponudbo. Izbirate lahko med šestimi sodobno opremljenimi sobami, vsaka ima svojo kopalnico, in apartmajem. Skupno je kar 14 ležišč.

Tako so v aprilu v Žužemberku prespali bolj prehodni gostje, predvsem avstrijski in italijanski ribiči, med poletjem pa se turistična kmetija lahko pohvali kar s 70 odstotno zasedenostjo. Poletni obiskovalci so Slovenci, Čehi, Francozi in Nemci. "Predvsem otroci Nizozemcev in Francozov prav radi dan preživijo z nami na njivi ali pa hranijo živali v hlevu," so povedali pri Korenovih.

Sicer pa je kmetija znana po dobri hrani, sami delajo pašeto, ribje namaze in mlečne izdelke. Mama Jožica priporoča skutne namaze, štruklje vsch vrst, žlindre in zavitke.

A. JERNEJČIČ

Poleg gostinskega dela turistične kmetije Koren stoji velika hiša, v kateri lahko prespi kar 14 obiskovalcev. (Foto: A. J.)

NOVA POMEMBNA PRIDOBITEV - Gasilci, donatorji in člani turističnega društva Suha krajina skupaj z novo visokotlačno brizgalno. (Foto: S. M.)

Ob jubileju nova brizgalna

110 let gasilstva v Žužemberku - Gasilci iz celotnega sektorja so se v soboto zbrali na praznovanju

ŽUŽEMBERK - Pred 110. leti, leta 1888, so v Žužemberku med prvimi v dolini Krke ustanovili "Prosto požarno brambo Žužemberk". Najprej so za opremo zgradili shrambo, leta 1938 pa so zgradili nov dom. Pripravljalni odbor, ki so ga sestavljali takratni ugledni možje Franc Koncilja, Jakob Dereani, Josip Rohman in Franz Waland, je sestavil pravila društva. Gasilci so imeli prvi ognjeni krst že prvo leto, ko je gorela hiša Ivana Pljelke. Pomembno vlogo v tedanjem času je imel nadučitelj Franc Koncilja, ki je društvu načeloval do prve svetovne vojne. Vojna je društvu zadala močan udarec, tako da se je kadrovsko okrepilo, ko je vodenje prevzel takratni šolski upravitelj Franc Mrvar in gasilce uspešno vodil do 2. svetovne vojne in tudi med njo. Po vojni je bilo 22 občnih zborov, na katerih so volili predsednika. Kar 27 let je društvo

vodil Janez Gliha. Društvo se je počasi bogatilo tudi z opremo. Letos so člani društva pod vodstvom predsednika Marka Zajca in sektorskega poveljnika Franc Škufce pripravili praznovanje visokega jubileja. Gasilci celotnega sektorja Žužemberk (prostovoljni gasilska društva Ajdovce, Dvor, Reber, Šmihel, Hinje, Križ in Žužemberk) so se v soboto, 19. julija, zbrali na Loki. V kulturnem programu so sodelovali rogisti LD Plešivica, moški pevski zbor in pokrajinske narodne noše turističnega društva Suha krajina. Zbrane so pozdravili Franc Šink z ministrstva za obrambo, poveljnik GZ Novo mesto Alojz Muhič in predsednik KS Žužemberk ter sektorski poveljnik Franc Škufec. Novi pridobitvi - prapor in nova visokotlačna motorna brizgalna - je blagoslovil dekan Franc Povihar. Na prireditvi so najzaslužnejši prejeli priznanja. S. MIRTIL

Obujanje večine partizanskega kurirja

Tabor z nenavadnimi aktivnostmi

PODGOZD PRI DVORU - Na obeh bregovih dolenjske Krke lahko opazimo kar nekaj bolj ali manj zanimivih taborov. Taborniki rodu Srnjak Logatec so zanimivi zaradi neobičajnih aktivnosti, s katerimi so si popestrili bivanje v Suhi krajini.

Tabora se je udeležilo 55 osnovnošolcev in 12 starejših članov, ki so izvedli številne pohode, naravoslovne in kulturne dneve. Bivakirali so v Dolenjskih Toplicah in tako spoznali življenje v naravi. V gozdu so nabirali zelišča in gobe, imeli orientacijo s topografijo, delali splav in čolnarili. Opazovali so tudi sosednje tabornike in jim uspešno ukradli zastavo.

"Posebnost tabora je duhovni razvoj. Zjutraj preberemo zgodbo, šolarji pravljico, starejši odlomek iz del velikih filozofov, nato v polurnem pogovoru najdemo pomen. Čez dan izvajamo rečo nit tega in zvečer ocenimo slabe in dobre strani aktivnosti v tistem dnevu," je povedal starešina tabora Željko Petrušič in

Željko Petrušič

dodal, da so otroci imeli tudi taborniško bralno značko, v okviru katere so prebrali debelejšo in dve tanjši knjigi ter se naučili pesmico. Glede na to so izvedli tudi popoldansko igro, knjige pa so prinesli od doma.

Taborniki so se seznanili z osnovami prve pomoči, težavnost pa so prilagodili starosti. "Zanimiva je tudi večina partizanskega kurirja, ko je tabornik moral biti cel dan tiho in lačen," je dejal Željko Petrušič in z nasmehom dodal: "Lahko je tudi govoril ali jedel, le da ga nismo videli."

ANDREJA JERNEJČIČ

Janezu Banovcu v spomin

Minuli ponedeljek so se v Novem mestu številni nekdanji soborci, prijatelji in znanci poslovlili ob Janeza Banovca, zaslužnega borca za svobodo domovine.

Rodil se je v Tušem Dolu pri Črnomlju 5. februarja 1920 kot kmetov sin, se izučil za čevljarja, delal doma in po malem čevljaril. Med služenjem vojaškega roka ga je zajela vihra druge svetovne vojne in postal je bорец Belokranjskega odreda. Ob ustanovitvi Tomšičeve brigade je bil njen mitraljezec in je bil v bojih večkrat ranjen, samo v letu 1943 trikrat. Po ozdravljenju je postal komandant mesta v Novem mestu, zatem pa z enako dolžnostjo v Starem trgu na Notranjskem. Ob koncu vojne je bil komandant mesta Litije. Za izkazani pogum, zvestobo NOV in predanost OF je prejel deset odlikovanj. Nosil je tudi spomenico iz leta 1941.

Leta 1949 si je ustvaril družino. Invalidsko se je upokojil in si v

Novem mestu postavil družinsko hišo. Z ženo sta imela tri otroke. Bil je aktiven v številnih organizacijah, večkrat tudi predsednik krajevne borčevske organizacije v Kandiji.

Z leti mu je vid močno opadel in postal je stoodstotni invalid, ki je razen tega leta 1981 preživel prvi srčni infarkt, v naslednjih letih pa mu je srce za trenutek zastalo še trikrat. Izčrpan in utrujen je 16. julija v zadnjem boju omrgal.

Ob odprtem grobu se je od zaslužnega pokojnika v imenu Zbora poslovlil predsednik območne borčevske organizacije Ludvik Golob, počastili pa so ga tudi predstavniki drugih organizacij. Vsem, ki so ga poznali, bo Janez Banovec ostal v spominu kot zaveden in pokončen mož, ki je ljubezen do domovine potrdil s svojim življenjem in podarjenjem zdravjem.

T. GOŠNIK

RIBARJENJE - Ob napovedih vremenoslovcev in v poletni pripeki, ki nas res kuha, je nekako odrešila voda, vseh vrst voda. Če so v njej ribe, toliko bolje. Tako verjetno pravijo tudi obiskovalci ribnika pri Zavrztu pri Sevnici, od koder je tudi naša nedeljska fotografija. (Foto: L. M.)

Barboričeva kmetija bo živela naprej

Prometna nesreča, ki se je zgodila v začetku junija letos na magistralni cesti Novo mesto-Obrežje pri Gmajni, je usodno posegla v življenje Barboričevih iz Gorenje vasi pri Šmarjeti. Kmetija je ostala brez gospodarja Jožeta, žena Cvetka je izgubila moža, brez očeta je ostalo šest še mladoletnih otrok: 17-letna Jerneja, 14-letni Štefan, 10-letna Jožica, 9-letni Janez, 7-letna Marjetka in 6-letni Matevž. Jožetova smrt je zelo prizadela tudi njegovo 88-letno mamo, ki živi z njimi. A življenje gre naprej. Cvetka se bo morala poslej sama spopadati s težavami in spraviti otroke h kruhu. Odločiti se bo morala tudi, kako bo vodila kmetijo. V nejeztih trenutkih so ji priskočili na pomoč mnogi dobri ljudje in Cvetka se jim za to najlepše zahvaljuje.

Barboričeva kmetija je velika, svoje zemlje in zemlje v najemu imajo okrog 30 ha. Že od leta 1970 je bila kmetija usmerjena v paitanje mladega goveda. Jože je bil zelo delaven in gospodaren kmet, med prvimi v vasi je imel traktor, v hlevu pa je imel naenkrat tudi po 100 do 120 pitancev, tedaj še zadružnih. "Zadnja leta smo imeli po 60 glav lastne živine, in sicer pitancev, krav dojlj in krav rejnic, pred tremi leti pa smo nabavili tudi prve ovce," pove Cvetka. Sedaj imajo že trop 60-ih ovac. Za ovce so se odločili zato, ker imajo precej pašnikov, ki jih krave težko popasejo. Vse njihove ovce so z rodovnikom, to so jezerko-solčavske-romanovske ovce. To je mesna pasma, ki je skozi celo leto plodna. Barboričevi prodajajo ovce mesarjem in gostincem. "Ker ni pri hiši nobenega odraslega moškega, bom verjetno morala govedo skrbeti. Do konca nameravam spitati še teh 20 glav, kolikor jih imamo sedaj v hlevu," pove Cvetka. Razširiti pa namerava rejo ovce in sicer v tolikšni meri, kolikor jo bodo lahko sami obvla-

dovali. "Pri ovcah mi lahko pomagajo tudi otroci, le za obrezovanje parkljev in striženje bom najela ljudi," pove Cvetka. Poskušali bodo obdelati vsaj polovico sedanjega zemlje, posluževali se bodo tudi storitev strojnega krožka. Pri vsem tem pa se Cvetka zaveda, da bo morala biti ves čas zelo preudarna.

Pokojni Jože Barborič je bil četrtri od šestih otrok, vsi ostali so šli na študij, Jože pa je ostal doma in vodil kmetijo. Cvetka ga je spoznala, ko je bila na tem območju kmetijska pospeševalka. Ljudje so ji povedali, da Jože zelo veliko, celo preveč dela, tako da niti ne vidi, da bi se moral ženiti. Potem pa je naključje naneslo, da mu je kasneje prav ona postala žena. In potem je tudi sama videla, da je mož res zelo delaven. "Zelo veliko je spravil skupaj, predvsem pa je z veseljem gradil hišo, v katero smo se preselili pred osmimi leti, pa otroke je imel zelo rad," pove. Na leto so spravili skupaj tudi po 100 ton sena in še 500 ton silaže ter oddali po 15 do 20 ton pšenice.

Morda si je Jože naložil preveč in tistega junijskega dne zaradi utrujenosti zaspeljal v smrt. Cvetka pravi, da ničesar v življenju ne bo več počela za vsako ceno, rada bi le to, da otroci zrastejo in da se nobeden od njih ne izgubi.

Tako mogočna kmetija ima tudi več gospodarskih poslopij oziroma hlevov, ki pa jih je potrebno prekriti. To delo sedaj čaka Cvetko, ki namerava strehe prekriti prihodnje leto, da bi tako zavarovala poslopja pred propadanjem. Morda bo kasneje, ko odraste, za kmetovanje poprijel kateri od njenih otrok. Ko jim je bilo najhujše, pa so jim priskočili na pomoč številni ljudje. Člani strojnega krožka Krka, katerega ustanovitelj in član je bil tudi pokojni Jože, so s stroji pomagali pri mnogih delih, potem vaščani in krajanji iz cele šmarješke doline. Pomagali so jim tudi učenci in delavci Srednje kmetijske šole iz Novega mesta, kjer je Cvetka zaposlena kot učiteljica poljedelstva, nenazadnje pa tudi udeleženci nedavnega 4. mednarodne-

ga mladinskega tabora v Šmarjeti. "Čeprav niso večji kmečkih opravil, so pokazali veliko pripravljenosti in volje pomagati in tega sem bila zelo vesela," je poudarila Cvetka, ki meni, da mladih, pripravljenih delati, ne smeš nikoli zavrniti. Skratka pomagali so jim vsi, kogar so poprosili za pomoč in Cvetka se jim želi še enkrat zahvaliti.

Sedaj Barboričeve čaka žetev pšenice, spravilo slame, žetev ovsa, spravilo koruze in naslednja košnja. Čeprav Cvetka ne namerava pustiti službe, pa tudi na zemljo ne bo pozabila. Že od nekdaj ima namreč rada obdelano pokrajino, poleg tega bi rada, da bi njeni otroci, ki so do sedaj rastle na kmetiji, na njej rastle še naprej. Ob tako skrbni in preudarni mami bo prav gotovo eden od njih čez leta uspešno prevzel kmetijo, ki jo je zastavil njihov oče.

J. DORNIŽ

BARBORIČEVI PRED HIŠO - Cvetka bo poslej skupaj s svojimi šestimi otroki vodila naprej kmetijo, ki jo je zastavil njen mož Jože. Na fotografiji z mamo Cvetko so najstarejša hči Jerneja, pa Štefan, Janez in Matevž. Jožica in Marjetka pa sta bili v tem času na počitnicah. (Foto: J. D.)

OBKOLPSKE POTI

Peš, s kolesom ali čolnom

Čeprav vsi, ki so se pobliže spoznali z obkolpsko dolino, hvalijo njene lepote, jo prebivalci, zlasti iz bolj odmaknjenih krajev, še vedno zapuščajo. Za preživetje pač niso dovolj le lepote, temveč tudi primerne ceste, vodovod, delovna mesta in še kaj. Da pa bi teji dolini pomagali preživeti ter da bi ljudje ostajali v njej ali se celo vračali v zapuščene domove, so se v podjetju K2M iz Cerovca pri Dolenjskih Toplicah odločili, da bodo na svojevtrsten način privabili obiskovalce v te najjužnejše slovenske kraje.

Pred približno letom dni je komercialist v K2M Jože Majes, ki je že večkrat prehodil, prekolesaril in prečolnaril pot od Osilnice do Metlike, prišel na idejo, da bi pripravili športno-turistično akcijo "Obkolpske poti". Njegov glavni namen je bil, da turistično sezono ob Kolpi, ki je bila doslej omejena le na poletne mesece - če je bilo seveda primerno vreme - podaljšajo skozi vse leto. Od njegove ideje do uresničitve so v K2M potrebovali le leto dni. "Le" tudi zato, ker se mimogrede prikrade v spomin ideja o belokranjski vinski turistični cesti, ki bi lahko skoraj že imela brado, vprašanje pa je, kdaj se bodo ljudje vozili po njej v vseh treh belokranjskih občinah. Kakor koli že, sre-

di letošnjega junija so se prvi obiskovalci že lahko podali po obkolpskih poteh, ki jih je, kot že ime pove, več.

Po besedah direktorja K2M Vida Klančičarja so želeli s tem projektom pritegniti v obkolpsko dolino čim več ljudi, ki ljubijo naravo in rekreacijo. Tako se je lahko na pot, ki se prične v gostilni Kovač v Selih pri Osilnici, odpravite s kolesom, s čolnom ali peš. Kolesarsko pot, ki je dolga 220 kilometrov, lahko prekolesarile v enem dnevu. A to bi uspelo le dobro pripravljenim kolesarjem. Tisti, ki jim ni toliko do rekorda, pač pa bi radi dobro spoznali kraje in njihove prijazne prebivalce, si bodo vzeli za potovanje nekaj dni. Pot namreč vodi od Osilnice po bregovih Kolpe do Metlike, nazaj grede pa pelje skozi Črnomelj, krajinski park Lahinjo do Vinice, pa po bregovih Kolpe skozi Stari trg nazaj v Osilnico. Tudi veslaška pot, dolga 110 kilometrov, se prične v Osilnici in konča v Metliki, organizatorji pa priporočajo, da si za pot po Kolpi bodisi s čolni ali rafti rezervirate pet do sedem dni. Za tiste, ki pa še najbolj zaupajo svojim nogam, so pripravili pešpot, razdeljeno na pripravljen pot, dolga po okrog 15 kilometrov, poimenovali pa so jih osilniška pot, pot na Kozice, sinjevrško-dramelsko pot, adlejška pot in krasinsko-primoška pot.

Spomladi in jeseni. Na ta način želimo spremeniti miselnost turističnih delavcev, zlasti pa gostincev, da ne bodo čakali obiskovalcev zgolj ob koncu tedna ali le poleti, temveč bodo pripravljene na njihov sprejem vse leto," pravi Klančičar. Ob tem ne pozabi pohvaliti osilniške, kočevske, črnomajške in metliške občine, ki so podprle akcijo. Na razumevanje pa so naleteli tudi na Turistični zvezi Slovenije, ministrstvu za malo gospodarstvo in turizem, Centru za promocijo turizma, a tudi pri turističnih društvih v obkolpski dolini.

Seveda udeleženci katere koli od poti ali celo vseh treh za svoj trud ne bodo poplačani zgolj s prelepimi vtisi, prijaznostjo in gostoljubnostjo domačinov, ampak se bodo organizatorji poti spomnili na njih vsako leto tretjo soboto v septembru na zaključni prireditvi. Takrat bodo podelili zlate, srebrne in bronaste medalje, pač glede na to, ali so udeleženci opravili pot trikrat, dvakrat ali enkrat. Tisti, ki bodo petkrat opravili pot, bodo dobili kipec veslača, kolesarja ali pohodnika, za desetkrat opravljeno pot pa zlat obesek. Tisti pa, ki bo z vsako potjo opravil po desetkrat, bo prejel zlati kipec Petra Klepca. Ker je letos bolj malo časa, v K2M ne pričakujejo, da bodo podelili obilo priznanj. Veseli so že, da so ljudje z zadovoljstvom sprejeli obkolpske poti, čeprav se zavedajo, da bodo potrebovali še nekaj časa, da se bodo morebitni udeleženci dobro seznanili z njimi. Vendar s tem v K2M še niso končali s predstavitvijo Kolpe in pokrajine ob njej. Načrtujejo namreč, da bodo čez zimo pripravili katalog o Kolpi, poleg reke pa bodo v njem predstavili še kulturne znamenitosti in prireditve v obkolpski dolini. Katalog naj bi izšel v več jezikih, tako da se bodo z obkolpsko dolino in njenimi značilnostmi lahko seznanili tudi v tujini.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

MODNI KOTIČEK

Moda na dopustu

Aprila začnemo skrbeti za svojo kondicijo, saj pripravljamo telo za poletne avanture. Hodimo v hribe, kolesarimo, tečemo po naravnih poteh, igramo igre z žogo, obiskujemo fitnes in še bi lahko naštevale. In potem pride najpomembnejše. Dopust za odrasle in počitnice za otroke, ki si jih vsi že zelo želimo, predvsem pa zaslužimo kot nagrado za uspešno delovno oziroma šolsko leto.

Eni bodo odpotovali na morje v eksotične kraje na drug konec sveta, drugi malo bližje, nekateri pa se bodo zaradi takšnih ali drugačnih razlogov pretežno zadrževali ob jezerih, rekah ali v toplicah. Kjerkoli že boste, ne zamenjajte svoje oblačilne kulture, ki je vedno lahko pika na "i", tako pri oblikovanju vašega zunanjega videza, kot tudi pri ohranjanju dobrega razpoloženja.

Modo za na plažo sestavlja veliko elementov, ki morajo biti združljivi v opazno celoto. Glede na obliko svojega telesa si izberite lep in predvsem udoben kopalni kostum. To so lahko enodelne kopalke z različno oblikovanim zgornjim delom - prozorni dodatki, pentlice, volzi, ... - in z različnim odprtim izrezom v spodnjem delu - bikini, tango, 'staromodno'. Če želite več porjavlosti tudi na trebuščku, potem bodo prave dvodelne kopalke različnih oblik, barv in vzorcev. Danes je izbira le-teh res tako široka, da se vedno najde za vsakogar nekaj. In tudi modne zapovedi ne omejujejo. Ker pa je običajno plaža oddaljena od vašega bivalnega prostora, potrebujete še kaj za povrhu in seveda obutev. Vrhnje oblačilo prilagodite barvam in vzorcem kopalnega kostuma. Naj bo v svetlejših odtenkih, saj vam bo manj vroče kot v temnejših. To so lahko dolge rute, ki jih ovijete okrog pasu, dolga ali kratka krila, tanke srjace ali majice in kratke hlače. Tkanine so prosojne, tanke in predvsem zračne. Kroji so enostavni in široki, da puščajo slobodno gibanje telesa. K oblačilom izberite lahko in zračno obutev iz naravnih materialov, kot so usnje, lan ali bombaž.

Pomemben je tudi izbor modnih dodatkov. Torbice naj bodo velike, da boste s seboj vzeli vse potrebno - kolekcijo zaščitnih in negovalnih sredstev za pred in po sončenju, brisače, dodatne kopalke in denar. Vedno sledite svoji barvni liniji. Ne pozabite na sončna očala z filtrom UV in pokrivalo, klobuk oziroma kapico, za lepšo celoto pa lahko vzamete še kakšno rutico in nedragocen nakit. Le-ta je lahko oblikovno zelo poseben, velike oblike, žive barve, običajno plastičen ali lesen, še vedno v skladu z oblačili.

JERCA LEGAN

OBISK MLADIH IZ TABORA - Prejšnji teden je v Šmarjeti potekal 4. mednarodni mladinski tabor, mladi prostovoljci so pomagali tudi pri delu na Barboričevi kmetiji. Na fotografiji pa je skupina otrok iz Gorenje vasi, ki je skupaj s prostovoljci pri Barboričevih ustvarjala v likovni delavnici. (Foto: J. D.)

DELO Z OTROKI - Udeleženci mednarodnega mladinskega tabora v Šmarjeti so se preizkusili tudi kot prostovoljci. Na fotografiji ena od skupin, ki je delala z otroki iz Vinice in Orešja pred igriščem v Vinici. Z njimi so bile Barbara iz Novega mesta, ki je bila tudi vodja skupine, pa Mojca iz Šmarjete, Farah iz Sarajeva in Merce iz Katalonije v Španiji. Različni jeziki jih pri delu niso prav nič ovirali. (Foto: J. D.)

PREHODNI DOM

Za tujce že pretesen

Tudi Slovenija se, tako kot Evropa in svet, srečuje z vse večjim pritiskom tujcev, ki želijo priti v našo državo nelegalno, cilj pa so jim običajno druge države. Število prijetih prebežnikov zadnje mesece občutno narašča, vse hujša pa je tudi prostorska stiska v prehodnem domu za tujce, kamor namestijo tiste tuje državljane, ki jih zaradi različnih razlogov ne morejo takoj vrniti v državo, od koder so prišli k nam.

Miro Dovžan

Tako je bilo v prvem polletju letošnjega leta v prehodnem domu za tujce nastanjenih skupaj 3.117 tujcev (dve tretjini v Ljubljani, tretjina pa v izpostavi v Prosenjakovcih), kar pomeni kar 89-odstotno povečanje v primerjavi z enakim obdobjem lani, zato že potekajo aktivnosti za povečanje kapacitet doma. Prostorska stiska, ki je ne občutijo le tujci, pač pa tudi zaposleni, po besedah direktorja doma Mira Dovžana prinaša številne nevšečnosti, od mirnih uporov in vse večje ogroženosti zaposlenih, do številnih socialnih težav, slabšanja higienskih razmer in drugih družbenih nevšečnosti: kraj, poskusov samomorov, klošarjenja, prostitucije, ekshibicionizma...

Na uspešnost dela naše policije kaže podatek, koliko ilegalcev dobijo naši mejni organi vrnjenih od tujih varnostnih organov. Letos so dobili vrnjenih 945 tujcev (naši varnostni organi pa so vrnili 1.476 tujcev), kar pomeni, da slovenska policija prepreči približno dve tretjini vseh ilegalnih pobegov, medtem ko se drugod ta delež giblje le med 20 in 40 odstotki. "Če bi imela slovenska policija boljšo opremo, bi bila lahko še uspešnejša," pravi Komat, ki poudarja, da so slovenski mejni organi že na meji zaradi neizpolnjevanja pogojev za vstop v Slovenijo zavrnil več kot 18 tisoč ljudi, ki so prav tako možni kandidati, ki bi radi izkoristili Slovenijo za prehod.

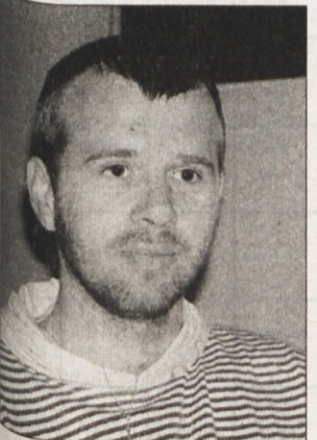
Kot pravi Rajko Komat, sekretar za državno mejo in tujce, se bo število poskusov ilegalnih prehodov še povečevalo, sicer pa so slovenski policisti uspešni pri preprečevanju le-teh. Tako so v prvem polletju letošnjega leta obravnavali 4.436 poskusov ilegalnih prebojev, kar je za dve tretjini več kot v enakem obdobju lani, največ tujcev pa pride iz Madžarske in Hrvaške. Med illegalski prevladujejo Romuni, državljani Zvezne republike Jugoslavije in Makedonci, vse več pa je prebežnikov iz azijskih in afriških držav, ki tu nimajo konzularnih predstavništven in le redki govorijo kakšnega od svetovnih jezikov, ali pa jih nočejo govoriti, zaradi česar je vračanje oteženo.

Sicer pa se je letos v prehodnem domu drenjalo tujcev vseh starosti kar iz 52 držav sveta. Njihovo povprečno bivanje v domu je 11 dni, najdaljši staž pa je imel tujec, ki je v domu bival kar leto in pol. Sicer pa je cena oskrbnega dne za tujca v prehodnem domu 2 tisoč tolarjev na osebo, če pa k osnovnim stroškom prištejemo še stroške za zdravstvo, plače zaposlenih in investicije, se ta cena dvigne na 4.750 tolarjev na dan na osebo. Lani je država domu iz proračuna namenila 270 milijonov tolarjev, letos pa 307 milijonov, a kaže, da bo letalske prevoze vračanja tujcev so na primer porabili 10,5 milijona tolarjev.

T. GAZVODA

PREHODNI DOM ZA TUJCE POKA PO ŠIVIH - Letos je v prehodnem domu za tujce kar 89 odstotkov več tujcev kot v enakem obdobju lani. Razmere postajajo nevzdržne...

Vid Klančičar

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 23. VII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 2.05 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.30 TEDENSKI IZBOR
PACKALČKOV PISANI SVET
9.40 MLADA EVROPA POJE
9.50 DENVER, ris. naniz.
10.15 AFRIŠKE KORENINE, angl. serija, 3/7
11.10 V HRIBIH SE DELA DAN
12.05 J.A.G., amer. naniz., 10/22
13.00 POROČILA
14.10 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
14.40 MIHA POGAČNIK IGRA BACHA, 2. oddaja

15.00 TEDENSKI IZBOR
RAZGLEDI SLOVENSkih VRHOV
15.30 NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 1/6
16.00 ZGODBE RUTH RENDELL, angl. nadalj., 2/14
17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 TEDI
18.00 GLEJTE KAKO RASTEJO
18.20 EVROPSKA TEHNOLOGIJA, franc. dok. serija
18.35 IZZIVI PRIHODNOSTI, amer. dok. serija, 4/22
19.05 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 EMILY Z MESEČEVE DOMAČIJE, kan. naniz., 11/13
21.05 TEDNIK
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.50 NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 2/6
23.20 ZGODBE RUTH RENDELL, angl. nadalj., 3/14
0.10 BRANE RONČEL IZZA ODRA

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Na vasi, dan. naniz., 19/44; 10.25 Pacific Drive, avstral. naniz., 19/130; 10.50 Družinski zdravnik, špan. nadalj., 9/14; 12.05 Koncert K.D.D. GAS; 13.00 Koncert skupine Chateau; 13.50 Naša krajevna skupnost; 14.25 Svet poroča - 14.55 Euronews - 16.15 Samo preko mojega trupla, nem. film - 18.05 Saint Tropez, franc. naniz., 13/39 - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Koncert Tinkare Kovač - 20.55 Oaza, ital. film - 22.20 Na Lentu - Dr. John, oddaja tv Maribor

KANAL A

9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 MacGyver, ponov. - 11.00 Nemo goče, ponov. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Odklop, ponov. - 14.00 Drzni in lepi - 14.30 Oprah show, ponov. - 15.30 Sončni zaliv - 16.00 Družinske vezi, naniz. - 16.30 Cooperjeva družina, naniz. - 17.00 Družinske zadeve, naniz. - 17.30 Nora hiša, naniz. - 18.00 Princ iz Bel Aira, naniz. - 18.30 Oprah show - 19.30 Korak za korakom, naniz. - 20.00 Mesto zločina, naniz. - 21.00 Brez njene privolitve, film - 22.30 Nema priča, naniz. - 23.30 MacGyver, naniz. - 0.30 Nemo goče, naniz. - 1.30 Psi faktor

VAŠ KANAL

14.00 Videostrani - 17.00 Čuček in Rozi - 18.00 Iz produkcije Združenja LTV - 18.30 Avtogalerija - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Litjski mozaik

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.05 Simpsons - 10.30 Rdeči palček (serija) - 11.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 New York (serija) - 12.55 Filmi Jamesa Cagneya - 15.00 Program za mlade - 17.10 Hrvaška kulturna dediščina - 17.45 Živinorejec (serija) - 18.40 Kolo sreče - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Dok. serija - 21.10 Kviz - 22.10 Opazovalnica - 22.35 Oddelek za umore (serija, 1/44) - 23.20 Varuška (angl. film)

HTV 2

15.30 Gospa Eva (film) - 17.00 Frankenbergovi (serija) - 17.50 Risanka - 18.05 Hugo, tv igrice - 18.30 Popolna tujca (hum. serija) - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Kviz - 20.30 Dosjeji X (serija) - 21.40 Scinfeld (hum. serija) - 22.10 Minestrone (ital. film)

PETEK, 24. VII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 2.20 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.30 TEDENSKI IZBOR
GLEJTE KAKO RASTEJO
9.40 LAHKIH NOG NA OKROG
10.20 EVROPSKA TEHNOLOGIJA, franc. dok. serija
10.35 IZZIVI PRIHODNOSTI, amer. dok. serija, 4/22
11.05 4 x 4
11.35 NA VRTU
12.05 EMILY Z MESEČEVE DOMAČIJE, kan. naniz., 11/13
13.00 POROČILA
13.10 MED E IN U
15.00 TEDENSKI IZBOR
NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 2/6
15.30 ZGODBE RUTH RENDELL, nadalj., 3/14

16.20 MOSTOVI
17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 2 + 2 = 4
17.45 PALČEK DAVID, risana serija, 3/12
18.20 IZGUBLJENE CIVILIZACIJE, amer. serija, 5/10
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.00 ZRCALO TEDNA
20.15 MARIJANCA, 2. del
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.50 POLNOČNI KLUB
0.05 NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 3/6
0.35 ZGODBE RUTH RENDELL, angl. nadalj., 4/14

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Na vasi, dan. naniz., 20/44; 10.25 Pacific Drive, avstral. naniz., 20/130; 10.50 Saint Tropez, franc. naniz. - 11.40 Camelot, amer. film - 14.35 Euronews - 16.40 Oaza, ital. film - 18.05 Pasje življenje, amer. naniz., 13/22 - 18.30 Čudežni otrok, amer. naniz., 6/22 - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Nazaj k naravi, amer. film - 21.30 Vinska potovanja, serija, 3/13 - 22.00 Charlotte Sophie Bentinck, nizozem. film - 23.50 Klient, amer. naniz., 3/19

KANAL A

9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 MacGyver, ponov. - 11.00 Nemo goče, ponov. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Lepota telesa, ponov. - 14.00 Drzni in lepi, nadalj. - 14.30 Oprah show, ponov. - 15.30 Sončni zaliv, nadalj. - 16.00 Družinske vezi, naniz. - 16.30 Cooperjeva družina, naniz. - 17.00 Družinske zadeve - 17.30 Nora hiša, naniz. - 18.00 Princ iz Bel Aira - 18.20 Bravo, maestro - 18.30 Oprah show - 19.30 Korak za korakom, naniz. - 20.00 Moj film - 23.30 MacGyver, naniz. - 0.30 Nemo goče, naniz. - 1.30 Dannyjeve zvezde, ponov.

VAŠ KANAL

14.00 Videostrani - 17.00 Najspot - 18.00 Kmetijski razgledi - 18.25 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas - 21.30 Presenečenje z...

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.05 Simpsons - 10.30 Rdeči palček (humor. serija) - 11.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 New York (serija) - 12.55 Filmi Jamesa Cagneya - 15.00 Program za mlade - 17.45 Živinorejec (serija) - 18.40 Kolo sreče - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Prehod čez Velebit (dok. oddaja) - 20.50 Lepa naša - 22.10 Opazovalnica - 22.35 Dobri ljudje - 23.20 Kronika Dubrovnškega letnega festivala - 23.55 Nočna straža: Oddelek za umore (serija); To je fantastično (hum. serija); Sladko maščevanje (amer. film); Sedmi element; Iskalci (amer. film)

HTV 2

15.25 Tv koledar - 15.35 Prihodnost (amer. film) - 17.00 Frankenbergovi - 18.05 Hugo, tv igrice - 18.30 Popolni tujci (hum. serija) - 19.00 Zagrebška panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Zakon L.A. (serija, 9/44) - 21.05 Poročila - 21.20 Nenadoma Susan (hum. serija) - 21.50 The Turnaround (angl. film) - 23.10 Velike skrivnosti 20. stoletja

SOBOTA, 25. VII.

SLOVENIJA 1

7.40 - 2.15 TELETEKST
8.00 ODDAJA ZA OTROKE
ZGODBE IZ ŠKOLJKE
8.30 ČAROBNI ŠOLSKI AVTOBUS, risana naniz.
8.55 ŽIVAHNI SVET IZ ZGODB RICHARDA SCARRYJA, 5/13
9.20 MODRO POLETJE, špan. naniz., 12/37
10.00 DOBRODOŠLI DOMA
10.05 MARIJANCA, 2. del
11.30 KOMORNI ANSAMBEL SLOVENIJE, 1. del
12.05 TEDNIK
13.00 POROČILA
13.10 TEDENSKI IZBOR
MILJ IN VOZLI
13.40 NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 3/6
14.10 ZGODBE RUTH RENDELL, angl. nadalj., 4/14
15.10 ZA SUHCEM, amer. film
17.00 OBZORNIK
17.15 LETNI KONCERT APZ TONE TOMŠIČ, 2. del
17.50 NA VRTU
18.20 VARNI PRED KATASTROFO, amer. dok. oddaja
19.30 RISANKA
19.30 DNEVNIK, ŠPORT
19.55 UTRIP
20.15 MMS - NOVA SCENA 98
21.45 HOMO TURISTICUS
22.05 TRETJE OKO, dok. serija, 9/10
22.40 POROČILA, ŠPORT
23.10 ŽOGIVITEV, amer. film
0.40 ZGODBINA ZMRZAL, amer. film

SLOVENIJA 2

9.25 Zlata šestdeseta - 10.30 Jeklene ptice, angl. naniz. - 11.20 Nazaj k naravi, amer. film - 12.45 Euronews - 17.30 Teniški magazin - 18.00 Kolesarstvo - 19.30 Videoring - 20.00 Med prijatelji, amer. film - 21.40 V vrtincu - 22.15 Sobotna noč

KANAL A

9.00 Kalčopko, ponov. - 10.00 Risanka - 10.30 Mork in Mindy, naniz. - 11.00 Divji divji zahod, naniz. - 12.00 Srečni časi, naniz. - 12.30 Mar-

co, film - 14.00 Remington steele, nadalj. - 15.00 Lepotica in zver, naniz. - 16.00 Družinske vezi, naniz. - 16.30 Izvedenca, film - 18.00 Atlantis - 19.00 Protiudarec, naniz. - 20.00 Kung Fu, naniz. - 21.00 Varuhi časa, naniz. - 22.00 Babilon 5, naniz. - 23.00 Zgodbe iz grobnice, naniz. - 23.30 Petek trinajstega, naniz. - 0.30 Nemo goče, naniz. - 1.30 Atlantis

VAŠ KANAL

14.00 Videostrani - 17.00 Videoboom 40 - 18.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 18.30 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz produkcije združenja LTV - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Najspot

HTV 1

8.35 Program za mladino - 12.00 Poročila - 12.25 Italijanski film - 14.10 Čista resnica - 14.40 Svet hipnoze - 15.05 Fatalne ženske (dok. oddaja) - 15.30 Velike svetovne palače - 16.05 Dr. Quinn - žena vlač (serija) - 17.05 Večer z Muppetki - 19.03 V začetku je bila Beseda - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.25 Ljubezenski napitek št.9 (amer. film) - 22.10 Opazovalnica - 23.00 Nočna straža: Veliki pobeg (film); Jooles v poznih urah; Tajnica (film); Največji uspehi hrvaškega športa

HTV2

10.40 Tv koledar - Živinorejec (serija) - 15.00 Črno belo v barvi - 18.00 Svetovni vidiki (dok. serija) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 32. mednarodna folklor - 21.15 Festival - 23.15 Nesmrtnost na ledu (dok. film) - 0.05 Oprah show

NEDELJA, 26. VII.

SLOVENIJA 1

7.40 - 0.45 TELETEKST
8.00 ŽIV ŽAV
CILIKI KOTIČEK, risanka
8.10 SKRIVNOSTNO ŽIVLJENJE IGRAC, lut. naniz.
8.25 ZVEZDICA, lut. naniz.
8.50 TELERIME
8.55 MODRO POLETJE, špan. naniz., 11/37
9.20 PUSTOLOVŠČINE, naniz., 21/24
9.50 OZARE

VELIKI RUSKI SKLADATELJI

10.20 RIMSKI KORSAKOV
10.40 CAPELLA M. I. GLINKA, ruske narodne pesmi

11.00 DIVJI SVET ŽIVALI, angl. serija, 3/5
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 POMAGAJMO SI
13.00 POROČILA
13.45 MMS - NOVA SCENA 98
15.15 DOLGO POLETJE GEORGEA ADAMS, amer. film
17.00 OBZORNIK
17.15 ALPE JADRAN
17.45 PO DOMAČE
18.40 RAZGLEDI SLOVENSkih VRHOV
19.10 RISANKA
19.20 LOTO
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.00 POLETNI MOST
21.35 SANJE IN RESNIČNOST
22.35 POROČILA, ŠPORT
22.55 TRETJI KAMEN OD SONCA, amer. naniz., 15/20
23.20 BRAMWELL II, angl. nadalj., 8/8

SLOVENIJA 2

9.25 Teater paradiznik - 10.20 V vrtincu - 10.50 Album nekega poletja, nem. film - 12.20 Euronews - 18.00 Kolesarstvo - 19.30 Videoring - 20.00 Naša krajevna skupnost - 20.45 Seks, cenzura in film, amer. dok. oddaja - 21.45 Šport v nedeljo - 22.30 Shake rattle and rock, amer. film

KANAL A

8.30 Kalčopko - 9.30 Risanka - 10.00 Mork in Mindy, naniz. - 10.30 Jeanny, naniz. - 11.00 Atlantis, ponov. - 12.00 Ko zapiha severni veter, film - 13.30 Drzni in lepi, ponov. - 15.15 Bravo maestro, ponov. - 15.30 Vzhodno od raja, nadalj. - 18.00 Miza za pet, naniz. - 19.00 Duh bojevnika, naniz. - 20.00 Tvegan podvig, film - 21.30 Odklop - 22.30 Ples z belim psom, nadalj. - 0.00 Nemo goče, naniz. - 1.00 Cannon, naniz.

VAŠ KANAL

13.00 Videostrani - 16.30 Presenečenje z ... - 17.00 Posnetek dogodka - 18.20 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 20.30 Za uho in oko - 21.00

NAGRADI V GRADAC IN NOVO MESTO

Žreb je izmed reševalcev 27. nagradne križanke izbral **Antona Klepca iz Gradca** in **Dragico Žuro iz Novega mesta**. Klepcu je pripadla denarna nagrada, Žurajeva pa bo za nagrado prejela knjigo. Obema nagrajencema čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 3. avgusta na naslov: **Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom "križanka 29". Ovojnico brez poštna znamke lahko oddate v nabiralnik pri vstopu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 27. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 27. nagradne križanke se brano, v vodoravnih vrsticah, glasi: **SPLAVAR, ARALJA, LEVIRAT, RIBEZ, SA, ANORAK, TROBOJ, RAAB, VADIM, TINTA, OKO, EMANUEL, RIL, TAR, ETIKETA, CANARIS.**

Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi

PONEDELJEK, 27. VII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 0.40 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.30 TEDENSKI IZBOR
DVE IN DVE JE ŠTIRI
9.45 PALČEK DAVID
10.15 IZGUBLJENE CIVILIZACIJE, serija, 5/10
11.05 VARNI PRED KATASTROFO, amer. dok. oddaja
12.00 ALPE JADRAN
12.30 UTRIP
12.45 ZRCALO TEDNA
13.00 POROČILA
13.25 LJUDJE IN ZEMLJA
13.55 SANJE IN RESNIČNOST
14.50 POLETNI MOST
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 RADOVEDNI TAČEK
17.55 ZLATOROG
18.05 ČASOVNI POPOTNIKI, naniz., 7/13
18.30 OTROCI SVETA
19.00-RISANKA
19.10 ŽREBANJE 3 x 3 PLUS 6
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 SAVANNAH, amer. nadalj., 29/34
21.05 DEKLETA Z NASLOVNICE, franc. dok. oddaja
22.00 ODMEVI, UNIVERZITETNI RAZGLEDI, KULTURA, ŠPORT
22.50 FINA GOSPA, angl. naniz., 9/14
23.20 ZGODBE RUTH RANDELL, angl. nadalj., 5/14

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Na vasi, dan. naniz., 21/44; 10.30 Pacific Drive, avstral. naniz., 21/130 - 10.55 Pasje življenje, naniz., 13/22 - 11.15 Čudežni otrok, amer. naniz., 6/22 - 11.40 Šport - 12.10 Vinska potovanja, dok. serija, 3/13 - 13.30 Za suhcem, amer. film - 15.00 Kolesarstvo - 17.30 Pripravljeni, oddaja o slov. vojski - 18.05 Ivanhoe, angl. nadalj., 4/6 - 19.00 Lingo - 19.30 Videoring - 20.00 Studio City - 20.55 Trend, oddaja o modi in vizualni pop kulturi - 21.45 Pomp - 22.40 Brane Rončel izza odra

KANAL A

9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Cannon, ponov. - 11.00 Nemo goče, naniz. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Dannyjeve zvezde - 14.00 Drzni in lepi, naniz. - 14.30 Oprah show - 15.30 Sončni zaliv, nadalj. - 16.00 Družinske vezi, naniz. - 16.30 Cooperjeva družina, naniz. - 17.00 Družinske zadeve, naniz. - 17.30 Nora hiša, naniz. - 18.00 Princ iz Bel Aira, naniz. - 18.30 Oprah show - 19.30 Korak za korakom, naniz. - 20.00 Simpatije, nadalj. - 21.00 Moja dojka, film - 22.30 Lepota telesa - 23.30 Ellen, naniz. - 0.00 Prijatelj v krilu, naniz. - 0.30 Nemo goče, naniz. - 1.30 Cannon, naniz.

VAŠ KANAL

14.00 Videostrani - 17.00 Kača, film - 18.30 Šport - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Zgodovina avtomobilizma - 20.30 Šport - 21.00 Novice - 21.30 Iz produkcije Združenja LTV

TOREK, 28. VII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 2.10 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.30 TEDENSKI IZBOR
RADOVEDNI TAČEK
9.55 ZLATOROG

10.10 ČASOVNI POPOTNIKI, amer. naniz., 7/13
10.30 OTROCI SVETA
11.05 PO DOMAČE
12.05 SAVANNAH, amer. nadalj., 29/34
13.00 POROČILA
14.05 TEDENSKI IZBOR
DEKLETA Z NASLOVNIC, franc. dok. oddaja
15.00 FINA GOSPA, angl. naniz., 9/14
15.30 ZGODBE RUTH RENDELL, angl. nadalj., 5/14
16.20 PRISLUHNI MO TIŠINI
17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 MEJNIKI NARAVOSLOVJA IN TEHNIKE, dok. naniz.
17.45 WAYNOVE DOGODIVŠČINE, avstral. naniz., 10/26
18.15 VELIKE KNJIGE, amer. dok. oddaja, 4/8
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 HROŠČI, angl. naniz., 4/10
21.05 KULTURNO POLETJE
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.50 NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 4/6
23.20 ZGODBE RUTH RENDELL, angl. nadalj., 6/14
0.10 VETER SPREMENB, VETER LJUBEZNI, angl. drama

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Na vasi, dan. naniz., 22/44; 10.30 Pacific Drive, avstral. naniz., 22/130 - 10.50 Ivanhoe, angl. nadalj., 4/6; 11.40 Studio City - 12.35 Sobotna noč - 15.00 Kolesarska dirka - 18.05 Rdeči klic, angl. nadalj., 1/7 - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Osamljeni planet - 20.55 Krvno maščevanje, ital. film - 22.30 Svet poroča

KANAL A

9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Cannon, ponov. - 11.00 Nemo goče, ponov. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Atlantis, ponov. - 14.00 Drzni in lepi, nadalj. - 14.30 Oprah show - 15.30 Sončni zaliv, nadalj. - 16.00 Družinske vezi, naniz. - 16.30 Cooperjeva družina - 17.00 Družinske zadeve, naniz. - 17.30 Nora hiša, naniz. - 18.00 Princ iz Bel Aira, naniz. - 18.30 Oprah show - 19.30 Korak za korakom, naniz. - 20.00 Odklop - 21.00 Atentat, film - 22.30 Svilene sence, naniz. - 23.30 MacGyver, naniz. - 0.30 Nemo goče, naniz. - 1.30 Cannon, naniz.

VAŠ KANAL

14.00 Videostrani - 17.00 Čuček in Rozi - 18.00 Šport - 18.30 Avtogalerija - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Ethan Frome, film - 21.40 Novice - 21.50 Rezerviran čas

SREDA, 29. VII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 2.10 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.30 TEDENSKI IZBOR
MOJA ENCIKLOPEDIJA
9.40 WAYNOVE DOGODIVŠČINE, avstral. nadalj., 10/26
10.05 MEJNIKI NARAVOSLOVJA IN TEHNIKE, nem. dok. naniz.
10.20 VELIKE KNJIGE, amer. dok. oddaja, 4/8
11.10 KULTURNO POLETJE
12.05 HROŠČI, angl. naniz., 4/10
13.00 POROČILA
13.10 TEDENSKI IZBOR
TRETJI KAMEN OD SONCA, amer. naniz., 15/20
13.35 DOLGO POLETJE GEORGEA

ADAMSA, amer. film
15.05 NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 4/6
15.35 ZGODBE RUTH RENDELL, angl. nadalj., 6/14
16.20 OBZORJE DUHA
17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 MODRO POLETJE, špan. naniz., 14/26
18.00 MLADA EVROPA POJE, 6. oddaja
18.20 AFRIŠKE KORENINE, angl. serija
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 J.A.G., amer. naniz., 11/22
21.05 TO ŽIVLJENJE, angl. nadalj., 5/11
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.55 NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 5/6
23.25 ZGODBE RUTH RENDELL, angl. nadalj., 7/14
0.15 Opera, posnetek

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Na vasi, dan. naniz., 23/44; 10.30 Pacific Drive, avstral. naniz., 23/130 - 10.50 Rdeči klic, angl. naniz., 1/7 - 11.40 Pomp - 12.35 Seks, cenzura in film, amer. dok. serija, 2/6 - 13.30 Lov na zakladom, franc. kviz., 2/6 - 15.00 Euronews - 15.55 Kolo sreče, tv igrice - 16.25 Košarka - 17.55 Nogomet - 20.00 Atletika - 22.30 Kolesarska dirka - 23.15 Šestero zgodb, avstral. naniz., 3/6 - 0.15 Lov za zakladom, franc. naniz.

KANAL A

9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 MacGyver, ponov. - 11.00 Nemo goče, ponov. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Dannyjeve zvezde - 14.00 Drzni in lepi, nadalj. - 14.30 Oprah show - 15.30 Sončni zaliv, nadalj. - 16.00 Družinske vezi, naniz. - 16.30 Cooperjeva družina, nan

Zavod je spremenil listo zdravil

Slovenija sodi med največje porabnike zdravil v Evropi - Ta poraba pa se je letos v primerjavi z lanskim letom še povečala - ZZZS sprejel dolgoročne in kratkoročne ukrepe - Na liste cenejša zdravila

NOVO MESTO - Upravni odbor zavoda za zdravstvo zavarovanje Slovenije je na seji 2. julija sprejel spremembe liste zdravil, ki jih krije zdravstveno zavarovanje. Spremembe in dopolnitve liste zdravil so objavljene v Uradnem listu RS št. 50 z dne 10. julija. Spremenjena lista je začela veljati 8 dni po objavi.

Stroški za zdravila iz sredstev zdravstvenega zavarovanja se iz leta v leto povečujejo. To se da delno razložiti s staranjem prebivalstva in čedalje večjim številom kroničnih bolezni ter z razvojem medicinske in farmacevtske znanosti. Tako velike izdatke za zdravila pa povečujejo tudi navade in modeli obnašanja pri predpisovanju in porabi zdravil. Zdravnik, ki zdravi predpiše, tega ne kupuje, zavarovanec kot njegov kupec pa ga v bistvu ne plača. Na eni strani je farmacevtska industrija, ki je v svetu in tudi pri nas med finančno najbolj donosnimi dejavnostmi, na drugi pa zdravstveno varstvo oz. zavarovanje, ki naj bi se obnašalo po načelu javnih financ. Zato vse države na svetu sprejemajo ukrepe, s katerimi skušajo uskladiti ta dva različna pogleda na predpisovanje in porabo zdravil v breme javnih sredstev.

V prvih štirih mesecih letošnjega leta je zavod zabeležil velik porast stroškov za zdravila iz sredstev obveznega in še bolj prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja v primerjavi z istim obdobjem lani. Podatki kažejo, da smo v Sloveniji med največjimi porabniki zdravil v Evropi. Tu pa ne gre samo za finančne probleme,

ampak tudi za vprašanje neželenih, stranskih in škodljivih učinkov prevelike porabe zdravil.

Med prvimi ukrepi, ki jih je sprejel zavod na področju obvladovanja porabe zdravil, je bil dogovor s predstavniki Zdravniške zbornice Slovenije in Slovenskega zdravniškega društva, ki so se zavzeli, da bodo organizirali učne delavnice o predpisovanju zdravil ter poskušali izdelati strokovno doktrino pri predpisovanju zdravil. To so dolgoročni ukrepi, med kratkoročne pa sodi tudi razvrščanje zdravil na liste. Zavod je že leta 1996 sprejel sklep o razvrstitvi zdravil na liste, ki opredeljuje tudi merila za razvrščanje zdravil. Ta merila so zelo podobna ureditvi v večini držav Evropske zveze, in sicer na pozitivno in vmesno listo. Nerazvrščenih zdravil ni mogoče predpisovati v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Cene zdravil na debelo oblikujejo izdelovalci zdravil v Sloveniji, podružnice tujih izdelovalcev zdravil s sedežem v Sloveniji in pravne osebe s sedežem v Sloveniji, ki imajo sklenjeno pogodbo o zastopanju s tujim izdelovalcem zdravil. Merila za oblikovanje cen zdravil sta primerjalna cena zdravil v treh izbranih članicah Evropske skupnosti ter ugotovitve farmakoeonomskih študij. Cene zdravil, oblikovane v skladu z omenjenim pravilnikom, bi morali zavezanci posredovati Uradu za zdravila RS do 30. aprila letos. To pa so posredovali le domači proizvajalci ter nekaj podružnic oz. zastopstev. Podatki kažejo, da so cene določenih uvoženih zdravil v

Sloveniji višje od njihove primerjalne cene v gospodarsko razvitih državah v Evropi. Pri nekaterih zdravilih so cene v Sloveniji celo za 20 do 190 odst. višje kot v zahodni Evropi. Takšne cene in pa nespoštovanja pravilnika o merilih za oblikovanje cen zastopnikov tujih proizvajalcev zdravil je bilo eno izmed vodil strokovni komisiji za razvrstitev zdravil na liste pri ZZZS, ki je predlagala upravnemu odboru zavoda spremembe sklepa o razvrstitvi zdravil na liste. Pri preazvrščanju zdravil na liste je komisija v prvi vrsti upoštevala potrebe zavarovanih oseb. Da bi zavarovanci še naprej imeli vse možnosti zdravljenja z zdravili, je komisija iz vsake farmakodinamske skupine zdravil ohranila na pozitivni listi najmanj eno, v večjih primerih tudi več zdravil. V prvi vrsti je upoštevala kriterije učinkovitosti, pri tem pa je imelo prednost zdravilo z najnižjo ceno. Tudi po teh spremembah so zavarovanim osebam zagotovljena na pozitivni oz. vmesni listi zdravila za vsako bolezensko stanje.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO SLOVENIJE

“Tisti hrast je stara lipa”

Nataša Klinc iz Gradeža pri Turjaku poje pri zboru “Rozamuda” in piše pesmi

TURJAK - Nataša Klinc je članica ženskega pevskega zbora Turjak od njegove ustanovitve. Pri zboru, ki se zdaj imenuje “Rozamuda”, je solo pevka v okviru KUD Marij Kogoj Turjak tudi recitirala in kot igralka nastopala v skecih. Do nedavnega pa nihče ni vedel, da že dobrih deset let piše tudi pesmi, saj je to dobro skrivala.

O njenem pesnikovanju se je razvedelo po naključju pred dvema letoma. Takrat je k njej prišel neki osemletkar in jo prosil, naj mu kaj napiše, ker je mora nekaj povedati v cerkvi. Napisala mu je nekaj vrstic v verzih, nakar se je razvedelo, da pesni. Potem je pisala in brala pesmi za razne praznike, svoj prvi nastop na večji prireditvi pa je imela med koncertom v počastitev 405. obletnice zmage nad Turki pri Sisku, ki je bil pred kratkim na Ahcu. Tista pesem - govorila je o Turkih, Turjačanih in zmagi pri Sisku - je bila kar dobro sprejeta in Nataša je postala v domačem okolju tako rekoč čez noč slavna.

Natašine pesmi navdihujeta predvsem narava in bogata ter slavna zgodovina Turjaka. “Med mojimi pesmimi prevladujejo domoljubne, pa tudi kakšna ljubezenska je vmes,” prizna Nataša, ki se je rodila pred 52 leti v Predstružah v Dobropolju. Njena šibka točka so tudi živali, ki jo imajo rade. Navdušuje se nad sprehodi po gozdu, saj tam dobi največ zamisli za svoje pesmi.

Kulturno društvo Hinje se razvija

Nevesta iz Amerike

HINJE - Kulturno društvo Hinje deluje že dobro leto in šteje 30 članov, katerim se pridružuje še vokalna skupina Prima, ki veliko nastopa na različnih prireditvah.

Branka Škufca

“SPLOH NE BOM VEČ HODU” - V Krškem na Vidmu je zaradi zaprtega križišča pri Podmornici, ki ga obnavljajo, precejšnja zmeda. Pa ne le zaradi avtomobilov, ki iščejo najbližjo pot do cilja. S težavami se ubadajo tudi vozniki, ki pustijo avto na eni strani in se peš odpravijo na drugo stran mosta. Pešcem namreč še vedno ostaja pot prek mostu, ki vzbuja nezaupanje: zaradi table “prehod na lastno odgovornost” in zaradi dotrajanih desk. Bolj pogumni še vedno najdejo prehod prek železniške proge, čeprav so tudi to z ene strani obdali z žico, da o nevarnosti zaradi vlakov ne govorimo. (Foto: T. G.)

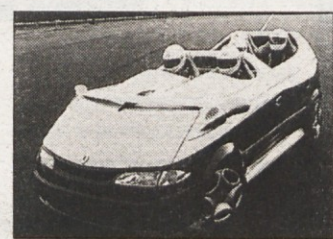
Renaultov križanec Espider

Zanimiv Renaultov prototip, nekakšen Espace zgoraj brez

Ob letošnji dirki “24 ur Le Mansa” je švicarski oblikovalec in inženir Franco Sbarro predstavil Espider, ki je nekakšen križanec med Renaultoma Espace in Spider. Ta nenavadni avto poganja novi Renaultov 2.946-kubični V6 motor s 24 ventili in močjo 194 KM, ki bo kmalu na voljo tudi v serijskem Espaceu.

Tako kot Renault Spider je tudi Espider zgoraj povsem odprt avtomobil. Čeprav ima zelo športen videz, je vseeno jasno prepoznaven kot Espace. Za gornjim robom pokrova motorja je vgrajeno krilce, voznik in sovoznik pa imata pred seboj dve izboklini. Zadaj so trije sedeži, od teh je eden v sredini, zadnja dva pa pomaknjena ob zunanja robova vozila.

Espiderjev športni videz poudarjajo velika odprtina za zrak v prednjem odbijaču, 18-palčna lita platišča z nizkopresečnimi pnevmatikami in široka aerodinamično oblikovana pragova. Zaradi boljših voznih lastnosti na stezi ima Espider še za 14 cm širši kolotek in za 25 mm nižnjo podvožje s posebnimi vzmetmi. Dno

ESPIDER - Prototip Renault Espider je nastal na osnovi Espaca in je nekakšen križanec med tem avtomobilom in Spiderjem.

ima obloženo z aluminijastimi ploščami.

Pred letošnjo dirko v Le Mansu so z Espiderjem po stezi vozili posebne povablence.

BRIGADIRJI

V NOVO GORICO!

Ob 55-letnici 1. kongresa ZSM in 50-letnici graditve Nove Gorice ter proge Sežana-Dutovlje bo 12. septembra 1998 srečanje, na katerega vabijo organizatorji vse nekdanje brigadirje, delegate 1. kongresa ZSM in medvojne ter povojne mladinske aktiviste, ki so bili organizatorji mladinskega prostovoljnega dela. Glede na to, da je tudi z Dolenjske na vseh akcijah sodelovalo veliko brigadirjev, želimo, da se proslave udeležijo v čim večjem številu. Za udeležence bo klub brigadirjev organiziral avtobusni prevoz za približno 1600 tolarjev, v Novi Gorici pa bodo pripravili brigadirski paket za 1000 tolarjev. Prijave, s plačilom stroškov, sprejema območni odbor ZZB NOB Novo mesto do 15. avgusta 1998, Rozmanova 30, vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 12. ure. Za vse informacije lahko pokličete na telefonsko številko 068/325-111.

Za klub brigadirjev
KRISTINA PLUT

Poceni do znanja o turizmu

Vitrin študijski krožek o turizmu na podeželju v Kostelu obiskuje 10 družin

KOSTEL - Vitra, Center za uravnotežen razvoj iz Cerknice, ki v okviru revitalizacijskega projekta Dežela suhe robe združuje 11 občin Notranjske in Dolenjske, je v začetku tega meseca v Kostelu organizirala prvega od desetih študijskih krožkov o turizmu na podeželju.

Gre za enega izmed štirih študijskih krožkov, ki jih je Vitra pripravila za letos ob sofinanciranju Phare in Tacis programa. Poleg krožka Samogradnja SSE, v katerem je sodelovalo tudi nekaj občanov iz Ribnice in je že zaključen, so to še krožki: S kreativnostjo do zaposlitve, Demokracija na lokalni ravni in Komunikacija za turistični razvoj podeželja. Prav za slednjega pa so se odločili v Kostelu, saj tudi tu tako kot v celotnem Obkolpu največ pričakujejo prav od turizma. Krožek je namenjen vsem, ki jih zanima konkretna oblika turizma na podeželju, želijo delati v turizmu in imajo ideje, za jih zaradi pomanjkljivega znanja ne znajo uresničiti.

Krožek bo trajal dva meseca in pol, v tem času pa bo organiziranih deset 3- do 4-urnih srečanj, na katerih se bodo udeleženci seznanili z vsem, kar potrebujejo, da bodo lahko začeli s trženjem svoje turistične priljubljenosti. Obiskali bodo zanimive turistične ponudbe, prisluhnili gostom z izkušnjami v turizmu, spoznali osnove retorike in psihološki profil turistov ter skupaj poiskali poceni, a učinkovite oblike reklamiranja. S pomočjo krožka si bodo zastavili realne osebne in poslovne cilje, pripravili svoj turistični produkt in ob zaključku krožka naredili lasten poslovni načrt, ki ga bodo povezali v skupno ponudbo. Študijski krožek v Kostelu obiskuje 10 družin.

M. L.-S.

MAG. MARJAN SENJUR V LITIJSKI OBČINI

LITJA - Nedavno je litijsko občino obiskal minister za ekonomske odnose in razvoj mag. Marjan Senjur z državnim sekretarjem Radom Klančarjem. Predstavniki občine so ga seznanili s problematiko občine, saj je 60 odst. njenega ozemlja na demografsko ogroženem območju. Občina Litija v letošnjem letu kandidira na razpisu ministrstva s kar štirimi projekti: z dvema cestama (Dole-Gradišče in Vodice-Perovo selo) in dvema vodovodoma (Čateška Gora in Konjšica). Župan pa je pri predstavitvi občine jasno povedal, da se Litija v nobenem primeru na more regijsko povezovati proti Zasavju, ampak samo proti Ljubljani. Minister Senjur se je v okviru svojega obiska v Litiji srečal tudi z direktorji večjih litijskih podjetij, ki so mu predstavili svoja podjetja in težave s katerimi se vsakodnevno srečujejo. Popoldne si je s predstavniki občine ogledal Okrog in Čateško goro, Dole in Gorenje Jelenje ter Konjšico, kraje, ki so najbolj demografsko ogroženi. V teh krajih so izdelani projekti, s katerimi občina sodeluje v razpisu. Ti kraji resnično potrebujejo pomoč, sicer bodo kmalu popolnoma nenaseljeni in zapuščeni.

K. Š.

KORAJ 2-KILOGRAMSKI ORAK - Očitno letošnje vreme jurčkom še kako ustreza, saj iz vseh strani prihajajo novice o dobri letini, tudi z Debenca pri Mirni, kjer je mlkana med orjaki našel Dušan Bevc. “Jurček” je tehtal kar 1,68 kilograma, premer klobuka pa je bil 52 centimetrov. Vsi trije gobani so bili najdeni skupaj, kot da bi tekmovali, kateri bo zrasel večji. (Foto: Janez Janežič)

1941 Društvo izgnancev Slovenije, Krajevna organizacija DIS Čatež ob Savi, v sodelovanju KO DIS občin Krško, Sevnica in Brežice

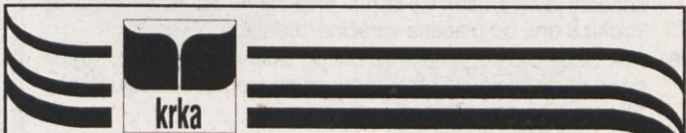
vabi na proslavo ob
20. krajevnem prazniku KS Čatež ob Savi,
posvečenem vrnitvi izgnancev

nedelja, 26. julija 1998

- ob 14. uri bo v čateški cerkvi zahvalna maša zadušnica za izgnance; maševal bo nadškof dr. Alojzij Šuštar
- ob 15.30 odkritje spominskega obeležja posvečenega umrlim izgancem v taboriščih
- ob 16. uri srečanje izgnancev Posavja, Obsotelja in Dolenjske

Slavnostni govornik bo mag. Tone Rop, minister za delo, družino in socialne zadeve.

O problematiki izgnancev bo spregovorila podpredsednica DIS prof. Ivica Žnidaršič. Po kulturnem programu vabimo na družabno srečanje.

M KZ KRKA, z.o.o., PE AGROSERVIS, Knafelčeva 2 Novo mesto, v okviru tradicionalnega sejma, ki bo v nedeljo, 16.7.1998, objavlja javno licitacijo naslednjih rabljenih in poškodovanih vozil.

	Letnik	Izključna cena
1. R-Laguna 2,0 RXE	1995	1,410.000 sit
2. R-19 RT	1994	700.000 sit
3. LADA Niva 1700i	1996	500.000 sit
4. Daewoo Nexia	1998	400.000 sit
5. Opel Astra 1.8i	1992	560.000 sit
6. Nissan Micra 1.0	1996	1,050.000 sit
7. MAN 14.272 šasijski s kabino	1992	3,750.000 sit
8. Prikolica za prevoz vozil PA 4	1991	560.000 sit
9. Prikolica TPV 830 nosil. 830 kg	1993	120.000 sit
10. Stroj za montažo gum	1989	130.000 sit
11. Rezkalno vrtni stroj Metal HVG	1986	1,400.000 sit

Licitacija bo v nedeljo, 26.7.1998, ob 9. uri v prostorih PE Agroservis, Knafelčeva 2 Novo mesto. Ogled vozil bo v petek, 24.7.1998, od 8. do 15. ure ter eno uro pred začetkom licitacije. Vozili pod zap. številko 6 in 7 sta v brezhibnem stanju, brez poškodb. 10 % vplačila sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije. Na izlicitirano vrednost se plača 5 % prometni davek.

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

DDV

DAVEK NA DODANO VREDNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
Ministrstvo za finance

PREDMET OBDAVČITVE

Predmet obdavčitve je obdavčitev končne potrošnje. Davek na dodano vrednost (v nadaljevanju DDV) se torej plačuje od vsakega prometa oziroma nabave blaga in od vsakega prometa storitev, ki se opravi za plačilo. DDV pa se zaračunava tudi ob uvozu blaga.

DDV se torej nanaša na vsakovrstno dejavnost, ki se opravlja v Sloveniji, ne glede na namen in rezultat opravljanja dejavnosti. Dejavnost pa pomeni vsako proizvodno, predelovalno, trgovsko in storitveno dejavnost, vključno s premogovniško, kmetijsko in poklicno dejavnostjo, kot tudi izkoriščanje premoženja in premoženjskih pravic, z namenom pridobivanja dohodkov. DDV pa se ne plačuje od tistega prometa blaga in storitev, za katere je predpisana davčna oprostitve.

Promet blaga

Promet blaga predstavlja vsako dobavo blaga. Za promet blaga šteje promet blaga, opravljen za plačilo, na podlagi odločitve državnega organa oziroma na podlagi zakona, prodaja blaga po pogodbi, na podlagi katere se plača provizija ob nakupu oziroma prodaji blaga, izročitev blaga na podlagi pogodbe o najemu blaga za določeno obdobje oziroma na podlagi prodajne pogodbe z odloženim plačilom, ki določa, da se ob normalnem poteku dogodkov, lastništvo prenese najkasneje ob plačilu zadnjega obroka.

Promet blaga je tudi izročitev novozgrajenih objektov ter prenos stvarnih pravic in deležev na nepremičninah, ki dajejo imetniku lastninsko pravico,

razpolaganje s poslovnimi sredstvi davčnega zavezanca s strani druge osebe, vključno z likvidacijskimi in stečajnim upraviteljem ter skrbnikom. Tudi dobava električne energije, plina ter energije za ogrevanje, zamrzovanje oziroma hlajenje sodi med promet blaga.

Velja opozoriti tudi na dejstvo, da če davčni zavezanec uporabi blago, ki je del njegovih poslovnih sredstev, v zasebne namene ali zasebne namene zaposlenih in ga uporablja torej za druge namene kot za namene opravljanja dejavnosti, se takšna uporaba blaga upošteva kot promet blaga, opravljen za plačilo in sodi v predmet obdavčitve DDV.

Za promet blaga, opravljen za plačilo, šteje tudi, vsako jemanje blaga, ki ga davčni zavezanec proizvede, zgradi, predela, nabavi oziroma uvozi v okviru opravljanja dejavnosti tudi za svojo lastno/zasebno uporabo.

Tudi če davčni zavezanec zadrži blago, za katerega je bil v celoti ali delno odbit vstopni davek po prenehanju opravljanja dejavnosti, se to šteje kot promet blaga, opravljen za plačilo.

DDV se ne zaračunava za promet blaga v primerih brezplačnega dajanja poslovnih vzorcev v razumnih količinah kupcem ali bodočim kupcem in dajanje daril manjših vrednosti v okviru opravljanja dejavnosti (vrednost darila ne sme presegati 2000 SIT). Prav tako se DDV ne obračunava in plačuje pri prenosu podjetja ali dela podjetja, ki predstavlja gospodarsko celoto, na drugega davčnega zavezanca.

Promet storitev

Promet storitev je vsako opravljanje dejavnosti, ki se ne nanaša na promet

blaga oziroma promet zemljišč. Tako DDV dosega večjo administrativno enostavnost, saj se davčno breme ne razlikuje glede na to, ali davčni zavezanec opravlja promet/dobavo blaga oziroma opravlja storitve. Promet storitev pomeni opravljanje, opustitev oziroma dopustitev vsakega dejanja v okviru opravljanja dejavnosti. Za promet storitev šteje tudi prenos, odstopanje, koriščenje in odrekanje avtorskih pravic, patentov, licenc, zaščitnih znakov in drugih premoženjskih pravic, promet storitev na podlagi odločitve državnega organa oziroma na podlagi zakona, uporaba storitev davčnega zavezanca za neposlovne namene (uporaba storitev, ki je del poslovnih sredstev davčnega zavezanca za neposlovne ali zasebne namene zaposlenih oziroma uporaba za druge namene kot za namene opravljanja dejavnosti), promet storitev, ki ga davčni zavezanec opravi brez ali za zmanjšano plačilo za zasebne namene ali za zasebne namene zaposlenih.

Promet blaga preko agentov

Če promet blaga opravlja agent pomeni, da je promet opravila oseba, v imenu katere je promet blaga opravljal agent. Pri tovrstnem prometu DDV pri prometu blaga obračunava dobavitelj in ne agent. Agent obračunava DDV le od plačil za svoje storitve, če ne gre za storitve, za katere je predpisana oprostitve davka na dodano vrednost.

V nadaljevanju: Davčni zavezanci v sistemu DDV

KRKA

KRKA ZDRAVILIŠČA, d. o. o.
NOVO MESTONadvspešno kuharsko zasedbo v Zdravilišču
Dolenjske Toplice želimo še obogatiti s

KUHARJEM

s končano najmanj gostinsko šolo – smer kuhar.

Prednost bodo imeli že izgrajeni kandidati z večletnimi bogatimi praktičnimi izkušnjami in kančkom ustvarjalnega duha.

Prijave z dokazili o strokovni usposobljenosti oddajte najkasneje v 8 dneh na naslov: KRKA, tovarna zdravil, d. d., Novo mesto, Kadrovska služba, Šmarješka cesta 6, 8000 Novo mesto.

Dodatne informacije dobite na telefon: 068/312-566

TOVARNA SLADKORJA, d.d.

VABILO

Spoštovani pridelovalci sladkorne pese!

Vabim vas na sestanke s pridelovalci, ki bodo na naslednjih lokacijah:

- 27.7.1998 ob 9. uri Občina Šentjernej, sejna soba
- ob 11. uri Občina Škocjan, sejna soba
- 29.7.1998 ob 9. uri Center za izobraževanje in kulturo, Trebnje

Na sestanek vabimo tudi nove pridelovalce. V kolikor poznate koga, ki ga pridelovanje sladkorne pese zanima, ga prosim obvestite o sestanku!

Dnevni red:

1. Ukrepi v posevkih v letošnjem letu (cercospora)
2. Priprava na setev v letu 1999
3. Razno

OSNOVNA ŠOLA FRANA METELKA ŠKOCJAN
Škocjan 51, 8275 Škocjan

razpisuje prosta delovna mesta:

- UČITELJA RAZREDNEGA POUKA V ROMSKI FLEKSIBILNI DIFERENCIRANI SKUPINI, za določen čas, s polnim delovnim časom,
- UČITELJA RAZREDNEGA POUKA, za določen čas, s polnim delovnim časom,
- UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA ali SLOVENSKEGA IN ANGLEŠKEGA JEZIKA, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom,
- 2 UČITELJEV ZA DELO V ODDELKIH PODALJŠANEGA BIVANJA, za določen čas, s polnim delovnim časom,
- ČISTILKE, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, določene z zakonom in bodo opravljali poskusno delo 3 mesece.

Nastop dela: 1. september 1998.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 8 dni po objavi razpisa.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v zakonitem roku.

KOVINAR, d.o.o., Podjetje za proizvodnjo strojev
Črnomelj, v stečaju, Belokranjska 34, 8340 Črnomelj, objavlja

JAVNO DRAŽBO,

ki bo 31.7.1998 ob 15. uri v prostorih družbe Kovinar
Črnomelj, Belokranjska cesta št. 34.

Predmet dražbe je oprema za kontrolo delovanja elektromotorjev in delovni pult za najnižjo skupno izključno ceno 250.000,00 SIT, vse po načelu videno-kupljeno; poznejših reklamacij ni.

Javne dražbe se lahko udeležijo vse pravne in fizične osebe, če do 14. ure in 30 minut pred začetkom javne dražbe položijo kavcijo - varščino v višini 20 odst. izključne vrednosti.

Kavcija se uspešnemu kupcu ne vrača, pač pa se upošteva kot kupnina, ostalim pa vrne v roku treh dneh. S plačilom varščine sprejme ponudnik obveznost pristopa k dražbi. V primeru, da sta dva ali več ponudnikov in nihče klub plačani varščini ne draži, se šteje, da so vsi odstopili od dražbe in prodajalec vse varščine zadrži. Kupec plača še ustrezen prometni davek in možne druge stroške. Rok plačila celotnega dela ostale kupnine je 3 dni po javni dražbi, sicer se bo prodaja razveljavila, varščina pa zadržala. Prevzem opreme je možen po plačilu celotne kupnine. Informacije o dražbi in ogled je možen eno uro pred začetkom dražbe oziroma po dogovoru na št. 0609/630-803.

ELEKTRO LJUBLJANA, d.d.
Slovenska c. 58
Ljubljana

Objava javne dražbe za prodajo nepremičnine, ki bo v
prostorih nadzorništva Grosuplje dne 20.8.1998 ob 9. uri

1. Predmet prodaje je zemljišče, k.o. Grosuplje vl. št. 575, parc. št. 1554/2, njiva v izmeri 581 m²

za izključno ceno 5.959.470,00 SIT.

2. Nepremičnina se prodaja po sistemu videno-kupljeno, ogled nepremičnine je možen od 10.8.1998 dalje vsak dan.
3. Na javni dražbi lahko sodeluje pravna in fizična oseba. Dražitelj mora komisiji pred začetkom javne dražbe predložiti izpisek iz registra in pooblastilo, da je pravna oseba oziroma potrdilo o državljanstvu RS, če je fizična oseba, ter potrdilo o plačilu varščine.
4. Dražitelji morajo pred pričetkom dražbe plačati varščino v višini 10 % objavljene izključne cene na žiro račun prodajalca št. 601-90004.
5. Varščino v višini najmanj 10 % izključne cene plačajo dražitelji najkasneje dva dni pred javno dražbo na žiro račun prodajalca s pripisom "Za javno dražbo".
6. Uspelemu dražitelju bo varščina upoštevana v kupnini, ostalim pa bo vrnjena najkasneje v roku 8 dni brez obresti.
7. Pogodba z uspešnim dražiteljem bo sklenjena v 8 dneh po končani javni dražbi. Če uspeši dražitelj ne bo sklenil pogobe v roku 8 dni, bo plačana varščina zadržana.
8. Rok za plačilo kupnine je 30 dni po sklenitvi pogodbe. Kupnina se plača v tolarski protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila.
9. Prometni davek na promet nepremičnin ter druge dajatve in stroške prenosa lastništva plača kupec.
10. Za vse morebitne dodatne informacije v zvezi s tem razpisom se obrnite na Elektro Ljubljana, d.d., Slovenska c. 58, po tel. (061) 131-52-55, na g. Franca Pohlina.

JAVNO PODJETJE

KOMUNALA
NOVO MESTOObvestilo uporabnikom komunalnih storitev
na območju mestne občine Novo mesto,
občine Šentjernej in občine Škocjan, ki niso
priključeni na vodovod JP Komunale Novo mesto

Zaskbljujoče stanje na področju varstva narave v svetovnem merilu smo v naši mladi državi razumeli kot resno opozorilo, da je potrebno temu področju posvetiti čim več pozornosti. V zvezi s tem deluje veliko okoljevarstvenih združb, ki z osveščanjem vseh nas skušajo vplivati na to, da se do okolja obnašamo tako, da nam bo le-to čim bolj prijazno. Razen z osveščanjem je to področje urejeno tudi normativno z zakoni in drugimi pravnimi akti.

Področje varovanja narave, med ostalimi predpisi, ureja tudi Uredba o taksi za obremenjevanje vode (Ur.l. RS 41/95, 44/95 in 8/96). S to uredbo je JP Komunala Novo mesto kot izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja komunalnih voda na območju občin Novo mesto, Šentjernej in Škocjan zavezanec za plačilo takse za odvajanje komunalne vode tudi za tiste uporabnike, ki jih JP Komunala Novo mesto ne oskrbuje z vodo in ki niso priključeni na javno kanalizacijo in imajo greznice. Tem uporabnikom se po uredbi taksa obračunava glede na število prebivalcev v gospodinjstvih in povprečno prabo vode na prebivalca v Republiki Sloveniji (4,5m3/mesec).

Da bi pridobili potrebne podatke za obračun takse za obremenjevanje voda, smo uporabnikom na območju mestne občine Novo mesto, občine Šentjernej in občine Škocjan, ki niso priključeni na naš vodovod, v tem mesecu poslali obrazce za prijavo števila prebivalcev po gospodinjstvih. Vse te uporabnike prosimo, da obrazce izpolnjene vrnejo čim prej na naš naslov oziroma najkasneje do datuma, ki je naveden na obrazcu.

Tri dobre novice. In ena sama cena!

Prišla je nova Mazda 626 Karavan. V serijski opremi ima tako kot 4- in 5-vratne Mazde 626, tudi klimatsko napravo, ABS, 4 zračne blazine, družinsko celico, 3-letno garancijo in še marsikaj. Dobite jo za enako ceno kot katerokoli drugo Mazdo 626 z enako opremo. Izberite svojo Mazdo 626 za samo 2.999.999 tolarjev!

PRI VAŠEM POOBlaščenEM
TRGOVCU Z VOZILI MAZDA

NOVO MESTO:

MSM, tel. (068) 37 29 60

BREŽICE:

BOGO BAUMKIRHER,

tel. (0608) 61 078

ZAGORJE:

AVTOHIŠA KRŽIŠNIK,

tel. (0601) 63 399

LJUBLJANA:

GAMA CENTER, tel. (061) 141 43 38,

GRUDA, tel. (061) 26 82 83,

AMBROŽ LYM, tel. (061) 34 22 58

MARIBOR:

ŠERBINEK, tel. (062) 42 45 00 50

CELJE:

STIGMA 93, tel. (063) 41 12 51

NOVA GORICA:

AUTORENT, tel. (065) 28 460

RADENČ:

MOHOR MM, tel. (069) 65 137

SCOOTER SUZUKI

Cena: 475.000 SIT
Akcija: 360.000 SIT

Pooblaščen trgovec in serviser

AVTOSERVIS MURN

Resslova 4, Novo mesto

☎ 068/24-791

od 8. do 16. ure

DOLENJSKI LIST

Vsak dan ji je prekratek

Zadovoljna 94-letna Roza Lavrih iz Šentlovrenca - Preživela tri vojne in štiri države - Veselje s prapravnukom

ŠENTLOVRENC - Prav gotovo gre verjeti 94-letni Rozi Lavrih, da ji je bilo v življenju večkrat hudo kot dobro, čeprav je pri teh letih še vedno zelo čila, dokaj zdrava, predvsem pa ji ne manjka veselja do življenja. "Smrt je očitno pozabila name in je preskočila moje ime. Ko bo delala inventuro, pa bom prišla na vrsto," se je nasmejala prejšnji teden v krogu svoje družine, ko so skupaj praznovali njen visoki jubilej.

Roza je zgovorna ženska, ampak kot je prav. "Tudi na stara leta ne maram, da bi k meni hodile razne gospe in bi mi z neumnim govorjenjem kradle čas. Rada imam obiske svojih, sicer pa mi je vsak dan prekratek," pove po pravici. Seveda razloži svojo življenjsko zgodbo. Rodila se je v Šentjurju pri Velikem Gabru, se pri dvajsetih poročila v Žubino. Z možem sta bila skupaj 55 let, rodilo pa se jima je sedem otrok: Roza, Jože, Micka, Polde, Pavla, Lojzka in Frenk. Eden je že umrl, ravno tako pa tudi njen soprog, kar je težko prebolela. "Zdaj sem že 19 let vdova. Z možem sva se zelo dobro razumela in se spoštovala. Bil je sosobilikar in je veliko delal po terenu, sama pa sem imela polno dela doma z otroki," je pripovedovala. Bila je izučena šivilja in še pred vojno se je učila kvačkanja. Koliko ljudi je razveselila z lepimi prtički, ki so posebno dragoceno ročno delo! Še danes kvačka in to brez očal. "Ko po zemlji dišiš, ti ni treba več nositi očal," ne more brez svojega humora. Zdravnik ji je predpisal nekaj zdravil, toda ona jih ne jemlje kar tako. "Vedno preberem navodila, kakšne stranske učinke imajo, ker kam bom pa prišla, če

bom uživala vse, kar mi bo kdo rekel!"

Redkokdo se lahko pohvali kot Roza, da je preživela tri vojne: obe svetovni in zadnjo za svobodno Slovenijo, živila pa je tudi v štirih državah: v Avstroogrski, kraljevini Jugoslaviji, Titovi Jugoslaviji in zdaj v Sloveniji. "V vsaki je slabše. Sicer me pa politika ne zanima," je odločna. Pravi, da ji je zdaj najlepše v življenju. Živi pri sinu Frenku in njegovi ženi Marti v Šentlovrencu, kjer so naredili hišo, in prav lepo skrbita zanjo. "Drugače me ne bi bilo več. Pa delo me tudi drži pokonci. Poleg kvačkanja rada prebiram Dolenjski list in sem naročnica že 40 let. Komaj čakam četrtek. Seveda se najprej lotim osmrtnic, pa se ne morem najti med njimi," se nasmeje. Ima tudi svoj televizor, njeno pozornost pa pritegnejo predvsem filmi o živalih.

Ob praznovanju Rozinega rojstnega dne so skupaj z družino natančneje proučili nadaljevanje njene rodbine in ugotovili, da ima že 15 vnukov, 26 pravnukov in celo enega prapravnuka. Ponosna je nanje, saj ji ti pogosto in radi krajšajo stara leta, ki so lahko tudi lepa in pestra. Vsaj če si človek kot Lavričeva Roza.

L. MURN

POPRAVEK

Pri zahvali za pokojnega **Jožeta Noseta iz Gabrja** je pomotoma prišlo do napačne. Žalujemo se zahvaljujemo garbskemu pevskeemu zboru. Za napako se opravičujemo!

SLAVLJENKA V KROGU SVOJIH - "Kako lepše praznovati svoj rojstni dan kot v krogu svojih otrok?" pravi Roza Lavrič (na sliki levo s šopkom rož), ki od prejšnjega tedna šteje že 94 let. (Foto: L. M.)

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je nenadoma zapustil sorodnik

ANTON KOBETIČ

iz Kočevja 11 pri Črnomlju

Hvala vsem, ki ste pokojniku kakorkoli pomagali in ga pospremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo pogrebniemu podjetju Malerič, g. kaplanu, pevcem, rudarjem in govornikom. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

HELENA VAVPIČ

upokojena kuharica Pošte Novo mesto

Od nje smo se poslovili v nedeljo, 19. julija, na pokopališču v Ločni.

POŠTA SLOVENIJE, d.o.o., MARIBOR, POSLOVNA ENOTA NOVO MESTO

PEVCI SLAVJA V BAZILIKI - Nekdanja cerkev v kostanjeviškem samostanu, ki jo tvorijo romanske, gotske in baročne sestavine, služi pa za razstave, koncerte in razne slovesnosti, je bila kot nalašč za koncert mednarodne ekumenske vokalno-instrumentalne skupine Celebrant singers. Veličastno izvajanje cerkvene glasbe ter prevodi v slovenščino in gluhonimim je navdušilo veliko število poslušalcev z vsega Posavja. (Foto: M. Vesel)

NA NOVI LOKACIJI ŠE UGODNEJŠI

TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE, d.o.o.
Ljubljanska c. 89, Novo mesto, tel.: 068/324-442

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage

VIDE ŠUŠTAR

se zahvaljujemo vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali in nam izrekli sožalje.

Vsi njeni

V SPOMIN

21. julija mineva eno leto, odkar nas je zapustil

ROMAN ŠUŠTARŠIČ

iz Meniške vasi

Hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prižigate sveče.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 92. letu nas je po težki bolezni zapustila draga mama, stara mama in babica

MARIJA GOLOBIČ

s Pribišja pri Rožnem Dolu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje, vence in sveče, zdravnikom ZD Črnomelj za lajšanje bolečin, g. Hitiju za organizacijo pogreba, pevkam in OOB za podarjen venec. Hvala govornikom Smrekarju in Murnu. Posebna zahvala pa g. kaplanu za lepo opravljen obred.

Žalujemo: vsi njeni

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

☎ 068/323-193

mobitel: 0609/625-585

0609/615-239

delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo.

Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedi, brat in stric

VLADIMIR KOS

Cerovci 8

Ob izgubi se iskreno zahvaljujemo vaščanom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, izraze sožalja in številno spremstvo pokojnega na zadnji poti. Zahvaljujemo se g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete pesmi, za zaigrano Tišino ter pogrebni službi Oklešen. Hvala vsem, ki ste našega očeta imeli radi in ga pospremili k večnemu počitku.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Polje, kdo bo tebe ljubil,
kadar bom jaz v grobu spal?

Ob boleči izgubi sina, brata in strica

JOŽETA ANDOLŠKA

1932 - 1998

s Kukenberka

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in znancem, ki ste pokojnega spoštovali in pospremili na zadnji poti, mu poklonili cvetje in sveče. Zahvala tudi g. župniku, pevcem in Društvu upokojencev.

Vsi njegovi
Šentlovrenc, Ljubljana

V SPOMIN

Pomlad se na zemljo vrne,
petje slavcev se zbudi,
v cvetje zemlja se razgrne,
zate pa pomladi ni.
(Simon Jenko)

25. julija minevata dve leti, odkar nas je za vedno zapustil

FRANCE NOVAK

iz Jagodnika

Hvala vsem, ki z lepo mislijo stojite ob njegovem grobu, prižigate sveče in se ga spominjate.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Tolažba ena nas krepi,
da snidemo se v večnosti.

Ravno na njen 60. rojstni dan smo se poslovili od naše drage žene, mame, stare mame, tašče, sestre in tete

MARIJE ANTONČIČ, roj. Švirt

iz Gor. Kronovega 4

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in za sv. maše ter pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo sodelavcem Krke-KPS, oddelek varovanja, in Internemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto. Hvala duhovniku za lepo opravljen obred in pogrebni službi Oklešen.

Žalujemo: vsi, ki smo jo imeli radi

tedenski koledar

Četrtek, 23. julija - **Branislav**
Petek, 24. julija - **Kristina**
Sobota, 25. julija - **Jakob**
Nedelja, 26. julija - **Ana**
ponedeljek, 27. julija - **Sergij**
Torek, 28. julija - **Zmago**
Sreda, 29. julija - **Marta**

LUNINE MENE
23. julija ob 15.44 - mlaj

kino

BREŽICE: 23. in 24. (ob 19. uri) črna komedija Džankiji. Od 23. do 27. (ob 21. uri) akcijski triler Rdeči kot. Od 25. do 27. (ob 19. uri) romantična komedija Želim si te. 29. (ob 21. uri) akcijski film Ognjeno obzorje.

ČRNOMELJ: 23.7. (ob 10.30) ameriška komedija George iz džungle. 24. in 25.7. (ob 21. uri) ameriška psihološka kriminalna Merkurjev srd. 26.7. (ob 21. uri) ameriška kriminalna Ognjeno obzorje.

film

• **MOŽ, KI JE PREMALO VEDEL,** komedija (Teh Man Who Know Too Little, ZDA, 1997, režija: Jon Amiel)

Mož, ki premalo ve, je Bill Murray, igralec z nedolžnim, idiotskim obrazom, kot nalašč primernim za komedijo. Da je tip komedijant par excellence, ga izdajajo tudi po slovansko velike ličnosti, rahlo upadle, in živahne očke. Tudi njegova hoja je debila, okorna in počasna. Seveda je na moč neroden.

Murray je soliden komik, resda pa je bolj uspešen v komedijah lahkotnejšega značaja, torej v situacijskih in manj karakternih. Okej, igralec je kar pravišen, kaj pa zgodba? Ni slaba, toda prav nič posebnega ni. Mož, ki je premalo vedel je namreč klasična repriza špijunske komedije. Saj veste, v svetu državnih ali mafijskih skrivnosti se pojavi kret, ki "ne nedolžen ne kriv" naredi popolno zgago. V tej zmedbi največkrat pade kakšna vlada ali minister, sesuvajo se hiše, prihaja do neverjetnih prometnih zamaškov, razdorov med prijatelji, grdi in hudobni fantje pa na koncu vedno nasrkajo, ne da bi to zgagar sploh hotel. Stvari mu pac kar "ratajo", po nekakšnem principu: manj vem, več postorim.

Murray, zakotni videotekar z igalskimi ambicijami, pride iz

DOBREPOLJE: 26.7. (ob 15. uri in 20.30) ameriška drama Dobrodošli v Sarajevu.

GROSUPLJE: 24.7. (ob 20. uri) ameriška drama Dobrodošli v Sarajevu.

KOSTANJEVICA: 25.7. (ob 20. uri) ljubljenska drama Titanik.

KRŠKO: 23.7. (ob 18. uri) in 24.7. (ob 20. uri) triler Divje strasti. 25.7. (ob 20. uri) in 26.7. (ob 18. uri) akcijski triler Zadnji udarec.

METLIKA: 24.7. (ob 21. uri) ameriška kriminalna Ognjeno obzorje. 26.7. (ob 19. in 21. uri) ameriška psihološka kriminalna Merkurjev srd. 29.7. (ob 10. uri) ameriška komedija Može v črnem.

NOVO MESTO: Od 23. do 29.7. (ob 19.30) komedija PC - pasji detektiv. Od 23. do 29.7. (ob 21. uri) glasbena komedija Spice Girl.

RIBNICA: 25.7. (ob 22. uri) ameriška drama Dobrodošli v Sarajevu.

ŠENTJERNEJ: 24.7. (ob 20. uri) ljubljenska drama Titanik.

VELIKE LAŠČE: 25.7. (ob 20. uri) ameriška drama Dobrodošli v Sarajevu.

ZDA v London obiskat pametnega in lepega brata bankirja. Ker je braco ravno sredi soareje s svojimi partnerji, se ga ekspresno znebi z vstopnico za "gledališče življenja". Toda namesto najetega morilca se v telefonski govorilnici, kjer naj bi dobil navodila za interaktivno gledališko prestavo, javi on, in spektakel se začne. Murray zmeša štrene zlobnežema, šefoma ruskih in britanskih obveščevalcev, ki kujeta atentat pred podpisom prijateljskega sporazuma med premieroma Rusije in Velike Britanije. Jasno, vse z namenom, da bi se tako spet začelo dobro staro obdobje hladne vojne. Sta pač predstavnika starih sil, ki se v novih razmerah ne znajdet.

Murray pa mimogrede pomotoma odstrani plačanca, ustrahuje vse živo, zapeljuje mačke, o katerih je lahko le sanjal, in z mini morisom šiba po Londonu pred policajevim nosom. Vse si upa, ker nič ne ve. Ignoranca ga naredi za junaka, ki se ga zbojita celo stratega mednarodne katastrofe. Seveda pride na kraj bodočega pogroma v zadnjem trenutku in seveda se tudi tam zgodi, da vsako njegovo čisto naključno dejanje nasprotna stran razume kot grožnjo profesionalca.

Prva izmed ne tako redkih zabodice te minorne štosarije je že ta, da se plačanec, ki ima na voljo tobaknico z GSM telefonom, s svojim delodajalcem pogovarja preko telefonske govorilnice. Kaj se za zagon zgodbe res ni dalo izmisliti kaj manj prozorno nesprejemljivega?

TOMAŽ BRATOŽ

PGD Ždinja vas
in okrepčevalnica Pri Darinki prireja

veliko vrtno veselico
v soboto, 25.7.98, ob 17. uri
pri Gasilskem domu v Ždinji vasi.
Za zabavo bodo poskrbeli
Andrej Šifrer, ansambel SMM in
do jutranjih ur Mladi Dolenjci.

Lekše instalacije

Šolska 16, Otočec

Zaposlimo:

- instalaterja toplovodnih naprav (ali vodoinstalaterja)
- elektroinstalaterja

Ponudbe na gopnji naslov ali mobilni: 0609/616085.

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke 210 tolarjev; naročnina za 2. polletje 5.330 tolarjev; za upokojece 4.797 tolarjev; letna naročnina 10.400 tolarjev, za upokojece 9.360 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 20.800 tolarjev; za tujino letno 130 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.

OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.800 tolarjev (v barvi 2.900 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 5.800 tolarjev); za razpise, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.800 tolarjev za 1 cm v stolpcu.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglaš in osmrtnice 324-006. Telefaks: (068)322-898.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana.

RADIATORJE izdelujemo in montiramo. Cena radiatorja 1000/600 je 8.800 SIT. Možnost obročnega odplačevanja. Tel. 068/65-407.

KMETIJSKI STROJI

TRAKTOR FERGUSON 39, letnik 1985, in Fiat, letnik 1968, 4x4, prodam. ☎ (068) 344-068 ali (041) 633-892. 2855

NAKLADALNO PRIKOLICO Pionir 22 in kombajn Class, 2.70 m, prodam. ☎ (068) 69-245. 2901

TRAKTOR UNIVERZAL 445 DTC, 310 delovnih ur, ali Zetor 7711, 400 delovnih ur, lepo ohranjena, prodam. ☎ (068) 324-579. 2903

KUPIM

OTROŠKI avtosed, rabljen, kupim. ☎ (068) 20-429. 2870

MOTORNA VOZILA

DEUTZ 4006, letnik 1974, 4170 ur, prodam za 700.000 SIT. ☎ (068) 58-081. 2856

JUGO KORAL 45, bele barve, letnik 1983, prevoženih 63.000 km, prodam. ☎ (068) 27-892. 2864

BX, letnik 1983, ugodno prodam. ☎ (068) 75-627. 2873

R 4 GTL, letnik 1988, brezhiben, nove gume, radio, prodam. ☎ (068) 75-465. 2887

FORD MONDEO 1.6 i CLX, letnik 11/94, temno modre barve, prevoženih 54.000 km, garažiran, prvi lastnik, prodam za 1.630.000 SIT. ☎ (068) 51-135. 2898

GOLF JGL, letnik 1982, rdeč, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068) 27-693. 2905

KADETT 1.3 S, letnik 1989, 98.000 km, 5V, moder, obratomer, zelo ohranjen, prodam. ☎ (068) 42-764, po 18. uri. 2908

JUGO 55, letnik 1989, prodam. ☎ (068) 41-149. 2918

FIAT TIPO 1.6 SX e.i., prva registracija 1994, prodam. ☎ (068) 28-456, popoldan. 2921

FORD ESCORT, letnik 1990, 90.000 km, izjemno ohranjen, prvi lastnik, garažiran, 5V, dodatna oprema, prodam. ☎ (068) 22-249. 2929

VW CADDY combi, letnik 1996, zastekljen, 25.000 km, registriran do 6/99, prvi lastnik, prodam. ☎ (068) 321-795 ali (0609) 639-104. 2934

BMW 316 i, letnik 1992, prevoženih 70.000 km, prodam. ☎ (068) 341-213. 2858

FIAT DUNA letnik 1990, sive kovinske barve, registriran za eno leto, prodam. ☎ (068) 79-732. 2878

GOLF JXD, letnik 1986, 125.000 km, odlično ohranjen, prodam. ☎ (068) 324-681. 2859

126 P letnik 1992, registriran do 6/99, prevoženih 39.000 km, dobro ohranjen. Informacije po 15. uri. ☎ (068) 68-706. 2877

OPEL KADETT 1.3 S, letnik 1989, kovinsko siv, prodam za 600.000 SIT. ☎ (0608) 70-269. 2894

JUGO KORAL 45, letnik 1990, prevoženih 55.000 km, dobro ohranjen, registriran do 2/1990. ☎ (068) 22-223. 2880

GOLF 1.3 B, letnik 1991, kovinsko zelen, prodam. ☎ (068) 81-294. 2871

AKCIJA SUZUKI BRILJANT

SWIFT

že od 1.400.000 tolarjev

BALENO

že od 1.900.000 tolarjev

SAMURAI

že od 2.000.000 tolarjev

VITARA

že od 2.800.000 tolarjev

• Dragoceno darilo za vso družino

• moped Tomos

• bogata oprema

• 3-letna garancija

• ugoden kredit

1 - 5 let TOM + 5,5 %

• ugoden leasing

s preostankom vrednosti

Pooblaščen trgovec in serviser

AVTOSERVIS MURN

Resslova 4, Novo mesto

☎ 068/24-791

od 8. do 16. ure

R 4, letnik 12/90, lepo ohranjen, rdeč, prodam. ☎ (068) 42-115. 2920

GOLF EVROPA 1.4, letnik 1994, registriran do 15.7.1999, prodam. Dominič, Šmarješke Toplice 142. 2874

POSEST

NAPRODAJ je objekt za poslovno dejavnost najboljšemu ponudniku z začetno ceno 20.680.000 SIT (220.000 DEM). Lokacija objekta je v Črnomlju poleg hotela Lahinja (bivša policijska postaja), oddaljen od železniške postaje cca 200 m. Ponudbe posreduje v zaprti kuverti na naslov: Prodaja objekta Skubic in solastniki, pošto ležeče, 8340 Črnomelj, do 31.8.1998. Informacije v zvezi z ogledom dobite na ☎ (068) 51-245 ali (0609) 638-105. 2868

V CENTRU Črnomlja, na Kolodvorski 8 (nasproti blagovnice Dolenjka), je napredna hiša s pripadajočimi objekti najboljšemu ponudniku, z začetno ceno 19.700.000 SIT (210.000 DEM). Ponudbe v pisni obliki posreduje na podjetje PAMM-SAN, d.o.o., Litiska 52, 1000 Ljubljana, do 10.8.1998. Informacije v zvezi s prodajo in ogledom dobite na ☎ (041) 706-613. 2869

PARCELO 6388 m², škocjan na Dolenjskem, 875 m² je zazidljivo, prodam. ☎ (061) 483-564. 2872

MLIN ali žago, manjši, lahko podrt, za atele, kupimo. ☎ (061) 485-930. 2884

POSESTVO v izmeri 10 ha (njive za vinograd) in vikend ob javni poti, do glavne ceste 400 m, prodam. Na parcelah sta elektrika in vodovod (skoraj na vsaki parceli). Lokacija: Planina pri Raki. ☎ (068) 42-601. 2917

V KRMELJU prodam novo hišo, delno opremljeno, primerno tudi za obrtništvo. ☎ (0608) 84-552. 2932

VIKEND HIŠO in zemljo nad Krko, blizu Dolenjskih Toplic, prodam. ☎ (068) 65-208. 2932

PREKLICI

SILVA TEKAVEC prepovedujem vsako razprodajo premečnih s kmetije Dobje 1, Dole pri Litiji. 2912

PRODAJ

POHORSKI KAMEN škrljavec, različnih barv, prodajamo in polagamo. Možna dostava. ☎ (063) 762-433. 2135

SLAMO, balirano, pšenično, na njivi ali z dostavo, prodam. ☎ (062) 764-386, (041) 678-386 ali (0609) 611-819. 2657

OPAŽ, smrekov, suh, z dostavo, II. klasa 540 SIT, I. klasa 720 SIT, in talni pod po 1250 SIT prodajamo. ☎ (063) 451-082. 2826

POHORSKI ŠKRILJAVEC, naraven; različnih barv in debelin prodajamo. Nudimo polaganje kamna in prevoz! ☎ in fax: (063) 754-003 ali (041) 621-478. 2866

STENSKI OPAŽ, brune, ostrejša, late, talni pod in rezan les prodajamo. Nudimo prevoz! ☎ in fax: (063) 754-003 ali (041) 621-478. 2866

OVES in balirano ovseno slamo prodam. ☎ (068) 73-555, po 22. uri. 2888

120 KOM. NOVIH salonitnih plošč, 8-valnih, ugodno prodam. ☎ (068) 28-589. 2933

KAMPŠOTOR hidravlični za avto, 2 kolese, 5 in 10 prestav, s kompletno kamp opremo (torbe, šotor (4 kg) itd.) prodam. Šemčič, ☎ (041) 748-474. 2911

ČOLN ELAN 402, motor Tomos, 18 KM, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068) 321-795 ali (0609) 639-104. 2933

VODNI SKUTER Bombardier, 70 KM, za 3 osebe, letnik 1995, prodam. ☎ (068) 341-967. 2937

DRVA, metre, hrast, gaber, prodam po 3.500 SIT/m³. Dostava brezplačna. ☎ (068) 85-972. 2861

VINO, belo, ugodno prodam. ☎ (068) 65-012. 2890

DRVA prodam z brezplačno dostavo! ☎ (068) 78-466. 2915

ZGODNJI KROMPIR, žganje, vino šmarico in pšenično ugodno prodam. ☎ (068) 321-957. 2902

JEČMEN, šrotar in brejo telico prodam. ☎ (068) 83-723, po 20. uri. 2909

DESKE in plohe smreke, hrasta, hrške, in lipe, suhe, prodam. ☎ (068) 49-593. 2863

300 L ŠMARNICE, 4 m³ suhih češnjavih plohov, 5 cm in 2 m³ suhih češnjavih desk, 3 cm, prodam. ☎ (068) 66-655. 2924

RAZNO

ANGLEŠČINO, kemijo in fiziko kvalitetno inštruiram za popravne izpite. ☎ (061) 341-106, po 17. uri. 2865

SANACIJA DIMNIKOV, vstavljanje Inox cevi v dimnike. Ogled in svetovanje brezplačno! ☎ (068) 24-577 ali (041) 726-589. 2931

INŠTRUKCIJE iz matematike in fizike nudim. Pripravim vas na popravni izpit. ☎ (068) 60-007. 2931

BLED PLOŠČE za opaženje, plohe in punte posodim. ☎ (068) 342-506. 2892

V CENTRU Novega mesta oddam lokal. ☎ (068) 23-982. 2896

SLUŽBO DOBI

VSE, ki bi radi zaslužili tudi več kot 100.000 SIT na teden, vabimo v naš team, ki širi trenutno najdomonejšjo poslovno dejavnost v celotni Evropi! ☎ (061) 1252-311, Car marketing. 2769

NATAKARICI nudi delo za občasno pomoč v střežbi BISTRO AS pri AMZS na Otočcu. Inf.: 041/730-151

PBS.

Poštna banka Slovenije, d.d.
Cigaletova 15, 1000 Ljubljana

Novo!

Stanovanjski krediti že od
TOM + 4,5 % naprej!

Informacije na tel. št. 062/449 24 70

KOLPA, d.d., Rosalnice 5, Metlika razpisuje več prostih delovnih mest za delo v proizvodnji. Svoje vloge z dokazili pošljite do 30.7.1998 na naslov: **KOLPA, d.d., Rosalnice 5, Metlika - kadrovska služba.** Vse dodatne informacije dobite na tel. številki 58-292.

MIZARSTVO

Andrej Bajt, s.p.

V mizarski delavnici **takoj zaposlimo mizarja ali lesnega tehnika.** ☎ 068/22-893

COMEX, d.o.o., servis za čiščenje, takoj zaposli delavca s poklicem ali brez poklica za nedoločen čas s poskusnim 3-mesečnim delom. Pogoji: državljanstvo R. SLO, tekoči pogovorni jezik slovenščine in vozniki izpit B kategorije. Dodatne informacije na ☎ (068) 322-622. 2808

DELAVCA ALI delavko z znanjem lakiranja v lesni stroki zaposlimo v lakirnici. ☎ (068) 84-083. 2857

FRIZERSKO POMOČNICO z delovnimi izkušnjami redno zaposlimo v frizerskem studiu v Novem mestu. ☎ (068) 322-777 ali (041) 639-131. 2876

VARNOSTNIKA tehničnega poklica, starost do 26 let, zaposli Protekt d.o.o. Novo mesto. Informacije na telefon (068) 325-325. 2876

AVTOLIČARJA z izkušnjami ali pripravnika zaposlimo. ☎ (0608) 80-444. 2885

DELAVEC kovinske ali zidarske stroke dobi delo. Lahko tudi mlajši upokojenec. ☎ (068) 24-577, (041) 726-589. 2899

KLJUČAVNIČARSTVO Cveto Šmajdek, s.p., Krallova 49, Novo mesto, zaposli KV ključavničarja. 2906

STANOVANJA

DVOSOBNO pritlično stanovanje, 55 m², v centru Krškega, prodam. ☎ (064) 743-806. 2779

VRTNI ŠOTOR

- pvc, 3x3 m
- bele barve
- kovin. ogrodje

6.490,-

BREZPLAČNA DOSTAVA NA DOM!

ZAŠČITA PRED DEŽJEM, PRIMEREN ZA KAMP PRIKOLICE, ZELENICE, VRTOVE,...

METALEX d.o.o. 3312 PREBOLD

Naročila sprejemamo na telefon: **063/724-764**

Ugodnejši pogoji za nakup kurilnega olja

PETROL

Popust pri gotovinskem plačilu

Možnost plačila v 6 obrokih

Brezplačen prevoz pri nakupu nad 1000 litrov kurilnega olja

Informacije in telefonska naročila

0608 61 188, 068 56 070, 061 851 461, 068 323 814

Kupci, ki naročijo več kot 1200 litrov, prejmejo darilo.

Pohitite z naročilom, količina daril je omejena.

Prodaj AUDIA 4, 1.9 TDI, 90 KM, letnik 8/95, prvi lastnik. Tel. 068/76-424, 342-360.

MANA
turistična agencija

Kandijska 9, Novo mesto
Tel.: 068/321-115, 325-477
Fax: 068/342-136

POČITNICE NA MORJU IN V TUJINI

Ugodne cene, plačilo na obroke!

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

STUDIO

103.0 MHZ

Vi uganete - mi nagradimo!

Odgovor na osmo nagradno vprašanje se je pravilno glasilo, da bi prejeli **darilni boni Kovinotehne**, če bi imeli srečo pri žrebanju, tako kot jo je imela **Anica Južnič** s Prijateljevega trga 2 v Ribnici, za knjigo (*J. Dularja Smeh na prepihu*) pa je bil izžreban **Anton Božič** iz Ulice bratov Učakar 58 v Ljubljani. Med rednimi plačniki naročnine je žreb določil, da knjigo (*T. Jakšeta Dolenjske obraze*) prejme **Lojze Lovko** iz Ulice Marjana Kozine 30 v Novem mestu.

Izpolnite pravilno deveti nagradni kupon in prilepljenega na dopisnici pošljite na naslov uredništva v Novem mestu, Glavni trg 24, p.p. 212, in sicer do torka, 28. julija, ko bomo izžrebali dobitnike **treh nagrad**, in sicer **dveh knjig** (ene bo deležen nekdo od rednih plačnikov naročnine) in

darilnega bona Kovinotehne za 5.000 tolarjev.

NAGRADNI KUPON št. 9

Vprašanje: Navedite najmanj en dolenjski radio, ki oglašuje v Dolenjskem listu!

Odgovor:

Moj naslov:

Gorenjska borznoposredniška družba

Odkupujemo delnice Telekom Slovenije po ceni 26.000 tolarjev. Telefon 064/380-100

RADIO SRAKA

94,6 MHZ

ISDN & SiOL

Danes pametna, jutri nujna odločitev!

Zaradi povečane poslovne dejavnosti so Vaše telefonske linije preobremenjene, uspeh Vašega dela pa je v veliki meri odvisen od hitrega komuniciranja prek računalnikov, telefaksov in telefonov. Zato Vašemu podjetju predlagamo sodobno tehnološko rešitev vseh telekomunikacijskih zadreg s kombinirano uporabo **ISDN** in **SiOL** storitev. Povečali boste učinkovitost, prihranili čas in denar. Telekom Slovenije je v Sloveniji edini ponudnik omrežja in storitev **ISDN**, ki omogočajo prenos govora, podatkov, slik in videa. **Telekom Slovenije** je vodilni komercialni ponudnik interneta v Sloveniji z omrežjem **SiOL**, ki ima največjo zmogljivost mednarodnih in domačih povezav. Informacije na brezplačni telefonski številki 080 80 80.

<http://www.telekom.si>

Telekom Slovenije

Nacionalni operater telekomunikacij

Novi simbol nove storitve

E.P.S. - elektronsko pismo

Elektronska poštna storitev

Uporabniku nudimo celoten servis od oddaje podatkov do dostave naslovniku. Torej:

- izdelavo,
- izpis,
- kuvertiranje,
- dostavo pisem, računov, položnic ali pa reklamnih sporočil.

POŠTA SLOVENIJE

<http://www.posta.si>
e-mail: info@posta.si

NOVO MESTO, Ljubljanska 27

Vsak dan dober dan!

ZLATA RIBICA
specializirana prodajalna za male živali

MALE ŽIVALI, HRANA, OPREMA, AKVARIJI, STROKOVNI NASVETI

BTC Ljubljanska 27, tel.: 068/316-111
Ilke Vastetove 2, tel.: 068/23-719

KOVINOTEHNA

KOVINOTEHNA in MGA GORENJE

ORGANIZIRATA v ponedeljek 27. 7. od 10. do 13. in od 15. do 19. ure PREDSTAVITEV MALIH GOSPODINJSKIH APARATOV:

- kuhinjski aparat MUM BOSCH
- kavni aparat BOSCH
- MG aparat VAFEL

Vabljeni!

Nemogoče je mogoče

elvod

VELEPRODAJNO SKLADIŠČE ELEKTROMATERIALA

Črmošnjice 12, telefon: 068/89-362

TRGOVINA Z ELEKTROMATERIALOM

Ljubljanska 27, BTC Novo mesto
telefon: 068/324-071, 321-076

VI NAM - MI VAM

oglas na kratko s pošto po 068/323-610 ali 041/623-116

odmevno objavo v DOLENJSKEM LISTU

GOTOVINSKA POSOJILA
Muzejska 3
068/321-751

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila! Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.

TERME BANOVC
- ZA UPOKOJENCE

Od 1. septembra 1998 ugodni paketi za upokojene. 5 x polpenzion v Zelenem gaju, samo 25.110 SIT. Če rezervirate do 15. avgusta, vam priznamo 5 % popust. Pridite na oddih, počitnice! Informacije in rezervacije: Terme Banovci, 069/13-400, fax: 069/87-703.

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov: **Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.** Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtek sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: _____ da _____ ne _____

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.

Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: _____ 1998

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

Tone Gole

Kmalu bo minilo pet let, odkar je Tone Gole iz Trebnjega upokojen, kar pa ni prav nič spremenilo njegove aktivnosti in predanosti policiji. Njegovo delo je tesno povezano z novo stavbo uprave za notranje zadeve Novo mesto, ki je zadnja leta rasla in letos dobila tudi končno obliko v Bršljini, tudi po zaslugi Tonetove trme in vztrajnosti, zaradi katerih je iz Ljubljane padel tudi kak očetek, v Novo mesto pa kak tolar. In Tone se danes z nasmeškom spominja besed notranjega ministra Iva Bizjaka, ki je ob polaganju temeljnega kamna 3. maja 1994 dejal: "Če ne bi skopali tako velike jame, ki je mestu v sramoto, bi rekel, da jo zaprite ter shranite načrte in počakajte na boljše čase."

Tone se je po osnovni šoli v Mokronogu in srednji šoli, ki jo je obiskoval v Ljubljani, zaposlil na občini v Trebnjem, kjer je bil načelnik oddelka za notranje zadeve. Tam se je na pobudo sodelavcev odločil za delo na policiji. Leta 1976 je tako postal komandir takrat še postaje milice Trebnje. V tistih letih so v Trebnjem zgradili novo policijsko postajo, po desetletnem službovanju v domačem kraju pa je prišel v Novo mesto. Najprej je bil na inšpektoratu policije, potem je prevzel mesto načelnika skupnih služb, pred devetimi leti pa je postal inšpektor na inšpektoratu policije, kar je opravljal do upokojitve.

Leto prej se je že porajala ideja o novih prostorih za novomeške policiste. Takrat ga je Borut Likar povabil k sodelovanju, prav aktivnosti za novo stavbo pa so zadnje leto službovanja postale njegove glavna aktivnost. Ko se je upokojil, so mu zaposlitev pogodbeno podaljšali. Najprej le za toliko časa, da bi uredil papirje, potem še, da bo položen temeljni kamen, pa da bo hiša pod streho...

Tone se danes z veseljem spominja takratnih, pogosto na prvi pogled neresljivih tegob, ki so spremljale njegovo delo pri urenitvi ene največjih investicij slovenske države v zadnjih letih; od iskanja primerne lokacije, do reševanja denacionalizacijskih zahtevkov za zemljišče, na kateri je sedaj nova uprava, urejanja papirjev, do težavnega projektiranja, saj nobeden od projektantov doslej ni imel izkušenj s projektiranjem policijskih uprav. Prav pri vsakodnevnem stiku s projektanti, ki so trajali kar četrta leta, je imel Tone pomembno vlogo, saj je poznal policijsko tehnologijo in organizacijo dela.

Zadnje mesece pred otvoritvijo je v Novem mestu preživel ogromno časa. 8-urni delavnik je bil pogosto prekratek, prav tako sobote ali celo nedelje, čeprav je na delovnem mestu vedno že pred 7. uro jutraj. Tone, ki nerad govori o dosežkih pri svojem delu, čeprav je na primer znano, da je imel v preteklosti zasluge tudi pri obnovitvi stare UNZ, pove, da ni denar tisti, zaradi katerega bi še naprej vztrajal pri delu in žrtvoval svoj prosti čas. Pomembno mu je že to, da mu je bilo delo zaupano in v zadovoljstvo mu je, ker ve, da je s svojim prispevkom pripomogel, da imajo njegovi kolegi policisti boljše pogoje dela.

Do konca leta, ko bo urejena vsa dokumentacija in ko bodo zaključena ostala že začeta dela, naj bi se od policije dokončno poslovil. Takrat mu bo ostalo več časa za delo pri zidnici, kjer z ženo obdelujeta vinograd in sadovnjak, pa za dom v Trebnjem. Tonetov prispevek ni ostal neopažen. Za svoje delo je namreč ob nedavnem dnevu policije prejel zlati znak zasluge za varnost - priznanje organov za notranje zadeve, sprejel pa ga je tudi predsednik države Milan Kučan. A pomembno je tudi to, da je stavba, ki so jo tudi z njegovo pomočjo naredili v Novem mestu, osnova za nadaljnja načrtovanja policijskih stavb v Sloveniji.

TANJA GAZVODA

Štirje poročni pari in pet otrok

Na gostiji ob poroki štirih parov z Gorenjske na Semiški ohceti je bilo več kot tri tisoč svatov - Odkupnina za neveste v desetlarskih bankovcih, prstani pa izpod neba

SEMIČ - Tukajšnje turistično društvo je preteklo soboto četrty zapored pripravilo turistično-folklorno prireditev, ki se imenuje Semiški ohcet. Medtem ko so na prvi prireditvi folkloristi poroko po starih semiških običajih zgolj zaigrali, so se na ostalih treh prireditvah pari zares poročili. Žal pa je bil le na prvi ženin domačin, medtem ko ne lani ne letos med mladoporočenci ni bilo Belokranjcev.

Prav to je pri nekaterih naleto na ne preveč odobravajoče komentari. Tudi v turističnem društvu se dobro zavedajo, da bi vsaj eden izmed parov moral biti iz Bele krajine, zato so že ob tej ohceti obljubili, da bodo naredili vse, da bodo prihodnje leto na Semiški ohceti dahnili "da" tudi Belokranjci.

Prireditve se je letos pričela v soboto ob 11. uri s sprejemom poročnih parov pri semiškem županu Janku Bukovcu. Čeprav je ohcetni protokol natančno določen, so tokrat bodisi prireditelji bodisi svatje poskrbeli za nekaj presenečenj. Po prošnjačenju, prevozu bale ter potem, ko so ženin iz tipične belokranjske hišice v Kašči pripeljali na prireditveni prostor pri semiškem gasilskem domu neveste, se je pričelo šranjanje. Ženini so se morali s svojimi pričami pogajati za odkupnino za nevesto, na koncu pa so se le dogovorili, da za vsako odštejejo po 35 tisoč tolarjev. Kovček, v katerem so fantje prinesli denar na šrango, je bil presneto težak, saj so bili v njem bankovci po 10 tolarjev in tisti, ki jih bo moral

prešteti, bo imel ves teden dovolj dela.

Potem ko so se semiški jadrlni padalci spustili s Smuka in parom prinesli poročne prstane, so se Bernarda Osterman in Izток Bellec, Alenka Pječević in Boris Kos, Nataša Peternelj in Darko Vidranski ter Bernarda Konič in Marjan Cerkovnik s svati na zovvih odpeljali najprej v poročno dvorano. Civilno jih je poročil župan Janko Bukovec, medtem ko je poročni obred za vse štiri pare hkrati v farni cerkvi sv. Štefana vodil semiški kaplan Roman Poljak. Po sprejemu neveste, ki ga Semičani imenujejo svetenje, je

bila na prireditvenem prostoru poročna gostija, ki je trajala do jutranjih ur. Udeležilo se je okrog tri tisoč svatov, ki so si jedajo in pijačo plačali sami. Seveda so organizatorji ženine in neveste tudi obdarovali. Darila vsakega para so bila vredna okrog 200 tisočakov: poročni prstani, vrednostni bon, vikend paket na Žagarjevi turistični kmetiji v Damlju, skrinja s posteljnino ter zibelka. Koliko otrok bodo še uspavali v njih, ni moč napovedovati, res pa je, da so štirje pari prišli na Semiško ohcet s petimi otroki.

M. BEZEK-JAKŠE

Z VOZOM NA OH CET - Neveste, ženini, svatje, harmonikarji in vsi, ki pač sodijo k ohceti, so se v Semiču peljali k poroki na številnih vozovih. Tako pač velevajo stari običaji. Sicer pa je bilo precej svatov tudi v narodnih nošah, prevladovala pa so gorenjske. Poleg semiške folklorne skupine so namreč nastopili še folkloristi Društva upokojencev iz Kamnika, folklorna skupina z Bleda, v narodnih nošah pa so prišli tudi iz Straže. (Foto: M. B.-J.)

NA ČATEŽU GOST PRESENEČENJA

ČATEŽ OB SAVI - V klubu Termopolis v Termah Čatež bo v četrtek zabava ob zimelenih melodijah "evergreen party", v petek pa bo disco večer. Glasbo bo oba večera izbiral D.J. Matjaž, vstopnine pa ne bo. V soboto pa bo v Termopolisu gost presenečenja. Pustite se torej presenetiti!

IGRE POD DEDOVO LIPO

ŠMARJEŠKE TOPLICE - V soboto, 25. julija, prireja Turistično društvo Šmarješke Toplice 10. igre pod dedovo lipo. Igre bodo potekale od 15. ure naprej na nogometnem igrišču v Šmarjeških Toplicah. Sodelovalce bodo ekipe iz Bele Cerkve, Gabrja, Mokrega Polja, z Otočca, iz Zloganja in Šmarjete, pomerile pa se bodo v desetih igrah.

VESELICA V TELČAH

TELČE - Prostovoljno gasilsko društvo Telče prireja v soboto, 25. julija, ob 20. uri gasilsko veselico z bogatim srečelovom. Za jedajo in pijačo bo poskrbljeno, zabaval pa vas bo ansambel bratov Poljanšek.

LJUBITELJ

SEVNICA - Sevnškega župana imajo za velikega ljubitelja dobrih avtomobilov. Posebej naj bi se zanimal za pontiace in nissane.

Večletno surovo ravnanje se je končalo z umorom

Z nožem zabodla moža

NOVO MESTO - V soboto, 18. julija, se je družinski spor v Novem mestu končal s smrtjo 57-letnega Petra Gimplja. Zabodla ga je njegova žena 51-letna Sonja iz Novega mesta. Vzrok za napad na moža je bilo njegovo večletno maltretiranje, žena pa je bila pogosto hudo pretepena.

Do prepira, katerega posledica je bil umor, je prišlo že v petek popoldne, ko je mož ženo v vinjenem stanju močno pretepel in spodil iz hiše, tako da je noč preživela na prostem. Ponovno jo je začel pretepati v soboto okoli poldneva. Najprej jo je z moškimi hlačami davil. Ko je že skoraj izgubila zavest, jo je spustil in jo čez nekaj časa ponovno pretepel v kuhinji, kjer jo je negibno na tleh večkrat polil izmenično z mrzlo in vročo vodo. Njegovo surovo ravnanje je osumljenko tako razburilo, da je pograbila nož in moža v efektu zabodla v trebuh. Po dejanju je poklicala reševalce, ki so prišli takoj na kraj in hudo poškodovanega Petra odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer je še istega dne umrl. Njegova žena je policiste in kriminaliste počakala na kraju dejanja. Zaradi kaznivega dejanja umora bodo kriminalisti zoper njo napisali kazensko ovadbo.

T. G.

MAVRICA PREDSTAVLJA PRVO KASETO

VAVTA VAS - Narodnozabavni ansambel Maverica prireja v nedeljo, 26. 7. 1998, ob 16. uri v Kava baru "D" v Vavti vasi promocijo svoje prve kasete. Vabljeni!

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Zakaj Janša vsak dan na televiziji? - Mlaj je stal le 8 dni - Država je državljanec z lastninjenjem in certifikati prevarala - Koruza ne bi smela ovirati preglednosti na cestah

V četrtek je telefon zvonil kot za stavo, vsi bralci in bralke pa so, razen ene, kritično ocenjevali, negodovali ali polemizirali. Bralka K. I. iz Dolenjskih Toplic je poklicala prva, razburil pa jo je televizijski dnevnik, v katerem je, kot pravi, "spet nastopal Janez Janša". Sprašuje se, ali mora res on prav o vsem povedati svoje mnenje in kritizirati oblast. "Vse povsod se vsiljuje in karkoli naredi kdo drug, je po njegovem mnenju narobe," pravi naša bralka in dodaja, da je morda še kdo pameten v naši državi, ne le on.

Člana gasilskega društva Ponikve pri Trebnjem Staneta Kovačiča in Bojana Čeha je zmotila bodica v Trebanjskih iverih v zadnjem Dolenjcu, ki je nosila naslov Mlaj vse manj pokončen. Pravita, da kar piše v njej, ne drži. Mlaj ni stal nekaj tednov, pač pa od 3. do 14. julija. 4. julija so imeli namreč veselico, na kateri je bil eden od dobitkov na srečelovu tudi mlaj. "Tako smo morali

počakati 8 dni, da bi se lastnik javil," je pojasnil Stane.

Franci iz Novega mesta je razmišljal o sedanjem državnem sistemu. "Ta totalitarni kapitalistični sistem je ustvaril pogoje za korupcijo in za ustvarjanje velikega kapitala. A to je kraja imetja delavcev, ki tako postajajo reveži, klošarji, delajo samomore... Temu je treba narediti konec, saj delavstvo tega ne bo več trpelo. Pravniki bi morali ustvariti red, a kaj, ko imajo od tega sami koristi," je razmišljal Franci.

Francija Vebra je zmotil zapis v zadnji številki našega časopisa "Povečala prihranke", v katerem piše, kako je občanka popravila stanje na hranilni knjižici in denar dvignila. Pravi, da je sramota, ker pišemo takšne stvari. Morali bi namreč več pisati o tistih, ki so ob kruh spravili na desetine in stotine ljudi, ali o Romih, ne pa o ljudeh, ki so prestopili mejo zakona le zato, da preživijo.

Leopold Korevec iz Črnomlja se razjezi vsakič, ko posluša, koliko so zrasle te ali one delnice in kolikšne dividende bodo dobili delničarji. "Bil sem med prvimi, ki so vložili certifikat. Pol sem ga zaupal Tilii, pol pa Dolenjski banki. Najprej sem mislil, da sem s tem vložil v njihovo podjetje oziroma v banko, potem pa se je izkazalo, da so bili le odkupno mesto za pooblaščen investicijske družbe," je dejal Leopold in dodal, da je na "slovenskem Titanicu" več kot pol Slovencev, ki v začetku lastninjenja niso vedeli, da bodo z vložkom certifikata v pooblaščen investicijske družbe svoje premoženje zapuili privatizacijski luknji. "Zakaj ni država rekla: vložite v podjetja, ali pa ne boste nič dobili. Tako nas je prevarala. Če je že tako, bi morali dopustiti, da bi lahko certifikat prenesli v kakšno podjetje, ne pa da moramo sodelovati v zajedni tativni državi, od katere bomo kratko spet potegnili občani."

Prebivalca krajevne skupnosti Adlešiči (naslov v uredništvu) opozarja obiskovalce bifeja Pri starem podu v Adlešičih, da lahko tam doživijo pravo presenečenje, za katero po njenih besedah, poskrbi kar gostilničar sam. "Lahko se namreč zgodi, da lastnik svojo jezo stresa tudi nad gosti, začne prepri, potem pa pade še kak udarec in brca. Pri tem mu pomagata še prijatelja. Razumljivo je, da se je napadeni branil na vse načine," je dejala.

Olgo R. iz Trebnjega jezikovni kmet, ki zasadijo koruzo ali druge visoke poljščine čisto do ceste, s čimer ovirajo preglednost ovinkov in priključkov na ceste, zaradi česar je že večkrat prišlo do nesreče. Kot je pojasnil komandir postaje prometne policije Novo mesto Andrej Senica, je zadeva pravno sicer urejena, v praksi pa očitno še ni zaživila. To problematiko opredeljuje lani sprejeti zakon o javnih cestah, ki pravi, da je "prepovedano postavljati ograje, zasadijo živo mejo, trto ali druge visoke nasade ali poljščine, nameščati les in drugo, če se s tem poslabša ali onemogoča preglednost ceste ali če se drugače ovira ali ogroža promet." Če je njiva pravokotno na cesti, je prepovedano orati v razdalji 4 metre od ceste v smeri proti njej, če pa je vzporedno z njo, mora biti od njive do ceste vsaj 1 meter neobdelane zemlje. Prepovedano je tudi obračati na cesti živali, traktorje, pluge ali drugo kmetijsko orodje in mehanizacijo. Za nadzor teh določil so zadolženi prometni inšpektorat RS oziroma gradbeni in urbanistični inšpektor, zagrožene pa so visoke kazni.

Za konec pa še ena lepša: Rezka Turk iz Šentjerneja je pohvalila Zdenko Kaplan, predsednico društva izgnancev Novo mesto, saj tako lepo skrbi za izgnance in se razdaja tej organizaciji. Želi ji še mnogo zdravja in moči. T. GAZVODA

PAZNIK HARMONIKE - Prizadevni člani Turističnega društva Ratež so v svojem kraju že 12. leto zapored pripravili prireditve Praznik harmonike. V množici izvrstnih harmonikašev si je nagrado Rateža priigral Roman Strlekar iz Sevnice, 2. mesto je žirija prisodila Mateju Pečanu, 3. pa Janžu Leksetu. V dopoldanskem delu pa so se v polfinale tekmovanja za zlato harmoniko Ljubčane uvrstili tile harmonikarji: Anton Špringer, Franc Škufca, Marjan Skubic, Robert Furar, Roman Strlekar, Jernej Kolar, Nataša Oberč in Janez Lekše. (Foto: A. B.)

TOPLIŠKA NOČ

DOLENJSKE TOPLICE - Turistično društvo Dolenjske Toplice in tamkajšnje Krkino zdravilišče prirejata ta petek in soboto prireditve Topliška noč. Jutri bo na jasi v topliškem parku večer ob gozdarski koči z gozdarji, lovci, polharji in harmonikarji. V soboto pa bodo od 17. uri odprli urejeno stezo "tek za zdravje", ob 19. uri pa se bodo predstavila športna društva, sledil bo zabavni večer z ansamblom Igor in zlati zvoki.

Ljudi raje opozori na nevarnosti

Reševalec iz vode Boštjan Pavček

DOLENJSKE TOPLICE - Vsako poletje se pri nas utopi precej ljudi, med njimi pa so na žalost tudi otroci. Včasih je dovolj že majhna nepazljivost in nesreča je tu. Na bazenih imajo za pomoč organizirano t. i. reševalno službo, ki naj bi takšne primere preprečevala. Na kopališču v Dolenjskih Toplicah ves čas bdi nad kopalci eden od reševalcev iz vode. Minuli četrtek dopoldan je pazil na red in varnost Boštjan Pavček iz Cegelnice, sicer študent 3. letnika Fakultete za šport.

Boštjan je reševalec iz vode na topliškem kopališču že peto poletje skupaj s prijateljem Robijem iz Ljubljane. "Slišal sem za ponudbo in ker sem imel narejen izpit za učitelja plavanja in za reševalca, sem se prijavil," je povedal Boštjan. Potem je moral narediti še izpit za reševalca iz vode; ta izpit mora vsako leto ponovno opraviti za podaljšanje licence. Boštjan pravi, da delo na bazenu ni težko, najtežje pa je biti 10 do 12 ur na dan zbran. "Zaenkrat še nisem imel kritičnega primera, res pa je, da ljudi raje prej opozorim na nevarnosti, zato mi nekateri domačini očitajo,

Boštjan Pavček

da sem tečen," pove Boštjan. Opozarja jih predvsem, naj ne skačejo in razgrajajo. "Predvsem morajo biti na otroke pozorni starši, pa ne le na njih, ampak tudi na starejše ljudi," opozarja Boštjan. Boštjan, ki je tudi učitelj plesa in profesionalni plesalec, se je za to delo med počitnicami odločil, ker ima že od nekdaj rad vodo, pa tudi zaradi zasluzka. Sicer pa je bil nekoč reševalec iz vode tudi njegov oče. J. D.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa bi opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Priljubljeni vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

ARS RAMOVŠ

(061) 125 33 66

Visoko umetnost boste našli tudi v Metropolitanki, Veroni ali Salzburgu in glamur tudi v Parizu ali na Dunaju...

Z manj miljami pa je bolj prijazno...

V Brežicah je lepše.

mobitel